

PARLAMENTNÍ INSTITUT

KANCELÁŘ POSLANECKÉ SNĚMOVNY

VYDÁNÍ VIII.

KVĚTEN 2010

FORMULÁŘ POŽADAVKU NA PI	5
PARLAMENTNÍ INSTITUT	7
Oddělení pro všeobecné studie	8
Oddělení pro záležitosti Evropské unie	10
Oddělení komunikace a vzdělávání	11
Žádost o povolení prohlídky prostor Poslanecké sněmovny PČR	14
Vzor přihlášky na seminář Informačního střediska Poslanecké sněmovny PČR	15
Stálý zástupce Poslanecké sněmovny při Evropském parlamentu	17
JAK ZADAT POŽADAVEK PI?	19
ŠKOLENÍ A SEMINÁŘE PI	21
JAK NAJÍT PRÁCE A DATABÁZE PI?	23
vybrané práce	23
odpovědi na dotaz	23
přehledy dokumentů SZBP	23
návrhy dokumentů ES a EU	23
stanoviska kompatibility s právem ES a předběžné konzultace	23
KONTAKTY NA ZAMĚSTNANCE PI	26
STATISTIKA PRACÍ PARLAMENTNÍHO INSTITUTU ZA ROK 2009	30
statistiky Informačního střediska Poslanecké sněmovny za rok 2009	34
SEZNAM VYBRANÝCH PRACÍ PARLAMENTNÍHO INSTITUTU	35
I. Právo	37
1. Ústavní právo a politologie	37
a) forma vlády	40
b) parlamentarismus	45
c) volby a referenda	65
d) politické strany	71
e) lidská práva	73
2. Trestní právo	88
3. Občanské právo, rodinné právo	96
4. Správní právo – obecná část	100
II. Mezinárodní politika	103
1. Evropská unie	103
2. NATO	123
3. Rada Evropy	124
4. Ostatní mezinárodní organizace	124
5. Mezinárodní vztahy	125

Parlamentní institut plní úkoly vědeckého, informačního a školicího střediska pro Sněmovnu, její orgány, poslance a Kancelář Poslanecké sněmovny, pro Senát, jeho orgány, senátory a Kancelář Senátu.

Pro co nejlepší plnění svých úkolů je Parlamentní institut rozdělen na tři oddělení, která poskytují rozdílné služby. Oddělení všeobecných studií především odpovídá na dotazy a požadavky poslanců a senátorů a poskytuje všeobecný servis pro orgány sněmovny a informace z oblasti zahraniční politiky. Oddělení pro evropské záležitosti slouží převážně jako odborné zázemí výboru pro evropské záležitosti Poslanecké sněmovny. Zpracovává databázi dokumentů přicházejících z orgánů Evropské unie a další záležitosti, týkající se EU. Oddělení komunikace a vzdělávání poskytuje služby veřejnosti a provozuje Informační středisko Poslanecké sněmovny. Oddělení Parlamentního institutu jsou v úzkém vzájemném kontaktu, společně realizují zejména odborná školení a semináře jak pro členy parlamentu, tak pro veřejnost. Autoři ze všech oddělení se podílejí na větších společných projektech a studiích.

Parlamentní institut působí také jako školicí středisko pro Sněmovnu, její orgány, funkcionáře a pro Kancelář Sněmovny, pro které pořádá přednášky a semináře. Ve stejném rozsahu PI působí i pro Senát a Kancelář Senátu.

Přednášky a semináře realizuje buď z vlastní iniciativy, nebo na základě požadavku. O seminář nebo přednášku může požádat jakýkoliv orgán Sněmovny nebo Senátu či jakákoliv, nejméně čtyřčlenná, skupina poslanců nebo senátorů. Většina seminářů se realizuje na základě požadavků výboru.

Parlamentní institut pořádá přednášky a semináře v rámci dvou základních oblastí. První oblast, označovaná jako všeobecná, se zabývá zejména problematikou parlamentarismu, fungováním Parlamentu, výkonem poslaneckého mandátu a zákonodárným procesem.

Příklady přednášek ze všeobecné oblasti:

- Postavení Parlamentu ČR v rámci systému ústavních institucí ČR
- Vztah Poslanecké sněmovny, Senátu a prezidenta
- Mandát (práva a povinnosti poslance a senátora)

Druhá oblast je zaměřena na Evropskou unii. PI může realizovat přednášky na obecná témata evropské integrace – historii, instituce, legislativní proces, i na specializovaná témata z práva ES/EU – judikatura Evropského soudního dvora, uznávání profesních kvalifikací, sociální zabezpečení migrujících pracovníků apod. Zvláštním tématem přednášek z oblasti EU jsou přednášky o budoucím vývoji evropské integrace.

Příklady přednášek o EU:

- Instrukce Evropské unie
- Rozpočet EU
- Struktura a principy práva ES
- Volný pohyb osob, kvalifikace, sociální zabezpečení
- Evropská hospodářská a měnová unie
- Vnější činnost EU

Přednášky a semináře realizují pracovníci PI. V případě zájmu o téma, které PI nepokrývá, zprostředkuje externího odborníka na danou oblast. Rozsah přednášek nebo délka semináře jsou konzultovány se zadavatelem a zohledňují jeho časové možnosti. Cílem je maximální efektivita. Pro přednášky jsou používány powerpointové prezentace, PI zajistí potřebné materiály a v případě zájmu i doprovodné texty.

Z vlastní iniciativy PI realizuje od září 2006 ve spolupráci s ostatními odbory Kanceláře Poslanecké sněmovny seminář pro nově zvolené členy Parlamentu, kteří neměli předchozí zkušenosti s výkonem mandátu. Tento seminář je zaměřen na práci Sněmovny a Senátu a na výkon mandátu poslance a senátora. Seminář je rozdělen do pěti tematických bloků:

- Mandát poslance, poslanecká imunita, služby Kanceláře Poslanecké sněmovny
- Legislativní proces a tvorba zákonů
- Jednací řád Poslanecké sněmovny a Senátu
- Zahraniční aktivity Parlamentu
- Parlament ČR a Evropská unie
- Zahraniční činnost EU

Oddělení pro všeobecné studie

Oddělení pro všeobecné studie Parlamentního institutu zpracovává úkoly na základě požadavků poslanců nebo orgánů Poslanecké sněmovny. Tyto služby poskytuje zejména v oblastech:

- ústavního práva
- parlamentarismu
- veřejného práva
- ekonomiky
- sociální politiky
- zahraniční politiky
- společné zahraniční a bezpečnostní politiky EU

V rámci své odborné specializace zpracovávají pracovníci také tzv. nosná témata, kterými se Poslanecká sněmovna zabývá dlouhodobě nebo se k nim pravidelně vrací. Sem patří např. volební systémy, výkon mandátu členů zastupitelských sborů a institut imunity, systém volby hlavy státu, problematika referenda a jeho úlohy v systému zastupitelské demokracie. Pravidelně se také věnuje ekonomickým tématům jako jsou hospodářská a měnová unie, Pakt stability a růstu a plnění cílů strategií EU. Oddělení se také věnuje teoretickým otázkám vývoje parlamentarismu a mění se roli národních parlamentů v Evropské unii. Pracovníci oddělení úzce spolupracují s obdobnými parlamentními pracovišti v zahraničí, stejně tak jako s odbornými pracovišti domácích i zahraničních univerzit a České akademie věd a publikují v odborných časopisech.

Oddělení pro všeobecné studie Parlamentního institutu zpracovává různé typy materiálů. Pro základní seznámení s problematikou slouží odpovědi na dotaz, které jsou operativní formou zodpovídání dotazů poslanců a senátorů. Tyto materiály nemusí obsahovat odkaz na informační zdroje, ze kterých byly zpracovány. Podrobnější formou odpovědí na dotazy jsou informační podklady. Zvláštní formu materiálů tvoří komparativní studie podávající přehled o způsobu řešení určitých oblastí v různých zemích. Srovnání je přitom zaměřeno především na členské státy Unie. Komparativních studií se využívá především při popisu právních úprav vybraných zemí. Poslední skupinou zpracovávaných materiálů jsou studie, které jsou založeny na odborné analýze určitého tématu. Pracovníci oddělení poskytují zájemcům z řad poslanců a senátorů také osobní konzultace. Oblasti a obsah konzultací závisí na dohodě mezi pracovníkem oddělení a poslancem nebo senátorem.

Zvláštním typem materiálů je pravidelný (čtrnáctidenní a měsíční) přehled dokumentů Společné zahraniční a bezpečnostní politiky, který je zpracováván pro výbor pro evropské záležitosti a zahraniční výbor Poslanecké sněmovny případně další zájemce. Na tyto přehledy navazují informační podklady, které podrobně rozpracovávají informace o oblastech SZBP, jimiž se tyto výbory rozhodly podrobněji a dlouhodobě zabývat.

Spolupráce s vysokými školami

Na základě Dohody o zajištění studentských stáží v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR uzavřené mezi Kanceláří Poslanecké sněmovny a Ústavem politologie Filozofické fakulty Univerzity Karlovy, Institutem mezinárodních studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy a Fakultou mezinárodních vztahů Vysoké školy ekonomické realizuje Parlamentní institut odborné stáže studentů těchto institucí. Spolu s Právnickou fakultou Univerzity

Karlovy pořádá Parlamentní institut každoročně výběrový předmět „Parlament – teorie a praxe“ pro studenty PF UK spojený se stáží v Parlamentním institutu.

Oddělení pro záležitosti Evropské unie

- zpracovává informace, analýzy a komplexní studie o politických dokumentech, právních předpisech a politikách Evropské unie;
- vypracovává pravidelné týdenní a měsíční přehledy dokumentů Evropské unie, které umožňují rychlou orientaci mezi evropskými dokumenty vydanými v uvedeném období. Tyto materiály jsou zpracovávány především pro výbor pro evropské záležitosti, který vybrané dokumenty následně projednává na svých zasedáních;
- připravuje podkladové materiály pro kontrolu postupu vlády v záležitostech Evropské unie ze strany Poslanecké sněmovny. Materiály slouží zejména pro projednávání evropských dokumentů ve výboru pro evropské záležitosti a jsou východiskem pro navrhovaná usnesení výboru;
- vypracovává podklady k předběžným konzultacím k legislativním návrhům vlády z hlediska slučitelnosti s právem ES/EU pro výbor pro evropské záležitosti. Tyto konzultace jsou dostupné v databázi sněmovních tisků vždy u příslušného vládního návrhu zákona;
- monitoruje slučitelnost návrhů zákonů s právem Evropské unie. Za tímto účelem jsou zpracovávána stanoviska kompatibility k poslaneckým legislativním návrhům, případně poskytovány konzultace v průběhu přípravy legislativních návrhů.

V rámci svých jednotlivých odborných zaměření pracovníci oddělení průběžně zodpovídají konkrétní aktuální dotazy poslanců či senátorů, ať již písemně nebo formou osobní konzultace, zaměřené primárně na evropskou problematiku.

Hlavní celoevropská témata, mezi něž patří např. změny základních smluv a fungování EU, dlouhodobé politické strategie EU, zásadní změny či přezkumy nosných politik EU, atp., jsou zpracovávána v rozsáhlejších studiích.

Experti Oddělení pro záležitosti EU se podíleli na vydání prvního neoficiálního konsolidovaného znění Smlouvy o EU a Smlouvy o fungování EU ve znění Lisabonské smlouvy v českém jazyce. Lisabonskou smlouvou se zabývali i ve dvou publikacích, které o ní napsali („Lisabonská smlouva: Co nového by měla přinést“ a „Když se řekne Lisabonská smlouva: Perspektiva fungování Evropské unie podle nového smluvního rámce“).

Všichni pracovníci Oddělení pro záležitosti EU se v rámci svých jednot-

livých odborných zaměření aktivně účastní mnoha konferencí a odborných seminářů, publikují v odborných časopisech a věnují se přednáškové činnosti.

Oddělení komunikace a vzdělávání

Základním mottem činnosti Oddělení komunikace a vzdělávání je maximální otevření a přiblížení činnosti Poslanecké sněmovny Parlamentu široké veřejnosti. S tímto trendem se dnes můžeme setkat téměř ve všech evropských parlamentech.

Oddělení komunikace a vzdělávání připravilo ucelenou řadu tištěných informačních materiálů o činnosti Parlamentu v českém, anglickém, francouzském a německém jazyce. Dalšími produkty jsou například krátký film o činnosti a funkcích Parlamentu a interaktivní elektronická prezentace Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky. Tyto materiály je možné si prohlédnout či obdržet v Informačním středisku Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, které bylo v roce 2006 otevřeno v Paláci Smiřických na Malostranském náměstí. Informační středisko funguje rovněž jako kontaktní místo poskytující informace o Poslanecké sněmovně, a to jak pro přicházející veřejnost, tak pro školy a další návštěvníky.

Mezi úkoly Oddělení komunikace a vzdělávání dále patří realizace prohlídek Poslanecké sněmovny se zaměřením na rozdílné cílové skupiny. Cílem je, aby si žáci a studenti základních, středních a vysokých škol odnesli nejen obecné povědomí o Parlamentu a jeho budovách, ale aby byli konkrétně zapojeni do rozhodovacích procesů a zákonodárných činností Poslanecké sněmovny. Odborná veřejnost, turisté a ostatní návštěvníci získají instruktivní poznatky o procedurách orgánů Poslanecké sněmovny. Zvláštní pozornost je věnována učitelům společenskovedních předmětů na středních školách a jejich žákům, kteří se chystají k maturitním zkouškám. Učitelům a studentům nabízíme možnost účasti na celodenních seminářích, které probíhají přímo v prostorách Poslanecké sněmovny a jejichž cílem je poskytnutí komplexního přehledu informací k oblasti českého ústavního systému, postavení a funkcím Parlamentu, k podstatě a průběhu parlamentních procedur, ke stranickému a volebnímu systému a dalším souvisejícím otázkám. Vzdělávací semináře pořádáme přibližně desetkrát za školní rok. Na semináře se účastníci přihlašují pomocí přihlášek, které jsou v elektronické podobě umístěny na stránkách Poslanecké sněmovny v sekci Infocentrum.

Seznam materiálů dosud vydaných Odd. komunikace a vzdělávání

- Vývoj českého parlamentarismu
- Český parlament a parlamentarismus
- Parlamentní volby
- Parlamentní kontrola vlády v České republice
- Hlasování v Poslanecké sněmovně
- Legislativní proces na parlamentní úrovni
- Státní rozpočet a státní závěrečný účet
- Výbory, komise a delegace Poslanecké sněmovny
- Poslanecké kluby
- Financování politických stran
- Zahraniční aktivity Poslanecké sněmovny
- Parlament České republiky a Evropská unie
- Petice občanů v Poslanecké sněmovně
- Poslanecký mandát a poslanecká imunita
- A History of Czech Parliamentarism
- Parliamentary Elections
- The Mandate and Immunity of Deputies
- The Legislative Process in Parliament
- Parliamentary Control of the Government in the Czech Republic
- Die Entwicklung des tschechischen Parlamentarismus
- Die Parlamentswahlen
- Das Abgeordnetenmandat und die Abgeordnetenimmunität
- Der legislative Prozess auf der Parlamentsebene
- Kontrolle der Regierung durch das Parlament in der Tschechischen Republik
- Evolution du parlementarisme tchéque
- Elections parlementaires
- Le mandat de député et l'immunité parlementaire
- Le processus législatif au niveau parlementaire
- Contrôle parlementaire du gouvernement en République tchéque
- Grafické schéma ústavního systému České republiky (česky a anglicky)
- Grafické schéma legislativního procesu (česky a anglicky)
- Grafické schéma volebního systému
- Výstava „**Na cestě k modernímu parlamentu**“ zachycující přehledně vývoj parlamentních orgánů na našem území od dob stavovských shromáždění až do současnosti (česky)

- Ilustrovaná brožura Parlament České republiky – Poslanecká sněmovna (česky, anglicky, francouzsky a německy)
- Film „Parlament České republiky – Poslanecká sněmovna“
- Multimediální DVD prezentace o Poslanecké sněmovně (česky, anglicky a francouzsky)
- Informační letáky o fungování sněmovních výborů (česky, anglicky, francouzsky a německy)
- Reprezentativní publikace o Poslanecké sněmovně (k dispozici česká, anglická, francouzská a německá verze)
- Publikace „Parlament České republiky – Poslanecká sněmovna“ (71 str., česká, anglická, francouzská, německá a ruská verze)

Většina výše uvedených informačních materiálů je k dispozici také v elektronické podobě na www.psp.cz

Formulář pro podání žádosti o povolení prohlídky prostor Poslanecké sněmovny PČR a vzor přihlášky na seminář pořádaný v Informačním středisku Poslanecké sněmovny jsou k nahlédnutí na následujících stranách.

Žádost o povolení prohlídky prostor Poslanecké sněmovny PČR

Vážený pane kancléři,

rádi bychom využili nabídky Oddělení komunikace a vzdělávání Kanceláře Poslanecké sněmovny PČR a se svými studenty navštívili prostory Poslanecké sněmovny. V souvislosti s tím si Vás dovoluujeme požádat o povolení prohlídky těchto prostor. K žádosti uvádíme následující skutečnosti:

Název školy:

Adresa:

Kontaktní osoba: telefon:

Termín prohlídky: Čas:

Počet studentů (max. 30 na jednu skupinu):

Doprovod: telefon:

Rádi bychom Vás dále ujistili, že budeme dbát všech pokynů odpovědných zaměstnanců Kanceláře Poslanecké sněmovny a zajistíme hladký průběh návštěvy. Při registraci na recepci ve Sněmovní 4 předložíme jmenný seznam účastníků prohlídky, který bude u osob starších 15 let doplněn čísly občanských průkazů.

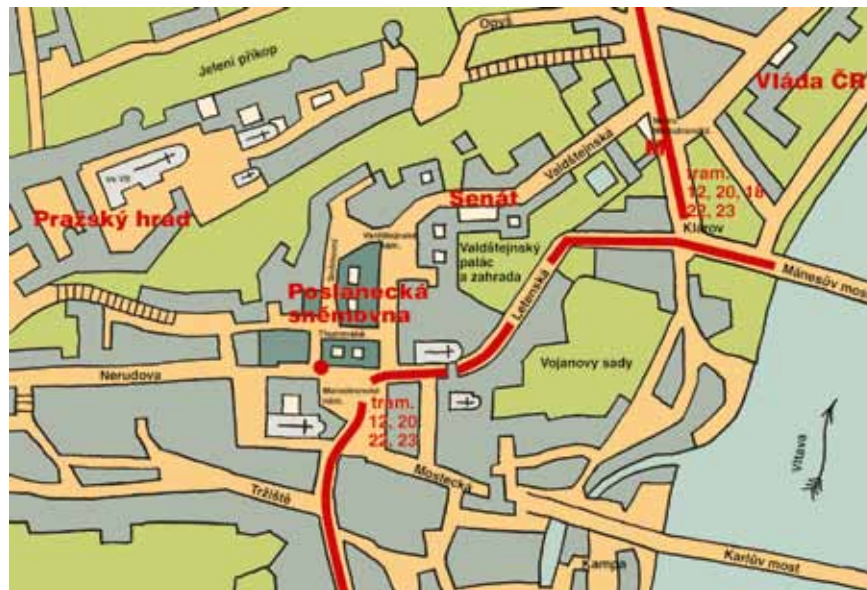
S úctou

.....
podpis

Vážený pan
Ing. Petr Kynštetr, CSc.
vedoucí Kanceláře Poslanecké sněmovny PČR
Sněmovní 4
118 26 Praha 1

Praktické informace k prohlídkám PS PČR

- prohlídky se realizují pouze v době, kdy se nekoná schůze PS PČR
- prohlídky začínají vždy v 9:00, 10:30, 12:30 a 14:00
- prohlídka začíná v dohodnutý čas v Informačním centru PS PČR (viz mapa)
- pokud se skupina nedostaví v dohodnutý čas, nelze prohlídku realizovat v obvyklém rozsahu; je však možné dohodnout náhradní program (projekce filmu apod.)
- prohlídka se skládá z promítnutí krátkého filmu a návštěvy zasedacího sálu PS PČR na galerii pro veřejnost a přilehlých prostor
- při vstupu do prostor Poslanecké sněmovny probíhá bezpečnostní kontrola; pro hladký průběh odbavení je zapotřebí řídit se pokyny bezpečnostní služby (do prostor PS PČR je zakázáno vnášet zbraně a další nebezpečné předměty, veškeré kovové předměty je zapotřebí odložit před průchodem detekčním rámem)
- rádi bychom Vás také upozornili, že pedagogický doprovod je plně zodpovědný za chování skupiny

VZOR PŘIHLÁŠKY NA SEMINÁŘ
INFORMAČNÍHO STŘEDISKA POSLANECKÉ SNĚMOVNY

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY

Oddělení komunikace a vzdělávání

ZÁVAZNÁ PŘIHLÁŠKA NA VZDĚLÁVACÍ SEMINÁŘ
„ČESKÝ PARLAMENT A PARLAMENTARISMUS“

Závazně se přihlašuji na uvedený seminář v termínu

 3. února 2010

 10. března 2010

Jméno a příjmení:

Název školy:

Adresa školy:

Kontaktní tel. číslo:

Email:

Poznámky:

podpis

UPOZORNĚNÍ: Tuto přihlášku je zapotřebí zaslat faxem nebo poštou na kontaktní adresu. Vzhledem ke značnému zájmu o semináře nemůžeme uspokojit všechny zájemce. O dalších termínech budeme průběžně informovat.

Informační středisko Poslanecké sněmovny PČR

Oddělení komunikace a vzdělávání
Parlamentní institut
Sněmovní 4
118 26 Praha 1

Tel.: 257 174 117
Fax: 257 172 307
e-mail: okv@psp.cz

STÁLÝ ZÁSTUPCE POSLANECKÉ SNĚMOVNY
PŘI EVROPSKÉM PARLAMENTU

Zástupce Poslanecké sněmovny v Bruselu působí v rámci Parlamentního institutu od 1. dubna roku 2008. Do konce prosince 2009 byla tato funkce úzce spjata s výkonem předsednictví České republiky v Radě EU a s tím spojeným povinným členstvím v sekretariátu COSAC¹. Od ledna 2010 vykonává v Bruselu pracovník Parlamentního institutu funkci **stálého zástupce při Evropském parlamentu**.

Praxe vysílání zástupců národních parlamentů do Bruselu je dlouhodobě využívána a ověřena většinou členských států EU. Vychází z potřeby parlamentů na přímé informace a komunikaci s Evropským parlamentem a ostatními evropskými institucemi. Historicky prvního zástupce vyslal do Evropského parlamentu v roce 1991 dánský parlament (Folketing). V současnosti mají svého zástupce při EP, až na jednu výjimku², všechny parlamenty EU. U dvoukomorových parlamentů dochází k případům společného zastoupení³, individuálního zastoupení každé z komor⁴ či zastoupení pouze jedné z komor. Aktuálně jde pouze o horní komory, které v posledně zmíněném případě nejsou zastoupeny⁵. Parlament ČR byl v letech 2004–2008 u EP zastoupen pouze Senátem. Dnes jsou zastoupeny obě parlamentní komory, každá jedním zástupcem. Poslaneckou sněmovnu zastupuje od 1. ledna 2010 Mgr. Klára Urbanová.

Hlavní funkce stálého zástupce Poslanecké sněmovny při EP:

- Podává pravidelné zprávy o aktuálním dění v EP; poskytuje rychlé a aktuální informace o záležitostech EU s cílem usnadnit a zefektivnit práci parlamentu týkající se evropských záležitostí;
- Sleduje a podává informace o ranné fázi rozhodovacího procesu v EU s cílem zlepšit demokratickou kontrolu a politický vliv na rozhodovací proces v EU;

1) Konference výborů pro záležitosti Společenství a evropské záležitosti parlamentů EU (www.cosac.eu). Z jednacího řádu COSAC vyplývá závazek pro parlament předsednické země zajistit přítomnost svého zástupce v sekretariátu COSAC po dobu 18ti měsíců, odpovídajících členství země v předsednické Trojce. Za Poslaneckou sněmovnu tuto funkci vykonával Mgr. František Čákr.

2) Zástupce v Bruselu nemá pouze parlament Malty (stav k 1. 3. 2010).

3) Nizozemí, Rakousko, Irsko, Španělsko aj.

4) Belgický, francouzský, polský, britský a v současnosti i český parlament aj.

5) Zastoupení nemají německý Bundestag a slovinský Državni zbor (stav k 1. 3. 2010).

- Prostřednictvím spolupráce s ostatními národními zástupci se podílí na sdílení informací o jednáních a postojích národních parlamentů v záležitostech EU; podporuje oficiální vztahy a přímou spolupráci s ostatními národními parlamenty a institucemi EU;
- Informuje o akcích a iniciativách EP v rámci meziparlamentní spolupráce (společná výborová zasedání, konference, apod.);
- Poskytuje asistenci členům parlamentu v Bruselu.

Kontakt:

Mgr. Klára Urbanová
Stálá zástupkyně PS PČR při EP
Tel.: +32 228 43312
kancelář v EP: RMD 00J014, Brusel
email: klara.urbanova@europarl.europa.eu

Jak zadat požadavek Parlamentnímu institutu?

Pro koho pracuje Parlamentní institut?

Parlamentní institut pracuje pro všechny poslance, senátory a orgány komor. Jeho činnost je hrazena z prostředků Kanceláře Poslanecké sněmovny, a proto jsou služby Parlamentního institutu zdarma.

Pracuje Parlamentní institut i pro orgány komor a poslanecké (senátorské) kluby?

Objednávky, které dostane Parlamentní institut od orgánů komor či od skupin poslanců či senátorů (za skupinu se považuje i klub), jsou zpracovávány přednostně.

Jak navázat spolupráci s Parlamentním institutem?

Spolupráci mohou poslanci, senátoři, jejich pověření asistenti či orgány komor navázat osobně, telefonicky, e-mailem nebo písemně. Telefon na ústředí Parlamentního institutu je 257 172 225, e-mail pi@psp.cz.

Je možné se Parlamentního institutu dotázat na cokoli?

Parlamentní institut se zabývá zejména problematikou právní, ekonomické a politologické. Je však schopen zprostředkovat odpovědi na dotazy i z jiných oborů. Příklady zaměření najdete v seznamu prací, který je uveden v této brožuře.

Jak vypadá požadavek na Parlamentní institut?

Parlamentního institutu je možné se dotázat osobně, telefonicky (257 172 225), e-mailem (pi@psp.cz) i písemně, a to i bez formuláře. Požadavek může zprostředkovat také asistent poslance nebo senátora. Písemný požadavek – formulář je umístěn na první straně této brožury a je možno jej poslat poštou, faxem (257 172 223) nebo jej osobně doručit do sekretariátu Parlamentního institutu ve Sněmovní 3. Písemný požadavek lze vyplnit na internetu (<http://www.psp.cz/kps/pi/formular.doc>) a zaslat jako přílohu elektronicky na adresu pi@psp.cz.

Proč je na formuláři otázka, k čemu má studie sloužit?

Pracovníci Parlamentního institutu slouží pro 281 členů Parlamentu ČR. Každý z pracovníků zpracovává současně několik odpovědí. Z tohoto důvodu je potřebné znát, k čemu bude studie sloužit, aby odborný pracovník věděl, jaký má být rozsah studie, zda je nutné ji udělat přednostně (pokud jde například o informaci týkající se legislativy, která je právě na programu schůze) či zda má k dispozici dostatek času pro získání podkladových materiálů.

Pro jaký účel je možno použít odpovědi nebo studie poskytnuté Parlamentním institutem?

Parlamentní institut poskytuje služby pro celou parlamentní činnost poslance nebo senátora. Odpovědi nebo studie se mohou použít pro vlastní legislativní činnost, pro kritiku či posouzení přijímaných zákonů, pro rozhodování o přijímaných zákonech, pro další potřeby výkonu mandátu.

Parlamentní institut naopak nevypracovává studie pro informace asistentů a jiných osob.

Zůstává zadavatel úkolu pro Parlamentní institut v anonymitě?

Parlamentní institut poskytuje objektivní informace bez ohledu na to, kdo dotaz nebo zpracování studie zadal. Zadavatel zůstává v anonymitě a jeho jméno nesmí být nikde uváděno.

Jsou odpovědi na dotazy či studie Parlamentního institutu, které si objedná poslanec či senátor, dostupné i ostatním?

Parlamentní institut po odevzdání zpracované studie vyhrazuje dva týdny pro zadavatele, kdy není studie dávana k dispozici žádnému dalšímu zájemci. Po dvou týdnech může být poskytnuta i dalším poslancům a senátorům a je umístěna (pokud má širší platnost) do příslušné databáze vybraných prací. Jak ji najít, je uvedeno v následující kapitole.

Jsou přístupné i odpovědi a práce, které nejsou uveřejněny na stránce vybraných prací?

Odpovědi na dotazy a další práce, které nemají nadčasový charakter, jsou archivovány v Parlamentním institutu. V případě zájmu je poskytnou pracovníci institutu, popř. je aktualizují podle současných potřeb zájemců.

Zpracovává Parlamentní institut i studie bez objednávky ze strany poslanců či senátorů?

Některé studie zpracovává Parlamentní institut v předstihu k předpokládané a plánované legislativě. V tomto případě jsou studie okamžitě k dispozici všem poslancům a senátorům.

Pracuje Parlamentní institut i pro subjekty mimo Parlament ČR?

Parlamentní institut je odborem Kanceláře Poslanecké sněmovny a nemůže vypracovávat studie na objednávku osob mimo parlamentní struktury. Výjimku tvoří spolupráce se zahraničím, kdy Parlamentní institut poskytuje informace na odborné dotazy ze zahraničních parlamentů, z Komise ES a Evropského parlamentu, z Meziparlamentní unie apod. Oddělení komunikace a vzdělávání Parlamentního institutu pracuje naopak pro veřejnost přicházející do Sněmovny, poskytuje jí materiály určené pro veřejnost a odpovídá na dotazy.

Kde Parlamentní institut sídlí?

Parlamentní institut sídlí v budově Poslanecké sněmovny v ulici Sněmovní 3 ve druhém a třetím patře a částečně ještě v kancelářích C205 v budově Sněmovní 4. Pro kontakt je možno zavolat centrální telefonní číslo 257 172 225 nebo přímá čísla jednotlivých pracovníků či zajít osobně do kanceláří Parlamentního institutu.

Informační středisko Poslanecké sněmovny sídlí v Paláci Smiřických na Malostranském náměstí – kontaktní telefonní číslo 257 174 117.

Parlamentní institut působí také jako školicí středisko pro Sněmovnu, její orgány, funkcionáře a pro Kancelář Sněmovny, pro které pořádá přednášky a semináře. Ve stejném rozsahu PI působí i pro Senát a Kancelář Senátu. Přednášky a semináře realizuje buď z vlastní iniciativy, nebo na základě požadavku. O seminář nebo přednášku může požádat jakýkoliv orgán Sněmovny nebo Senátu či jakákoliv, nejméně čtyřčlenná, skupina poslanců nebo senátorů. Většina seminářů se realizuje na základě požadavků výboru.

Parlamentní institut pořádá přednášky a semináře v rámci dvou základních oblastí. První oblast, označovaná jako všeobecná, se zabývá zejména problematikou parlamentarismu, fungováním Parlamentu, výkonem poslaneckého mandátu a zákonodárným procesem.

Příklady přednášek ze všeobecné oblasti:

- Postavení Parlamentu ČR v rámci systému ústavních institucí ČR
- Vztah Poslanecké sněmovny, Senátu a prezidenta
- Mandát (práva a povinnosti poslance a senátora)

Druhá oblast je zaměřena na Evropskou unii. PI může realizovat přednášky na obecná témata evropské integrace – historii, instituce, legislativní proces, i na specializovaná témata z práva ES/EU – judikatura Evropského soudního dvora, uznávání profesních kvalifikací, sociální zabezpečení migrujících pracovníků apod. Zvláštním tématem přednášek z oblasti EU jsou přednášky o budoucím vývoji evropské integrace v souvislosti s Ústavou pro Evropu.

Příklady přednášek o EU:

- Instituce Evropské unie
- Rozpočet EU
- Struktura a principy práva ES
- Volný pohyb osob, kvalifikace, sociální zabezpečení
- Evropská hospodářská a měnová unie
- Zahraniční činnost EU

Přednášky a semináře realizují pracovníci PI. V případě zájmu o téma, které PI nepokrývá, zprostředkuje externího odborníka na danou oblast. Rozsah přednášek nebo délka semináře jsou konzultovány se zadavatelem a zohledňují jeho časové možnosti. Cílem je maximální efektivita. Pro přednášky jsou používány powerpointové prezentace, PI zajistí potřebné materiály a v případě zájmu i doprovodné texty.

Z vlastní iniciativy PI realizuje od září 2006 ve spolupráci s ostatními odbory Kanceláře Poslanecké sněmovny seminář pro nově zvolené členy Parlamentu, kteří neměli předchozí zkušenosti s výkonem mandátu. Tento seminář je zaměřen na práci Sněmovny a Senátu a na výkon mandátu poslance a senátora. Seminář je rozdělen do pěti tematických bloků:

- Mandát poslance, poslanecká imunita, služby kanceláře Poslanecké sněmovny
- Legislativní proces a tvorba zákonů
- Jednací řád Poslanecké sněmovny a Senátu
- Zahraniční aktivity Parlamentu
- Parlament ČR a Evropská unie

Vybrané práce Parlamentního institutu: studie, komparativní studie a informační podklady, které jsou stále platné a zajímavé pro adresáty, jsou přístupné v elektronické podobě ve formátu MS-Word, nověji ve formátu Adobe PDF. Link na jejich aktivní seznam s plnými texty najdete přímo na úvodní stránce Intranetu PS pod odkazem „Parlamentní institut – nové publikace PI“ a také na webových stránkách Parlamentního institutu pod odkazem „Práce PI“. Dále ve vybrané sekci „Studie“. (Přímý link: <http://www.psp.cz/sqw/ppi.sqw?d=1>).

Odpovědi na dotaz jsou archivovány v Parlamentním institutu, elektronická databáze obsahuje cca 1500 kratších studií v elektronické a doplňujících materiálů v tištěné podobě. Vše je rychle dostupné po telefonickém, e-mailovém, písemném či osobním vyžádání na sekretariátu PI.

Přehledy dokumentů SZBP – měsíčník. Jednou měsíčně zpracováváný tematicky tříděný přehled dokumentů EU z oblasti Společné zahraniční a bezpečnostní politiky. Materiál je doplněn o hypertextové odkazy na originální dokumenty. U jednotlivých dokumentů je krátce anotován vývoj problematiky. Přehledy jsou přístupné z počítačů v rámci extranetu PS a Senátu ze stránek Parlamentního institutu přes odkaz „Měsíční přehled zahraniční politiky EU“. (Přímý link: <http://www.psp.cz/sqw/ppi.sqw?d=2>).

Databáze **Návrhy dokumentů Evropských společenství a Evropské unie** – rozsáhlá elektronická databáze jednotlivých návrhů aktů EU. Je přístupná z extranetu PS a Senátu přes stránku „Dokumenty“ na webu Poslanecké sněmovny pod odkazem „Dokumenty Evropských společenství a Evropské unie“ – „dokumenty, kterými se bude zabývat“. Databáze obsahuje návrhy aktů ES/EU, jak postupně přicházejí z Unie, v českém jazyce a s průvodními informacemi o každém návrhu a stavem projednávání ve Sněmovně. Ke každému návrhu je připojeno usnesení výboru pro evropské záležitosti a k vybraným dokumentům je připojena odborná informace. Databáze umožňuje vyhledávání jednotlivých návrhů EU podle různých kritérií. (Přímý link: <http://www.psp.cz/sqw/eulist.sqw>).

Stanoviska kompatibility s právem ES a předběžné konzultace – stanoviska slučitelnosti i konzultační stanoviska k návrhům zákonů zpracovaná Parlamentním institutem jsou k nalezení přímo u příslušného sněmovního tisku, k němuž se vztahují. Link na plný text stanoviska nebo zápis z konzultace je uveden vždy na takzvané průvodní košilce tisku v databázi sněmovních tisků, jež je přístupná ze stránky „Dokumenty“ v rámci webo-

vých stránek PS. (Přímý link: <http://www.psp.cz/sqw/sntisk.sqw>). Seznam zpracovaných stanovisek kompatibility je také dosažitelný na stránkách Parlamentního institutu pod odkazem „Práce PI“. Dále ve vybrané sekci „Stanoviska k tiskům“. (Přímý link: <http://www.psp.cz/sqw/ppi.sqw?d=4>). Ucelený přehled předběžných konzultací je uložen pod odkazem „Práce PI“ v sekci „Předběžné konzultace“. (Přímý link: <http://www.psp.cz/sqw/ppi.sqw?d=6>).

Kontakty na zaměstnance PI

Jméno	Zaměření	Telefon	E-mail
Sekretariát PI – Sněmovní 3	kontaktní telefon PI kontaktní telefon OKV – INFOCENTRUM	25717 2225 25717 4117	pi@psp.cz okv@psp.cz
FAX – Sněmovní 3 FAX – Sněmovní 4 FAX – Infocentrum		25717 2223 25717 4120 25717 2307	
Brabcová Hana, Bc.	pracovnice informačního střediska PS PČR, recepce pro veřejnost	25717 4117	brabcovah@psp.cz
Caletka Stanislav, Mgr.	realizace prohlídek, spolupráce při tvorbě tiskových materiálů	25717 2306	caletkas@psp.cz
Cupalová Marcela, Ing., Ph.D.	mezinárodní ekonomické vztahy, evrop. ekonomická integrace, HMU	25717 2227	cupalovam@psp.cz
Čákr František, Mgr.	spolupráce v oblasti justice a vnitra, Schengenský systém	25717 2235	cakrtf@psp.cz
Dostálová Eva, Ing.	pracovnice informačního střediska PS PČR	25717 2244	dostalovae@psp.cz
Dupláková Daniela, JUDr.	právo životního prostředí, ochrana spotřebitele	25717 2236	duplakovad@psp.cz
Ficner Filip, Ing.	dopravní a energetická politika EU, telekomunikace	25717 2230	ficnerf@psp.cz
Francová Jana, JUDr. Vedoucí odd. pro záležitosti EU (OZEU)	soutěžní právo, mezinárodní právo soukromé, evropské právo (systém, instituce, vnitřní trh)	25717 2234	francovaj@psp.cz
Havránková Kateřina	asistentka	25717 2231	havrankovak@psp.cz
Chmel Marek, Mgr.	občanské a obchodní právo, rodinné právo, právo duševního vlastnictví, vnitřní trh	25717 4116	chmelm@psp.cz
Kolář Petr, JUDr. PhDr., Ph.D.	koncepce komunikace PS, publikační plán, spolupráce s VŠ, parlamentarismus	25717 4118	kolar@psp.cz
Kubát Rudolf, Ing.	realizace a evidence prohlídek Poslanecké sněmovny	25717 3521	kubat@psp.cz
Němec Jan, Ing. Mgr.	Společná zahraniční a bezpečnostní politika, obrana a bezpečnost, mezinárodní vztahy, volební systémy	25717 2237	nemecj@psp.cz

Kontakty na zaměstnance PI

Jméno	Zaměření	Telefon	E-mail
Palán Josef, Ing.	společná zemědělská politika, daňová politika, měnová politika, politika hospodářské, sociální a územní soudržnosti EU, oblast společného rozpočtu EU	25717 2229	palan@psp.cz
Paldusová Helena, Mgr.	dokumentace EU, kulturní a vzdělávací politika EU, výzkum a vývoj	25717 2243	paldusovah@psp.cz
Pecháček Štěpán, Mgr., Ph.D. Vedoucí odd. pro všeobecné studie (OVS)	evropské politické strany, zahraniční politika	25717 2226	pechacek@psp.cz
Pejchalová-Grünwaldová Vladimíra, Mgr., LL.M.	pracovní právo, právo sociálního zabezpečení, lidská práva	25717 2232	pejchalovav@psp.cz
Pohl Michal, Mgr.	sociální politika, zdravotnictví, sociální zabezpečení	25717 4119	pohlm@psp.cz
Pulda Jan, JUDr., LL.M.	správní právo, mezinárodní právo veřejné	25717 2239	puldaj@psp.cz
Schmiederová Marcela	asistentka	25717 2224	schmiederovam@psp.cz
Sylová Jindřiška, JUDr., CSc., Ředitelka	ústavní právo, parlamentarismus	25717 2225	sylova@psp.cz
Šteigerová Soňa, Ing.	informační specialista	25717 2228	steigerovas@psp.cz
Urbanová Klára, Mgr.	zástupce PS PČR při EP	25717 2241 +32 228 43312	urbanovak@psp.cz klara.urbanova@ europarl.europa.eu
Valenta Petr, PhDr.	mediální politika, spolupráce s tiskem, média, historie parlamentarismu	25717 2301	valentap@psp.cz
Veselá Hana, Mgr.	trestní právo, soudnictví	25717 2233	veselah@psp.cz
Vyklický Robert, Mgr. Vedoucí odd. komunikace a vzdělávání (OKV)	management, spolupráce se střed. a zákl. školami, ECPRD	25717 2238	vyklicky@psp.cz

JUDr. Jindřiška Syllová, CSc.
ředitelka
ústavní právo, parlamentarismus
Tel: 25717 2225
e-mail: syllova@psp.cz

Ing. Soňa Šteigerová
informační specialista
Tel: 25717 2228
e-mail: steigerovas@psp.cz

Mgr. Klára Urbanová
zástupce PS PČR při EP
Tel: 25717 2241, +32 228 43312
e-mail: urbanovak@psp.cz,
klara.urbanova@europarl.europa.eu

Marcela Schmiederová
asistentka
Tel: 25717 2224
e-mail: schmiederovam@psp.cz

Oddělení pro všeobecné studie

Mgr. Štěpán Pecháček, Ph.D.
vedoucí oddělení
evropské politické strany, zahraniční politika,
volební systémy
Tel: 25717 2226, e-mail: pechacek@psp.cz

Mgr. Vladimíra Pejchalová-Grünwaldová, LL.M.
pracovní právo, právo sociálního zabezpečení,
lidská práva
Tel: 25717 2232
e-mail: pejchalovav@psp.cz

Ing. Marcela Cupalová, Ph.D.
mezinárodní ekonomické vztahy, evropská ekonomická
integrace, hospodářská a měnová politika
Tel: 25717 2227
e-mail: cupalovam@psp.cz

JUDr. Jan Pulda, LL.M.
správní právo, mezinárodní právo veřejné
Tel: 25717 2239
e-mail: puldaj@psp.cz

Oddělení pro záležitosti Evropské unie

JUDr. Jana Francová
vedoucí oddělení
soutěžní právo, mezinárodní právo soukromé,
evropské právo (systém, instituce, vnitřní trh)
Tel: 25717 2234, e-mail: francovaj@psp.cz

Ing. Filip Ficner
(zástupce vedoucí oddělení)
dopravní a energetická politika EU, telekomunikace
Tel: 25717 2230
e-mail: ficnerf@psp.cz

Ing. Josef Palán
společná zemědělská politika, daňová politika, měnová
politika, politika hospodářské, sociální a územní
soudržnosti EU, oblast společného rozpočtu EU
Tel: 25717 2229, e-mail: palan@psp.cz

Mgr. Helena Paldusová
dokumentace EU, kulturní a vzdělávací politika EU,
výzkum a vývoj
Tel: 25717 2243
e-mail: paldusovah@psp.cz

Oddělení komunikace a vzdělávání

Mgr. Robert Vyklický
vedoucí oddělení
management, spolupráce se SŠ a ZŠ, ECPRD
Tel: 25717 2238
e-mail: vyklicky@psp.cz

JUDr. PhDr. Petr Kolář, Ph.D.
koncepce komunikace, Šněmovny publikační plán,
spolupráce s VS, parlamentarismus
Tel: 25717 4118
e-mail: kolar@psp.cz

PhDr. Petr Valenta
mediální politika, spolupráce s tiskem, média
Tel: 25717 2301
e-mail: valentap@psp.cz

Ing. Rudolf Kubát
pracovník informačního střediska PS PČR,
prohlídky PS, semináře
Tel: 25717 3521
e-mail: kubat@psp.cz

Ing. Mgr. Jan Němec
Společná zahraniční a bezpečnostní politika,
obrana a bezpečnost, mezinárodní vztahy,
volební systémy
Tel: 25717 2237, e-mail: nemej@psp.cz

Mgr. Hana Veselá
trestní právo, soudnictví
Tel: 25717 2233
e-mail: veselah@psp.cz

Ing. Karel Hlaváček
externí spolupráce – dokumentace SZBP
Tel: 25717 2242
e-mail: hlavacekk@psp.cz

Bc. Martin Kuta
externí spolupráce
Tel: 25717 2305
e-mail: kutam@psp.cz

Mgr. František Čákr
spolupráce v oblasti justice a vnitra,
Schengenský systém
Tel: 25717 2235
e-mail: cakrf@psp.cz

JUDr. Daniela Dupláková
právo životního prostředí, ochrana spotřebitele
Tel: 25717 2236
e-mail: duplakovad@psp.cz

Mgr. Michal Pohl
sociální politika, zdravotnictví,
sociální zabezpečení
Tel: 25717 4119
e-mail: pohlm@psp.cz

Mgr. Marek Chmel
občanské a obchodní právo, rodinné právo, právo
duševního vlastnictví, vnitřní trh
Tel: 25717 4116
e-mail: chmelm@psp.cz

Kateřina Havránková
asistentka
Tel: 25717 2231
e-mail: havrankovak@psp.cz

Ing. Eva Dostálová
pracovnice informačního střediska PS PČR
Tel: 25717 2244
e-mail: dostalovae@psp.cz

Mgr. Stanislav Čaletka
realizace prohlídek, spolupráce při tvorbě
tiskových materiálů
Tel: 25717 2306
e-mail: caletkas@psp.cz

Bc. Hana Brabcová, DiS.
pracovnice informačního střediska PS PČR,
recepce pro veřejnost
Tel: 25717 4117
e-mail: brabcovah@psp.cz

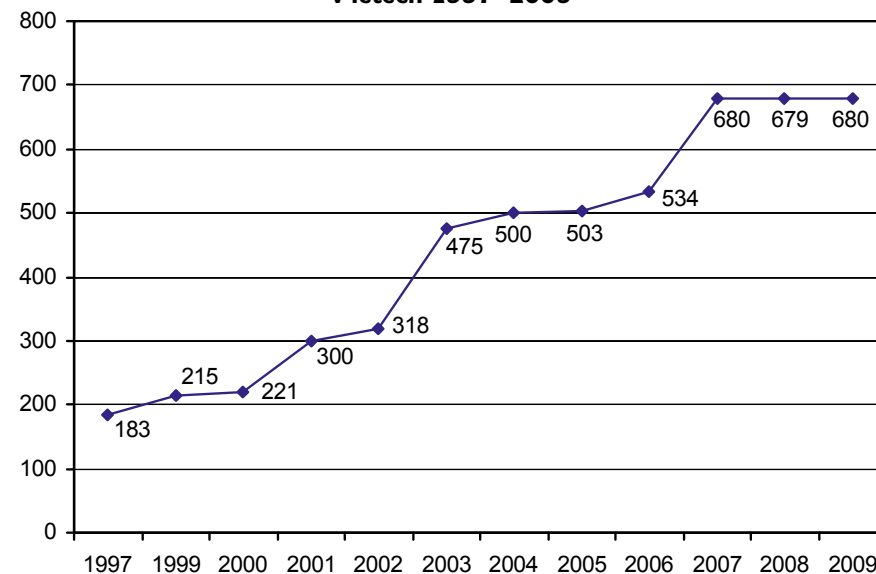
Práce Parlamentního institutu za rok 2009

(od 1. 1. 2009 do 31. 12. 2009)

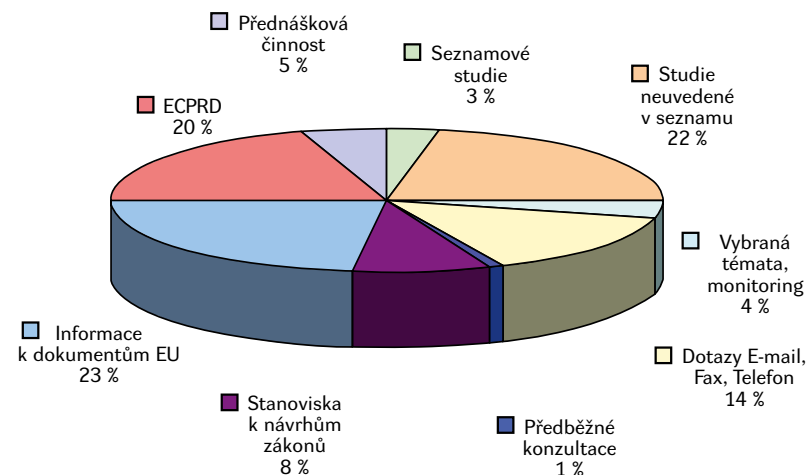
	Počet prací	
	ks	%
Práce celkem	680	100%
z toho:		
– uvedené v Seznamu vybraných prací (dále jen seznamové)	23	3%
– neuvedené v Seznamu vybraných prací (dále jen neuvedené v seznamu)	149	22%
– vybraná témata a monitoring	25	4%
– opovědi na dotazy (dopis, fax, e-mail)	93	14%
– stanoviska k návrhům zákonů	57	8%
– předběžné konzultace	9	1%
– informace k dokumentům EU (podkladové materiály, přehledy)	155	23%
– The European Centre for Parliamentary Research and Documentation (ECPRD)	138	20%
– přednášková činnost	31	5%
Práce vypracované:	680	100%
– na požádání /celkem/	618	91%
– pro Poslaneckou sněmovnu	337	55%
– pro Senát	72	12%
– pro poslance EP	8	1%
– zahraniční parlamenty	176	28%
– ostatní	25	4%
– z vlastní iniciativy PI	62	9%
Práce objednané PS či Senátem:	409	100%
– sněmovním nebo senátním výborem či komisí	267	65%
– přímo poslancem či senátorem	142	35%
Práce dle politické příslušnosti zadávajícího poslance či senátora	142	100%
– ČSSD	61	43%
– ODS	43	30%
– KDU-ČSL	15	11%
– KSČM	10	7%
– BEZ P.P.	8	6%
– Zelení	5	3%

Zpracoval Parlamentní institut – březen 2010

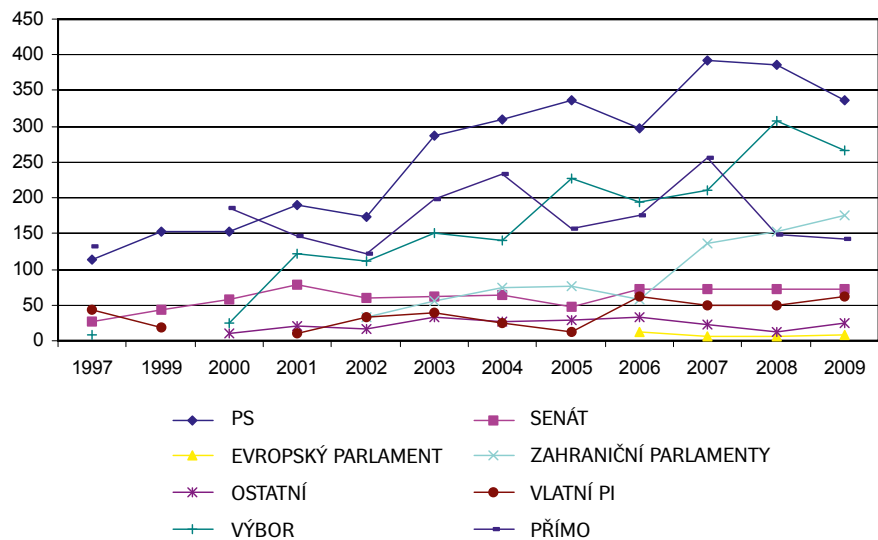
Vývoj celkového počtu úkolů zpracovávaných PI v letech 1997–2009

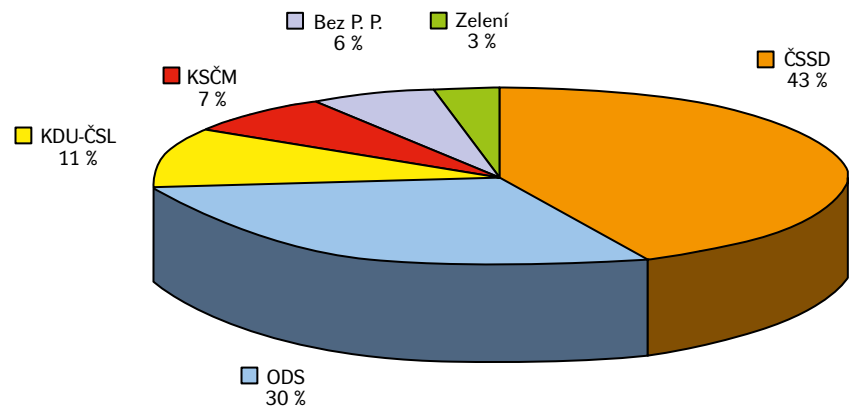
Procentuální podíl druhů zpracovávaných dotazů v roce 2009

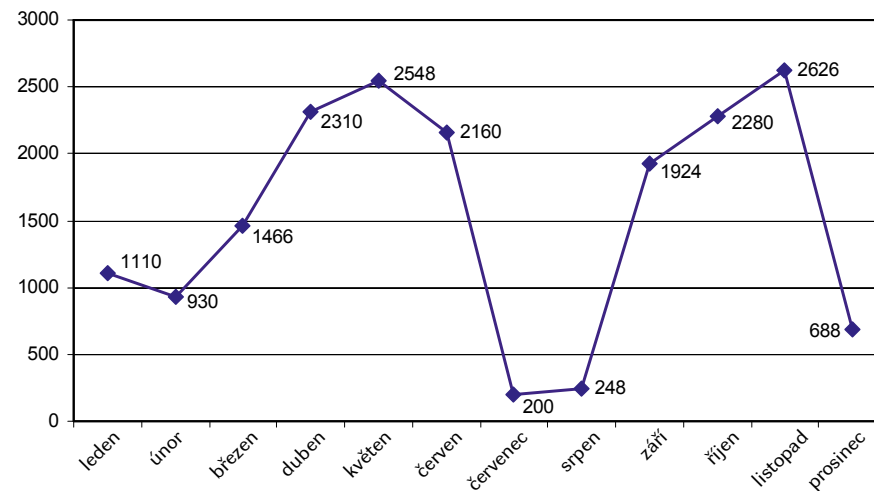
Vývoj rozvržení činnosti PI dle zadavatele v letech 1997–2009

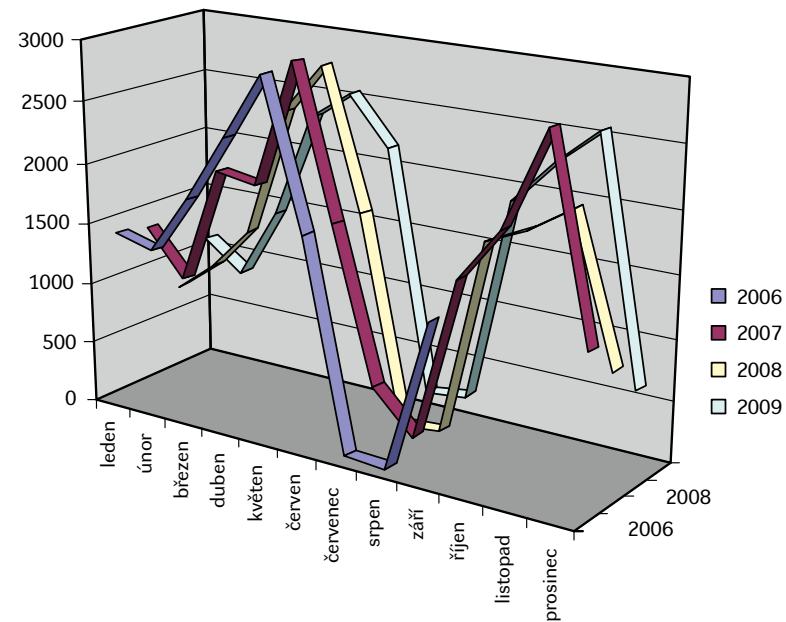
Podíl politických stran na zadávání dotazů PI v roce 2009

Počet návštěvníků Informačního střediska v rámci prohlídek PS a odborných seminářů za rok 2009

Porovnání počtu návštěvníků prohlídek Poslanecké sněmovny v letech 2006–2009

Statistika Informačního střediska za rok 2009

leden	počet osob – prohlídky PS	1110
	počet prohlídek	41
	školení, semináře	0
	celkem	1110
únor	počet osob – prohlídky PS	870
	počet prohlídek	30
	školení, semináře	60
	celkem	930
březen	počet osob – prohlídky PS	1443
	počet prohlídek	53
	školení, semináře	23
	celkem	1466
duben	počet osob – prohlídky PS	2310
	počet prohlídek	84
	školení, semináře	0
	celkem	2310
květen	počet osob – prohlídky PS	2548
	počet prohlídek	91
	školení, semináře	0
	celkem	2548
červen	počet osob – prohlídky PS	2160
	počet prohlídek	75
	školení, semináře	0
	celkem	2160
červenec	počet osob – prohlídky PS	200
	počet prohlídek	11
	školení, semináře	0
	celkem	200
srpen	počet osob – prohlídky PS	248
	počet prohlídek	13
	školení, semináře	0
	celkem	248
září	počet osob – prohlídky PS	1924
	počet prohlídek	70
	školení, semináře	0
	celkem	1924
říjen	počet osob – prohlídky PS	2280
	počet prohlídek	83
	školení, semináře	0
	celkem	2280
listopad	počet osob – prohlídky PS	2565
	počet prohlídek	97
	školení, semináře	61
	celkem	2626
prosinec	počet osob – prohlídky PS	628
	počet prohlídek	24
	školení, semináře	60
	celkem	688
CELKEM		18490

Seznam vybraných prací Parlamentního institutu

1. Ústavní právo a politologie

1.198 Majetkové nároky sudetských Němců ve vazbě na Lisabonskou smlouvu

Studie, červen 2009, 17 str.

Autoři: Jindřiška Sylllová, Vladimíra Pejchalová-Grünwaldová

Povinnost členských států dodržovat základní práva upravená v Listině EU může Soud EU posuzovat jen tehdy, pokud členské státy jednají v rámci práva EU. Problematika restitucí a další problematika dekretů prezidenta republiky nespádá do práva EU vymezeného ve zvláštních člancích zakládacích smluv a proto nemohou být dekrety a akty vzniklé jejich aplikací Soudem EU posuzovány. Pokud se jedná o možnost vyloučení použití Listiny EU na posuzování aktů v některém členském státu, není Protokol o uplatňování Listiny základních práv Evropské unie v Polsku a ve Spojeném království skutečným nástrojem, který by tuto možnost přinášel. Odst. 2 protokolu naznačuje, že protokol nepředstavuje žádnou výjimku. Protokol pouze říká, že je přijat, „aby se předešlo jakémoliv pochybnosti“. Protokol pouze potvrzuje, že Listina EU nerozšiřuje působnost soudu EU posuzovat národní předpisy a jiné akty, pokud se tyto netýkají uplatňování práva EU. Z tohoto hlediska pouze potvrzuje pojetí, které bylo vysvětleno výše, tedy to, že soud EU nemá pravomoc posuzovat soulad aktu netýkajícího se práva EU s ustanoveními Listiny EU. I když Česká republika nevyjednala stejnou úpravu protokolu, jako má Velká Británie a Polsko, nic to nemění na rozsahu aplikace ustanovení Listiny EU na naše právo. Tomu odpovídá i Prohlášení České republiky k Listině základních práv EU, které bylo připojeno k závěrečnému aktu Lisabonské konference. Z výše naznačeného je možno uzavřít, že dekrety prezidenta republiky nebo akty vzniklé jejich aplikací splňují náležitosti stanovené v čl. 52 Listiny EU pouze tehdy, pokud by se jimi „uplatňovalo“ právo EU. Pokud tomu tak není (příčemž je nutno brát na zřetel i časové hledisko), není Listina EU použitelná a soud EU proto nemůže dekret nebo akt podle ní posuzovat.

1.194 Změna ústavní a právní úpravy v souvislosti s přijetím Lisabonské smlouvy v Německu

Studie, leden 2009, 11 str.

Autor: Jindřiška Sylllová

V r. 2008 bylo připraveno spolu s Lisabonskou smlouvou několik dokumentů, které měly doprovázet Lisabonskou smlouvu při jednání ve Spolkovém sněmu. Kromě Zákona k Lisabonské smlouvě, který odpovídá duálnímu vztahu mezinárodního a vnitrostátního práva v Německu, a který má zmocňovací a transformační funkci pro znění smlouvy ve vztahu k německému právnímu řádu, byly připraveny: Zákon pozměňující Základní zákon, který má vstoupí v účinnost spolu s Lisabonskou smlouvou a Zákon provázející Lisabonskou smlouvu (tzv. Begleitgesetz). Tento zá-

kon nakonec nebyl schválen, protože podle judikatury Spolkového ústavního soudu by měl prováděcí zákon vstoupit v platnost až po vstupu v účinnost zákona, který je jím prováděn. Zákon pozměňující základní zákon se týká jen tří záležitostí. Nový odstavec čl. 23 upravuje žalobu k ESD. Obě komory mají právo samostatně podat žalobu kvůli porušení subsidiarity a proporcionality, Spolkový sněm je povinen podat žalobu dokonce na návrh jen ¼ všech svých členů. Dále odstavec upravil možnost připuštění hlasování ve Spolkovém sněmu odlišnými většinami od většin běžných stanovených v Základním zákoně. To znamená, že v případech aplikace práv komor parlamentu ze smlouvy EU může zákon stanovit, že komory budou o těchto záležitostech rozhodovat jinými většinami, než obecně stanoví Základní zákon. Dále byla přidána práva výboru pro záležitosti EU Spolkového sněmu – zákon může výbor zmocnit, aby vykonával práva, která jsou dána Spolkovému sněmu smluvním základem EU. (Dále bylo změněno jedno ústavní ustanovení, které se netýká práva EU.)

5.284 Ústavní konformita účelového určení finančních náhrad církvím

Studie, leden 2009, 10 str.

Autoři: Vladimíra Pejchalová-Grünwaldová, Jindřiška Sylllová

Návrh zákona o zmírnění některých majetkových křivd způsobených církvím a náboženským společenstvem v době nesvobody, o vypořádání majetkových vztahů mezi státem a církvemi a náboženskými společenstvy by teoreticky mohl obsahovat účelové omezení využití kompenzační náhrady. Posudek pojednává o tom, zda – pokud stát má zákonem zmírnit křivdy a částečně vrátit majetek – je ústavně přípustné, aby zároveň vyžadoval, aby byl tento majetek určen pro účely, které sám považuje za prospěšné. Účelem omezení nemůže být (jako je tomu u nadací) zachování darovaného majetku účelu, který chce jeho původní vlastník. Účelem je tedy pouhá obava z autonomního využití kompenzací církvemi. Má tato obava své opodstatnění například v historickém kontextu? Do určité míry ano. Podle konfesních předpisů v 19. století státní správa dohlížela na uchování jmění kostelů (tzv. záduší) i na obročí, zákony upravovaly i určitou formu daně z majetku obročí, která sloužila na uhrazení potřeb Katolické církve. Posudek dochází ke konstatování, že úprava výhradního použití kompenzací na neziskový sektor nemá žádný cíl nebo účel, který by odpovídal ustanovením Ústavy a Listiny nebo veřejnému zájmu. Čl. 16 odst. 4 Listiny nevylučuje *a priori* účelové omezení využití církevních kompenzací. Jejich účelové omezení však musí být omezeno na tu jejich část, která je nezbytná pro účely podpory kultu a musí být určeno právě pro účely kultu. Zbývá část finančních kompenzací může být účelově omezena jen z velmi malé části tak, aby nebyla omezena nezávislost církví na státu, a za takovým účelem, který je úměrný případnému omezení. Mezinárodní lidskoprávní judikatura přitom zastává názor, že stát vlastním uvážením a prostřednictvím demokraticky přijatého zákona nejlépe určí, jak restituovat nespravedlivě zabavený majetek.

1.193 Komentář ke změnám francouzské ústavy ze dne 21. července 2008

Studie, prosinec 2008, 8 str.

Autor: Jan Pulda

Ústava francouzské Páté republiky byla přijata 4. října 1958 a od data svého přijetí byla osmnáctkrát novelizována. Poslední zásadní novelu se podařilo přijmout na Kongresu obou komor francouzského parlamentu dne 21. července 2008. Práce popisuje nejzásadnější ústavní změny ke kterým došlo po 21. červenci 2008: jde o novelu, která byla silně prosazována novým francouzským prezidentem Nicolaem Sarkozym s tím, že hlavním cílem návrhů jeho administrativy byla institucionální modernizace Páté republiky. Prezident Sarkozy za tímto účelem zřídil komisi již v červenci 2007, tedy krátce poté co se ujal svého úřadu. Komise pro ústavní změny byla řízena Edouardem Balladurem, bývalým předsedou vlády. Komise sestávala především z ústavních právníků a politiků. Výsledkem práce bylo popsání nejdůležitějších posunů v pravomocích a změnách vztahů mezi prezidentem, parlamentem a vládou v paragrafovém znění spolu se stručným přehledem k samotnému projednávání a posléze přijetí ústavních změn. Dále pak práce hovoří o změnách v postavení opozice v parlamentu a změnách týkajících se legislativního procesu spolu s vlastním projednáváním zákonů.

3.072 Zřízení radarové stanice protiraketové obrany (ústavněprávní aspekty)

Studie, říjen 2008, 17 str.

Autor: Jindřiška Sylllová

Spolupráce České republiky s USA o zřízení radarové stanice protiraketové obrany Spojených států je z ústavněprávního hlediska komplikovanou záležitostí, skládající se z několika rozdílných právních úkonů. Tato práce má dva základní účely: prvním účelem je analyzovat charakter jednotlivých úkonů tak, aby je bylo možno identifikovat s ústavněprávními pojmy a procedurami. Druhým pak zjistit, zda není některý z těchto úkonů z hlediska ústavněprávního zpochybnitelný – zda by některý z těchto úkonů nemohl být za určitých okolností Ústavním soudem zrušen.

1.180 Přehled návrhů ústavních zákonů od roku 1993 do současnosti

Inf. podklad, aktualizace duben 2008, 8 str.

Autoři: Jindřiška Sylllová, Robert Vyklický

3.061 Zapojení ČR do systému obrany proti balistickým raketám (ústavněprávní aspekty)

Studie, listopad 2006, aktualizace únor 2007, 17 str.

Autoři: Martin Kavěna, Jindřiška Sylllová

Zapojení České republiky do systému obrany proti balistickým raketám je z ústavněprávního hlediska komplikovanou záležitostí, skládající se z několika rozdílných právních úkonů. Dohoda (smlouva) o protiraketové obraně je dvoustrannou mezinárodní smlouvou, upravenou v čl. 49 Ústavy. Pobytem ozbrojených sil jiných států na území České republiky se rozumí služební umístění specifikované součástí ozbrojených sil cizího státu nebo cizích států na území

České republiky. K pojmu „pobyt“ je možno citovat důvodovou zprávu k současnému znění čl. 43 Ústavy: „Parlament vyslovuje souhlas s pobytém ozbrojených sil jiných států na území České republiky. Za pobyt se nepovažuje průjezd nebo přelet státního území ozbrojenými silami jiných států, proto je tato záležitost navrhována v odstavci 5 do rozhodovací působnosti vlády. Ozbrojenými silami ve smyslu rozhodovací pravomoci ústavních orgánů se rozumí vojenské útvary, vojenská zařízení a vojenské záchranné útvary“. Ústava a její důvodová zpráva vykládají pojem tak, že se jím rozumí rovněž umístění vojenských zařízení jiného státu na území České republiky. Při tomto výkladu je nutno takový pobyt schválit oběma komorami Parlamentu kvalifikovanou většinou. Režim vlastního pobytu příslušníků ozbrojených sil cizího státu nestanoví usnesení Parlamentu, ale zákon. Tento zákon upravuje obecně podmínky, za nichž příslušníci cizích ozbrojených sil na území ČR pobývají. Takovým zákonem je nyní zákon č. 310/1999 Sb., o pobytu ozbrojených sil jiných států na území České republiky. Podmínky pobytu stanovené zákonem jsou obvykle předem dohodnuty prostřednictvím mezinárodních smluv (nyní SOFA). Jde o smlouvu podle čl. 49 Ústavy, k jejichž ratifikaci musí vyslovit souhlas obě komory Parlamentu.

a) forma vlády

1.201 Vliv zavedení přímé volby prezidenta na politický systém

Studie, říjen 2009, 24 str.

Autor: Jan Němec, Martin Kuta

Práce přináší analýzu ústavněprávního postavení prezidenta v České republice a popisuje faktický výkon funkce prezidenta Václavem Havlem a Václavem Klausem, především pokud jde o snahu rozšiřovat pravomoci prezidenta nad ústavněprávní rámec. Součástí práce jsou i dvě případové studie popisující vývoj ve Finsku a na Slovensku po zavedení přímé volby prezidenta a dopad této změny na politický systém.

1.190 Přímá volba prezidenta v ústavách států EU

Studie, květen 2008, 19 str.

Autoři: Jan Němec, Jindřiška Sylllová

Jedním z rizik přímé volby hlavy státu je nebezpečí zvolení excentrických kandidátů nebo outsiderů. K tomu může dojít zejména v zemích, kde existuje potenciál pro příznivou voličskou odezvu na populistický volební program. Riziko populismu zvyšuje i jednokolová volba. Naopak dvoukolová volba je výhodnější pro větší politické strany. Práce se dále zabývá ústavní úpravou systému přímé volby ve státech EU a některých státech Latinské Ameriky. Práce je příspěvkem k diskusi o přímých volbách prezidenta republiky v ČR.

1.107 Přehled ministrů a jejich náměstků od r. 1989 do r. 2009

Studie, duben 2008, 59 str.

Autoři: Eva Dostálová, Petr Dundek, Petr Kolář, Soňa Šteigerová

Tato práce podává přehled členů všech vlád působících na území České republiky od listopadu 1989, a to vlád jak federálních, tak republikových. Počínaje vznikem samostatné České republiky, pak tato práce také zahrnuje seznam náměstků jednotlivých ministrů. Práce také obsahuje údaje o období, kdy dotyčná osoba danou funkci vykonávala a její politickou příslušnost.

1.150 Přímé volby, pravomoci a odpovědnost prezidenta

Inf. podklad, říjen 2003, aktualizace říjen 2007, 75 str.

Autoři: Petr Kolář, Štěpán Pecháček, Jindřiška Sylllová

Postavení hlavy státu je jednou z klíčových otázek fungování ústavního systému ve všech státech bez ohledu na to, zda se jedná o monarchie, či republiky. Ve státech s republikánským zřízením pak s touto otázkou souvisí i další – vymezení způsobu volby hlavy státu, tedy prezidenta. Odpověď na zmíněné otázky pak patří k těm, na jejichž základě je možné provést klasifikaci dnes existujících forem vlády vycházejících z demokratického modelu fungování vlády v širším slova smyslu. Klasické schematické členění na systém parlamentní a prezidentský není dostatečné, neboť pomíjí řadu relevantních faktorů výkonu moci. Většina autorů se dnes spíše přiklání ke klasifikaci obsahující pět základních modelů: parlamentní; poloprezidentský; premiérsko-prezidentský; prezidentský; prezidentsko-parlamentní.

Práce zkoumá fungování Francie, Irska, Finska, Polska, Portugalska, Rakouska a Slovenska z hlediska postavení prezidenta v systému nejvyšších státních orgánů, a to v poválečném období.

Komparace vývoje funkce prezidenta v těchto zemích prokazuje skutečnost, že samotná existence přímé volby prezidenta není dostatečným důvodem pro konstatování výrazné odlišnosti takového ústavního systému od systému s nepřímou volbou hlavy státu. Dokonce je možné konstatovat, že země, v nichž je přímá volba prezidenta zavedena, tvoří specifickou kategorii zemí, jejichž ústavní a politické systémy by vykazovaly výrazné shody. Závěry této práce lze shrnout do následujících bodů:

- a) neexistuje přímá souvislost mezi existencí přímé volby prezidenta a významem jeho postavení v ústavním systému daného státu;
- b) je zapotřebí rozlišovat mezi hodnocením významu funkce prezidenta v ústavním systému, jak to vyplývá z formální ústavní úpravy, a tím, jak je funkce skutečně vykonávána, především s ohledem na postavení prezidenta ve stranicko-politickém systému. Zatímco z formálně-ústavního hlediska bychom mohli za státy s nejsilnějším prezidentem považovat Finsko a Portugalsko, z hlediska reálného uplatnění prezidentského vlivu bychom za zemi s nejsilnějším prezidentem označili jednoznačně Francii. Nejslabší prezident, a to z obou hledisek, je pak v Irsku.
- c) velmi významnou skutečností, která ovlivňuje výkon prezidentské funkce v těchto zemích, je výrazná osobnost prvního prezidenta, který byl v přímých volbách

zvolen. Typickým příkladem takové osobnosti, která vtiskla podobu výkonu prezidentské funkce i na další období, byl Antonio Salazar v Portugalsku nebo Lech Walesa v Polsku.

- d) Další skutečnosti, která ovlivňuje postavení prezidenta v rámci ústavního a politického systému, je míra jeho účasti v reálném stranicko-politickém životě. V některých zemích je prezident vnímán spíše jako nestranný a na politických stranách nezávislý arbitr (Irsko), v jiných zemích je naopak lídrem některé z hlavních politických stran bez ohledu na to, zda se jedná o stranu vládní nebo opoziční (Francie). Specifická je situace v Rakousku, kdy je přímo volený prezident aktivním členem politické strany, jejímž předsedou je ovšem spolkový kancléř.
- e) Svůj význam při vymezení ústavního postavení prezidenta má také definice jeho právní a politické odpovědnosti. Skutečnost přímé volby staví hlavu státu do pozice ústavního orgánu odvozujícího svoji legitimitu z jiného zdroje než z parlamentu, a tím samozřejmě vytváří podmínky pro konstatování politické neodpovědnosti prezidenta vůči zákonodárnému sboru. Většina ústav evropských států, a to bez ohledu na to, zda je zde zakotvena přímá volba prezidenta, vymezuje určitý stupeň trestní imunity při výkonu prezidentské funkce, a to zejména formou klasického institutu impeachmentu, kdy žalobu konstruuje parlament nebo některá z jeho komor a rozhoduje některá z nejvyšších soudních instancí nebo zvláštní soudní orgán. Vedle toho se v některých státech (Polsko, Portugalsko, Rakousko) setkáme také s koncepcí trestněprávní odpovědnosti prezidenta za činy spáchané v období výkonu funkce. Specifická je situace v Rakousku a na Slovensku, kde ústavy konstruuje politickou odpovědnost prezidenta. V Rakousku je v tomto ohledu prezident odpovědný Spolkovému shromáždění, na Slovensku je dokonce ústavou upravena možnost odvolání prezidenta lidovým hlasováním.

1.177 Úřednické vlády a jejich ústavní zakotvení

Studie, říjen 2006, 10 str.

Autoři: Jindřiška Sylllová, Eva Burešová

1.174 K ústavní úpravě jmenování vlády

Studie, červenec 2006, 10 str.

Autoři: Petr Kolář, Jindřiška Sylllová

Práce se zabývá jmenováním vlády poté, kdy byla ustavena Poslanecká sněmovna, ustavující schůzi Poslanecké sněmovny a ústavním postavením vlády, která podala demisi.

V závěrech práce je konstatováno, že ustavující schůze má pevně stanovený pořad, který není možno ani rozšiřovat, ani zužovat. Pokud nejsou splněny všechny body pořadu, uvedené v části 4. jedn. řádu PS, není možno ustavující schůzi ukončit. Z toho, že Poslanecká sněmovna musí ukončit všechny body ustavující schůze, zároveň plyne, že vláda není povinna podat svou demisi dříve, než je ustavena Poslanecká sněmovna a než skončí její ustavující schůze. Na tuto situaci také nelze bez dalšího aplikovat čl. 35 odst. 1 písm. d) Ústavy, podle něhož „Poslanecká sněmovna nebyla po dobu delší 3 měsíců způsobilá se usnášet, ačkoliv nebylo její zasedá-

ní přerušeno a ačkoliv byla v této době opakovaně svolána ke schůzi.“ Oprávnění rozpustit Poslaneckou sněmovnu vzniká až tehdy, pokud se po dobu delší než 3 měsíce nesejde více než třetina poslanců a Poslanecká sněmovna po celou tuto dobu není „usnášeníschopná“.

Pokud je vláda pověřena prozatímním výkonem funkce poté, kdy podala demisi, jde o institut, který zajišťuje to, že stát nezůstává bez vlády. Vláda *in statu demissionis* vykonává funkce jen po dobu, která je nezbytně nutná ke jmenování vlády nové. Za nezbytně nutnou dobu je považovat takovou dobu, ve které probíhají jednání, vedoucí ke jmenování vlády a dobu, po kterou se připravují nezbytné dokumenty (například koaliční smlouva nebo jmenovací dekrety). Vláda *in statu demissionis* pověřená výkonem funkcí prozatímně není vládou, která odpovídá za své činy Poslanecké sněmovně tak, jako běžná vláda. Z tohoto důvodu je třeba považovat její aktivity za méně legitimní než aktivity vlády, která požívá důvěry (i když rezignovavší vláda není výslovně žádným předpisem ve svých funkcích omezena).

1.159 Podávání prohlášení o střetu zájmů

Inf. studie, kořten 2005, 32 str.

Autoři: Petr Kolář, Eva Medková, Jindřiška Sylllová

V úvodní části tohoto informačního podkladu autoři poukazují na vývojovou linii, kterou sleduje vývoj právních úprav a podávání prohlášení o střetu zájmů. Stručně zmiňují důvody, které k zavedení tohoto institutu vedly. Zároveň konstatují, že dochází k neustálému rozšiřování počtu osob, které mají povinnost takové prohlášení podat. Poté se autoři zaměřují na popis obecné charakteristiky jednotlivých trendů, které se v současných právních úpravách střetu zájmů dají vysledovat. Věnují se trendu britskému, francouzskému a nordickému. Kromě toho, že se zmiňují o existenci dvou typů prohlášení o střetu zájmů, jimiž jsou prohlášení o majetku a prohlášení o činnosti, poukazují zejména na různé důvody, pro které je prohlášení podáváno, na důvěrnost či naopak informace poskytnuté veřejnosti, nebo na to, zda je proces jejich podávání formalizován či nikoli.

Těžiště práce však spočívá v popisu stávajících právních úprav ve vybraných evropských státech. Situaci, která se vyskytuje v každém z nich, je věnována samostatná kapitola sledující toto základní schéma: u každého typu prohlášení (existují-li v daném státě oba typy) je taxativním či demonstrativním výčtem uveden okruh osob, které jsou povinny či oprávněny jej podat, dále se pojednává o jeho formálních a obsahových náležitostech, o orgánu, ke kterému se podává, a o lhůtách, v jakých je nutno tak učinit. V závěru je uvedeno, zda v dané zemi existuje orgán, který na podávání prohlášení dohlíží, a případně, zda lze porušení povinností spjatých s podáváním prohlášení sankcionovat. Pokud ano, jakým způsobem, za jakých okolností a kým.

1.143 Vliv přímé volby prezidenta na politický systém (základní teze)

Inf. studie, březen 2003, 6 str.

Autor: Štěpán Pecháček

Přímá volba prezidenta občany je základním předpokladem existence tzv. prezidentského systému. V tomto systému je vláda za svoji činnost odpovědná prezidentovi.

Prezident má právo zasahovat do složení i do činnosti vlády. Exekutiva ve vztahu vláda-prezident je tak hierarchizována. Činnost legislativy a exekutivy je od sebe oddělena, vláda je stabilní, svůj mandát odvíjí od legitimacy prezidenta. Právě stabilita vlády a neprolínání mocí jsou hlavními výhodami zmiňovanými v souvislosti s prezidentským systémem. Jako nevýhody bývají uváděny nemožnost změnit vládu mimo daný volební interval bez zásahu prezidenta, a to i v případě, že se objeví závažné společenské okolnosti. Tato skutečnost vede k menší sociální inkluzi v průběhu výkonu mandátu prezidenta. V klasických prezidentských systémech je prezident stranickým prezidentem a předpokládá se, že bude jednat ve prospěch své strany. Tomu jsou uzpůsobeny jeho pravomoci ve vztahu k vládě i parlamentu. Tyto principy nalezneme i v zemích, kde je možná kohabitace, např. ve Francii. Svým způsobem jsou v systémech umožňujících kohabitaci ještě silnější, protože prezident může aktivně ovlivňovat činnost parlamentu, vlády a svojí politikou může vyvolat nutnost předčasných voleb.

Systémy kombinované, které můžeme nalézt např. na Slovensku nebo v Rakousku, ponechávají prezidenta, pokud jde o pravomoci, slabého, ale upevňují jeho postavení přímou volbou. Tato skutečnost vytváří nerovnováhu v systému politických institucí. Nezabrání volbě stranického prezidenta – naopak především příklad Rakouska ukazuje, že ve stabilním stranickém systému má šanci na úspěch pouze kandidát politické strany.

1.138 Prezidentské právo udílet milost

Inf. studie, září 2002, 10 str.

Autoři: Jindřiška Sylllová, Jan Řebřina

Udělování individuálních milostí je pozůstatkem panovnických prerogativ. V současných ústavních systémech demokratických republik je svěřeno prezidentům. Pozůstatek má však v různých republikách odlišnou podobu. Záleží zejména na formě vlády, tradicích státu a často i na individuální autoritě jednotlivých prezidentů, do jaké podoby se prezidentské právo milosti v průběhu ústavního vývoje vyvinulo. Toto právo je obsaženo v pravomocích všech prezidentů všech států, které byly pro předkládanou komparaci států vybrány. Nejdůležitějším faktorem je forma vlády a podoba dělby moci v republice. Ve státech, kde má prezident samostatnou legitimitu a kde je jeho postavení silné, jsou milosti zpravidla zařazeny do pravomocí bez kontrasignace. Naopak ve státech se slabým prezidentem a parlamentní formou vlády jde o pravomoc s kontrasignací. Z tohoto pravidla ovšem existují i výjimky. Zákonnou úpravou amnestie v postkomunistických státech obsahuje práce Pl č. 5.215. Pokud se týká amnestií, ne vždy jsou zařazeny pod pojmem milosti, často je amnestijní pravomoc svěřena zákonodárnému orgánu. Komparace obsahuje ústavní úpravu osmi západoevropských republik.

1.039 Zemské zřízení v Rakousku, jeho zásady a současné tendence

Inf. studie, červen 1993, 6 str.

1.004 Přehled dělby kompetencí ve významných federativních státech

Inf. studie, leden 1992, 30 str. + příl.

b) parlamentarismus

1.202 Parlamentní kontrola nejvyšších kontrolních institucí ve vybraných zemích EU

Srovnávací studie, prosinec 2009, 8 str.

Autor: Marcela Cupalová

Studie se zaměřuje na parlamentní kontrolu hospodaření nejvyšších kontrolních institucí ve vybraných zemích EU. Analyzuje především, jak je tato problematika zakotvena v ústavách daných států a v zákonech upravujících činnost nejvyšších kontrolních institucí. Z této analýzy vyvozuje závěr, že v současných demokratických státech převažují úpravy, podle nichž má nejvyšší kontrolní instituce blízký vztah k parlamentu a podléhá parlamentní kontrole. Kontrolní funkce parlamentu vůči nejvyšší kontrolní instituci je obvykle přímo zakotvena v příslušném zákoně a zákon také většinou stanoví způsob této kontroly, popř. i povinnost prověření účetní závěrky instituce (nezávislým auditorem) a povinnost prezidenta této instituce podávat informace parlamentu.

1.200 Statut poslanců Evropského parlamentu

Studie, srpen 2009, 5 str.

Autor: Jan Pulda

Evropský parlament svým rozhodnutím ze dne 28. září 2005 přijal nový statut poslanců Evropského parlamentu (2005/684/ES) s účinností od 14. července 2009. Statut se zabývá primárně otázkami poslaneckých náhrad, penzí, danění příjmu poslanců Evropského parlamentu, individuálními platbami apod.

1.196 Lisabonská smlouva: nové možnosti a trendy meziparlamentní spolupráce

Výťah ze studie, červen 2009, 16 str.

Zpracoval: Martin Kuta

Studie Andrease Maurera představuje dosavadní vývoj spolupráce národních parlamentů a Evropského parlamentu v procesu evropské integrace, pojednává o současném stavu meziparlamentní spolupráce a hodnotí možnosti budoucí spolupráce národních parlamentů v rámci legislativního a institucionálního rámce vytvořeného Lisabonskou smlouvou. Studie byla zveřejněna na výroční konferenci Evropského centra pro výzkum a dokumentaci parlamentů (ECPRD) konané ve dnech 9.–11. října 2008 v Bruselu na půdě Evropského parlamentu. V teoretické rovině se zabývá hledáním optimální formy meziparlamentní spolupráce, coby nástroje pro odstranění demokratického deficitu a zprůhlednění rozhodovacích procedur Evropské unie.

1.197 Zprávy projednáváné Poslaneckou sněmovnou

Studie, červen 2009, 25 str.

Autor: Jindřiška Sylllová

V tabulkách jsou uvedeny všechny zprávy, které jsou pravidelně Poslaneckou sněmovnou projednávány. Při rozboru toho, jak by bylo možno s těmito zprávami nakládat jinak, než je projednat přímo na plénu Poslanecké sněmovny, je nutno

vycházet nejen z formulace příslušného zákona. Je třeba rovněž vycházet z toho, o jaký orgán se jedná a jakým ústavním nebo zákonným způsobem je příslušný orgán „napojen“ svým fungováním na Poslaneckou sněmovnu. K rozboru toho, jak je možno se zprávou naložit, nestačí jen prozkoumat, jestli konkrétní zákon vyžaduje „projednání“ nebo „schválení“ zprávy Poslaneckou sněmovnou, nebo vyžaduje jen její „předložení“ a o výsledku se nezmiňuje. Pokud zvláštní zákon vyžaduje schválení zprávy Poslaneckou sněmovnou, je nutno vždy zprávu projednat v plénu. I když zvláštní zákon nestanoví, jaké důsledky má případné neschválení zprávy (z čehož vyplývá, že neschválení sněmovnou nemá žádné přímé právní důsledky), je třeba povinnost schválení Poslaneckou sněmovnou interpretovat i tak, že k ukončení příslušné zákonné procedury zpracování a projednání zprávy je třeba konečného rozhodnutí Poslanecké sněmovny (hlasování o usnesení, že PS zprávu schvaluje). Z tohoto důvodu je příslušný orgán povinen zprávu podat Poslanecké sněmovně znovu (nebo vypracovat novou), pokud nebyla v bývalé Poslanecké sněmovně procedura schválení dokončena. Této interpretaci odpovídá i dosavadní sněmovní praxe. Pokud zvláštní zákon obsahuje ustanovení o tom, že orgán nebo vláda „předkládá“ zprávu Poslanecké sněmovně, a žádné další ustanovení neupřesňuje, jak s ní má Poslanecká sněmovna naložit nebo že má Poslanecká sněmovna rozhodnout o něm, co má se zprávou souvislost, bylo by přípustné, aby byly tyto zprávy projednány jen v příslušném výboru nebo jiném orgánu PS. Musí však jít zcela jasně a zřetelně o situaci, kdy je zpráva předkládána Poslanecké sněmovně za účelem pouhého informování Poslanecké sněmovny, nikoliv za účelem jiným.

1.199 Ústavní konformita nařízení vlády č. 163/1991 Sb., kterým se zřizuje Národní park Šumava

Studie, duben 2009, 8 str.

Autor: Jindřiška Sylllová

Parlament České republiky má podstatným způsobem ztíženu možnost změnit hranice Národního parku Šumava. Nemůže přijmout věcnou novelu nařízení vlády, kterým byl park zřízen. Z toho vyplývá, že po celá desetiletí je řádný zákonodárce v podstatě vyloučen z možnosti zmenšit nebo zvětšit území národního parku prostřednictvím vlastní zákonodárné iniciativy. Aby mohli být poslanci úspěšní, museli by navrhnout a přijmout celý nový zákon o Národním parku Šumava. Jiným méně razantním způsobem není možno do hranic parku zasáhnout. Je jistě náročné pro jednotlivé poslance vypracovat celý nový zákon, čímž je omezeno právo zákonodárné iniciativy poslanců a poslaneckých skupin. Rovněž další subjekty, které mají právo zákonodárné iniciativy, jsou tímto omezením zasaženy (včetně zastupitelstev krajů). Takto je petrifikován dosavadní právní stav, který sice z procesuálního hlediska není možno považovat (ve světle judikatury Ústavního soudu) za protiústavní, nicméně jeho dlouhodobé pokračování už je z hlediska práv jednotlivých subjektů zákonodárné iniciativy i z hlediska práv zákonodárce problematické. Rovněž některé další důvody, zejména aspekty týkající se právního státu, vedou k závěru, že se nařízení vlády, kterým byl zřízen Národní park Šumava, ocitá na samých hranicích konformity s Ústavou České republiky.

1.153 Regulace médií v parlamentu (televizní přenosy, přístup k poslancům) v Evropě a USA

Inf. podklad, únor 2004, aktualizace březen 2009, 27 str.

Autor: Jindřiška Sylllová

Přístup novinářů do parlamentu signalizuje do značné míry otevřenost parlamentní demokracie ve státě. V posledních několika letech se vztah parlamentu k novinářům významně změnil. Tímto procesem se zabývá komparace více než dvacítky evropských a mimoevropských států.

Ve většině parlamentů je situace taková, že novinář nemůže plnit své povinnosti bez příslušné akreditace. V některých zemích se parlamentní zpravodajové sdružují a jejich organizace hraje významnou úlohu v proceduře udělování akreditací. V Rakousku a Itálii udílí tato organizace akreditaci sama. Ve Francii je vytvořen zvláštní výbor, složený ze zástupců novinářů a parlamentu, který zajišťuje akreditace.

Na rozdíl od pléna je přístup novinářů do výborů omezen. Jejich přítomnost je (pokud není jednání veřejné) možná, pouze jestliže jsou pozváni. Ve státech, kde je veřejné zasedání výboru, není ve většině zemí přístup omezen, často se provádí i přenos do vnitřního okruhu a prostřednictvím internetu.

V řadě zemí je omezen pohyb novinářů po budově sněmoven. Je zakázáno např. dělat rozhovory v určitých prostorách a novináři musí jít do vlastní kanceláře poslance. Druhým řešením je vyhrazení prostor, které jsou určeny k setkávání s novináři, popř. k přenosu rozhovorů s nimi.

Ve většině zemí existuje určitá forma televizních nebo rozhlasových přenosů z parlamentu. Pravidelné přenosy celých plenárních zasedání se praktikují ve většině států (většinou jsou prováděny přímo v parlamentu a použity pro uzavřený televizní okruh a internetový přenos). Tyto přenosy jsou zpracovávány parlamentním personálem (nebo najatou firmou) podle pevně stanovených pravidel, technicky jsou zajištěny ve většině států pohyblivými kamerami z pevných stavišť. Operátoři jsou umístěni mimo sál. Kvalita tohoto přenosu je velmi důležitá. Pokud má sloužit pro televizní společnosti, musí jít a jde většinou o velmi kvalitní přenos, který je kontinuálně řízen z režie – soubor kamer je jednotlivě a stabilně z režie ovládán a jejich pohled se mění (tento přístup k přenosu má velká většina států). Některé státy mají automatické zařízení, jež zaměřuje pohled na poslance, který zrovna mluví do mikrofonu z místa (např. Slovinsko, autorka studie viděla toto zařízení v Senátu v Kazachstánu). Zejména v parlamentech, v nichž poslanci mluví z místa (což je velká část parlamentů), je nutno operativně měnit pohledy kamer (typicky Velká Británie, Portugalsko a další státy). Pro použití materiálů z parlamentu existují v řadě zemí pravidla, stanovená usnesením sněmovny nebo předsedou parlamentu, která brání jejich zneužití zejména za účelem ohrožení vážnosti parlamentu (tedy např. záběry z parlamentu se nesmí používat v montážích pro pořady určitého charakteru). V ostatních státech se přenáší výběr, pro který je buď použit materiál z interního okruhu, nebo je společně s tímto dovoleno pořídit vlastní přenos. Pro tento přenos jsou zařízena pevná místa pro kamery, někdy je však možno snímat i z galerie z jakéhokoli místa či přímo z pléna.

1.194 Změna ústavní a právní úpravy v souvislosti s přijetím Lisabonské smlouvy v Německu

Studie, leden 2009, 15 str.

Autor: Jindřiška Sylllová

V r. 2008 bylo připraveno spolu s Lisabonskou smlouvou několik dokumentů, které měly doprovázet Lisabonskou smlouvu při jednání ve Spolkovém sněmu. Kromě Zákona k Lisabonské smlouvě, který odpovídá duálnímu vztahu mezinárodního a vnitrostátního práva v Německu, a který má zmocňovací a transformační funkci pro znění smlouvy ve vztahu k německému právnímu řádu, byly připraveny: Zákon pozměňující Základní zákon, který má vstoupit v účinnost spolu s Lisabonskou smlouvou a Zákon provázející Lisabonskou smlouvu (tzv. Begleitgesetz). Tento zákon nakonec nebyl schválen, protože podle judikatury Spolkového ústavního soudu by měl prováděcí zákon vstoupit v platnost až po vstupu v účinnost zákona, který je jím prováděn. Zákon pozměňující základní zákon se týká jen tří záležitostí. Nový odstavec čl. 23 upravuje žalobu k ESD. Obě komory mají právo samostatně podat žalobu kvůli porušení subsidiarity a proporcionality, Spolkový sněm je povinen podat žalobu dokonce na návrh jen ¼ všech svých členů. Dále odstavec upravil možnost připuštění hlasování ve Spolkovém sněmu odlišnými většinami od většin běžných stanovených v Základním zákoně. To znamená, že v případech aplikace práv komor parlamentu ze smlouvy EU může zákon stanovit, že komory budou o těchto záležitostech rozhodovat jinými většinami, než obecně stanoví Základní zákon. Dále byla přidána práva výboru pro záležitosti EU Spolkového sněmu – zákon může výbor zmocnit, aby vykonával práva, která jsou dána Spolkovému sněmu smluvním základem EU. (Dále bylo změněno jedno ústavní ustanovení, které se netýká práva EU.)

1.185 Rozhodování o zahraničních cestách v parlamentech vybraných států

Studie, srpen 2007, září 2007, 45 str.

Autoři: Jindřiška Sylllová, Václav Štěřba, Sabine Vedrová

Předkládaná sociální studie se zabývá procesem schvalování a organizování zahraničních cest členů parlamentů. Cestování členů parlamentů do zahraničí je ve většině parlamentních komor předmětem rozhodování řídicího orgánu parlamentu. Některé parlamenty mají psaná pravidla (Slovensko, Švédsko), ve většině z nich se rozhodování řídí nepsanými zvyklostmi. Předběžné plánování cest na delší období se uplatňuje pouze v některých parlamentech, v některých parlamentech se předem diskutuje také přijetí pozvání na oficiální cestu. Financování cest poslanců je většinou omezeno rozpočtovanou částkou, v některých parlamentech je tato částka rozdělena podle typů cest (výbory, stálé delegace, ostatní). V některých parlamentech sleduje čerpání rozpočtované částky zvláštní orgán složený z poslanců.

1.184 Proces sestavování státních závěrečných účtů ve vybraných evropských zemích

Srovnávací studie, srpen 2007, 20 str.

Autor: Michal Částecký

Předložená komparativní studie se věnuje postupu při sestavování a schvalování státních závěrečných účtů ve vybraných evropských zemích. Studie byla zpracována na základě odpovědí národních parlamentů na otázky, které položil Parlamentní institut prostřednictvím databázového systému ECPRD a na základě dostupných internetových pramenů a odborné literatury. Studie nastiňuje možné důsledky vyplývající jak z případného neschválení státních závěrečných účtů tak z pochybení státních orgánů při hospodaření s veřejnými prostředky.

1.182 Možnosti zklidnění legislativního procesu v Poslanecké sněmovně a jejich použití v procedurách zahraničních parlamentů

Inf. podklad, květen 2007, 16 str.

Autor: Jindřiška Sylllová

Práce předkládá varianty pro zklidnění legislativního procesu v České republice. První možností zklidnění legislativního procesu je omezení práva podávat pozměňovací návrhy. Toto právo patří ke všeobecně uznávaným prerogativám členů parlamentu. Vyplývá z jejich práva zákonodárné iniciativy. Řada parlamentů však definuje přesné podmínky pro podávání pozměňovacích návrhů, což zefektivňuje zákonodárný proces a činí jej transparentnějším. Druhou možností je zavedení pravidla, podle kterého každý pozměňovací návrh podaný ve druhém čtení musí být projednán ve výboru. Toto pravidlo by podstatně prodloužilo projednávání návrhu zákona. Pokud by projednávání ve výboru probíhalo stejně jako při projednávání návrhu zákona po prvním čtení, tedy včetně pozvání zástupce vlády a dalších činitelů, vyžadovalo by to změnu harmonogramu schůzí Poslanecké sněmovny a musel by být změněn jednací řád Poslanecké sněmovny. Práce se dále zabývá také nálezem Ústavního soudu o tzv. příležitostech. V souladu s tímto nálezem je třeba uvažovat o zákazu přílepků. Zakotvení zákazu přílepků v sobě nese dva základní problémy. Prvním z nich je formulace příležitosti, tedy vyjádření souvislosti pozměňovacího návrhu k návrhu zákona. Druhým podstatně důležitějším problémem je to, kdo bude rozhodovat o tom, jak ustanovení vykládat. V praxi jednacích řádů existuje řada pokusů o formulování přílepků, jediným relativně úspěšným státem (když vyloučíme USA, viz příloha práce) je Francie. Jejich úspěch v určení přílepků vychází z toho, že kompatibilitu pozměňovacího návrhu se zněním jednacího řádu posuzuje (resp. může posuzovat) Ústavní rada. Přemíře pozměňovacích návrhů se ve skutečnosti úspěšně čelí jen ve státech, kde je zvyklostí kázeň poslanců vládních koalic (Španělsko, Portugalsko, Nizozemsko, částečně Švédsko), a kde poslanci obvykle nejsou navrhovanými pozměňovacími návrhy proti své vládě. Zároveň i jednací řád je v těchto státech vůči podávání pozměňovacích návrhů velmi přísný. Studie obsahuje i přehled dalších možností jak legislativní proces zklidnit a obsahuje přehled řešení této problematiky v zahraničních jednacích řádech.

1.181 Úprava činnosti lobbistů ve vybraných státech

Srovnávací studie, září 2004, březen 2007, 10 str., přílohou je informační podklad PI-1-181_přílohy, 70 str.

Autoři: Libor Chlad, Petr Kolář, Štěpán Pecháček

Lobbismus je neodmyslitelnou součástí parlamentního života, je jedním ze způsobů zprostředkování zájmů mezi jejich nositeli a veřejnou autoritou s rozhodovacími pravomocemi. Cílem lobbingu je tyto zájmy prosadit a zakotvit v podobě právní normy. Některé země, zejména s angloamerickou parlamentní tradicí, se snaží o regulativní úpravu činnosti lobbistů na půdě parlamentu i mimo ní. Často diskutovanou otázkou v souvislosti s právní úpravou lobbismu v jednotlivých zemích je vymezení lobbisty, resp. lobbistické skupiny, z hlediska způsobu a charakteru reprezentace jimi zprostředkovaných zájmů. Je zapotřebí rozlišovat dvě základní skupiny lobbistů: na jedné straně jsou to lobbistické skupiny (v našem prostředí většinou označované jako konzultantské společnosti), které za úplatu zprostředkovávají kontakt mezi zákonodárci a různými skupinami klientů. Na straně druhé je za lobbisty (v širším slova smyslu) zapotřebí označit i reprezentanty specifických zájmů různých sociálních skupin. Takoví lobbisté bývají u nás označováni jako zájmové skupiny a patří mezi ně odbory, zaměstnavatelské svazy, profesní organizace apod. Nalezení hranice mezi oběma skupinami je v zásadě nemožné, a proto i zavedení povinné registrace lobbistických skupin by se zřejmě muselo týkat obou skupin lobbistů. Práce přináší přehled o přístupu k lobbingu v USA, Kanadě a v některých evropských zemích a na půdě Evropského parlamentu. Součástí práce je příloha s plnými texty právních norem, které lobbování ve vybraných zemích upravují.

Příloha je dostupná elektronicky na adrese:

http://www.psp.cz/kps/pi/PRACE/pi-1-181_prilohy.pdf

1.173 Činnost parlamentu v období výkonu předsednictví v Radě EU

Studie, červenec 2006, aktualizace leden 2007, 22 str.

Autoři: Michal Částecký, Eva Medková, Jan Němec, Štěpán Pecháček

Hlavním cílem studie je představit způsob zapojení čtyř národních parlamentů do projednávání agendy Evropské unie a jejich participace na přípravách a realizaci předsednictví dotyčných zemí v Radě EU. Práce si také klade za cíl poukázat na možnosti zapojení národních parlamentů do rozhodovacích postupů Evropské unie a také na rostoucí možnosti parlamentní diplomacie a zapojování parlamentů do mezinárodněpolitických otázek.

Pro naši studii jsme vybrali čtyři země, resp. národní parlamenty (Finsko, Itálie, Nizozemsko, Rakousko), které vykonávaly předsednictví v posledních letech (popř. se na předsednictví aktivně připravují – Finsko). S výjimkou Itálie se jedná o členské státy se srovnatelnou velikostí s ČR a zkušenosti jejich národních parlamentů poskytují vhodnou inspiraci pro zapojení českého parlamentu do předsednictví v Radě EU. Poslední část studie se věnuje současnému zapojení Parlamentu České republiky, s důrazem na Poslaneckou sněmovnu, do projednávání agendy Evropské unie a možnostem zapojení českého parlamentu do předsednictví ČR v EU.

1.176 Projednávání národních lisabonských programů reformem v národních parlamentech vybraných členských zemí Evropské unie

Srovnávací studie, srpen 2006, 10 str.

Autor: Michal Částecký

Nově koncipovaný lisabonský proces schválený Evropskou radou v březnu 2005 je programem dlouhodobějšího hospodářsko-sociálního směřování EU, které má pomoci Evropě reagovat na vnitřní (stárnoucí populace) i vnější (konkurence z USA, Asie, Jižní Ameriky) ekonomicko-sociální výzvy. Nové pojetí LS usiluje o zúžení počtu prioritních oblastí a o zlepšení samotného řízení, koordinace a hodnocení plnění cílů lisabonské agendy jak na úrovni EU tak na úrovni členských států. Členské státy na podzim roku 2005 předložily tříleté národní lisabonské programy reformem, které mají zajistit jejich politickou odpovědnost při plnění cílů LS a mají usnadnit hodnocení plnění reformních kroků realizovaných v jednotlivých členských státech Unie. Předložená studie se věnuje zapojení zákonodárných sborů (projednávání na plénu, zapojení výborů, předkládání pozměňovacích návrhů) do schvalování národních lisabonských programů reformem (NLPR) na roky 2005–2008 v jednotlivých členských státech Unie. Práce ukazuje, že ve většině sledovaných zemí nebyl NLPR na programu plenárního zasedání, výjimkou byly rakouská Národní rada, slovenská Národní rada a Senát Parlamentu ČR. Studie dále dokládá, že v některých zemích byl do projednávání národních lisabonských programů reformem zapojen pouze jeden výbor (např. Belgie, Francie, Polsko) a v jiných zemích byl tento strategický dokument projednáván ve více věcně příslušných výborech (např. Finsko, Slovinsko, Estonsko).

1.175 Rozsah poslanecké imunity ve vybraných státech

Srovnávací studie, červenec 2006, 11 str.

Autoři: Eva Medková, Marek Nemeth, Jindřiška Sylllová

V obecném úvodu je popsán institut parlamentní imunity jako jeden z nástrojů ochrany nerušené činnosti zákonodárného sboru. Jeho historické kořeny sahají již do středověku, kde bylo nezbytné chránit nově se vytvářející stavovská shromáždění před zásahy tehdy mocných panovníků. Postupem historického vývoje se institut rozpadl na dvě rozdílné a přesto propojené části, na neodpovědnost poslanců a na jejich nestíhatelnost. Zatímco neodpovědnost chrání proti stíhání za hlasování a některé projevy, které v parlamentu činí, často v rámci výkonu svých povinností, nestíhatelnost zabezpečuje, že je poslanec chráněn před zákonným stíháním trestného činu, správního deliktu či občanskoprávního aktu.

Zatímco právní úprava neodpovědnosti je ve zkoumaných zemích více či méně obdobná (doba jejího trvání bývá neomezená, možnost jejího odejmutí je ve většině případů vyloučena), je právní úprava nestíhatelnosti značně odlišná. Jednotlivé úpravy (až na drobné výjimky) spojují dvě věci. První z nich je prolomení imunity ve smyslu nestíhatelnosti poslance v případě, že je přistižen při činu (někdy úplné jindy částečné), druhou je stanovení doby, na kterou se nestíhatelnost vztahuje (jde v naprosté většině případů jen o dobu výkonu mandátu poslance). Jsou však i takové země, které nestíhatelnost neupravují a staví tak poslance ve vztahu

k trestnímu a příp. i správnému stíhání naroveň běžnému občanovi. S jednotlivými právními úpravami rozsahu poslanecké imunity, které ve zkoumaných zemích platí, se může čtenář seznámit v přehledné tabulce.

1.174 K ústavní úpravě jmenování vlády

Studie, červenec 2006, 10 str.

Autoři: Petr Kolář, Jindřiška Sylllová

Práce se zabývá jmenováním vlády poté, kdy byla ustavena Poslanecká sněmovna, ustavující schůzí Poslanecké sněmovny a ústavním postavením vlády, která podala demisi.

V závěrech práce je konstatováno, že ustavující schůze má pevně stanovený pořad, který není možno ani rozšiřovat, ani zužovat. Pokud nejsou splněny všechny body pořadu, uvedené v části 4. jedn. řádu PS, není možno ustavující schůzi ukončit. Z toho, že Poslanecká sněmovna musí ukončit všechny body ustavující schůze, zároveň plyne, že vláda není povinna podat svou demisi dříve, než je ustavena Poslanecká sněmovna a než skončí její ustavující schůze. Na tuto situaci také nelze bez dalšího aplikovat čl. 35 odst. 1 písm. d) Ústavy, podle něhož „Poslanecká sněmovna nebyla po dobu delší 3 měsíců způsobilá se usnášet, ačkoliv nebylo její zasedání přerušeno a ačkoliv byla v této době opakovaně svolána ke schůzi.“ Oprávnění rozpustit Poslaneckou sněmovnu vzniká až tehdy, pokud se po dobu delší než 3 měsíce nesejde více než třetina poslanců a Poslanecká sněmovna po celou tuto dobu není „usnášeníschopná“.

Pokud je vláda pověřena prozatímním výkonem funkce poté, kdy podala demisi, jde o institut, který zajišťuje to, že stát nezůstává bez vlády. Vláda *in statu demissionis* vykonává funkce jen po dobu, která je nezbytně nutná ke jmenování vlády nové. Za nezbytně nutnou dobu je považovat takovou dobu, ve které probíhají jednání, vedoucí ke jmenování vlády a dobu, po kterou se připravují nezbytné dokumenty (například koaliční smlouva nebo jmenovací dekrety). Vláda *in statu demissionis* pověřená výkonem funkcí prozatímně není vládou, která odpovídá za své činy Poslanecké sněmovně tak, jako běžná vláda. Z tohoto důvodu je třeba považovat její aktivity za méně legitimní než aktivity vlády, která požívá důvěry (i když rezignovavší vláda není výslovně žádným předpisem ve svých funkcích omezena).

1.172 Vývojové diagramy projednávání zákonů

Inf. podklad, červen 2006, 10 str.

Autoři: Petr Kolář, Jindřiška Sylllová

Práce shrnuje do vývojových diagramů základní činnosti Poslanecké sněmovny a Senátu, soustřeďuje se zejména na legislativní proces. Je nutno upozornit, že diagramy se soustřeďují na nejobvyklejší procedury. Vynechány jsou mimořádné procedury např. projednávání zákona v legislativní nouzi, zkrácené jednání o návrzích zákonů po dobu stavu ohrožení státu nebo válečného stavu, zákonodárný proces k provedení rozhodnutí Rady bezpečnosti.

1.170 Politické skupiny v Evropském parlamentu

Studie, duben 2006, 38 str.

Autor: Marcela Bláhová

Práce poskytuje podrobný přehled o politických skupinách (frakcích) v Evropském parlamentu po volbách v roce 2004. Součástí popisu každé frakce je historie jejího vzniku a vztah k národním politickým stranám. Stěžejní částí práce je však ideové vymezení každé politické skupiny. Ideové vymezení je zkoumáno ze dvou hledisek. Prvním hlediskem je vztah frakce k evropské integraci, především k rozšiřování o nové země a prohlubování integrace. Druhým hlediskem zkoumání je ideové rozpětí mezi jednotlivými členskými stranami politické skupiny, resp. je zde zkoumán odlišný přístup politických stran v jednotlivých členských státech k významným politickým tématům.

1.168 Vznik a fungování ústavního zákona o střetu zájmů na Slovensku

Studie, březen 2006, 13 str.

Autoři: Michal Hrušík, Jindřiška Sylllová

Práce je zaměřena na proces přijímání zákona o střetu zájmů na Slovensku. Smyslem této legislativní normy je zamezit veřejným činitelům zneužít svého postavení, jež může spočívat v kumulování neslučitelných funkcí nebo v nezákonném obohacování plynoucím ze své veřejné funkce. V práci jsou postupně analyzovány jednotlivé časové úseky, během kterých byly různé podoby předmětného zákona několikrát zamítnuty a posléze přijaty. Kromě samotného legislativního procesu tvorby zákona jsou rozebrány také postoje jednotlivých politických stran a jejich představitelů, dále několik novelizací, jejichž cílem bylo zefektivnit působení zákona v praxi, a nakonec samotný reálný dopad zákona – nakolik jsou dotčeny osoby ochotny jeho nařízení respektovat a zda příslušné kontrolní orgány mají dostatek ochoty k řešení sporných případů.

1.166 Poradní orgán vlády ve věci vládních návrhů zákonů

Studie, leden 2006, 20 str.

Autor: Eva Medková

V úvodu komparativní studie je stručně pojednáno o postavení vlády v legislativním procesu, o existenci orgánů, které plní při přípravě návrhů zákonů poradní či jiné funkce, o jejich formách i fungování.

Těžiště studie spočívá v popisu takovýchto orgánů ve dvaceti evropských státech (Belgii, Dánsku, Estonsku, Finsku, Francii, Itálii, Litvě, Lotyšsku, Lucembursku, Německu, Nizozemsku, Polsku, Portugalsku, Rakousku, Řecku, Slovensku, Slovinsku, Španělsku, Švédsku a Velké Británii). Zatímco v některých zemích orgán tohoto typu vůbec neexistuje, v jiných plní i jiné funkce než je čistě poradenská činnost při přípravě vládních návrhů zákonů (role ve správním soudnictví, vlastní vypracování návrhu zákonů, agenda ministerstva apod.). Různé je i jeho složení (profesionálové, vysocí státní úředníci, vědci apod.).

1.165 Přerušení projevu poslance při rozpravě ve vybraných parlamentních komorách

Inf. podklad, prosinec 2005, 6 str.

Autor: Jindřiška Syllouá

Právo na vystoupení poslance v parlamentní rozpravě je jednou z nejdůležitějších součástí mandátu poslance. Navazuje na základní parlamentní privilegium poslance „freedom of speech“. Z tohoto důvodu se přerušení vystoupení poslance v rozpravě zásadně nepřipouští, pokud poslanec dodržuje předem daná pravidla jednání. Předseda (předsedající) je osobou, která vykládá jednacím řád, řídí jednání a volá poslance k pořádku, pokud se vyskytnou nepořádky v komoře (včetně nepořádků při vystoupení poslance). V naprosté většině parlamentů není možno projev poslance, který neporušuje daná pravidla jednání, nijak přerušit (a to ani předsedající). Výjimku tvoří v části parlamentních komor procedurální návrhy a výzvy k pořádku (call to order). V rámci výzvy k pořádku se povoluje přerušení i v případě odchýlení se od bodu nebo opakování se. V několika parlamentních komorách je možné přerušení vystoupení se souhlasem poslance, který má projev. Právo poslance na nepřerušovaný projev v rozpravě je zneužíváno k parlamentním obstrukcím, které jsou po mnohá desetiletí (či v některých státech staletí) legitimní součástí parlamentního jednání. Název filibuster označuje obstrukci, užívanou menšinou vůči většině, pomocí níž se zdržuje přijetí rozhodnutí (je používáno zejména v Austrálii a Senátu USA). Obstrukce jsou považovány za část parlamentní demokracie. V některých státech je jim podrobnými předpisy zabráňováno (například stanovením hodiny, do které je možno večer jednat a hlasovat).

5.248 Právo na odpověď

Srovnávací studie, listopad 2005, 26 str.

Autoři: Eva Medková, Jindřiška Syllouá, Pavel Bartůšek

Po stručném historickém exkurzu vývoje práva na odpověď se studie věnuje obecným teoretickým otázkám. Zmiňuje koncepci tohoto práva vyskytující se v právních úpravách jednotlivých zemí. Koncepci práva na odpověď dává do vztahu s koncepcí ochrany osobnosti, kterou nabízí občanské právo. Pojednává i o úpravě, která byla doporučena pro členské státy Rady Evropy.

Těžiště studie spočívá v popisu jednotlivých právních úprav institutu práva na odpověď ve vybraných evropských státech. Struktura textu popisu jednotlivých úprav sleduje toto schéma: po vymezení pramenů práva je pozornost věnována obsahu samotného institutu a tomu, kdo je oprávněnou osobou. Dále je vymezen způsob, jakým se reaguje na žádost oprávněné osoby domáhající se svého práva, tzn. uveřejnění či odmítnutí odpovědi, a též je pojednáno o možnosti právní ochrany oprávněné osoby pro případ, že dojde k porušení práva. V některých případech jsou také stručně uvedeny instituty s právem na odpověď související.

1.163 K některým rozporům návrhu zákona o střetu zájmů (tisk č. 1056) s ústavním pořádkem

Studie, listopad 2005, 14 str.

Autor: Jindřiška Syllouá

Studie se zabývá rozбором některých diskutovaných ustanovení návrhu zákona o střetu zájmů (sněmovní tisk č. 1056).

Autorka studie dochází k závěru, že návrh zákona o střetu zájmů je psán bez zřetele na zásady ochrany základních práv, bez zřetele na základní zásady soudního nebo správního trestání, bez zřetele na dosavadní správní a soudní kodexy a možnosti jejich aplikace. Tento rys není způsoben špatným úmyslem předkladatele, ale tím, že jeden zákon má obsáhnout střet zájmů různých funkcionářů. Střet zájmů různých funkcionářů však musí být upraven rozdílným způsobem tak, aby zásah do jejich práv byl vždy minimální a zároveň úměrný odpovědnosti, kterou funkcionář má (a tím i veřejnému zájmu, o který jde).

Zatímco střet zájmů u členů Parlamentu je možno řešit zvláštním autonomním orgánem Parlamentu, je střet zájmů vedoucích úřadů třeba řešit zákonem o státní službě, střet zájmů soudců prostřednictvím trestního práva a střet zájmů běžných zastupitelů krajů a obcí pravidly pro kraje a obce, které by střet zájmů znemožnily zevnitř. Navržený zákon je souhrnný, a proto obsahuje řadu bodů, které jsou v rozporu s různými ustanoveními ústavního pořádku.

Autorka provokativně konstatuje, že Rady pro posuzování střetu zájmů mají rysy lidových soudů, nejsou nezávislé a zcela odporují zavedenému systému státních orgánů. Studie je pro srovnání doplněna o rozhodnutí Ústavního soudu Slovenské republiky a zákon č. 335/2005 Z. z. o prokazování původu majetku.

Vztahuje se ke sněmovnímu tisku č. 1056 – IV. vol. období.

1.162 Projednávání státního rozpočtu v parlamentech vybraných zemí Evropské unie

Srovnávací studie, říjen 2005, 18 str.

Autoři: Michal Částek, Josef Palán

Studie se věnuje postupu projednávání rozpočtu v parlamentech deseti vybraných zemí Evropské unie s parlamentní formou vlády. Cílem práce je zejména ukázat, zda mohou poslanci či jiné zainteresované subjekty předkládat ve sledovaných národních parlamentech pozměňovací návrhy k navrhovanému vládnímu rozpočtu (k výši jeho výdajů a příjmů, popř. ke změně jeho struktury) v jednotlivých fázích jeho projednávání. U států, u kterých se nám podařilo získat údaje, je v závěru uveden počet schválených pozměňovacích návrhů v závěrečném hlasování o státním rozpočtu a procentuální vyjádření podílu peněžního vyjádření schválených pozměňovacích návrhů poslanců na HDP dané země. Ze studie můžeme vysledovat, že „britsko-skandinávský model“, schvalování rozpočtu se opírá o silné pravomoci exekutivy. Poslanci tak disponují omezenými možnostmi pozměňovat vládní předlohy rozpočtu. Navíc poslanci koaličních stran plně respektují vládní návrh rozpočtu a během jeho projednávání v parlamentu již nepředkládají pozměňovací návrhy. Na druhé straně v zemích jako Belgie, Estonsko a Slovensko mají poslanci větší možnosti i vůli ovliv-

ňovat výdajovou stránku rozpočtu při schvalování státního rozpočtu, o čemž svědčí i fakt, že při schvalování rozpočtu na rok 2005 v jednotlivých parlamentech se finanční vyjádření pozměňovacích návrhů podílelo více než jedním promile na jejich HDP. Ve většině sledovaných zemí mohou pozměňovací návrhy předkládat jak skupiny poslanců, politické strany či jednotliví poslanci. Pouze ve Švédsku může předkládat pozměňovací návrhy k vládnímu návrhu rozpočtu pouze skupina poslanců či politická strana, jednotliví poslanci pozměňovací návrhy podávat nemohou.

1.159 Podávání prohlášení o střetu zájmů

Inf. studie, kořen 2005, 32 str.

Autoři: Eva Medková, Petr Kolář, Jindřiška Sylllová

V úvodní části tohoto informačního podkladu autoři poukazují na vývojovou linii, kterou sleduje vývoj právních úprav a podávání prohlášení o střetu zájmů. Stručně zmiňují důvody, které k zavedení tohoto institutu vedly. Zároveň konstatují, že dochází k neustálému rozšiřování počtu osob, které mají povinnost takové prohlášení podat.

Poté se autoři zaměřují na popis obecné charakteristiky jednotlivých trendů, které se v současných právních úpravách střetu zájmů dají vysledovat. Věnují se trendu britskému, francouzskému a nordickému. Kromě toho, že se zmiňují o existenci dvou typů prohlášení o střetu zájmů, jimiž jsou prohlášení o majetku a prohlášení o činnosti, poukazují zejména na různé důvody, pro které je prohlášení podáváno, na důvěrnost či naopak informace poskytnuté veřejností, nebo na to, zda je proces jejich podávání formalizován či nikoli.

Těžiště práce však spočívá v popisu stávajících právních úprav ve vybraných evropských státech. Situaci, která se vyskytuje v každém z nich, je věnována samostatná kapitola sledující toto základní schéma: u každého typu prohlášení (existují-li v daném státě oba typy) je taxativním či demonstrativním výčtem uveden okruh osob, které jsou povinny či oprávněny jej podat, dále se pojednává o jeho formálních a obsahových náležitostech, o orgánu, ke kterému se podává, a o lhůtách, v jakých je nutno tak učinit. V závěru je uvedeno, zda v dané zemi existuje orgán, který na podávání prohlášení dohlíží, a případně, zda lze porušení povinností spjatých s podáváním prohlášení sankcionovat. Pokud ano, jakým způsobem, za jakých okolností a kým.

1.157 Nejvyšší kontrolní instituce

Inf. podklad, listopad–prosinec 2004, 13 str.

Autor: Michal Částek

Studie se věnuje komparaci postavení jednotlivých nejvyšších kontrolních institucí ve vybraných členských státech EU (Německo, Nizozemí, Finsko, Švédsko, Velká Británie, Polsko, Slovinsko, Portugalsko). V Evropské unii neexistuje jednotný model či systém vnější kontroly subjektů, které hospodaří s veřejnými prostředky. V jednotlivých členských státech Evropské unie disponují proto nejvyšší kontrolní instituce při kontrole veřejných či soukromoprávních subjektů různými pravomocemi.

Práce klade důraz na postup projednávání zpráv nejvyšších kontrolních institucí v orgánech národních parlamentů a na úlohu parlamentů, kterou hrají v procesu

kontroly subjektů při jejich nakládání s veřejnými prostředky. Ve Finsku a ve Švédsku existuje tzv. „skandinávský model“, kontrolní instituce jsou úzce napojeny na jejich parlamenty, v Německu a v Nizozemsku mají kontrolní instituce postavení tzv. „kolegiálního úřadu“, a mohou dávat dotčným orgánům hospodařícím s veřejnými prostředky pouhá doporučení a v Portugalsku (Francii, Itálii, Španělsku) disponují členové Účetního dvora soudními pravomocemi. Postavení a pravomoci parlamentů a jejich orgánů při projednávání zpráv nejvyšších kontrolních institucí o hospodaření s veřejnými prostředky do značné míry souvisejí s postavením parlamentů v ústavněprávním systému daných zemí.

1.156 Otevření státem hrazených výdajů poslanců Velké Británie veřejnosti

Inf. podklad, listopad 2004, 19 str.

Autor: Kamila Rychtářová

V roce 2000 byl ve Velké Británii přijat zákon o svobodě informací – Freedom Information Act 2000, FOI. Tento zákon určil úřadům dvě základní povinnosti. Za prvé mají všechny státní orgány od roku 2000 povinnost uveřejňovat své informační schéma, které zahrnuje informace, jež orgán uveřejňuje nebo má v úmyslu uveřejnit, způsob, jakým zamýšlí tyto informace uveřejnit a poplatek, který může být za informaci udělen. Za druhé má od 1. 1. 2005 každý občan právo na přístup k informacím, které drží státní orgány a které nespádají do kategorie výjimek. Úřad je po požádání povinen tyto informace poskytnout (pokud již nejsou uveřejněny).

Dolní sněmovna britského parlamentu byla pod tlakem médií donucena ke zveřejnění přesných výdajů jednotlivých poslanců, které byly utraceny z položek, jež mohou poslanci vyčerpat v rámci stanoveného limitu svých náhrad. Rozhodla tak i přesto, že ještě neplatí právo na vyřízení individuálních žádostí občana (platné od r. 2005).

Následující text vysvětluje obsah jednotlivých zveřejňovaných položek, které mohou poslanci v rámci stanoveného limitu vyčerpat. Tabulka uveřejňuje výši výdajů, které každý poslanec Dolní sněmovny utratil z jednotlivých položek za rok – tedy od dubna 2003 do března 2004.

1.155 Administrativní a odborná podpora zahraniční a evropské politiky ve vybraných parlamentech EU (dolních komorách)

Inf. podklad, kořen 2004, 28 str.

Autoři: Jindřiška Sylllová, Magdaléna Svobodová

Komparace shromažďuje údaje z organizace dolních komor parlamentů členských států EU. Organizace evropských záležitostí je ve většině parlamentů roztržštěná. Evropskými záležitostmi se zabývají zejména příslušné (evropské) výbory. Ty se ve většině států soustředí na evropskou politiku (vývoj integrace – tj. projednávání summitů a základních politických dokumentů). Ve většině parlamentů se výbor věnuje i předběžné kontrole dokumentů sekundární legislativy, ovšem s různou intenzitou. Některé výbory kontrolují všechny dokumenty se zákonnou relevancí, jiné se omezují na pár (3 až 10) dokumentů za rok. K těmto činnostem slouží většinou posílený sekretariát výboru nebo (ve státech, kde je práce intenzivnější) zvláštní

odbor či oddělení, někde se uplatňuje podpora ze strany výzkumného centra (tzv. research) nebo dokumentačního oddělení. Specializovaný útvar má v některých případech zastoupení v Bruselu.

Výjimečně si kontrolují svoji část evropské legislativy věcné stálé výbory a zkontrolované dokumenty posílají evropskému výboru. Informační záležitosti týkající se EU a odbornou podporu evropské politiky poskytují ve většině komor tzv. research odbory (alternativa Parlamentního institutu). Kontrola slučitelnosti zákonů přicházejících od vlády se v evropských výborech neprovádí, je soustředěna do věcných výborů za asistence legislativních služeb, popř. jiných útvarů.

Zvláštní organizační útvar má Švédsko, kde je v rámci parlamentu Informační středisko EU pro veřejnost (jako jedno z hlavních informačních středisek v zemi). Poskytuje on-line e-mailové odpovědi na dotazy a kvalifikovanou pomoc občanům i u složitějších dotazů.

1.067 Pravidla týkající se registrace a deklarace finančních zájmů poslanců ve Velké Británii

Inf. podklad + překlad zákona, červenec 1994, duben 2004, 28 str.

Autor: Jindřiška Sylllová

Překlad byl zhotoven v r. 1994 z dokumentů platných v tehdejší době. Do r. 2004 byly tyto dokumenty několikrát, ale pouze nepříliš podstatně novelizovány (zejména pokud se týká minima, které se nemusí registrovat. Změněn je také výbor, který registraci zájmů kontroluje – v současné době jde o výbor pro standardy a privilegia – Committee on Standards and Privileges). Systém registrování zájmů se nezměnil. Z tohoto důvodu je možno brát tuto práci jako dostatečný základ pro poučení ohledně britského systému registrování a deklarování zájmů. Na konci práce je doplněn výtah současné úpravy stížností na nesprávnosti registrování zájmů. Stížnost je jedinou možností, jak zjistit, zda poslanec registroval svůj zájem správně. Nesprávná registrace a deklarace zájmů má stejně jako všechny nepořádky ve sněmovně pouze sněmovní (nikoliv státní) sankce. Je stanoveno, že za porušení privilegií parlamentu, pohrdání parlamentem (tj. neúctu vůči parlamentu), za což se považuje i porušení jednacích pravidel, je možno poslance (kromě jiných disciplinárních trestů) i vyloučit.

1.154 Platové poměry členů horních komor v evropských státech

Inf. podklad, leden 2004, 9 str.

Autor: Jindřiška Sylllová

Platové poměry členů horních komor jednotlivých parlamentů se liší často podle toho, jaké má příslušná horní komora pravomoci, není to však bezpodmínečným pravidlem. Pokud jde o parlamenty s rovností funkcí komor (Belgie, Itálie, Rumunsko, Švýcarsko), je ohodnocení činnosti členů horní komory vždy shodné s poslanci. U ostatních horních komor je ohodnocení většinou nižší. Přesto v polském a francouzském parlamentu mají členové horní komory shodný plat jako poslanci, i když úloha horní komory je podstatně slabší. To je v Polsku vyrovnáno částečně tím, že plat senátorů (i poslanců), kteří mají jiné zaměstnání, se krátí. Plat je vždy zdaněn a platí se z něj sociální a důchodové pojištění.

Funkcionáři komory a jejich orgánů pobírají ve všech komorách funkční příplatky přiměřené základnímu platu (částečný násobek platu).

1.151 Veřejnost vyšetřovacích výborů parlamentů

Inf. podklad, listopad 2003, 19 str.

Autoři: Jindřiška Sylllová, Martin Kavěna

Ve státech, kde není vláda politicky odpovědná parlamentu (zejména v USA), mají všechny parlamentní výbory značné vyšetřovací pravomoci. Občas je také využíváno možnosti ustanovit zvláštní vyšetřovací výbor. V dalších anglosaských státech (např. v Kanadě a Spojeném království) je vláda politicky odpovědná přímo parlamentu. V těchto státech se častěji zřizují zvláštní vyšetřovací výbory, přesto mají i stálé výbory značné vyšetřovací pravomoci. Právní úprava států s kontinentální právní tradicí (např. Francie, Belgie, Německo) výslovně upravuje institut zvláštního parlamentního vyšetřovacího výboru, který disponuje podstatně širšími vyšetřovacími pravomocemi než ostatní výbory. Procedura v těchto výborech se často řídí procedurálními pravidly soudními. V obou právních tradicích lze konstatovat, že jednání parlamentních výborů při provádění vyšetřování je často zpřístupněné veřejnosti, zejména při výslechu svědků a provádění důkazů.

1.149 Ústní otázky v Dolní sněmovně Velké Británie

Inf. podklad, červenec 2003, 5 str.

Autoři: Jindřiška Sylllová, Martin Kavěna

Práce obsahuje podrobný popis kladení otázek v britské Dolní sněmovně. Ústavní a zvyková úprava ústních otázek (question time) má následující časové a obsahové zásady: Ústní otázky se podávají písemně úředníkům zvláštní kanceláře v Dolní sněmovně. Otázka musí respektovat ustálenou praxi týkající se formy. Nejdříve lze podat otázku deset jednacích dnů předtím než má být zodpovězena ministrem. Nejpozději lze podat otázku tři jednacích dny před odpovědí. Tyto tři dny se považují za minimum času, jež je nutný pro přípravu odpovědi ministrem a jeho poradci. V případě naléhavé otázky, jež vyžaduje rychlé zodpovězení, podá poslanec otázku předsedovi sněmovny nejpozději před polednem v den, kdy požaduje její zodpovězení. Procedura pro předsedu vlády je shodná, ovšem zvykově se vyvinula jinak. Předseda vlády odpovídá na otázky týkající se všech činností vlády. Děje se to tak, že jeden poslanec podá standardním způsobem ústní otázku, ve které se zeptá předsedy vlády, jaký je jeho pracovní program na daný den. Po zodpovězení této první formální otázky udělí předseda sněmovny slovo poslancům hlásícím se o podání doplňujících otázek. Tyto „doplňující“ otázky se podle zavedené praxe týkají čehokoliv. Předseda vlády tak musí odpovídat na široký okruh otázek, aniž by měl jakýkoli čas na přípravu odpovědi.

1.147 Statut poslance Evropského parlamentu

Inf. studie, červen 2003, 5 str.

Autor: Štěpán Pecháček

V úvodní části je stručně popsán vývoj Evropského parlamentu od meziparlamentního shromáždění do současné podoby jediné přímo volené instituce na úrovni EU.

S tímto vývojem souvisí postavení individuálních členů tohoto sboru. V první fázi se jednalo o shromáždění zástupců parlamentů členských zemí tehdejších společenství. Šlo o tzv. výkon dvojího mandátu, což v současné době již není možné.

Reziduem existence EP jako meziparlamentního shromáždění je, že poslanci EP jsou placeni podle pravidel stanovených členským státem, ve kterém byli zvoleni. V odměňování poslanců EP dochází k výrazným disproporcím, např. poslanci zvolení v Itálii mají plat 9600 Euro měsíčně, zatímco poslanci zvolení ve Španělsku 2600 Euro.

Evropský parlament se snaží snížit rozdíl mezi platy poslanců EP zaváděním systému náhrad a dalších náležitostí poslanců EP. Jako právní základ pro tyto iniciativy mu posloužil především čl. 190 (5) Smlouvy o založení ES: Evropský parlament stanoví postavení a obecné podmínky výkonu funkcí svých poslanců po obdržení stanoviska Komise a se souhlasem Rady, dosaženým kvalifikovanou většinou. Všechna pravidla a podmínky zdaňování poslanců vyžadují jednomyslnost Rady.

EP vyplácí jednotlivým poslancům ze společného rozpočtu několik druhů příspěvků: Příspěvek na ubytování a diety, cestovní náhrady, příspěvek na všeobecné výdaje, příspěvek na asistenta.

V závěru autor konstatuje, že pro postavení Evropského parlamentu je charakteristické, že úprava statutu poslance a stanovení rozsahu jeho imunity není součástí samosprávné působnosti EP, ale na základě jeho iniciativy podléhá spolurozhodovací proceduře s Radou. Jde o dlouhodobý problém, vyplývající z postavení EP v rámci institucí EU, které jsou konstruovány jako instituce mezinárodní organizace exekutivního charakteru. EP není výhradním zákonodárcem, z tohoto důvodu není plně samosprávný v oblastech, které přesahují jeho kompetence. Odměňování poslanců, náhrady a rozsah imunity tyto kompetence přesahují.

1.145 Úprava výkonu mandátu za člena vlády (problematika klouzavého mandátu)

Inf. studie, říjen 1996, květen 2003, 7 str.

Autoři: Jindřiška Sylllová, Štěpán Pecháček

V parlamentních systémech, které vznikly na základě parlamentního systému anglického, se hovoří o tzv. vládě parlamentu. Tento systém je dodnes charakterizován kooperací mezi zákonodárným sborem a vládou, která je na důvěře zákonodárného sboru závislá. Úzké propojení mezi zákonodárným sborem bylo vytvořeno v Anglii ve formě kabinetu (vlády), jakožto výboru zákonodárného sboru. Tento krok souvisí s historickým procesem odebírání pravomocí panovníkovi parlamentem, coby suverénním sborem sui generis. S tím zároveň vznikla povinnost současného členství v kabinetu a v zákonodárném sboru.

Ostatní západoevropské parlamentní systémy (zejména Belgie, Nizozemí, Švédsko, Dánsko jako monarchie, Itálie jako republika) se v pojetí propojení exekutivy a legislativy částečně liší. Jak u konstitučních monarchií, tak u republikánských systémů se parlament historicky vytvářel především jako sbor s přenesenou suverenitou – jako sbor zástupců lidu, který měl za úkol kontrolovat výkon pravomocí panovníka. Proto došlo k oddělení exekutivy jako domény panovníka a legislativy jako domény parlamentu. Toto striktní dělení přetrvává u prezidentských systémů. Od-

lišnost však nespočívá v menší kooperaci mezi vládou a parlamentem, ale v rozdílné praxi parlamentního systému ve vícestranickém politickém uspořádání. V kontinentálních státech je kooperace zajišťována prostřednictvím vytváření koaličních vlád. Nutnost sestavování koaličních vlád vyplývá povětšinou z existence poměrného volebního systému, který vedl k dominanci politických stran v politickém systému. Ústavní systém je sice formálně založen na klasickém oddělení mocí, ovšem prostřednictvím politických stran dochází k propojení exekutivy a legislativy. Kooperativní charakter vládnutí (parlament spolupracuje s vládou) se tímto systémem dále posiluje.

Neslučitelnost mezi členstvím v parlamentu a ve vládě je v tomto smyslu systémovou chybou. Účel neslučitelnosti neplní hlavní záměr, kterým je (v prezidentském systému) oddělení na sobě nezávisle vzniklých mocí. Stejný účel plní neslučitelnost např. mezi mocí zákonodárnou a soudní. V systému parlamentní demokracie je funkčnost vztahu exekutivy a legislativy závislá na funkčnosti politických stran. Personální provázanost jednotlivých stupňů, na kterých dochází k rozhodování, je proto žádoucí. Napomáhá totiž udržet konzistentnost rozhodování strany. Z tohoto důvodu má neslučitelnost zavedená v některých parlamentních demokraciích (viz dále; na tomto místě je třeba poznamenat, že Francie má poloprezidentský systém) nikoliv systémové, ale pouze praktické cíle. Těmito cíli je zejména udržení politické rovnováhy pro případ, že se ministr nemůže zúčastnit jednání parlamentu, a také pro případ účasti v orgánech parlamentu (výborech). Druhým cílem je dosažení určitého vnějšího (mediálního) rozlišení mezi vládou a parlamentem, což však nemá podstatný význam pro systém spolupráce vládní většiny v parlamentu a vlády.

1.038 Otázky a interpelace v parlamentní proceduře

Inf. podklad, červen 1993, leden 1996, leden 1997, duben 2003, 28 str.

Autor: Jindřiška Sylllová

Významné jsou tři procedurální aspekty otázek: kolik času je vyhrazeno vládě k odpovídání otázek, zda mohou tazající se poslanci klást doplňující otázky a jaké jsou podmínky, za nichž je možno otevřít rozpravu k otázce.

Pokud jde o čas, po který se může věnovat vláda zodpovídání ústních otázek, ten se v jednotlivých zemích liší. V několika zemích (např. v Kanadě, Lichtenštejnsku, Velké Británii) mohou být otázky zodpovídány v den, kdy byly položeny. V řadě zemí je určena lhůta, během níž musí vláda odpovědět na ústní otázky. Tato lhůta je od dvou dnů (Velká Británie) do několika měsíců. Lhůta pro odpovědi na písemné otázky se liší podobně, a to od tří dnů (Irsko) do 30 dnů (Finsko, Francie). Pokud je upravena možnost poslanců klást ústní otázky, je většinou upravena i možnost položení doplňující otázky po ministrově odpovědi. Jde o přirozený doplněk ústní otázky. Doplňující otázky mohou být využity zejména v tom případě, kdy poslanec není spokojen s odpovědí ministra nebo kdy považuje za nutné, aby odpověď byla doplněna o vysvětlení. V některých parlamentech je místo doplňujících otázek pouze právo tazajícího poslance na repliku, což významně zlepšuje postavení tazajícího poslance.

V některých státech je question time nejvýznamnějším prostředkem PR parlamentu, v některých dokonce významně přispívá k medializaci vládní politiky, popularizaci ministrů a jejich politických postojů. Question time je ve většině států živě přenášeno televizním vysíláním, otázky jsou často iniciovány novináři, což jim zajišťuje rychlý přístup do médií. Důležité pro medializaci question timu je doba, v níž se koná. Jako nejvýhodnější se ukazuje časné odpoledne, aby byl dostatek času na zpracování informace do večerních zpráv a do zítřejšího vydání novin.

V nových demokraciích (střední a východní Evropa) není question time prozatím dostatečně využíván. Pokusy opozičních stran o medializaci question timu ztroskotávají zejména na společném rysu většiny východoevropských parlamentů, kterým je všeobecné podceňování mediálních možností parlamentních jednání. Menší roli hraje poněkud kabinetní způsob vládní politiky v postkomunistických státech.

1.144 Způsob projednávání peticí a podání občanů v parlamentech Francie, Německa, Polska, Rakouska a Slovenska

Inf. studie, březen 2003, 25 str.

1.141 Organizace a činnost tiskových středisek parlamentů v některých evropských státech

Inf. studie, listopad 2002, 13 str.

1.140 Výbory pro evropskou integraci

Inf. podklad, říjen 2002, 11 str.

1.137 Převod současného programu Sněmovny na permanentní schůzi pléna

Inf. studie, srpen 2002, 8 str.

1.136 Určení doby hlasování v parlamentních komorách

Inf. studie, červenec 2002, 8 str.

1.041 Zásady úpravy poslanecké imunity

Inf. podklad, červenec 1993, červenec 2002, 11 str.

1.025 Organizace jednání a příprava programu parlamentu

Inf. studie, prosinec 1992, 10 str., aktualizace červenec 2002, 22 str.

1.044 Výzkumná a informační střediska v zahraničních parlamentech

Inf. podklad, březen 1993, aktualizace březen 2002, 13 str.

1.077 Parlament a výjimečný stav

Inf. studie, leden 1995, aktualizace 2002, 12 str.

1.134 Zákon o postavení poslanců v Maďarsku

Inf. studie, prosinec 2001, 12 str.

1.080 Úloha národních parlamentů v legislativním procesu EU

Inf. podklad, prosinec 2001, 76 str.

1.132 „Evropské“ články ústav členských států EU

Inf. studie, březen 2001, 6 str.

1.021 Způsoby přijímání ústavních změn v některých evropských státech

Inf. podklad, listopad 1992, listopad 2000, 4 str.

1.078 Zabezpečení poslanců po skončení mandátu

Inf. studie, březen 1995, listopad 2000, 10 str.

1.128 Neslučitelnost funkcí a střet zájmů v právním řádu ČR

Inf. studie, říjen 2000, 8 str.

1.127 Vztah státní služby a parlamentní administrativy

Inf. studie, říjen 2000, 5 str.

5.161 Etické poslanecké kodexy

Inf. podklad, červenec 2000, 7 str.

1.026 Legislativní funkce ve dvoukomorových parlamentech

Inf. podklad, prosinec 1992, prosinec 1999, 11 str.

1.113 Platy poslanců ve vybraných zemích

Inf. podklad, červen 1998, 20 str.

1.101 Zajištění bezpečnosti parlamentu a poslanců

Inf. studie, únor 1997, 11 str.

1.100 Povinnost poslanců účastnit se práce sněmovny

Inf. studie, listopad 1996, 11 str.

3.018 Kontrola branných sil parlamenty

Inf. studie, červenec 1996, 6 str.

1.098 Vyslovení nedůvěry vládě v parlamentu

Inf. studie, červenec 1996, 11 str.

1.089 Informační a organizační zajištění poslaneckých klubů parlamentů

Inf. studie, prosinec 1995, 9 str.

1.075 Kontrola britského parlamentu v oblasti komunitárního práva

Inf. studie, leden 1995, aktualizace červenec 2003, 13 str.

1.076 Petiční právo občanů vůči parlamentu v ČR a vybraných zemích*Inf. studie, prosinec 1994, 15 str. + příl.***1.071 Posouzení zákonů o občanství v pobaltských státech***Inf. studie, říjen 1994, 16 str.***1.069 Právo parlamentních výborů a poslanců na informace /v zemích s parlamentní formou vlády/***Inf. studie, září 1994, 5 str.***1.066 Zákon o neslučitelnosti zájmů v Rakousku***Překlad zákona, červenec 1994, 6 str.***1.063 Postavení pracovníků poslaneckých klubů parlamentů***Inf. studie, kořen 1994, 6 str.***1.045 Projednávání rozpočtu v parlamentech***Inf. studie, srpen 1993, 10 str.***1.046 Projednávání rozpočtu v Kongresu USA***Inf. podklad, červenec 1993, 5 str.***1.043 Způsob obsazování předsedů výborů parlamentu***Inf. podklad, duben 1993, 3 str.***1.031 Politické složení parlamentu v první republice***Inf. podklad, březen 1993, 4 str. + příl.***1.030 Legislativní proces (Fáze zákonodárského procesu, počet čtení, vyhlášení zákona, veta)***Inf. studie, únor 1993, 17 str.***1.029 Úloha parlamentních výborů v legislativním procesu***Inf. podklad, prosinec 1992, 10 str.***1.028 Rozprava ve sněmovně***Inf. podklad, prosinec 1992, 10 str.***1.027 Možnosti rozpuštění parlamentu***Inf. podklad, prosinec 1992, 4 str.***1.024 Jednací řád a rozpočet parlamentu***Inf. studie, prosinec 1992, 6 str.***1.023 Struktura řídicího orgánu a výborů ve vybraných parlamentech světa***Inf. podklad, listopad 1992, 11 str.***1.018 Typy druhých komor a jejich postavení v evropských parlamentech***Inf. podklad, září 1992, 3 str.***1.016 Mezinárodně právní aspekty státoprávní krize v ČSFR***Inf. studie, čeroben 1992, 6 str.***1.001 Mechanismus hlasování v demokratických parlamentech***Inf. studie, červenec 1991, 13 str.*

c) volby a referenda

1.201 Vliv zavedení přímé volby prezidenta na politický systém*Studie, říjen 2009, 24 str.**Autor: Jan Němec, Martin Kuta*

Práce přináší analýzu ústavněprávního postavení prezidenta v České republice a popisuje faktický výkon funkce prezidenta Václavem Havlem a Václavem Klausem, především pokud jde o snahu rozšířovat pravomoci prezidenta nad ústavněprávní rámec. Součástí práce jsou i dvě případové studie popisující vývoj ve Finsku a na Slovensku po zavedení přímé volby prezidenta a dopad této změny na politický systém.

1.195 Ústavněprávní souvislosti změny volebního systému a aktuální návrh změny volebního systému pro volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky*Studie, duben 2009, 21 str.**Autoři: Jan Němec, Štěpán Pecháček*

Práce se skládá ze dvou částí. První část shrnuje základní ústavněprávní souvislosti změny volebního systému. Návrh změny volebního zákona potřebuje nejenom politologický rozbor, který umožňuje provést analýzu jednotlivých variant a přesně definovat slabá a silná místa konkrétních návrhů, ale potřebuje i druhou úroveň analýzy, a tou je zhodnocení souladu volebního systému se zněním Ústavy. Druhá část reaguje na současnou debatu ohledně změny volebního systému do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky v souvislosti s vypracovaným vládním návrhem, tzv. řeckou variantou. V následujících oddílech se zaměřuje na základní charakteristiky vládou předložené úpravy a jejich srovnání s platnou zákonnou úpravou, dále na simulaci výsledků voleb roku 2006 při použití vládou navrhovaných ustanovení novely zákona a jejich porovnání s reálnými výsledky těchto voleb, včetně implikací pro zastoupení jednotlivých stran v parlamentu, poměrnosti jejich reprezentace i celkové poměrnosti volebního systému. Zmíněny jsou také důsledky případné úpravy volebního zákona pro regionální zastoupení jednotlivých stran. V posledním oddílu je stručně zmíněna situace v zemi, která částečně byla inspirací pro vznik

této „řecké varianty“. Předložený text si neklade nároky na úplnost analýzy, jeho smysl je zejména informativní s poukazy na určité oblasti, na nichž by se případná změna volebního zákona podle předloženého návrhu bezprostředně projevila.

1.191 Návrhy změn volebního systému do Poslanecké sněmovny: analýza a alternativní pojetí

Studie, říjen 2008, 20 str.

Autoři: Jan Němec, Štěpán Pecháček

Studie vychází z analýzy výsledku voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR v roce 2006, na základě kterého byl do koaliční smlouvy a programového prohlášení vlády včleněn záměr změnit volební systém s cílem zajištění jeho větší poměrnosti za současného udělení mandátového bonusu vítězným straně. Za pomoci několika běžně používaných indexů poměrnosti jsou ve studii porovnány účinky variant úpravy volebního systému. Z komparace je zřejmé, že ze zkoumaných variant nejvíce splňuje požadavek větší míry poměrnosti zachování D'Hondtova dělitele při jeho aplikaci na jediný volební obvod celé ČR. Tato varianta rovněž nabízí určitý přirozený mandátový bonus pro vítěze. U ostatních variant působí zavedení umělého mandátového bonusu ve větší či menší míře proti poměrnosti volebního systému.

1.190 Přímá volba prezidenta v ústavách států EU

Studie, květen 2008, 19 str.

Autoři: Jan Němec, Jindřiška Syllouá

Jedním z rizik přímé volby hlavy státu je nebezpečí zvolení excentrických kandidátů nebo outsiderů. K tomu může dojít zejména v zemích, kde existuje potenciál pro příznivou voličskou odezvu na populistický volební program. Riziko populismu zvyšuje i jednokolová volba. Naopak dvoukolová volba je výhodnější pro větší politické strany. Práce se dále zabývá ústavní úpravou systému přímé volby ve státech EU a některých státech Latinské Ameriky. Práce je příspěvkem k diskusi o přímých volbách prezidenta republiky v ČR.

1.062 Většinový volební systém v parlamentních volbách v různých státech

Inf. studie, březen 1994, aktualizace březen 2008, 12 str.

Autor: Jindřiška Syllouá, Lenka Dražanová

Volební systémy v parlamentních volbách. Většinové systémy. Smíšené systémy. Zastoupení menšin a zvláštních zájmových skupin. Většinový systém v některých významných státech (Austrálie, Kanada, Francie, Německo, Maďarsko, Polsko, Švýcarsko, Velká Británie, USA).

1.125 Volební systémy vybraných evropských zemí

Srovnávací studie, únor 2002, aktualizace březen 2008, 19 str.

Autoři: Petr Kolář, Štěpán Pecháček

Práce obsahuje popis volebních systémů SRN, Francie, Španělska, Nizozemska, Polska, Maďarska, Rakouska, Slovenska a Estonska. Také je zde uveden přehled užívaných metod přepočítávání hlasů v systémech proporčního zastoupení.

1.187 Úprava financování politických stran a volebních kampaní ve vybraných státech Evropské unie

Srovnávací studie, prosinec 2007, 22 str.

Autoři: Vojtěch Drahorád, Jan Němec

V zemích EU existuje několik základních modelů úpravy dané problematiky. Slovensko a Spolková republika Německo nestanoví žádná omezení pro výši získaných finančních prostředků, v Rakousku toto omezení stanoví sama strana. Omezení finančních zdrojů může být také navázáno na počet voličů v daném volebním obvodu (Španělsko) nebo počet volebních obvodů (Velká Británie). Zajímavá je také úprava portugalská, která stanoví limit pro financování jako násobek minimální měsíční mzdy.

1.186 Financování volebních kampaní v USA

Studie, listopad 2007, 27 str.

Autor: Joanna Safarik

Překlad: Petra Bartáková

Studie Financování volebních kampaní v USA komplexně popisuje příslušné právní úpravy regulující financování všech úrovní volebních kampaní ve Spojených státech amerických. Je zde popsán systém získávání finančních prostředků ze soukromých zdrojů a podmínky pro přístup k veřejným finančním prostředkům. Přesně jsou zde popsány povinnosti dárců, příjemců darů i osob dary zprostředkujících. Popsána je úprava nejenom na úrovni federální a státní, ale i na úrovni primárních voleb. Studie je inspirativní především proto, že popisuje úpravu vycházející z odlišné právní a politické reality a kultury.

1.178 Referenda ve vybraných zemích

Studie, říjen 2006, 28 str.

Autor: Petra Bartáková

Práce předkládá přehled referend a lidových iniciativ ve vybraných státech Evropské unie (Belgie, Dánsko, Finsko, Francie, Irsko, Itálie, Rakousko, Slovensko, Španělsko, Švédsko, Velká Británie), ve Švýcarsku a v USA. Práce se primárně zabývá konkrétními případy referend a jejich závazností na národní, regionální a místní úrovni v jednotlivých výše jmenovaných státech. Okrajově je v práci shrnuta problematika referenda ve vztahu k Evropské unii a historie problematiky referenda ve vztahu k České republice.

1.171 Italský volební systém

Studie, červen 2006, 7 str.

Autor: Petra Bartáková

Práce je zaměřena na popis volebního systému Italské republiky. V roce 1993 došlo v Itálii ke změně volebního systému z čistě poměrného na kombinovaný (s převahou většinových prvků). Tato změna po 50ti letech nestabilních vlád a silné korupci měla přinést změnu v podobě stabilních vládních koalic. Změna z roku 1993 sice vedla ke změně v chování politických stran a k vytváření ideově vymezených

předvolebních politických aliancí, ale stabilita vlád nebyla, i s ohledem na další faktory, výrazně posílena. Na konci roku 2005 prosadila tehdejší vládní koalice změnu volebního zákona, která spočívala v návratu k poměrnému systému. Výraznou změnou je zavedení tzv. mandátového bonusu, který zaručuje vítěznému seskupení většinu mandátů. Práce přináší detailní popis volebního systému a nastiňuje některé problémy, které mohou, s ohledem na existenci mandátového bonusu, nastat.

1.160 Vliv preferenčního hlasování na charakter volebního systému

Inf. studie, červen 2005, 8 str.

Autor: Štěpán Pecháček

Autor v této studii nejprve teoreticky vymezuje preferenční hlasování a jeho vliv na volební systém. Preferenční hlasování je možné pouze v případě vázané (otevřené) kandidátní listiny. Dále jsou zde popsány změny právního rámce, ke kterým došlo v českém volebním právu od roku 1990. Autor dochází k závěru, že od roku 1990 se zvyšuje možnost individuálního kandidáta posunout se díky preferenčním hlasům na volitelné místo.

Autor upozorňuje na to, že volební systém do Poslanecké sněmovny v sobě v současné době obsahuje neřešený problém, kterým je relace mezi velikostí a množstvím volebních obvodů. Konkrétně tento nepoměr popisuje na příkladu Karlovarského a Moravskoslezského volebního kraje. Nepoměr v počtu volených poslanců vede k tomu, že samotná velikost volebního kraje (počet přidělovaných mandátů) zvyšuje většinový efekt volebního systému.

Tento efekt by byl, podle názoru autora a podle dokládáných názorů odborníků na volební systémy, dále zvýšen v případě zvětšení počtu preferenčních hlasů, které by mohli voliči využít v rámci kandidátní listiny, a při snížení počtu preferenčních hlasů nutných k posunu na volitelné místo.

Autor také upozorňuje na skutečnost, že v zastoupení poměrného volebního zastoupení, který predikuje existenci koaličních vlád, jsou kladeny vysoké nároky na soudržnost zastoupení strany v zastupitelském sboru. Pořadím na kandidátní listině strana voličům naznačuje, do jaké míry usuzuje, že daný kandidát bude schopen a ochoten plnit její program.

Závěrem autor konstatuje, že zvětšení počtu preferenčních hlasů a snížení počtu hlasů nutných k získání volitelného místa by za současného ponechání ostatních parametrů volebního systému vedlo k posílení většinového efektu v některých volebních krajích. Byla by posílena síla hlasu voliče v menším volebním obvodu. Ústava přitom garantuje rovnost hlasů všech voličů a používání poměrného volebního systému pro volby do Poslanecké sněmovny. Autor proto navrhuje spíše diferencovaný přístup, kdy by se počet preferenčních hlasů a hranice nutná k posunu na kandidátní listině vázaly na velikost volebního obvodu.

1.158 Referenda o Smlouvě o Ústavě pro Evropu ve vybraných zemích EU

Inf. podklad, březen 2005, 8 str.

Autoři: Martin Kusák, Radka Konderlová

Práce je rozdělena do jednotlivých dílčích analýz všelidového hlasování k „Evropské ústavě“, v členských státech Evropské unie, kde se tato hlasování konala,

popřípadě se budou konat. Jde tedy o Španělsko, Francii, Nizozemsko, Lucembursko a jako poslední Portugalsko, kde je referendum o „Evropské ústavě“, naplánováno.

Jde o analýzu, která se snaží toto téma přiblížit takovým způsobem, který by byl srozumitelný širší laické veřejnosti, která nemá hlubší znalosti týkající se této problematiky.

V jednotlivých rozbořech se autoři zaměřili na obecnou právní úpravu referenda ve výše zmíněných členských státech a charakterizovali nutné změny, kterými musely v některých případech projít národní ústavy s cílem umožnit uspořádání referenda, jehož předmětem je mezinárodní smlouva tak širokého rozsahu. Svou ústavu musely revidovat Francie a Portugalsko.

Práce rozebírají průběh kampaní, které ve většině případů vyjadřují spíše postoje významných politických stran, než poskytují občanům neutrální informace o otázkách „Evropské ústavy“. Autoři se nejdříve zaměřují na obecnou charakteristiku těchto kampaní a následně na charakteristiku z pohledu jednotlivých politických stran, resp. z pohledu různých stran politického spektra (levice, pravice, extrémní strany...).

V každé dílčí analýze nalezneme jednotlivé argumenty, kterými je „Evropská ústava“, obhajována nebo kritizována a dále také shrnutí hlavních důvodů, které vedly k odmítnutí či přijetí Smlouvy o Ústavě pro Evropu.

1.146 Volební právo a korespondenční volba

Inf. studie, červen 2003, 12 str.

Autor: Štěpán Pecháček

V první části práce se autor věnuje analýze charakteru volebního práva. Konstatuje, že volební právo má subjektivní a objektivní obsah. Subjektivně (z pohledu občana) jde o nástroj pro vyjádření názoru, politického přesvědčení.

Toto právo však není absolutním právem jedince, ale je regulováno za účelem zajištění objektivního účelu jeho existence, kterým je obsazení veřejných funkcí.

Dále autor rozebírá podstatu základních ústavních principů volebního práva – tajnost, přímost, rovnost a všeobecnost. Konstatuje, že tyto principy je třeba dát do souvislosti s volební procedurou. Volební procedura by měla vytvářet maximální prostor pro využití volebního práva. Jako základní problém, který musí zákonodárci řešit, autor identifikuje tradiční spojování volby s místem a časem. Stát je garantem procedury, není však garantem práva jako takového, je nástrojem ochrany práva. Na volební právo je v souladu s rozvojem lidských práv třeba pohlížet jako na právo jednotlivce, který s ním může volně nakládat. Stát vytváří institucionální rámec, který zaručí, že bude toto právo moci využívat a že nebude při jeho výkonu omežován. Stát proto musí volit takové formy organizace voleb, aby mohl ručit za jejich regulérní průběh a mohl zajistit správnost volebních výsledků.

V další části studie se autor věnuje popisu prostředků, pomocí kterých jsou tyto principy uskutečňovány v různých volebních systémech. Základním nástrojem rozpojení vztahů mezi volebním právem, časem a prostorem je korespondenč-

ní volba. Konstatuje, že korespondenční volba je využívána ve dvojím režimu – pro volbu ze zahraničí nebo pro volbu v rámci státu. Z formálně právního hlediska musí být vyřešena otázka, zda volič při vzdálené volbě vykoná volbu sám. Řešení této problematiky je proto v materiálu předmětem komparace v různých zemích.

1.142 Úprava referenda o přistoupení k EU

Inf. studie, prosinec 2002, 20 str.

1.148 Zabezpečení nejvyšších státních činitelů po skončení výkonu funkce

Inf. studie, říjen 2002, 5 str.

1.123 Systém komunálních voleb v Holandsku

Překlad, srpen 1999, 23 str.

1.110 Konzultativní typ referenda a jeho využití v praxi některých států

Inf. studie, duben 1998, 9 str.

1.103 Referendum v evropských státech

Inf. studie, kověten 1997, 5 str.

1.102 Podmínka bezúhonnosti a pasivní volební právo

Inf. studie, březen 1997, 8 str.

1.093 Maďarský zákon o referendu

Překlad, leden 1996, 10 str.

1.081 Financování volební kampaně

Inf. studie, červen 1995, 19 str.

1.074 Volební zákon do Spolkového sněmu (SRN)

Překlad, prosinec 1994, 39 str.

1.068 Přístup ke sdělovacím prostředkům ve volební kampani

Inf. studie, srpen 1994, 7 str.

1.012 Volební právo v USA

Inf. studie, březen 1992, 9 str.

1.003 Právní regulace volební kampaně

Inf. podklad, prosinec 1991, 5 str.

d) politické strany

1.192 Populismus a nacionalismus v zemích Visegrádské skupiny po roce 1990

Studie, říjen 2008, 19 str.

Autor: Lenka Dražanová

Tato práce zpracovává čtyři případové studie věnované populistickým a nacionalistickým motivům na politické scéně zemí Visegrádu. Nejprve jsou stručně načrtnuty společné problémy, s nimiž se musely země Visegrádské skupiny vyrovnat v rámci vytváření nové identity po pádu komunismu. Poté je v rámci každého státu věnována pozornost některým specifickým událostem, je rozebírán základ těchto událostí a jejich vztah ke kořenům nacionalismu ve společnosti. V předkládané práci autorka vychází z definování dvou modelů národa: 1. etnický či kulturní národ a 2. státní národ. Autorka vychází z předpokladu, že ve veřejném diskurzu zemí Visegrádu převládá koncepce národa jako společenství etnicko-kulturního, přičemž toto pojetí vidí jako nedostatek.

1.170 Politické skupiny v Evropském parlamentu

Studie, duben 2006, 38 str.

Autor: Marcela Bláhová

Práce poskytuje podrobný přehled o politických skupinách (frakcích) v Evropském parlamentu po volbách v roce 2004. Součástí popisu každé frakce je historie jejího vzniku a vztah k národním politickým stranám. Stěžejní částí práce je však ideové vymezení každé politické skupiny. Ideové vymezení je zkoumáno ze dvou hledisek. Prvním hlediskem je vztah frakce k evropské integraci, především k rozšiřování o nové země a prohlubování integrace. Druhým hlediskem zkoumání je ideové rozpětí mezi jednotlivými členskými stranami politické skupiny, resp. je zde zkoumán odlišný přístup politických stran v jednotlivých členských státech k významným politickým tématům.

1.152 Postavení žen v parlamentních stranách

Inf. podklad, únor 2004, 34 str.

Autor: Vladimíra Pejchalová-Grünwaldová

Rozsáhlá práce se zabývá jak státními, tak stranickými nástroji, které usilují o zvýšení zastoupení žen ve státních orgánech. V posledních dvaceti letech se ve většině zemí projevovala zřejmá neochota zavádět do právních předpisů jakékoli kvóty na základě pohlaví. Avšak způsobů překonání tohoto problému je dostatek. Hlavním z nich je spolehnout se na rozhodnutí politických stran odpovědných za sestavení seznamů (existují-li seznamy) nebo nominování kandidátů, bez čehož je velmi obtížné postavit kandidáta do voleb a mít reálnou šanci, aby byl zvolen. Je tedy na politických stranách, aby navrhly listiny nebo nominovaly kandidáty s přihlednutím k zásadě rovnoměrného zastoupení žen a mužů, ať již ve striktním nebo přibližném smyslu. Kvóty jsou selektivně užívány v některých členských státech EU a jsou považovány za dočasná opatření jako náhrada za nerovné zastoupení žen ve veřejném životě.

Politické strany hrají v účasti žen na politickém životě zásadní úlohu, protože nominují kandidáty na volené funkce. Politické strany a jejich členové mohou ovlivnit rovnoměrnou účast žen a mužů v politickém rozhodování několika způsoby. K jiným faktorům, které mohou ovlivnit politické strany a zvýšit šance žen ucházet se o politickou funkci, patří: 1) existence silných organizací žen upozorňujících v příslušné zemi na postavení a problémy žen; 2) existence sekcí/organizací žen v politické straně. Tyto faktory často přiměly politické strany k přijetí, ať již formálně či neformálně, systému prosazujícího vyvážené zastoupení žen a mužů a v některých případech i přijetí systému kvót. Postupně převzaly formální kvóty nebo neformální dohody i politické strany v jiných státech s cílem zajistit vyvážené zastoupení žen a mužů na svých kandidátních listinách. Některé politické strany používají systém kvót jen při místních volbách a/nebo při výstavbě vnitřních struktur strany.

Skandinávské země byly první státy v rámci EU, v nichž bylo dosaženo velkého zastoupení žen v parlamentech. Rozhodující byla posilující role nezávislých skupin žen uvnitř politických stran. Politické strany mohou přijímat, kromě formálních či neformálních kvót, různá opatření k podpoře ženské politické reprezentace jako např. opatření organizační, výcviková nebo logistická. Organizační opatření zahrnují zakládání ženských sekcí v rámci politické strany.

1.050 Inkompatibilita a střet výkonu mandátu poslance parlamentu a dalších funkcí a činností

Inf. studie, listopad 1993, říjen 2001, 15 str.

1.126 Vznik Křesťanskodemokratické unie po roce 1945

Inf. studie, duben 2000, 9 str.

1.120 Vliv změny volebního systému na systém politických stran

Inf. studie, červen 1999, 18 str.

1.112 Parlamentní frakce britské Labouristické strany – jednacím řád (červenec 1997)

Překlad, červen 1998, 22 str.

1.109 Financování politických stran ve vybraných státech

Inf. podklad, prosinec 1997, 36 str.

1.082 Liberální politické strany

Inf. podklad, červen 1995, 7 str.

1.059 Výzkumná služba Kongresu

Inf. podklad, únor 1994, 12 str.

1.057 Konzervativní politické strany

Inf. studie, leden 1994, 11 str.

1.054 Politické strany a koalice

Inf. studie, prosinec 1993, 8 str.

1.056 Zákon o jednacím řádu rakouské Národní rady

Překlad, listopad 1993, 100 str.

1.050 Inkompatibilita a střet výkonu mandátu poslance parlamentu a dalších funkcí a činností

Inf. studie, listopad 1993, 15 str.

1.015 Problémy uspořádání státu ve volebních programech polit. stran

Inf. studie, červen 1992, 14 str.

e) lidská práva

5.293 Právní úprava postavení policejních agentů

Studie, leden 2010, 12 str.

Autor: Hana Veselá

Práce se zabývá použitím institutu agenta ve vybraných zemích a jeho zakotvením v právním řádu. Srovnávány jsou evropské úpravy (agent kontrolor) s odlišnou úpravou ve Spojených státech (agent provokatér). Zvláštní část práce se zabývá relevantními rozsudky Evropského soudu pro lidská práva. Použití skrytého (tajného) vyšetřovatele – agenta se změněnou identitou patří mezi zvláštní vyšetřovací postupy, které podléhají zpřísněné kontrole. Jejich použití totiž zasahuje do soukromí osob, které jsou pomocí této metody vyšetřovány. Mezi zvláštní vyšetřovací prostředky patří nejenom použití agenta se změněnou identitou, ale také odposlechy, odposlechy telefonních hovorů, sledování dat v elektronickém styku (včetně jejich rozšiřování), a pod.

5.291 Srovnání jazykové politiky Slovenské a Litevské republiky ve světle mezinárodních standardů ochrany národnostních menšin

Studie, prosinec 2009, 24 str.

Autor: Jan Andrlík

Národní rada Slovenské republiky přijala novelu zákona o státním jazyce. Schválená norma, právně regulující privilegované postavení slovenštiny ve veřejné sféře, byla od počátku odmítána zástupci maďarské menšiny na Slovensku, kteří poukázali na efekt možného omezení doposud existujícího souboru jazykových práv příslušníků národnostních menšin. V této souvislosti si tato práce klade za cíl poukázat na možné dopady novely slovenského zákona o státním jazyce na komplexní jazykovou politiku Slovenské republiky se zvláštním zřetelem na jazyková práva příslušníků národnostních menšin a podat stručné hodnocení jejího zakotvení v mezinárodně srovnávací perspektivě. Za tímto účelem jsou analyzovány relevantní právní předpisy dotýkající se zkoumané oblasti, stručně doplněné o poznatky

z roviny reálné implementace legislativních opatření a o veřejné posudky Poradního výboru Rady Evropy týkající se naplňování Rámcové úmluvy o ochraně národnostních menšin. Pro ukotvení rozboru do interpretačního rámce byla zvolena metoda srovnání slovenské jazykové politiky s analogicky analyzovanou jazykovou politikou Litevské republiky, která je s ohledem na významné etnodemografické podobnosti vhodným komparativním objektem.

3.081 Listina základních práv Evropské unie a česká „výjimka“ z Listiny

Studie, listopad 2009, 13 str.

Autoři: Marek Chmel, Jindřiška Sylllová

Bruselský summit Evropské rady přijal dne 30. 10. 2009 protokol k závěrům předsednictví. Protokol o uplatňování Listiny základních práv v České republice spočívá v tom, že se Česká republika začleňuje do protokolu č. 30 o uplatňování Listiny základních práv Evropské unie v Polsku a ve Spojeném království. Protokol č. 30 je už začleněn do Lisabonské smlouvy v jejím sjednaném znění. Znění protokolu pro Českou republiku bude (po jeho začlenění do smluvního základu v rámci přístupové smlouvy) shodné jako pro ostatní dva státy. Protokol č. 30 má dva články, dá se však rozdělit do 3 částí. Článek 1 odst. 1 se týká Listiny základních práv EU jako celku, článek 1 odst. 2 se v podstatě týká sociálních práv, článek 2 se týká interpretace určitých pojmů použitých v rámci Listiny základních práv EU. Protokol č. 30 Lisabonské smlouvy a tedy i „český“ protokol, až bude začleněn do smluvního základu EU, vytvoří pro Soudní dvůr více explicitních překážek, pokud by snad chtěl rozšířit pravomoci EU i mimo dosud dané hranice a aplikovat Listinu základních práv EU jako obecně a přímo účinné právo EU. Po prozkoumání protokolu je nutno konstatovat, že obyvatelé České republiky přijetím „českého“ protokolu o žádná práva (ve srovnání s ostatními členskými státy EU) nepřichází. Vnitrostátní soudy i Soudní dvůr nebo další orgány budou moci použít všechna ustanovení Listiny základních práv EU pro interpretaci výkonu všech smluvních pravomocí Unie jak v České republice, tak ve shodném rozsahu v ostatních členských státech.

1.198 Majetkové nároky sudetských Němců ve vazbě na Lisabonskou smlouvu

Studie, červen 2008, 17 str.

Autoři: Jindřiška Sylllová, Vladimíra Pejchalová-Grünwaldová

Povinnost členských států dodržovat základní práva upravená v Listině EU může Soud EU posuzovat jen tehdy, pokud členské státy jednají v rámci práva EU. Problematika restitucí a další problematika dekretů prezidenta republiky nespadá do práva EU vymezeného ve zvláštních člancích zakládacích smluv a proto nemohou být dekrety a akty vzniklé jejich aplikací Soudem EU posuzovány. Pokud se jedná o možnost vyloučení použití Listiny EU na posuzování aktů v některém členském státu, není Protokol o uplatňování Listiny základních práv Evropské unie v Polsku a ve Spojeném království skutečným nástrojem, který by tuto možnost přinášel. Odst. 2 protokolu naznačuje, že protokol nepředstavuje žádnou výjimku. Protokol pouze říká, že je přijat, „aby se předešlo jakékoliv pochybnosti“. Protokol pouze potvrzuje, že Listina EU nerozšiřuje působnost soudu EU posuzovat národní předpisy

a jiné akty, pokud se tyto netýkají uplatňování práva EU. Z tohoto hlediska pouze potvrzuje pojetí, které bylo vysvětleno výše, tedy to, že soud EU nemá pravomoc posuzovat soulad aktu netýkajícího se práva EU s ustanoveními Listiny EU. I když Česká republika nevyjednala stejnou úpravu protokolu, jako má Velká Británie a Polsko, nic to nemění na rozsahu aplikace ustanovení Listiny EU na naše právo. Tomu odpovídá i Prohlášení České republiky k Listině základních práv EU, které bylo připojeno k závěrečnému aktu Lisabonské konference. Z výše naznačeného je možno uzavřít, že dekrety prezidenta republiky nebo akty vzniklé jejich aplikací splňují náležitosti stanovené v čl. 52 Listiny EU pouze tehdy, pokud by se jimi „uplatňovalo“ právo EU. Pokud tomu tak není (příčemž je nutno brát na zřetel i časové hledisko), není Listina EU použitelná a soud EU proto nemůže dekret nebo akt podle ní posuzovat.

5.287 Legislativní úprava ochrany zdroje informací ve vybraných evropských zemích a srovnání s úpravou v České republice a judikatura Nejvyššího soudu Spojených států ve vztahu k ochraně zdroje informací

Studie, duben 2009, 23 str.

Autoři: Vladimíra Pejchalová-Grünwaldová, Jan Pulda

Právo na ochranu zdroje informací novinářů je garantováno v řadě mezinárodních dokumentů. Toto právo bylo zvláště uznáno Organizací spojených národů, Radou Evropy, Organizací amerických států, Africkou unií a Organizací pro bezpečnost a spolupráci v Evropě. Evropské státy k ochraně zdrojů informací novinářů přistupují různě – některé státy (většina) mají speciální zákony a některé (podstatná menšina) přiznávají garanci ochrany zdrojů informací v Ústavě jako součást ústavní ochrany svobody slova. V common law jurisdikcích (USA, Kanada, Austrálie nebo Spojené království Velké Británie a Severního Irska) není vymezena explicitní ústavní ochrana zdroje informací novináře. Ve všech těchto zemích se problematika ochrany zdrojů informací novináře stala předmětem legislativní úpravy nebo rozhodovací činnosti soudů. Studie přináší přehled základních národních úprav týkajících se této problematiky a přehled judikatury Evropského soudu pro lidská práva.

5.286 Odebírání vzorků DNA, nakládání s nimi a následná identifikace osob

Studie, březen 2009, 16 str.

Autor: Hana Veselá

Práce se zabývá srovnáním právních úprav analýzy vzorků DNA pro potřeby policejních vyšetřování v České republice a ve vybraných evropských státech. Je popsán odběr vzorků DNA a jeho uchovávání, a dále DNA databáze v jednotlivých státech a jejich právní úprava.

5.285 Právní úprava instalace kamerových dohlížecích systémů a právní úprava uchovávání záznamů z kamerových systémů a používání záznamů

Srovnávací studie, leden 2009, 15 str.

Autoři: Jindřiška Sylllová, Jan Pulda

Právní úprava problematiky kamerových dohlížecích systémů a videozáznamů je rozložena do několika právních oborů. Instalace systémů pro účely vnitřní bezpeč-

nosti státu je obvykle upravena v policejních zákonech. Právní úprava v některých zemích umožňuje instalaci kamer za účelem bezpečnosti i jiným subjektům než policejním sborům, pak je obvykle tato úprava obsažena v obecním zřízení. U přípustnosti použití kamerových systémů v soukromých objektech je nutno zejména rozlišovat, zda jde o veřejnosti (nebo mnoha osobám) přístupné místo či zda se jedná o čistě soukromý prostor. Právní úprava uchování a používání videozáznamů z kamer je obsažena ve většině států v zákonech na ochranu osobních údajů. Je přitom třeba určit, v jakém okamžiku se stává videozáznam osobním údajem. Pokud kamery nepoužívají záznamové zařízení, ale dochází jen k jejich sledování v reálném čase, nebo pokud nejsou záznamy použitelné jako zdroj osobních údajů z jiných důvodů, pak se legislativa určená pro ochranu osobních údajů na činnost kamerových systémů pravděpodobně nevztahuje. Pokud je tomu opačně, pak všechny shora uvedené systémy musí odpovídat zákonným ustanovením na ochranu osobních údajů. Instalace dohlížecích systémů na pracovních místech je specifickou částí problematiky, kde se akcentuje zejména souhlas pracovníků i jiných osob, ochranu míst soukromého použití (toalety), ochranu záznamů před zneužitím, identifikace pracovníka kontroly aj. Podobně je tomu u použití systémů ve školách. Práce obsahuje přehled právní úpravy v evropských státech, které představují různá řešení této problematiky. Vzhledem k tomu, že jde o obor rychle se rozvíjející, bude práce postupně doplňována o další poznatky.

1.192 Populismus a nacionalismus v zemích Visegrádské skupiny po roce 1990

Studie, říjen 2008, 19 str.

Autor: Lenka Dražanová

Tato práce zpracovává čtyři případové studie věnované populistickým a nacionalistickým motivům na politické scéně zemí Visegrádu. Nejprve jsou stručně načrtnuty společné problémy, s nimiž se musely země Visegrádské skupiny vyrovnat v rámci vytváření nové identity po pádu komunismu. Poté je v rámci každého státu věnována pozornost některým specifickým událostem, je rozebírán základ těchto událostí a jejich vztah ke kořenům nacionalismu ve společnosti. V předkládané práci autorka vychází z definování dvou modelů národa: 1. etnický či kulturní národ a 2. státní národ. Autorka vychází z předpokladu, že ve veřejném diskurzu zemí Visegrádu převládá koncepce národa jako společenství etnicko-kulturního, přičemž toto pojetí vidí jako nedostatek.

3.071 Vízová amnestie v evropských zemích

Studie, květen 2008, 14 str.

Autor: Eva Částková

Vízová amnestie, jakožto jedna z možností regularizace nelegální migrace (tzn. legalizace nelegálních imigrantů) je používána mnoha evropskými státy jako nástroj migrační politiky státu. Potřebu řešit postavení nelegálních imigrantů v Evropě pocítuje nejen většina evropských států, ale tato otázka je diskutována i na mezinárodní úrovni. V nedávné době se problematice regularizace nelegální migrace věnovala Rada Evropy a v důsledku španělské regularizace z roku 2005 se tato temati-

ka projednávala i na půdě EU. V úvodu práce jsou uvedeny argumenty svědčící pro používání regularizačních programů i proti němu tak, jak vyplývají ze zprávy Rady Evropy z 6. června 2007. Těžiště práce spočívá v přehledu regularizačních programů, které proběhly v posledních letech ve Španělsku, Francii, Belgii, Řecku, Itálii, Lucembursku, Portugalsku, Spojeném království a v Polsku a v bližší charakteristice některých z nich. Zejména je uvedeno časové trvání programů, jejich podmínky, cíl, ke kterému směřovaly a výsledná efektivita.

5.279 Určení hodnoty bodu, výše úhrad a objemu poskytnuté péče (hrazené z veřejného zdravotního pojištění) z hlediska ústavnosti a úmluv o lidských právech

Studie, říjen 2007, 32 str.

Autor: Jindřiška Syllouá

Předkládaná studie se zabývá problematikou určení hodnoty bodu, výše úhrad a objemu poskytnuté péče hrazené z veřejného zdravotního pojištění z hlediska ústavnosti a úmluvu o lidských právech. Podle autorčina názoru podloženého odbornou literaturou lze na rámcové smlouvy pohlížet jako na akty soukromého práva i jako na akty veřejného práva. Je nutno rozlišovat mezi vztahem soukromoprávním, tj. vztahem mezi příslušnými zdravotnickými zařízeními a zdravotními pojišťovnami vznikajícím na základě rámcové smlouvy jako aktu soukromého práva, a vztahem veřejnoprávním, tj. povinností adresátů podzákonného právního aktu – v daném případě vyhlášky jako normativního aktu veřejného práva, jehož obsah rámcová smlouva tvoří – řídit se jejími ustanoveními. Z uvedeného vyplývá, že rámcové smlouvy mohou ukládat povinnosti zdravotnickým zařízením pouze na základě zmocnění zákonem, v jeho mezích a při zachování základních práv a svobod. Rámcové smlouvy nesmí překračovat meze základních práv a svobod dané zákonem. Studie obsahuje i rámcovou komparaci s vybranými evropskými zeměmi.

3.068 Legislativní úprava pro nakládání s utajovanými informacemi ve vybraných členských státech NATO

Studie, červenec 2007, 33 str.

Autoři: Petra Bartáková, Václav Štěrba

Jedná se o studii komparující legislativní úpravy nakládání s utajovanými informacemi ve vybraných evropských státech (Česká republika, Estonsko, Lotyšsko, Litva, Norsko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko). Srovnávanými aspekty jsou 1) instituce odpovědné za nakládání s utajovanými informacemi a vydávání bezpečnostních oprávnění, 2) pravidla pro klasifikaci utajovaných informací, 3) oprávnění pro přístup k utajovaným informacím a realizace bezpečnostních prověrek, 4) sankce.

1.169 Rozsudky soudu USA ve věci utajování totožnosti vězňů obviněných z teroristické činnosti zadržovaných na americké vojenské základně Guantanamo

Inf. podklad, leden 2006, 13 str.

Autoři: Michal Hrušík, Jindřiška Syllouá

Práce pojednává o soudním procesu mezi zpravodajskou agenturou Associated

Press (AP) a Ministerstvem obrany USA (dále jen DoD). Předmětem sporu se stalo utajování totožnosti vězňů obviněných z teroristické činnosti zadržovaných na americké vojenské základně Guantanamo na Kubě. AP si od DoD vyžádalo poskytnutí seznamu všech zadržovaných osob a odvolalo se na Zákon o svobodném přístupu k informacím (FOIA). DoD žádosti vyhovělo, avšak nedostatečně, přičemž žadateli poskytlo jenom nekompletní materiály, ve kterých chyběly zásadní informace vedoucí k identifikaci zadržovaných. AP tak na DoD podalo žalobu, cílem které bylo přinutit odpůrce ke zveřejnění kompletních předmětných dokumentů. Strana odpůrce ve své strategii nevyužila očekávaných argumentů týkajících se národní bezpečnosti, nýbrž se odvolávala na údajný zájem vězňů na zachování jejich soukromí. Práce postupně rozebírá tři fáze soudního řízení, v průběhu kterých se soud zabýval kauzami počínaje metodou zjišťování názorů zadržovaných až po nepodložené tvrzení odpůrce, že rodiny a blízké osoby vězňů si jakékoliv odhalení jejich totožnosti nepřejí. Soud ve věci vyhověl navrhovateli (agentuře AP) v plném rozsahu a veškerá odvolání odpůrce zamítl.

5.252 Právní úprava zákazu propagace komunismu a nacismu v Německu, Rakousku a v postkomunistických státech Evropy

Inf. podklad, leden 2006, 13 str.

Autoři: Martin Kavěna

Materiál poskytuje podrobný srovnávací přehled právní úpravy zákazu propagace komunismu a nacismu ve vybraných státech. Uvedené právní úpravy obsahují tento zákaz v odlišném rozsahu – jako obecný zákaz podněcování k nenávisti vůči skupině osob (Estonsko, Litva, Polsko, Ruská federace), zákaz veřejného užívání některých symbolů (Lotyšsko, Maďarsko, Německo, Rakousko, Rumunsko, Ruská federace), zákaz veřejné propagace nacistických nebo jiných totalitních režimů (Polsko) nebo jako zákaz některých politických stran a organizací (Německo, Polsko, Rakousko, Rumunsko).

5.166 Právní úprava vyvlastnění ve vybraných státech

Inf. podklad, leden 2006, 32 str.

Autoři: Robert Vyklický, Martin Kavěna

Studie obsahuje právní a ústavní úpravu řady států, které mají různě vyvinuté systémy vyvlastnění, a rozdílné jsou také prameny, ze kterých bylo možno čerpat. Zatímco u některých států jsou k dispozici pouze zákony, v jiných byla analyzována i literatura shrnující dosavadní judikaturu, která je pro pojetí vyvlastnění nejdůležitější (Německo, Rakousko). Na zpracování judikatury se postupně v Parlamentním institutu pracuje, práce bude doplňována tak, jak je k dispozici další odborná literatura (což platí zejména pro úpravu francouzskou).

5.254 Modely integrace imigrantů ve vybraných zemích

Srovnávací studie, leden 2006, 11 str.

Autor: Naďa Závodníková

Studie pojednává o problematice integrace imigrace, jež je dnes chápána jako způ-

sob koexistence cizinců v rámci určité společnosti, aniž by tito cizinci byli nuceni zřít se svých původních zvyků a chování. K dosažení tohoto cíle jsou používány různé modely odrážející specifické historické zkušenosti jednotlivých zemí. V zásadě však dominuje model multikulturní společnosti u států s koloniální minulostí, jež předpokládá uchování národní a kulturní rozlišnosti občanů v rámci mantinelů vytyčených státem, a model individuálního občanského principu založený na ztotožnění se s principy a hodnotami daného státu – jedná se tak ve své podstatě o internalizaci kulturních hodnot společnosti.

Hlavní část práce se zabývá příklady konkrétních zemí (Nizozemsko, Spolková republika Německo, Francie, Spojené království Velké Británie a Severního Irsku a Spojené státy americké), a to jak z hlediska historické zkušenosti, jež k přijetí určitého modelu vedla, tak z hlediska souvislostí, které vyústily k modifikaci stávajících pravidel migrační politiky, případně až k přehodnocení této politiky a přechodu na jiný model. K jednotlivým zemím jsou následně dodány přehledy a stručné výtahy ze zákonů, které byly v souvislosti s aktuálním vývojem v oblasti přistěhovalectví přijaty.

5.248 Právo na odpověď

Srovnávací studie, listopad 2005, 26 str.

Autoři: Eva Medková, Jindřiška Sylllová, Pavel Bartůšek

Po stručném historickém exkurzu vývoje práva na odpověď se studie věnuje obecným teoretickým otázkám. Zmiňuje se o různých koncepcích tohoto práva, které se v jednotlivých právních úpravách vyskytují, a vyjadřuje se i k jeho vztahu k ochraně, kterou nabízí občanské právo. Pojednává i o úpravě, která byla doporučena pro členské státy Rady Evropy.

Těžiště studie spočívá v popisu jednotlivých právních úprav institutu práva na odpověď ve vybraných evropských státech. Struktura textu popisu jednotlivých úprav sleduje toto schéma: po vymezení pramenů práva je pozornost věnována obsahu samotného institutu a tomu, kdo je oprávněnou osobou. Dále je vymezen způsob, jakým se reaguje na žádost oprávněné osoby domáhající se svého práva, tzn. uveřejnění či odmítnutí odpovědi, a též je pojednáno o možnosti právní ochrany oprávněné osoby pro případ, že dojde k porušení práva. V některých případech jsou také stručně uvedeny instituty s právem na odpověď související.

1.163 K některým rozporům návrhu zákona o střetu zájmů (tisk č. 1056) s ústavním pořádkem

Studie, listopad 2005, 14 str.

Autor: Jindřiška Sylllová

Studie se zabývá rozbořem některých diskutovaných ustanovení návrhu zákona o střetu zájmů (sněmovní tisk č. 1056).

Autorka studie dochází k závěru, že návrh zákona o střetu zájmů je psán bez zřetele na zásady ochrany základních práv, bez zřetele na základní zásady soudního nebo správního trestání, bez zřetele na dosavadní správní a soudní kodexy a možnosti jejich aplikace. Tento rys není způsoben špatným úmyslem předkladatele, ale

tím, že jeden zákon má obsáhnout střet zájmů různých funkcionářů. Střet zájmů různých funkcionářů však musí být upraven rozdílným způsobem tak, aby zásah do jejich práv byl vždy minimální a zároveň úměrný odpovědnosti, kterou funkcionář má (a tím i veřejnému zájmu, o který jde).

Zatímco střet zájmů u členů Parlamentu je možno řešit zvláštním autonomním orgánem Parlamentu, je střet zájmů vedoucích úřadů třeba řešit zákonem o státní službě, střet zájmů soudců prostřednictvím trestního práva a střet zájmů běžných zastupitelů krajů a obcí pravidly pro kraje a obce, které by střet zájmů znemožnily zevnitř. Navržený zákon je souhrnný, a proto obsahuje řadu bodů, které jsou v rozporu s různými ustanoveními ústavního pořádku.

Autorka provokativně konstatuje, že Rady pro posuzování střetu zájmů mají rys lidových soudů, nejsou nezávislé a zcela odporují zavedenému systému státních orgánů. Studie je pro srovnání doplněna o rozhodnutí Ústavního soudu Slovenské republiky a zákon č. 335/2005 Z. z. o prokazování původu majetku.

Vztahuje se ke sněmovnímu tisku č. 1056 – IV. vol. období.

1.161 Judikatura Ústavního soudu ČR o přípustné míře konkrétnosti zákona (zejm. ohledně jezů na Labi)

Studie, říjen 2005, 6 str.

Autor: Jindřiška Syllbová

Obecnost právní normy je nezbytnou vlastností každého právního předpisu. Pokud není v právním předpisu zachována, upravuje tento předpis jedinečný případ. Vzhledem k tomu, že předpis upravuje jedinečný případ jinak, než je tomu u ostatních případů, dochází tímto způsobem k diskriminačnímu postupu. Kromě toho v případě, že má jedinečný případ rozhodovat správní orgán nebo soud, a tento případ je místo toho upraven zákonem, není dodržena zásada dělby moci. Práce vybírá relevantní judikaturu Ústavního soudu ČR ve věci obecnosti zákona.

3.035 Situace v Dárfúru

Inf. podklad, září 2005, 8 str.

Autor: Štěpán Pecháček

V první části informační podklad stručně shrnuje historii konfliktu v oblasti Dárfúru. Věnuje se především otázce vymezení podstaty konfliktu a s tím související problematice uznání konfliktu v Dárfúru za genocidu. Právě otázka genocidy byla pro mezinárodní společenství dlouhodobě stěžejním bodem. Autor konstatuje, že vztah hlavních aktérů byl k otázce genocidy silně ambivalentní. Konstatuje, že např. OSN neprohlásila situaci v Dárfúru za genocidu, přesto však pravidelně vyzývala vládu a zodpovědné činitele v Súdánu k ukončení jednání, které představuje pojmové znaky genocidy. Hlavním proponentem uznání konfliktu za genocidu byly dlouhodobě Spojené státy. Na straně EU byl nejaktivnější Evropský parlament. Další část je věnována postojům Evropské unie a spolupráci EU s Africkou unií a dalšími mezinárodními institucemi. V hodnocení situace v Dárfúru došlo k rozporu mezi Evropským parlamentem a Radou. Rada se stavěla proti vyhlášení genocidy. Závě-

rečná část materiálu je věnována popisu aktuální pomoci EU v rámci mise AMIS II a koordinaci činnosti EU a NATO při realizaci této mise.

5.246 Právní úprava technoparty ve vybraných státech Evropy a USA

Srovnávací studie, září 2005, 28 str. + 52 str. přílohy

Autor: Martin Kavěna

Akce typu Czechtek (tj. shromáždění většího počtu osob na volném prostranství doprovázené elektronickou hudbou) nejsou ve většině evropských států předmětem zvláštní právní úpravy. Obvykle se na ně vztahují obecné zákony o shromažďování, resp. různé policejní vyhlášky a nařízení, které upravují právo policistů zasáhnout proti případným nelegálním akcím. Výjimku tvoří Francie a Velká Británie, kde platí zvláštní zákony, které stanoví restriktivní podmínky pro pořádání takovýchto hudebních akcí, a to zejména s ohledem na skutečnost, že mohou ohrozit majetek (např. pole, louky) a klid místního obyvatelstva. Spojené státy americké rovněž přijaly právní úpravu, která fakticky omezuje pořádání akcí typu technoparty. Materiál je rozdělen do tří základních částí. První část poskytuje podrobný přehled právní úpravy států, kde platí zvláštní předpisy upravující technoparty (Velká Británie, Francie, Spojené státy americké). Druhá část srovnává právní úpravy evropských států, kde platí obecné předpisy – např. zákony o shromažďování – které lze aplikovat i na hudební akce typu technoparty (Estonsko, Finsko, Německo, Nizozemsko, Polsko, Slovensko, Švédsko). Ve třetí části je uvedeno originální znění vybraných zákonů.

5.244 Euthanasie a pomoc při sebevraždě

Inf. podklad, září 2005, 30 str.

Autor: Vladimíra Pejchalová-Grünwaldová

Tato komparativní studie je věnována právní úpravě euthanasie a asistované sebevraždy ve vybraných evropských státech, v Kanadě, Austrálii a ve Spojených státech amerických. V úvodu je vymezeno užívané pojmosloví a je vloženo stručný obsah rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva ve věci Pretty v. Spojené království. Evropský soud pro lidská práva se v této souvislosti jednoznačně vyslovil, že Úmluva na ochranu lidských práv a základních svobod nezaručuje právo na smrt (asistovanou sebevraždu), tedy právo svobodně nakládat se svým životem. Soud v daném případě konstatoval, že „se mu nezdá svévolným, když zákon reflektuje význam práva na život tím, že zakazuje asistovanou sebevraždu“. Studie poskytuje přehled právní regulace euthanasie a asistované sebevraždy ve vybraných státech. Na základě srovnání jednotlivých právních úprav bylo možno konstatovat, že ve všech vybraných státech je aktivní euthanasie trestným činem, zpravidla trestným činem vraždy. Pouze Nizozemí a Belgie přijaly speciální zákony, které stanoví podmínky, za jejichž dodržení není osoba, která euthanasii vykonala, trestně odpovědná. Co se týče asistované sebevraždy, ve všech jmenovaných státech pomoc při sebevraždě je nebo může být kvalifikována jako trestný čin. Pouze Nizozemí a stát Oregon přijaly speciální zákony, které stanoví podmínky, za jejichž dodržení není osoba, která pomoc při sebevraždě vykonala, trestně odpovědná.

5.236 Krajské zákony ve vybraných státech Evropy

Inf. podklad, květen 2005, 27 str.

Autor: Martin Kavěna

Materiál je rozdělen do čtyř hlavních částí. V první části se zabývá otázkou, do jaké míry je zvýhodňování krajanů (oproti jiným kategoriím cizinců) v souladu s normami mezinárodního práva veřejného. Ve druhé části materiál poskytuje srovnávací přehled právního postavení krajanů podle zákonů vybraných států, které takovouto úpravu přijaly (Bulharsko, Itálie, Maďarsko, Rakousko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko, Ruská federace). Ve třetí části se zabývá otázkou právního postavení krajanů podle některých bilaterálních dohod, které byly uzavřeny mezi evropskými státy. Čtvrtá část pak navazuje na první část a podrobněji zkoumá slučitelnost krajských zákonů se zákazem diskriminace osob.

5.232 Organizace pro vyšetřování zločinů totalitních režimů

Inf. podklad, únor 2005, 5 str.

Autor: Martin Kavěna

Materiál se skládá z obsáhlé srovnávací tabulky, která uvádí přehled organizací pro vyšetřování zločinů totalitních režimů v České republice, Slovensku, Německu a Polsku. Tabulka dokládá, kdy byla příslušná organizace zřízena a na jakém právním základě, dále pak zkoumané období (tj. období, které je vyšetřováno či jinak zkoumáno příslušnou organizací), fungování a pravomoci příslušné organizace a rovněž informaci, zda organizace spravuje archivy dokumentů, které se zkoumaného období týkají.

Příslušnou organizací je v České republice Úřad pro dokumentaci a vyšetřování zločinů komunismu (ÚDV), ve Slovenské republice pak Ústav paměti národa (ÚPN), v Německu tzv. Gauckův úřad (Spolkový zmocněnec pro dokumenty státní tajné bezpečnosti bývalé Německé demokratické republiky – GÜ) a v Polsku Institut národní paměti – Komise pro stíhání zločinů proti polskému národu (INP). Tyto organizace lze rozlišit jak podle zkoumaného období (zda zkoumají jen komunistické zločiny, nebo i nacistické zločiny), tak podle rozsahu svých činností (dokumentační, vyšetřovací, prověřovací, resp. archivní činnost). Materiál umožňuje jednoduché srovnání a má sloužit jako podklad pro současnou debatu v České republice ohledně budoucnosti ÚDV, resp. ohledně vytvoření samostatné instituce paměti národa.

5.224 Právní úprava ochrany osob s duševní poruchou

Inf. podklad, červen 2004, 22 str.

Autor: Vladimíra Pejchalová-Grünwaldová

Studie obsahuje přehled právní úpravy ochrany osob s duševní poruchou v mezinárodním kontextu (Evropská unie, OSN, Rada Evropy) a ve vybraných členských státech Evropské unie – Belgie, Dánsko, Estonsko, Finsko, Francie, Irsko, Litva, Lucembursko, Německo, Nizozemí, Polsko, Rakousko, Švédsko, Spojené království Velké Británie a Severního Irsku. Obsah studie je zaměřen na problematiku:

- bezplatné právní ochrany duševně nemocných osob zejména při nedobrovolné hospitalizaci,

- právního zajištění odborných služeb pro pomoc duševně nemocným osobám, které odmítají léčbu, případně nevyužívají ambulantní péči,
- možnosti podávání stížností duševně nemocných osob hospitalizovaných v léčebných ústavech zákonnému mimosoudnímu orgánu,
- kontroly dodržování práv duševně nemocných pacientů a kontroly kvality léčebné péče v léčebných ústavech.

5.223 Právní úprava státního (úředního) jazyka v ústavních a prováděcích zákonech v členských státech EU

Inf. podklad, květen 2004, 22 str.

Autor: Martin Kavěna

Materiál je rozdělen na dvě základní části. První část uvádí přehled států, kde není úřední ani státní jazyk ústavně upraven, včetně podrobných informací o Maďarsku. Druhá část pak uvádí přehled států, kde úřední či státní jazyk naopak je ústavně upraven, včetně podrobných informací o Francii, Polsku a Slovensku.

Většina členských států EU nemá zvláštní zákony na ochranu státního jazyka, ani nemá státní jazyk v ústavě zakotven. Úprava státního či úředního jazyka (jazyků) je v převážné většině států roztržena do dílčích právních předpisů. Většinou se jedná o předpisy práva správního, práva obecní samosprávy a práva procesního (občanský i trestní proces), kde je specifikováno použití úředního jazyka a zejména práva toho, kdo úřední řeč nezná (na tlumočení aj.). Jde o tyto státy: Dánsko, Itálie, Lucembursko, Maďarsko, Německo, Nizozemsko, Řecko, Švédsko a Velká Británie.

Naopak Belgie, Finsko, Francie, Irsko, Polsko, Rakousko, Slovensko a Španělsko upravují úřední jazyk(y) ve svých ústavách. Jde zejména o státy s početnou jazykovou menšinou (Španělsko, Finsko), resp. bilingvní státy (Irsko) nebo federace (Belgie). Dále pak Francie, Slovensko a Polsko mají přísnou ústavní i zákonnou úpravu úředního jazyka.

5.221 Trestný čin popírání holocaustu v České republice, Evropské unii a v členských státech Evropské unie

Inf. podklad, duben 2004, 11 str.

Autor: Martin Kavěna

Materiál srovnává právní úpravu trestného činu popírání holocaustu v České republice s navrhovanou právní úpravou na úrovni EU a s právní úpravou na úrovni jednotlivých členských států (Belgie, Francie, Lucembursko, Německo, Rakousko, Španělsko).

V České republice stanoví § 261a Trestního zákona, že: „Kdo veřejně popírá, zpochybňuje, schvaluje nebo se snaží ospravedlnit nacistické nebo komunistické genocidium nebo jiné zločiny nacistů nebo komunistů proti lidskosti, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta“. Materiál poukazuje na skutečnost, že tato právní úprava od počátku vzbudila určité pochybnosti vzhledem k nejasnému vymezení jednání, které má být považováno za trestné. Dále pak materiál zmiňuje návrh Komise ze dne 28. listopadu 2001 na vydání rámcového rozhodnutí o boji proti rasismu a xenofobii, který počítá s tím, že členské státy budou trestně stíhat

„veřejné popírání nebo trivializaci zločinů definovaných článkem 6 Statutu Mezinárodního vojenského soudního dvora, který je součástí Londýnské dohody ze dne 8. srpna 1945, které bylo učiněno způsobem ohrožující veřejný pořádek“. Jde však o velmi širokou definici trestného jednání, která naráží na nesouhlas členských států, kde popírání holocaustu zatím nebylo stíháno. Materiál pak popisuje právní úpravu v jednotlivých členských státech, která se týká trestného činu popírání holocaustu, a uvádí i stručný přehled příslušné judikatury národních soudů.

5.219 Právní úprava chovu psů

Inf. podklad, březen 2004, 5 str.

Autor: Magdaléna Svobodová

Komparace uvádí legislativu přijatou po roce 2000 v některých členských státech EU, která upravuje nejcitlivější otázky týkající se chovu psů, především chov nebezpečných psů a odstraňování psích výkalů.

Pojem „nebezpečný pes“, je definován výčtem jednotlivých psích plemen (Německo) nebo popisem nebezpečného chování psa (Horní Rakousko). Snaha omezit rizika vyplývající z ohrožování lidí a zvířat psy vede k uložení povinnosti získat povolení k chovu nebezpečného psa (Švýcarsko), možnosti odejmout toto povolení, zakázat chov psa či nařídít jeho utracení nebo odevzdání do péče útulku atp. Porušení těchto ustanovení je přestupkem nebo trestným činem (Německo).

Velmi detailní skotská právní úprava odstraňování psích výkalů je příkladem snahy řešit tento problém legislativní cestou.

5.215 Zákonná úprava amnestie a milosti v postkomunistických státech

Inf. podklad, únor 2004, 8 str.

Autor: Martin Kavěna

Materiál obsahuje podrobnou analýzu zákonné úpravy amnestie a milosti v Chorvatsku, Estonsku, Gruzii, Litvě, Lotyšsku, Makedonii, Moldávii, Polsku, Ruské federaci a na Ukrajině.

Právní úprava milostí a amnestií v evropských postkomunistických státech se podobá právní úpravě platné v České republice. Jistou odlišností je, že zatímco prezidenti mají zpravidla právo udělovat milost, národní parlamenty v některých státech mají právo vyhlášovat amnestie. V některých státech lze udělit milost či amnestii jen pravomocně odsouzeným osobám, v Ruské federaci dokonce prezidentský dekret omezuje okruh pravomocně odsouzených osob, kterým může být udělena milost.

V žádném státě, s výjimkou Polska, nebyly již vyhlášené amnestie zrušeny nebo omezeny. Takovéto zrušení amnestií nebo aboličních zákonů je prolomením zásady, že na pravomocně odsouzenou osobu nelze zpětně aplikovat nové zákony, které by její situaci zhoršily (např. zákon, který ruší již udělenou amnestii). Prolomení této zásady lze považovat za legitimní jen v případech, kdy byla amnestie vyhlášena v rozporu s mezinárodními závazky státu.

5.213 Anonymní porody a otázky související

Inf. podklad, leden 2004, 45 str.

Autor: Vladimíra Pejchalová-Grünwaldová

Studie je rozdělena do tří částí. V první části je vymezen pojem anonymního porodu. Druhá část obsahuje srovnání právních úprav problematiky anonymních porodů a otázek souvisejících (adopce, právo na znalost původu, nebo původ u asistované reprodukce) ve vybraných státech západní Evropy (Belgie, Francie, Německo, Itálie, Španělsko, Švýcarsko, Velká Británie) a USA. U každého z evropských států jsou uvedeny základní právní předpisy, popř. i judikatura, a je přehledně zpracována problematika právní úpravy adopce, mateřství a otcovství, jakož i práva na informace. Ve stručnosti je též popsán rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci Odièvre proti Francii. Třetí část studie je věnována úvahám *de lege ferenda* v českém právním prostředí s ohledem na: rodinné právo, sociální zabezpečení, právo na informace, registraci osob a na lékařské předpisy.

5.211 Trestněprávní úprava pomluvy v členských státech EU, trestněprávní a občanskoprávní úprava pomluvy ve Francii, Německu a Itálii

Inf. podklad, září 2003, 36 str.

Autor: Martin Kavěna

Materiál je rozdělen do dvou hlavních částí. V první části je uveden komplexní přehled trestněprávní úpravy pomluvy v Belgii, Dánsku, Finsku, Irsku, Lucembursku, Nizozemí, Portugalsku, Rakousku, Řecku, Spojeném království, Španělsku a Švédsku. Ve druhé části je pak uveden podrobnější přehled trestněprávní i občanskoprávní úpravy pomluvy ve Francii, Německu a Itálii.

Účelem studie bylo poskytnutí srovnávacích informací, aby bylo možno lépe posoudit návrh na zrušení trestněprávní úpravy pomluvy v České republice. Při posuzování takového návrhu je důležité vnímat nejen formálněprávní úpravu členských států EU, ale i jejich ustálenou praxi. Většina členských států EU má sice trestněprávní úpravu pomluvy, přitom však nejsou kritizovány za porušování svobody projevu. Jiné státy, vesměs nečlenské státy EU, využívají té samé právní úpravy k potlačování svobody projevu a různé nevládní či mezinárodní organizace jim proto doporučují, aby trestněprávní úpravy zrušily (např. Rumunsko). Česká republika se nachází na jistém rozhraní: nelze jednoznačně tvrdit, že by trestný čin pomluvy nebyl v praxi uplatňován, na druhé straně však nejde o institut, který by byl nějak systematicky užíván k potlačování svobody projevu či svobody médií.

5.207 Právní úprava osob s duševní poruchou v České republice a její nedostatky

Inf. podklad, srpen 2003, 20 str.

5.200 Právní úprava interrupcí v zemích Evropské unie a v České republice

Inf. podklad, červen 2003, 15 str.

5.190 Právní úprava ženské prostituce*Překlad, březen 2003, 25 str.***5.189 Odběr a uchování DNA identifikačních údajů v Evropě a v USA***Inf. podklad, březen 2003, 15 str.***1.144 Způsob projednávání peticí a podání občanů v parlamentech Francie, Německa, Polska, Rakouska a Slovenska***Inf. studie, březen 2003, 25 str.***1.135 Dokumenty Evropského parlamentu týkající se dekretů prezidenta republiky z roku 1945***Inf. studie, duben 2002 + listopad 2002, 6 str.***5.184 Prověrování důvěryhodnosti („integrity testing„)***Inf. podklad, červenec 2002, 15 str.***5.176 Právní úprava postavení osob s duševní poruchou***Inf. podklad, květen 2002, 23 str.***5.171 Podmínky a postupy pro stanovení smrti ve vybraných zemích Evropské unie***Inf. podklad, říjen 2001, 26 str.***5.163 Bezdomovství***Inf. podklad, říjen 2000, 13 str.***5.160 Zpochybňování zločinů holocaustu***Inf. podklad, duben 2000, 6 str.***5.158 Státní občanství***Inf. podklad, duben 2000, 6 str.***5.122 Právní úprava chovu psů v zemích Evropské unie***Inf. podklad, prosinec 1998, leden 2000, 27 str.***5.132 Právní úprava národnostních, etnických a jazykových menšin v Itálii, Rakousku a ve Švédsku***Inf. studie, říjen 1999, 9 str.***5.124 Právní úprava transplantací***Inf. podklad, říjen 1999, 20 str.***5.137 Zpochybňování zločinů holocaustu (Osvětimská lež)***Inf. podklad, květen 1999, 9 str.***5.129 Evropská sociální charta a její závaznost v některých západoevropských zemích***Inf. podklad, květen 1999, 7 str.***5.135 Zákony o registrovaném partnerství v Dánsku a Švédsku***Překlad, duben 1999, 16 str.***5.123 Právní úprava zbavení nebo omezení způsobilosti k právním úkonům ve vybraných zemích EU***Inf. studie, prosinec 1998, 36 str.***5.113 Pravidla přístupu k úředním informacím***Překlad, červenec 1998, 59 str.***5.103 Právo na stávku***Inf. podklad, srpen 1997, 48 str.***5.087 Ochrana osobních údajů v právu ES a mezinárodním právu***Inf. podklad, leden 1997, 27 str.***5.049 Ochrana osobnosti proti zásahu médií***Inf. studie, duben 1996, 23 str.***5.066 Právo na informace od státních úřadů***Inf. podklad, prosinec 1995, 26 str.***5.062 Úmluva o právech dítěte a její odraz v legislativě České republiky***Inf. podklad, květen 1995, 9 str.***1.076 Petiční právo občanů vůči parlamentu v ČSR a vybraných zemích***Inf. studie, prosinec 1994, 15 str. + příl.***5.028 Pomoc státu obětem násilných trestných činů***Inf. studie, prosinec 1993, 6 str.***1.051 Instituce ombudsmanského typu v Německu a Rakousku***Inf. studie, listopad 1993, 7 str. + příl.***1.035 Úprava postavení mužů a žen ve skandinávských státech***Inf. podklad, květen 1993, 2 str. + 2 příl.***1.034 Příklady úprav kulturních práv menšin v některých západních státech***Inf. studie, květen 1993, 7 str. + příl.*

5.016 Zákon o promlčení protiprávních činů SED*Příklad, březen 1993, 17 str.***1.008 Mimosoudní ochrana lidských práv (postavení ombudsmana)***Inf. studie, únor 1992, 39 str.***1.007 Postavení národních menšin***Inf. studie, únor 1992, 12 str.***5.002 Zákon o pornografii v USA***Inf. podklad, prosinec 1991, 3 str.*

2. Trestní právo

5.289 „Neoprávněné nakládání s osobními údaji“ § 178 trestního zákona v kontextu trestních zákonů vybraných evropských států (tzv. náhubkový zákon)*Srovnávací studie, srpen 2009, 17 str.**Autor: Hana Veselá*

Práce srovnává trestný čin „Neoprávněné nakládání s osobními údaji“ s právní úpravou ve vybraných zemích a řeší otázku, zda i v jiných státech existují trestněprávní ustanovení, stěžující práci žurnalistů takovým způsobem, jak je tomu v České republice.

5.283 Dohoda o vině a trestu v USA, Německu a na Slovensku*Srovnávací studie, leden 2009, 10 str.**Autor: Hana Veselá*

Práce poskytuje přehled o podobě právní úpravy dohody o vině a trestu ve třech vybraných zemích. U každé země je uvedena definice tohoto právního institutu, zákonné podmínky, formální náležitosti a následná aplikace. Pozornost je věnována také efektivnosti této právní úpravy.

5.268 Exemplární náhrada škody v angloamerických a kontinentálních právních řádech*Studie, duben 2007, 18 str.**Autor: Martin Kavěna*

Exemplární náhrada škody (angl. punitive damages, exemplary damages) je pojem, který se v angloamerickém právu užívá k označení náhrady škody s represivní funkcí v rámci občanskoprávního řízení. Jde o situaci, kdy soud rozhodne, že žalovaná strana musí nejen nahradit skutečnou újmu, kterou způsobila žalující straně, ale i zaplatit částku, která má represivní i odstrašující funkci. Kromě anglosaských států existuje jen několik států s kontinentální právní tradicí, které umožňují v omezeném rozsahu ukládat exemplární náhradu škody. Práce poskytuje přehled platné právní úpravy v angloamerických jurisdikcích (Velká Británie, Austrálie,

Nový Zéland, USA, Kanada) a v některých kontinentálních jurisdikcích (Québec, Filipíny, Itálie, Brazílie) a dále zmiňuje přesun k soukromoprávní regulaci jako vhodnějšímu nástroji pro vynucování práva v Evropské unii.

5.270 Trestní odpovědnost právnických osob ve vybraných státech EU*Studie, duben 2007, 17 str.**Autor: Martin Kavěna*

Práce poskytuje přehled veřejnoprávních postihů protiprávního jednání právnických osob s důrazem na trestněprávní odpovědnost. V první části práce jsou uvedeny nejčastější cíle veřejnoprávních postihů (prevence protiprávního jednání, odplata za spáchaný čin, náprava pachatele) a zdůrazňuje se, že právní akty Evropské unie nevnučují členským státům jednotný regulační model odpovědnosti právnických osob. Postihy mohou být upraveny jak ve správním, tak v trestním právu. Ve světě existují tři základní modely odpovědnosti právnických osob: americký model (trestní odpovědnost právnické osoby za širokou škálu jednání zaměstnanců firmy), anglický či francouzský model (více restriktivní model trestní odpovědnosti) a německý model (správní odpovědnost právnických osob).

5.263 Právní úprava ochrany svědka v rámci trestního řízení a možnosti snížení trestu výměnou za spolupráci s orgány činnými v trestním řízení*Srovnávací studie, leden 2007, 38 str.**Autoři: Tereza Burianová, Martin Kavěna*

Boj proti organizovanému zločinu a proti dalším formám závažné trestné činnosti vyžaduje právní nástroje, které usnadní orgánům činným v trestním řízení získávání informací, které mohou vést k odhalování a objasnění takovéto trestné činnosti. V prvé řadě je nutné motivovat svědky, aby poskytli potřebné informace. Ochota svědků spolupracovat může být podpořena nabídnutím vhodné ochrany, resp. nabídnutím určitých úlev, pokud sami spáchali trestný čin (možnost snížení trestu, dohoda o imunitě). Práce srovnává právní úpravu ve vybraných státech EU a v USA.

5.264 Komunitarizace bez Ústavy?*Studie, únor 2007, 11 str.**Autor: Lenka Pítrová*

Diskuse o rozsahu legislativních pravomocí Společenství v oblasti trestního práva.

5.255 Diskuse o rozsahu legislativních pravomocí Evropského společenství v oblasti trestního práva a další vývoj evropského trestního práva*Srovnávací studie, únor 2006, 16 str.**Autor: Lenka Pítrová*

Práce se zabývá analýzou rozsudku Evropského soudního dvora ve věci C-176/03 z 13. září 2005, který otevírá cestu k harmonizaci trestního práva v Evropské unii využitím nástrojů komunitárního práva. Tento rozsudek by mohl mít pro vývoj evropského trestního práva větší význam než dosud neratifikovaná Smlouva zakláda-

jící Ústavu pro Evropu. Na rozdíl od dosavadní praxe, kdy pro harmonizaci trestního práva byly užívány nástroje tzv. třetího pilíře, umožňuje tento rozsudek při dodržení principu nezbytnosti, funkčnosti a subsidiarity použít právního aktu ve formě směrnice či nařízení v oblasti životního prostředí.

Druhá část je věnována sdělení Komise zabývajícímu se interpretací uvedeného rozsudku. Tato interpretace je obecně hodnocena jako příliš extenzivní s tím, že harmonizace trestního práva komunitárními nástroji by se podle názoru Komise měla týkat nejen oblasti životního prostředí, ale i jiných komunitárních politik. V závěru jsou prezentovány některé problémy spojené s možným dopadem tohoto rozsudku včetně některých potenciálních důsledků pro české hmotné i procesní trestní právo.

1.167 Mezinárodní trestní soud – možnosti ratifikace Římského statutu Mezinárodního trestního soudu Českou republikou

Srovnávací studie, únor 2006, 9 str.

Autor: Martin Kavěna

Materiál poskytuje komplexní přehled aktuálních otázek, které nastávají v souvislosti s debatou o případné ratifikaci Římského statutu Českou republikou. V první části jsou uvedeny zahraničně-politické souvislosti (ne)ratifikace, zejména pak vztah ČR s EU, resp. s USA. Materiál uvádí podrobný přehled dosavadní činnosti Mezinárodního trestního soudu, tj. vyšetřování případů v Demokratické republice Kongo, Ugandě, Středoafričské republice a Dárfúru. Druhá část materiálu se zaměřuje na soulad Římského statutu s ústavním pořádkem České republiky, zejména pak z hlediska imunit ústavních činitelů, pravomoci prezidenta republiky udělit milost nebo amnestii a zákazu nucení vlastních občanů k opuštění své vlasti. Poslední část materiálu se zaměřuje na otázku technického provedení případných ústavních změn, tzv. variant ratifikace, které byly předmětem informačního materiálu Ministerstva zahraničních věcí a které byly projednávány na půdě Poslanecké sněmovny v Ústavněprávním a Zahraničním výboru.

5.249 Doručování písemností v trestních věcech

Srovnávací studie, prosinec 2005, 11 str.

Autor: Vladimíra Pejchalová-Grünwaldová

Komparativní studie se zabývá problematikou právní úpravy doručování písemností v trestním řízení ve vybraných zemích. Na tuto studii navazuje studie č. 5.253 Doručování soudních a jiných písemností. Ve všech vybraných zemích dokumenty v rámci trestního řízení doručují soudní úředníci (soudní vykonavatelé). Pouze v Belgii vystupuje policejní orgán jako prostředník při oznamování státním zástupcem a při doručování soudních obsílek, které nebylo možno doručit ani adresátovi do vlastních rukou, ani třetí osobě. Policejní orgán v takových případech musí učinit nezbytné kroky k tomu, aby byla kopie dokumentu doručena adresátovi v co nejkratší lhůtě. Ve všech uvedených státech existuje institut náhradního doručení (třetí osobě). V případě soudních obsílek, ve kterých je stanovena povinnost (obžalovaného, svědka, znalce) dostavit se k soudnímu jednání, je ve většině uvede-

ných států vyloučeno doručování prostřednictvím pošty a doručuje se předáním do vlastních rukou adresáta (popř. třetí osoby – Anglie a Wales, Belgie, Francie, nebo publikací či vyvěšením na vývěsce soudu – Německo) zpravidla soudním vykonavatelem – např. Belgie, Francie, Německo. V Rakousku v případech povinnosti doručení do vlastních rukou adresáta není přípustné náhradní doručování a zásilka může být v případě neúspěšného doručení uložena na poště, na městském úřadě nebo u odesílajícího orgánu, pokud se nachází ve stejné obci.

5.240 Zásada legality

Inf. podklad, červenec 2005, 7 str.

Autor: Martin Kavěna

Materiál se zabývá otázkou nedostatečně definovaných pojmů a nejasných ustanovení v trestním právu, resp. otázkou, zda nedostatečně definované ustanovení může být z ústavního hlediska „neplatné pro nejasnost.. Materiál uvádí přehled z hlediska mezinárodních norem aplikovatelných na členské státy Rady Evropy a Evropské unie a k němu připojuje ústavní předpisy a judikaturu vybraných evropských států. Dále pak uvádí právní úpravu v USA a Kanadě. Ve všech zmíněných státech a mezinárodních úmluvách jde o aplikaci obecné právní zásady *nullum crimen, nulla poena sine lege* (jen zákon může definovat trestný čin a předsat trest). Jde o tzv. zásadu legality, v jejímž důsledku může být nejasné ustanovení trestního práva považováno za nepoužitelné, v některých případech pak i za protiústavní a neplatné.

5.235 Psychická a sociální zralost dětí s ohledem na stanovení věkové hranice trestní odpovědnosti

Inf. podklad, březen 2005, 9 str.

Autor: Martin Kavěna

Materiál stručně shrnuje dostupné materiály a názory s ohledem na otázku stanovení (resp. snížení) věkové hranice trestní odpovědnosti dětí. Materiál je členěn do tří hlavních částí (kromě úvodu). V první části uvádí příklad Austrálie, kde byla zavedena dvojfázová minimální věková hranice trestní odpovědnosti (tj. platí minimální hranice trestní odpovědnosti a k tomu následně věkové rozmezí, v němž se zkoumá individuální schopnost dítěte rozpoznat dopad svého jednání). V druhé části materiálu uvádí srovnávací přehled minimálních věkových hranic trestní odpovědnosti podle mezinárodních i národních právních úprav. Vzhledem k velkým rozdílům v přístupu k trestání mladistvých v různých státech však není vhodné provádět jednoduché tabulkové srovnání, jak se často děje např. v médiích v souvislosti s debatami o snížení této věkové hranice v ČR. Z tohoto důvodu materiál srovnává nejen samotný věk trestní odpovědnosti v různých státech, ale i rozdílné přístupy k trestnímu stíhání mladistvých. Materiál se zabývá příkladem angloamerických států (Austrálie, Anglie a Wales, Skotsko, Kanada, Irsko, Hong Kong, USA), evropských kontinentálních států (Bulharsko, Francie, Německo, Litva, Polsko, Slovensko, Švédsko) ale i některých dalších států (Čína, JAR). V poslední části je pak

otevřena otázka stanovení věku psychologické zralosti dítěte a vliv trestní odpovědnosti na jeho vývoj.

5.232 Organizace pro vyšetřování zločinů totalitních režimů

Inf. podklad, únor 2005, 5 str.

Autor: Martin Kavěna

Materiál se skládá z obsáhlé srovnávací tabulky, která uvádí přehled organizací pro vyšetřování zločinů totalitních režimů v České republice, Slovensku, Německu a Polsku. Tabulka dokládá, kdy byla příslušná organizace zřízena a na jakém právním základě, dále pak zkoumané období (tj. období, které je vyšetřováno či jinak zkoumáno příslušnou organizací), fungování a pravomoci příslušné organizace a rovněž informaci, zda organizace spravuje archivy dokumentů, které se zkoumaného období týkají.

Příslušnou organizací je v České republice Úřad pro dokumentaci a vyšetřování zločinů komunismu (ÚDV), ve Slovenské republice pak Ústav paměti národa (ÚPN), v Německu tzv. Gauckuv úřad (Spolkový zmocněnec pro dokumenty státní tajné bezpečnosti bývalé Německé demokratické republiky – GÜ) a v Polsku Institut národní paměti – Komise pro stíhání zločinů proti polskému národu (INP). Tyto organizace lze rozlišit jak podle zkoumaného období (zda zkoumají jen komunistické, nebo i nacistické zločiny), tak podle rozsahu svých činností (dokumentační, vyšetřovací, prověřovací, resp. archivní činnost). Materiál umožňuje jednoduché srovnání a má sloužit jako podklad pro současnou debatu v České republice ohledně budoucnosti ÚDV, resp. ohledně vytvoření samostatné instituce paměti národa.

5.231 Terorismus a organizovaný zločin

Inf. podklad, leden 2005, 17 str.

Autor: Martin Kavěna

Materiál je rozdělen do dvou základních částí, ve kterých se zvláště pojednává o kriminologických aspektech terorismu a organizovaného zločinu.

V první části materiál uvádí výčet různých definic terorismu podle dokumentů OSN, resp. podle dokumentů Rady Evropy a Evropské Unie. Dále pak pojednává o vzniku fenoménu terorismu, který lze v dějinách sledovat již po několik staletí, resp. o příčinách terorismu. Materiál se rovněž věnuje teroristickým metodám, které lze členit na klasické metody (střelba, výbuchy, únosy, násilí na turistech) a na metody moderní (jaderné, biologické či chemické zbraně, zvukové zbraně či kybernetické útoky). Na závěr uvádí standardní typologii terorismu – tj. členění terorismu podle motivace, rozsahu, vazby na jiné trestné činnosti atd.

V druhé části materiál uvádí, stejně jako u terorismu, výčet různých definic organizovaného zločinu podle dokumentů OSN, resp. podle dokumentů Rady Evropy, Evropské Unie. V další části pojednává o vzniku organizovaného zločinu s důrazem na italský organizovaný zločin, organizovaný zločin v zemích bývalého sovětského bloku a na africký a asijský organizovaný zločin. V části věnované příčinám organizovaného zločinu uvádí materiál mj. nové příležitosti pro zločin, které vznikají

v důsledku globalizace. Obsahuje také tradiční typologii organizovaného zločinu, podle které jej lze členit zeměpisně, ale i např. podle činnosti nebo podle velikosti organizované skupiny.

5.227 Příprava k trestnému činu

Inf. podklad, říjen 2004, 7 str.

Autor: Martin Kavěna

Materiál je rozdělen do tří základních částí. V první části uvádí obecnou definici přípravy k trestnému činu a odlišení přípravy od projevu úmyslu trestný čin spáchat, resp. od samotného pokusu trestného činu. Druhá část se zabývá historickým vývojem institutu přípravy k trestnému činu na území dnešní České republiky, a to od právní úpravy v 19. století až po současnou právní úpravu. Třetí část pak poskytuje srovnávací přehled právní úpravy přípravy k trestnému činu ve Francii, Německu a Švédsku a kvůli srovnání těchto úprav se socialistickou právní úpravou uvádí i přehled platné právní úpravy v Čínské lidové republice.

V 19. století byla příprava k trestnému činu subsumovaná pod další trestněprávní stadium pokusu trestného činu, které mělo širší definici, než jaká se uplatňuje v současném českém právu. Příprava k trestnému činu byla trestná jakožto pokus trestného činu, jakmile „zlomyslník předsevzal nějaký čin, který ke skutečnému vykonání vede; k dokonání zločinu však jen pro nemožnost, pro překážku odjinud v to přišlo nebo náhodou nedošlo,“. Poprvé v roce 1961 byla v současném trestním zákoně příprava jasně odlišena od pokusu trestného činu, příprava jakéhokoli trestného činu byla trestná. Samotná definice přípravy jakožto trestný čin však byla zúžena po roce 1989 a nyní se vztahuje jen na stanovený výčet trestných činů.

Francouzský trestní zákon nestanoví obecnou trestnost samotné přípravy k trestnému činu, resp. neodlišuje přípravu k trestnému činu od samotného pokusu. Podobně i německý trestní zákon přímo nestanoví samostatnou trestnost přípravy k trestnému činu, široká definice pokusu trestného činu však zahrnuje i některé přípravné fáze. Naopak švédský trestní zákon upravuje přípravu k trestnému činu i pokus trestného činu. Čínský trestní zákon vychází ze socialistického pojetí trestního práva, inspirovaného právním řádem bývalého SSSR. Ten se ve své úpravě přípravy k trestnému činu a pokusu trestného činu nijak neliší od původního znění československého zákona z roku 1961 – tj. příprava jakéhokoli trestného činu je trestná.

5.221 Trestný čin popírání holocaustu v České republice, Evropské unii a v členských státech Evropské unie

Inf. podklad, duben 2004, 11 str.

Autor: Martin Kavěna

Materiál srovnává právní úpravu trestného činu popírání holocaustu v České republice s navrhovanou právní úpravou na úrovni EU a s právní úpravou na úrovni jednotlivých členských států (Belgie, Francie, Lucembursko, Německo, Rakousko, Španělsko).

V České republice stanoví § 261a Trestního zákona, že: „Kdo veřejně popírá, zpochybňuje, schvaluje nebo se snaží ospravedlnit nacistické nebo komunistické genocidium nebo jiné zločiny nacistů nebo komunistů proti lidskosti, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta“. Materiál poukazuje na skutečnost, že tato právní úprava od počátku vzbudila určité pochybnosti vzhledem k nejasnému vymezení jednání, které má být považováno za trestné. Dále pak materiál zmiňuje návrh Komise ze dne 28. listopadu 2001 na vydání rámcového rozhodnutí o boji proti rasismu a xenofobii, který počítá s tím, že členské státy budou trestně stíhat „veřejné popírání nebo trivializaci zločinů definovaných článkem 6 Statutu Mezinárodního vojenského soudního dvora, který je součástí Londýnské dohody ze dne 8. srpna 1945, které bylo učiněno způsobem ohrožující veřejný pořádek,.. Jde však o velmi širokou definici trestného jednání, která naráží na nesouhlas členských států, kde popírání holocaustu zatím nebylo stíháno. Materiál pak popisuje právní úpravu v jednotlivých členských státech, která se týká trestného činu popírání holocaustu, a uvádí i stručný přehled příslušné judikatury národních soudů.

5.218 Tzv. objektivní odpovědnost provozovatele vozidla za přestupky v silničním provozu

Inf. podklad, březen 2004, 6 str.

Autoři: Jindřiška Sylllová, Martin Kavěna

Materiál byl zpracován jako informační podklad k návrhu zákona, jehož cílem bylo stanovit objektivní odpovědnost provozovatele silničního vozidla za všechny přestupky. Návrh stanovil, že jestliže provozovatel vozidla nebo osoba, které bylo svěřeno řízení vozidla, nesdělí příslušnému orgánu, kdo spáchal přestupek, má se za to, že se tohoto porušení dopustili sami. Materiál pojednává o případných způsobech, jakým by se taková povinnost provozovatele vozidla mohla obcházet, poukazuje rovněž na nedořešenou otázku (objektivní) odpovědnosti za náhradu škody. Na závěr pak uvádí příslušnou právní úpravu ve Francii a Německu, jakož i rozsah objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla v těchto státech.

5.211 Trestněprávní úprava pomluvy v členských státech EU, trestněprávní a občanskoprávní úprava pomluvy ve Francii, Německu a Itálii

Inf. podklad, září 2003, 36 str.

Autor: Martin Kavěna

Materiál je rozdělen do dvou hlavních částí. V první části je uveden komplexní přehled trestněprávní úpravy pomluvy v Belgii, Dánsku, Finsku, Irsku, Lucembursku, Nizozemí, Portugalsku, Rakousku, Řecku, Spojeném království, Španělsku a Švédsku. Ve druhé části je pak uveden podrobnější přehled trestněprávní i občanskoprávní úpravy pomluvy ve Francii, Německu a Itálii.

Účelem studie bylo poskytnutí srovnávacích informací, aby bylo možno lépe posoudit návrh na zrušení trestněprávní úpravy pomluvy v České republice. Při posuzování takového návrhu je důležité vnímat nejen formálněprávní úpravu členských států EU, ale i jejich ustálenou praxi. Většina členských států EU má sice

trestněprávní úpravu pomluvy, přitom však nejsou kritizovány za porušování svobody projevu. Jiné státy, vesměs nečlenské státy EU, využívají obdobné právní úpravy k potlačování svobody projevu a různé nevládní či mezinárodní organizace jim proto doporučují, aby trestněprávní úpravy zrušily (např. Rumunsko). Česká republika se nachází na jistém rozhraní: nelze jednoznačně tvrdit, že by trestný čin pomluvy nebyl v praxi uplatňován, na druhé straně však nejde o institut, který by byl nějak systematicky užíván k potlačování svobody projevu či svobody médií.

5.209 Alternativní postupy při trestním řízení v ČR a vybraných státech

Inf. podklad, červen 2003, 42 str.

Autor: Martin Kavěna

Materiál je rozdělen do pěti základních částí. V první části jsou popsány různé druhy alternativních trestů, jako je trest obecně prospěšných prací a peněžitý trest. Zvláštní důraz je kladen jak na stávající právní úpravu alternativních trestů v České republice, tak i na právní úpravu v dalších evropských státech, např. v Belgii, Dánsku, Finsku, Irsku, Francii, Německu, Nizozemí, Portugalsku, Španělsku, Švédsku či Velké Británii. Druhá část je věnována institutu podmíněného propuštění v ČR a v dalších evropských státech. Další druhy podmínek institutu podmíněného zastavení trestního stíhání, (podmíněného) upuštění od potrestání (bez dohledu, s dohledem), podmíněného odsouzení jsou uvedeny ve třetí části, která se věnuje problematice probace a mediace (narovnání) v ČR a v evropských státech. Čtvrtá část se pak zabývá alternativami vazby, jde např. o poskytnutí peněžitě záruky (kauce). V páté části jsou zmíněny i další alternativy vazby, resp. alternativní tresty, jako je např. elektronické sledování, víkendové vězení, domácí vězení či různé základy pohybu.

Materiál poskytuje jak srovnávací přehled právních řádů evropských států, co se týče úpravy alternativních postupů při trestním řízení, tak i přehled sledovaných cílů takových moderních postupů. Jde zejména o cíle, které zohledňují nutnost nejen trestněprávní represe, ale i nutnost rehabilitace pachatele, napravení spáchané újmy, ale i cíle ekonomické (tj. aby ukládané tresty byly levnější pro stát).

5.193 Donucení svědků k výpovědi

Inf. podklad, duben 2003, 10 str.

5.173 Domácí násilí

Inf. podklad, leden 2003, 30 str.

5.179 Použití policejního agenta při vyšetřování hospodářské trestné činnosti

Inf. podklad, únor 2002, 6 str.

5.162 Právní úprava vybraných zemí v oblasti „obchodu s bílým masem“

Inf. podklad, říjen 2000, 10 str.

5.160 Zpochybňování zločinů holocaustu*Inf. podklad, duben 2000, 6 str.***5.157 Potírání rasové diskriminace v zákonech a zákonných ustanoveních Nizozemska, Rakouska a Velké Británie***Inf. podklad, únor 2000, 27 str.***5.152 Právní ochrana svědků v rámci trestního řízení***Inf. podklad, listopad 1999, 16 str.***5.151 Trestněprávní aspekty homosexuálního chování ve vybraných zemích světa***Inf. podklad, říjen 1999, 6 str.***5.118 Analýza českého právního řádu z hlediska problematiky násilí na ženách***Inf. podklad, červen 1998, 13 str.***3.020 Vazba ve státech EU***Inf. studie, srpen 1997, 23 str.***5.095 Právní úprava držení drog v evropských zemích, Kanadě a USA***Inf. studie, červenec 1997, 23 str.***5.075 Trestněprávní ochrana mládeže před násilím a pornografií***Inf. studie, květen 1996, 12 str. a 4 příl.***5.049 Ochrana osobnosti proti zásahu médií***Inf. studie, duben 1996, 23 str.***5.060 Nutná obrana v trestním právu***Inf. studie, duben 1995, 45 str.***5.048 Právní úprava ochrany obyvatelstva před účinky drog v České republice***Inf. studie, listopad 1994, 6 str.*

3. Občanské právo, rodinné právo

5.205 Provozní doba ve službách*Inf. podklad, leden 2010, 4 str.**Autor: Marcela Cupalová*

Právní úprava provozní doby ve službách včetně omezení provozní doby v obdobích svátků a dnů pracovního volna ve vybraných státech.

5.268 Exemplární náhrada škody v angloamerických a kontinentálních právních řádech*Studie, duben 2007, 18 str.**Autor: Martin Kavěna*

Exemplární náhrada škody (angl. punitive damages, exemplary damages) je pojem, který se v angloamerickém právu užívá k označení náhrady škody s represivní funkcí v rámci občanskoprávního řízení. Jde o situaci, kdy soud rozhodne, že žalovaná strana musí nejen nahradit skutečnou újmu, kterou způsobila žalující straně, ale i zaplatit částku, která má represivní i odstrašující funkci. Kromě anglosaských států existuje jen několik států s kontinentální právní tradicí, které umožňují v omezeném rozsahu ukládat exemplární náhradu škody. Práce poskytuje přehled platné právní úpravy v angloamerických jurisdikcích (Velká Británie, Austrálie, Nový Zéland, USA, Kanada) a v některých kontinentálních jurisdikcích (Québec, Filipíny, Itálie, Brazílie) a dále zmiňuje přesun k soukromoprávní regulaci jako vhodnějšímu nástroji pro vynucování práva v Evropské unii.

5.248 Právo na odpověď*Srovnávací studie, listopad 2005, 26 str.**Autoři: Eva Medková, Jindřiška Sylllová, Pavel Bartůšek*

Po stručném historickém exkurzu vývoje práva na odpověď se studie věnuje obecným teoretickým otázkám. Zmiňuje se o jednotlivých koncepcích tohoto práva, které se v jednotlivých právních úpravách vyskytují, a vyjadřuje se i k jeho vztahu k ochraně, kterou nabízí občanské právo. Pojednává i o úpravě, která byla doporučena pro členské státy Rady Evropy.

Těžiště studie spočívá v popisu jednotlivých právních úprav institutu práva na odpověď ve vybraných evropských státech. Struktura textu popisu jednotlivých úprav sleduje toto schéma: po vymezení pramenů práva je pozornost věnována obsahu samotného institutu a tomu, kdo je oprávněnou osobou. Dále je vymezen způsob, jakým se reaguje na žádost oprávněné osoby domáhající se svého práva, tzn. uveřejnění či odmítnutí odpovědi, a též je pojednáno o možnosti právní ochrany oprávněné osoby pro případ, že dojde k porušení práva. V některých případech jsou také stručně uvedeny instituty s právem na odpověď související.

5.245 Historie a současný stav restitučního zákonodárství*Studie, srpen 2005, 32 str.**Autor: Vladimíra Pejchalová-Grünwaldová*

Veškeré restituční zákonodárství přijaté v Československu a v České republice po roce 1989 změnilo do té doby vzniklé a zavedené vlastnické vztahy. Začalo svým naplňováním vytvářet na zcela netradičních principech vlastnické vztahy nové. Nešlo však jenom o odstraňování křivd. Cílem bylo i v relativně krátké době vytvořit vlastnickou základnu v zemi a povětšinou státní majetek převést do rukou soukromých vlastníků. Historie a současný stav restitučního zákonodárství podává především přehled legislativy týkající se majetkových restitucí od roku 1945 do roku 2000. Součástí práce je také přehled několika judikátů Nejvyššího soudu

a Ústavního soudu České republiky a nejvýznamnější judikatury Evropského soudu pro lidská práva. Práce je rozdělena do šesti oddílů. První oddíl vymezuje pojem restituční a specifická období, ve kterých byla přijímána legislativa týkající se majetkových restitucí, tj. období let 1945–1948, 1968–1969 a období po roce 1989. Další oddíly jsou věnovány těmto jednotlivým obdobím majetkových restitucí. Následující samostatný oddíl pojednává o tzv. restituční tečce z hlediska přednosti aplikace speciálních restitučních zákonů přijatých po roce 1989 ve světle judikatury Nejvyššího soudu a Ústavního soudu České republiky. Tento oddíl analyzuje judikaturu Nejvyššího soudu a Ústavního soudu vzhledem k otázce vzájemného postavení restitučních a obecných předpisů. V závěru tohoto oddílu je konstatováno, že teprve počátkem roku 2005 se definitivně ustálila judikatura Nejvyššího a Ústavního soudu v otázce postavení restitučních a obecných předpisů a nastolila základ pro konečnou stabilizaci vlastnických vztahů v České republice a že byl zároveň proveden závazný výklad restitučních zákonů z hlediska jejich účelu a byla vyzdvížena jejich časová omezenost a exkluzivita ve vztahu k oprávněným osobám. V závěru oddílu je dále konstatováno, že s ohledem na judikaturu nejvyšších soudních orgánů České republiky, které judikovaly přednost speciálních restitučních zákonů před obecnými předpisy, lhůty pro uplatnění restitučních nároků zanikly, a že restituční nároky lze (vzhledem k datu vyhotovení práce) nadále uplatňovat pouze podle zákona č. 212/2000 Sb., tj. do 31. prosince 2006. Poslední oddíl je věnován nejvýznamnějším rozhodnutím Evropské komise pro lidská práva a Evropského soudu pro lidská práva proti České (a také Slovenské) republice vzhledem k majetkovým restitucím a dále ustálené judikatuře Evropského soudu pro lidská práva k článku 1 Protokolu č. 1 k Úmluvě. Vyložen je stručný obsah judikátů ve věcech Brežný a Brežný v. Slovenská republika, Des Fours Walderode v. Česká republika, Malhous v. Česká republika, Poláčkovi a Gratzingerovi v. Česká republika. Vyloženy jsou také relevantní podstatné právní věty z výroku rozhodnutí ve věci Kopecký v. Slovenská republika.

5.233 Vydávání cestovních dokladů ve vybraných státech

Inf. podklad, únor 2005, 11 str.

Autor: Robert Vyklický

Způsob vydávání cestovních dokladů a podávání žádosti o ně významným způsobem ovlivňuje možnosti jejich získání v případě, že občan trvale bydlí v jiném státě. Komparace srovnává způsob žádosti a vydávání cestovních dokladů ve státech Evropské unie. Ze srovnání je možno vyvodit, že ne všechny státy se přizpůsobují faktickému zrušení překážek na hranicích mezi jednotlivými státy Evropské unie. K posílení mobility občanů je třeba omezit byrokracii a umožnit získání cestovního dokladu bez významných nákladů i těm, kteří mají trvalé bydliště v jiném státě.

5.229 Adopce

Studie, prosinec 2004, 25 str.

Autor: Vladimíra Pejchalová-Grünwaldová

Studie obsahuje přehled právních úprav adopce ve vybraných členských státech EU – Belgii, Finsku, Francii, Irsku, Itálii, Německu, Nizozemí, Rakousku, Španělsku,

Švédsku a Velké Británii. V závěru práce je uvedeno srovnání jednotlivých právních úprav z hlediska rozhodování, souhlasu rodičů, podmínky věku nebo věkového rozdílu, rozlišení adopce prosté a adopce úplné, účinků adopce, možnosti adoptovat i osoby zletilé nebo existence speciálních zákonů.

5.211 Trestněprávní úprava pomluvy v členských státech EU, trestněprávní a občanskoprávní úprava pomluvy ve Francii, Německu a Itálii

Studie, září 2003, 36 str.

Autor: Martin Kavěna

Materiál je rozdělen do dvou hlavních částí. V první části je uveden komplexní přehled trestněprávní úpravy pomluvy v Belgii, Dánsku, Finsku, Irsku, Lucembursku, Nizozemí, Portugalsku, Rakousku, Řecku, Spojeném království, Španělsku a Švédsku. Ve druhé části je pak uveden podrobnější přehled trestněprávní i občanskoprávní úpravy pomluvy ve Francii, Německu a Itálii.

Účelem studie bylo poskytnutí srovnávacích informací, aby bylo možno lépe posoudit návrh na zrušení trestněprávní úpravy pomluvy v České republice. Při posuzování takového návrhu je důležité vnímat nejen formálněprávní úpravu členských států EU, ale i jejich ustálenou praxi. Většina členských států EU má sice trestněprávní úpravu pomluvy, přitom však nejsou kritizovány za porušování svobody projevu. Jiné státy, vesměs nečlenské státy EU, využívají té samé právní úpravy k potlačování svobody projevu a různé nevládní či mezinárodní organizace jim proto doporučují, aby trestněprávní úpravy zrušily (např. Rumunsko). Česká republika se nachází na jistém rozhraní: nelze jednoznačně tvrdit, že by trestný čin pomluvy nebyl v praxi uplatňován, na druhé straně však nejde o institut, který by byl nějak systematicky užíván k potlačování svobody projevu či svobody médií.

5.210 Problematika právní úpravy registrovaného partnerství v Německu, Francii, Nizozemsku a Švédsku

Inf. podklad, září 2003, 42 str. + příloha – tabulka

Autor: Martin Kavěna

Materiál obsahuje podrobnou analýzu právní úpravy registrovaného partnerství v Německu, Francii, Nizozemsku a Švédsku v podobě úvodu, detailní srovnávací tabulky a doslovného překladu příslušných zákonů. Každá jurisdikce užívá jiného názvu k označení tzv. registrovaného partnerství: „životní partnerství“ (Německo), „občanský pakt solidarity“ neboli „PACS“ (Francie), „registrované partnerství“ (Nizozemí, Švédsko).

Ačkoli se v jednotlivých zákonných úpravách registrovaného partnerství vyskytují odlišnosti, existuje několik základních prvků, které jsou obsaženy ve všech úpravách. Zákon zpravidla stanoví, kdo může uzavřít registrované partnerství, požaduje oficiální akt registrace, upravuje majetkové vztahy registrovaných partnerů, jakož i práva a povinnosti partnerů. Zákon pak dále specifikuje proces zrušení registrovaného partnerství – srovnávací tabulka poskytuje detailní přehled těchto prvků v právní úpravě registrovaného partnerství v uvedených státech. Právní úpravy

registrovaného partnerství lze rovněž klasifikovat na základě srovnání s tradičním institutem manželství. Materiál poukazuje na to, že zatímco v Nizozemsku a Švédsku se právní úprava registrovaného partnerství blíží institutu manželství, ve Francii a Německu jsou práva a povinnosti registrovaných partnerů mnohem více omezené.

5.198 Náhradní výchovná péče – ústavní výchova

Inf. podklad, květen 2003, 44 str.

5.197 Náhrada škody způsobené na zdraví

Inf. podklad, květen 2003, 11 str.

5.171 Podmínky a postupy pro stanovení smrti ve vybraných zemích Evropské unie

Inf. podklad, říjen 2001, 26 str.

5.135 Zákony o registrovaném partnerství v Dánsku a Švédsku

Překlad, duben 1999, 16 str.

5.145 Adopce a pěstounská péče s mezinárodním prvkem

Inf. podklad, listopad 1998, 24 str.

5.088 Právní vývoj institutu výživného na území našeho státu

Inf. studie, duben 1997, 28 str.

5.083 Autorské právo v právu ES

Inf. studie, leden 1997, 58 str.

5.049 Ochrana osobnosti proti zásahu médií

Inf. studie, duben 1996, 23 str.

5.051 Sňatky a rozvody v České republice

Inf. podklad, březen 1995, 4 str.

5.046 Hlavní instituty rodinného práva v evropských zemích

Inf. studie, červenec 1994, 57 str.

4. Správní právo – obecná část

5.270 Trestní odpovědnost právnických osob ve vybraných státech EU

Studie, duben 2007, 17 str.

Autor: Martin Kavěna

Práce poskytuje přehled veřejnoprávních postihů protiprávního jednání právnických osob s důrazem na trestněprávní odpovědnost. V první části práce jsou uvedeny nejčastější cíle veřejnoprávních postihů (prevence protiprávního jednání, odplata za spáchaný čin, náprava pachatele) a zdůrazňuje se, že právní akty Evropské unie nevnucují členským státům jednotný regulační model odpovědnosti právnických osob. Postihy mohou spočívat jak ve správním, tak v trestním právu. Ve světě existují tři základní modely odpovědnosti právnických osob: americký model (trestní odpovědnost právnické osoby za širokou škálu jednání zaměstnanců firmy), anglický či francouzský model (více restriktivní model trestní odpovědnosti) a německý model (správní odpovědnost právnických osob).

5.238 Svátky ve vybraných zemích světa

Inf. podklad, červen 2005, 16 str.

Autor: Eva Medková

Tento informační podklad sestává ze dvou částí. V první části práce metodou taxativních výčtů informuje o státních svátcích, které jsou slaveny ve vybraných třiceti (převážně evropských) státech. Kromě českých, volně přeložených názvů jednotlivých svátků autoři uvádějí i názvy oficiální, a to vždy spolu s datem, na které svátky připadají v roce 2005.

Část druhá je věnována problematice přesunů svátků. Po osvětlení pojmu jsou uvedeny evropské země, jejichž úprava svátkového práva tyto přesuny umožňuje, a to vždy spolu se způsobem, jakým se tak děje.

Třetí část je zasvěcena vývoji svátkového práva v České republice. V historickém exkurzu směřovanému nejprve k neucelené rakousko-uherské úpravě se práce zabývá změnami, které přinesly jednotlivé zákony o státních svátcích. Věnuje se zlomu, který nastal zákonem 65/1925 Sb., reflektuje poválečnou právní úpravu provedenou zákonem č. 948/1946 Sb. a popisuje i stav, který na poli státních svátků existoval po vstupu zákona č. 93/1951 Sb. v platnost. Nakonec je zmiňována i úprava nynější, která dosavadní vývoj uzavírá.

Poslední část práce pojednává o svátku „Den matek“, o jeho historii i současnosti. Velmi krátce jsou v této části zmíněny i svátky „Den otců“ a „Den rodiny“.

5.233 Vydávání cestovních dokladů ve vybraných státech

Inf. podklad, únor 2005, 11 str.

Autor: Robert Vyklícký

Způsob vydávání cestovních dokladů a podávání žádosti o ně významným způsobem ovlivňuje možnosti jejich získání v případě, že občan trvale bydlí v jiném státě. Komparace srovnává způsob žádosti a vydávání cestovních dokladů ve státech Evropské unie. Ze srovnání je možno vyvodit, že ne všechny státy se přizpůsobují

faktickému zrušení překážek na hranicích mezi jednotlivými státy Evropské unie. K posílení mobility občanů je třeba omezit byrokracii a umožnit získání cestovního dokladu bez významných nákladů i těm, kteří mají trvalé bydliště v jiném státě.

5.174 Obecné zásady a mezinárodní standardy výkonu státní služby

Inf. podklad, únor 2002, 10 str.

5.166 Právní úprava vyvlastnění

Inf. podklad, leden 2001, 23 str.

II. Mezinárodní politika

1. Evropská unie

1.203 Přehled změn kompetencí a legislativních postupů v Lisabonské smlouvě a jejich možné dopady na orgány České republiky

Srovnávací studie, leden 2010, 20 str.

Autoři: Jindřiška Sylllová, Helena Paldusová, Filip Ficner a kol.

Přehled změn kompetencí orgánů Evropské unie, který je obsažen v Lisabonské smlouvě, vychází ze zkušeností z dosavadních změn základních smluv, na nichž spočívá Evropská unie. Prozatím nebyla v žádném státě zpracována ze strany národní exekutivy komplexní analýza dopadů Lisabonské smlouvy, která by byla veřejně přístupná.

3.081 Listina základních práv Evropské unie a česká „výjimka“ z Listiny

Studie, listopad 2009, 13 str.

Autoři: Marek Chmel, Jindřiška Sylllová

Bruselský summit Evropské rady přijal dne 30. 10. 2009 protokol k závěrům předsednictví. Protokol o uplatňování Listiny základních práv v České republice spočívá v tom, že se Česká republika začleňuje do protokolu č. 30 o uplatňování Listiny základních práv Evropské unie v Polsku a ve Spojeném království. Protokol č. 30 je už začleněn do Lisabonské smlouvy v jejím sjednaném znění. Znění protokolu pro Českou republiku bude (po jeho začlenění do smluvního základu v rámci přístupové smlouvy) shodné jako pro ostatní dva státy. Protokol č. 30 má dva články, dá se však rozdělit do 3 částí. Článek 1 odst. 1 se týká Listiny základních práv EU jako celku, článek 1 odst. 2 se v podstatě týká sociálních práv, článek 2 se týká interpretace určitých pojmů použitých v rámci Listiny základních práv EU. Protokol č. 30 Lisabonské smlouvy a tedy i „český“ protokol, až bude začleněn do smluvního základu EU, vytvoří pro Soudní dvůr více explicitních překážek, pokud by snad chtěl rozšířit pravomoci EU i mimo dosud dané hranice a aplikovat Listinu základních práv EU jako obecně a přímo účinné právo EU. Po prozkoumání protokolu je nutno konstatovat, že obyvatelé České republiky přijetím „českého“ protokolu o žádná práva (ve srovnání s ostatními členskými státy EU) nepřichází. Vnitrostátní soudy i Soudní dvůr nebo další orgány budou moci použít všechna ustanovení Listiny základních práv EU pro interpretaci výkonu všech smluvních pravomocí Unie jak v České republice, tak ve shodném rozsahu v ostatních členských státech.

3.080 K právnímu charakteru irských záruk

Studie, červenec 2009, 11 str.

Autor: Jindřiška Sylllová

Ratifikační proces Lisabonské smlouvy v České republice dosud nebyl ukončen. Prezident republiky uvádí několik závažných důvodů, které mu podle jeho názoru

umožňují pozdržet konečný úkon stvrzující ratifikaci Lisabonské smlouvy orgány České republiky. Tato stať odpovídá na otázku, zda jsou irské záruky mezinárodní smlouvou a jaký mají právní charakter.

1.200 Statut poslanců Evropského parlamentu

Studie, srpen 2009, 5 str.

Autor: Jan Pulda

Evropský parlament svým rozhodnutím ze dne 28. září 2005 přijal nový statut poslanců Evropského parlamentu (2005/684/ES) s účinností od 14. července 2009. Statut se zabývá primárně otázkami poslaneckých náhrad, penzí, danění příjmu poslanců Evropského parlamentu, individuálními platbami apod.

1.196 Lisabonská smlouva: nové možnosti a trendy meziparlamentní spolupráce

Výťah ze studie, červen 2009, 16 str.

Zpracoval: Martin Kuta

Studie Andree Maurera představuje dosavadní vývoj spolupráce národních parlamentů a Evropského parlamentu v procesu evropské integrace, pojednává o současném stavu meziparlamentní spolupráce a hodnotí možnosti budoucí spolupráce národních parlamentů v rámci legislativního a institucionálního rámce vytvořeného Lisabonskou smlouvou. Studie byla zveřejněna na výroční konferenci Evropského centra pro výzkum a dokumentaci parlamentů (ECPRD) konané ve dnech 9.–11. října 2008 v Bruselu na půdě Evropského parlamentu. V teoretické rovině se zabývá hledáním optimální formy meziparlamentní spolupráce, coby nástroje pro odstranění demokratického deficitu a zprůhlednění rozhodovacích procedur Evropské unie.

1.198 Majetkové nároky sudetských Němců ve vazbě na Lisabonskou smlouvu

Studie, červen 2008, 17 str.

Autoři: Jindřiška Šyřlová, Vladimíra Pejchalová-Grünwaldová

Povinnost členských států dodržovat základní práva upravená v Listině EU může Soud EU posuzovat jen tehdy, pokud členské státy jednají v rámci práva EU. Problematika restitucí a další problematika dekretů prezidenta republiky nespadá do práva EU vymezeného ve zvláštních člancích zakládacích smluv a proto nemohou být dekrety a akty vzniklé jejich aplikací Soudem EU posuzovány. Pokud se jedná o možnost vyloučení použití Listiny EU na posuzování aktů v některém členském státu, není Protokol o uplatňování Listiny základních práv Evropské unie v Polsku a ve Spojeném království skutečným nástrojem, který by tuto možnost přinášel. Odst. 2 protokolu naznačuje, že protokol nepředstavuje žádnou výjimku. Protokol pouze říká, že je přijat, „aby se předešlo jakékoliv pochybnosti“. Protokol pouze potvrzuje, že Listina EU nerozšiřuje působnost soudu EU posuzovat národní předpisy a jiné akty, pokud se tyto netýkají uplatňování práva EU. Z tohoto hlediska pouze potvrzuje pojetí, které bylo vysvětleno výše, tedy to, že soud EU nemá pravomoc posuzovat soulad aktu netýkajícího se práva EU s ustanoveními Listiny EU. I když Česká republika nevyjednala stejnou úpravu protokolu, jako má Velká Británie a Polsko, nic to nemění na rozsahu aplikace ustanovení Listiny EU na naše právo. Tomu odpo-

vídá i Prohlášení České republiky k Listině základních práv EU, které bylo připojeno k závěrečnému aktu Lisabonské konference. Z výše naznačeného je možno uzavřít, že dekrety prezidenta republiky nebo akty vzniklé jejich aplikací splňují náležitosti stanovené v čl. 52 Listiny EU pouze tehdy, pokud by se jimi „uplatňovalo“ právo EU. Pokud tomu tak není (příčemž je nutno brát na zřetel i časové hledisko), není Listina EU použitelná a soud EU proto nemůže dekret nebo akt podle ní posuzovat.

3.078 14. společné zasedání ministrů zahraničí EU a ministrů zahraničí skupiny Rio Praha, Česká republika, 11.–14. 5. 2009

Inf. podklad, kořen 2009, 25 str.

Autor: Jan Němec

Zasedání ministrů zahraničí Evropské unie a zemí Rio Group (skupiny Rio) patřilo mezi největší akce pořádané v rámci českého předsednictví EU. Zúčastnili se ho zástupci všech členských zemí Evropské unie a 23 zemí Latinské Ameriky a Karibské oblasti. Za Evropskou unii byli dále jednáním přítomni Benita Ferrero-Waldnerová, komisařka pro vnější vztahy a evropskou politiku sousedství, zastupující Evropskou komisi, Manuel dos Santos, místopředseda Evropského parlamentu a José Ignacio Salafranca, člen Evropského parlamentu a spolupředseda Euro-Latinoamerického parlamentního shromáždění. Ze strany Rio Group se k jednáním připojil také Enrique Iglesias, generální tajemník Generálního iberoamerického sekretariátu.

3.077 Evropská politika sousedství

Studie, duben 2009, 17 str.

Autoři: Karel Hlaváček, Martin Kuta

Projekt Evropské politiky sousedství (ENP) byl zahájen v roce 2004 jako reakce na probíhající rozšíření EU, které vedlo k potřebě navázat vztahy s budoucími sousedy EU. Jedná se o politiku bližší spolupráce s vybranými zeměmi založenou na společně sdílených hodnotách (demokracie a lidská práva, právní stát, dobrá veřejná správa, tržní ekonomika a trvale udržitelný rozvoj). Východní partnerství (Eastern Partnership, VP) je iniciativa EU realizovaná v rámci Evropské politiky sousedství (ENP). Týká se šesti států ležících ve východním sousedství EU: Arménie, Ázerbajdžán, Běloruska, Gruzie, Moldavska a Ukrajiny. Partnerství předpokládá podstatné posílení především politických vztahů se zmíněnými zeměmi v podobě uzavření nové generace asociačních dohod, prohloubení ekonomické spolupráce, usnadnění cestování, zdokonalení opatření v oblasti energetické bezpečnosti a nárůstu finanční pomoci ze strany EU. Cílem této iniciativy je přiblížit zúčastněné země Unii a přispět ke stabilitě, lepšímu vládnutí a ekonomickému vývoji.

2.090 Finanční rámec po roce 2013

Studie, březen 2009, 10 str.

Autor: Marcela Cupalová

Víceletý finanční rámec zobrazuje priority unijní politiky ve finančním vyjádření a má zajistit střednědobou konzistentnost politiky, předvídatelnost zdrojů pro unijní politiky a rozpočtovou disciplínu, tj. že výdaje budou vydávány správným způsobem.

bem a v rámci limitů přístupných zdrojů. Současný finanční rámec EU pro období 2007–2013 byl schválen po dlouhém přípravném a vyjednávacím procesu v květnu 2006. Protože Evropská Unie v současnosti čelí novým úkolům a problémům (změna klimatu, energetická bezpečnost, migrace, ale také případná další rozšíření aj.), dohodly se v roce 2006 Evropský parlament, Rada EU a Evropská komise na zásadním přezkumu rozpočtu EU. Komise byla vyzvána k provedení komplexního hloubkového přezkumu zaměřeného na všechny aspekty výdajů EU, včetně společné zemědělské politiky, a zdrojů, včetně úlevy pro Spojené království, a k následnému podání zprávy v letech 2008/2009.

2.089 Regionální politika EU

Inf. studie, únor 2009, 44 str.

Autor: Josef Palán

Vymezení pojmu „regionální politika“ a důvody jejího vzniku. Cíl regionální politiky na úrovni Evropské unie. Hlavní legislativní akty regionální politiky a jejich obsahové zaměření. Rozdělení území Evropské unie na tzv. NUTS jednotky a zavedení „klasifikace územních statistických jednotek“ (z francouzského La nomenclature des unités territoriales statistiques). Základní charakteristika hierarchických úrovní NUTS. Regiony způsobilé pro cíl „Konvergence“ a pro přechodný režim cíle „Konvergence“ (tzv. „phasing-out“). Státy způsobilé pro čerpání z Fondu soudržnosti a pro přechodný režim Fondu soudržnosti. Principy regionální politiky. Financování regionální politiky. Regionální politika v České republice. Zhodnocení politiky soudržnosti po rozšíření EU.

3.075 Opatření Evropské unie v reakci na světovou finanční krizi

Studie, únor 2009, 15 str.

Autor: Marcela Cupalová

Práce monitoruje hlavní opatření Evropské unie přijatá v reakci na světovou finanční krizi. Obsahuje jednak přehled závěrů jednotlivých Rad ministrů financí (ECOFIN) a Evropských rad, jednak také opatření Evropské komise. Opatření Evropské komise zahrnují dočasné uvolnění pravidel pro státní podpory a směrnice pro členské země, jak mohou rekapitalizovat své finanční instituce v kontextu současné finanční krize, aby byly stabilizovány finanční trhy a zajištěna adekvátní úroveň půjček společností, ale zároveň nedošlo k významným narušením konkurence v souladu s pravidly EU o státní pomoci. Práce dále obsahuje přehled opatření v rámci Plánu evropské hospodářské obnovy, vydaného Komisí, který má prostřednictvím fiskálních stimulů a strukturálních opatření přispět k řešení současné finanční krize.

1.194 Změna ústavní a právní úpravy v souvislosti s přijetím Lisabonské smlouvy v Německu

Studie, leden 2009, 15 str.

Autor: Jindřiška Syllouá

V r. 2008 bylo připraveno spolu s Lisabonskou smlouvou několik dokumentů, které měly doprovázet Lisabonskou smlouvu při jednání ve Spolkovém sněmu. Kro-

mě Zákona k Lisabonské smlouvě, který odpovídá duálnímu vztahu mezinárodního a vnitrostátního práva v Německu, a který má zmocňovací a transformační funkci pro znění smlouvy ve vztahu k německému právnímu řádu, byly připraveny: Zákon pozměňující Základní zákon, který má vstoupit v účinnost spolu s Lisabonskou smlouvou a Zákon provázející Lisabonskou smlouvu (tzv. Begleitgesetz). Tento zákon nakonec nebyl schválen, protože podle judikatury Spolkového ústavního soudu by měl prováděcí zákon vstoupit v platnost až po vstupu v účinnost zákona, který je jím prováděn. Zákon pozměňující základní zákon se týká jen tří záležitostí. Nový odstavec čl. 23 upravuje žalobu k ESD. Obě komory mají právo samostatně podat žalobu kvůli porušení subsidiarity a proporcionality, Spolkový sněm je povinen podat žalobu dokonce na návrh jen ¼ všech svých členů. Dále odstavec upravil možnost připuštění hlasování ve Spolkovém sněmu odlišnými většinami od většin běžných stanovených v Základním zákoně. To znamená, že v případech aplikace práv komor parlamentu ze smlouvy EU může zákon stanovit, že komory budou o těchto záležitostech rozhodovat jinými většinami, než obecně stanoví Základní zákon. Dále byla přidána práva výboru pro záležitosti EU Spolkového sněmu – zákon může výbor zmocnit, aby vykonával práva, která jsou dána Spolkovému sněmu smluvním základem EU. (Dále bylo změněno jedno ústavní ustanovení, které se netýká práva EU.)

2.087 Reforma rozpočtu EU

Studie, říjen 2008, 14 str.

Autor: Marcela Cupalová

Evropská Unie v současnosti čelí novým úkolům a problémům jako je změna klimatu, energetická bezpečnost, migrace, ale také případná další rozšíření, proto se Evropský parlament, Rada EU a Evropská komise dohodly v roce 2006 na zásadním přezkumu rozpočtu EU. Komise byla vyzvána k provedení komplexního hloubkového přezkumu zaměřeného na všechny aspekty výdajů EU, včetně společné zemědělské politiky, a příjmových zdrojů EU, zahrnujících i úlevu pro Spojené království, a k následnému podání zprávy v letech 2008/2009. Práce se v úvodu zabývá směřováním prostředků v rámci současné finanční perspektivy pro období 2007–2013 a podává přehled obecných návrhů Evropské komise k revizi rozpočtu, které komise předložila veřejně debatě ve svém Sdělení Reformovat rozpočet: změnit Evropu. Dále analyzuje jednotlivé výdajové kapitoly a podkapitoly rozpočtu. Zaměřuje se především na jejich přínos k plnění cílů Lisabonských strategie, tj. ambiciózního cíle EU stát se do roku 2010 „nejkonkurenceschopnější a nejdynamičtější znalostní ekonomikou na světě, schopnou udržitelného hospodářského růstu, s větším počtem lepších pracovních míst a s větší sociální soudržností“ a především na dva prioritní cíle, které byly stanoveny při přehodnocení Lisabonské strategie v březnu 2005, tj. růst a zaměstnanost. Identifikuje také témata, která budou pravděpodobně diskutována při přezkumu rozpočtu, včetně postojů jednotlivých členských zemí, a pravděpodobné scénáře dalšího vývoje jednotlivých politik a jejich financování. Další část práce se zabývá příjmovou stránkou rozpočtu, především oblastmi, které budou při přezkumu pravděpodobně diskutovány a uvádí také stanoviska

jednotlivých členských států. Poslední část nastiňuje na příkladu Spolkové republiky Německo relativní shodu ve stanoviscích jednotlivých politických stran v rámci zemí EU.

3.073 Jak rozumět Protokolu Lisabonské smlouvy o Polsku a Velké Británii?

Studie, červenec 2008, 5 str.

Autoři: Jindřiška Sylllová, Martin Kuta

Práce je výtahem článku M. Dougana, významného odborníka na evropské právo. Způsob, jak neutralizovat dopad Protokolu o uplatňování Listiny základních práv EU v Polsku a ve Spojeném království, který je součástí Lisabonské smlouvy, spočívá v konstatování, že Listina základních práv Unie pouze znovu potvrzuje práva a principy existující v unijním právu – Protokol se snaží vyjasnit určité aspekty použití Listiny ve vztahu k právu Spojeného království a Polska, zejména nakolik budou moci být ustanovení Listiny základních práv Unie žalovatelná před soudy těchto dvou států. Protokol není určen k žádnému novému právnímu účinku, pouze objasňuje následky právních závazků ukládaných unijním právem, zejména proto, že obyvatelstvo VB a Polska trpělo nejistotami a pochybnostmi.

3.070 Příprava priorit francouzského předsednictví

Studie, duben 2008, 10 str.

Autor: Daniela Dupláková

Informační podklad 3.070 se věnuje přípravám francouzského předsednictví, v rámci kterého má Francie čtyři hlavní priority, a to: energetickou politiku, imigraci, životní prostředí a evropskou bezpečnostní politiku. Dále se chce Francie zaměřit na reformu společné zemědělské politiky a vytvoření Unie pro Středomoří.

3.062 Vnější aspekty energetické bezpečnosti Evropské unie (Energetická poloha EU, vztahy s okolními regiony, perspektivy začlenění energetiky do Společné zahraniční a bezpečnostní politiky)

Studie, leden 2008, 38 str.

Autor: Václav Štěrba

Evropská energetická politika je dlouhodobě na předním místě v agendě Evropské unie. Diskuse na Evropské radě (8.–9. 3. 2007) a přijetí Akčního plánu pro období 2007–2009 není koncem, nýbrž začátkem dalšího procesu, který bude dominovat programům všech následujících předsednictví, ke kterému se bude vyjadřovat Evropský parlament, a který bude soustavně sledován i ze strany národních parlamentů členských států. Cílem tohoto materiálu je poskytnout komplexní informační zázemí k problematice energetické bezpečnosti – a to s důrazem na provádění vnější politiky EU či možné zahrnutí vnějších energetických vztahů do Společné zahraniční a bezpečnostní politiky EU.

1.189 Lisabonská smlouva

Smlouva o Evropské unii a Smlouva o fungování Evropské unie

Konsolidace znění Smlouvy o EU a Smlouvy o ES Lisabonskou smlouvou – neoficiální znění.

Autor: Jana Francová, prosinec 2007, 150–300 str.

Lisabonská smlouva navrhuje změnit velmi zásadním způsobem stávající znění Smlouvy o Evropské unii i Smlouvy o Evropském společenství, nově nazývané Smlouvy o fungování Evropské unie. Přestože Lisabonská smlouva dosud nevstoupila v platnost, Parlamentní institut připravil konsolidované znění zakládacích smluv ve znění Lisabonské smlouvy. Jde o jedinou, byť neoficiální, konsolidaci dostupnou v českém jazyce, zpracovanou ve dvou verzích (s vyznačenými změnami a ve formě čistého textu).

1.188 Co nového by měla přinést Lisabonská smlouva?

Studie, prosinec 2007, 56 str.

Autoři: H. Bendová, F. Čákr, F. Ficner, J. Francová, M. Kavěna, M. Kusák, J. Kust, J. Palán, L. Pítrová, V. Štěrba

Práce přináší podrobnou analýzu změn Smlouvy o Evropské unii a Smlouvy o Evropském společenství, tak jak byla provedena tzv. Lisabonskou smlouvou. Soustřeďuje se přitom na zásadní změny ve fungování Unie, unijních institucí a vybraných politikách. Přílohou je srovnávací tabulka změn v rozhodovacích postupech.

3.069 Společná zahraniční a bezpečnostní politika Evropské unie v návrhu Reformní smlouvy

Studie, říjen 2007, 18 str.

Autor: Václav Štěrba

Cílem této Informační studie je poskytnout přehled o fungování Společné zahraniční a bezpečnostní politiky EU, důvodech pro její reformu a metodě této reformy. Hned po podpisu smlouvy v prosinci 2007 se začnou realizovat její ustanovení týkající se Evropského útvaru pro vnější činnost, tak aby tento byl se vstupem smlouvy v platnost plně připravený zahájit svoji činnost. Nastavení pravidel pro fungování tohoto útvaru a vytvoření podmínek pro práci „nového“, Vysokého představitele přitom zásadně ovlivní budoucí podobu zahraničních vztahů EU a tím i pozici Unie na světové scéně.

3.067 Summit EU–Kanada

Studie, květen 2007, 12 str.

Autor: Václav Štěrba

4. června 2007 proběhl v Berlíně vrcholný summit mezi EU a Kanadou. Zabýval se zejména zahraničně-bezpečnostními otázkami, rozvojem ekonomického partnerství a spoluprací v oblastech změny klimatu a energetiky. Pro Českou republiku byla zvláště důležitá diskuse týkající se vízové nreciprocit. Tento materiál popisuje vývoj před-summitových jednání a utváření společné unijní pozice.

5.275 Návrh reformy společné organizace trhu s ovocem a zeleninou*Inf. podklad, květen 2007, 13 str.**Autor: Josef Palán*

Informační materiál pro jednání Výboru pro evropské záležitosti dne 18. května 2007.

5.274 Návrh reformy společné organizace trhu s vínem*Inf. podklad, květen 2007, 16 str.**Autor: Josef Palán*

Informační materiál pro jednání Výboru pro evropské záležitosti dne 18. května 2007.

5.273 Reforma společné zemědělské politiky EU*Inf. podklad, květen 2007, 13 str.**Autor: Josef Palán*

Informační materiál pro jednání Výboru pro evropské záležitosti dne 18. května 2007.

1.183 Co nového by měla přinést „Reformní smlouva“*Studie, červenec 2007, 28 str.**Autoři: H. Bendová, F. Čákr, F. Ficner, J. Francová, M. Kavěna, M. Kusák, J. Kust, J. Palán, L. Pítrová, V. Štěřba*

Výsledek jednání Evropské rady ve dnech 21.–23. června 2007. Text se po obsahové stránce opírá především o Mandát pro mezivládní konferenci, která bude zahájena 23. července 2007. Mandát byl odsouhlasen na Evropské radě ve dnech 21.–22. června 2007. Protože reforma smluvního základu EU bude vycházet převážně z návrhu Smlouvy zakládající Ústavu pro Evropu, odkazuje se v textu na některé její části. Podrobné vysvětlení změn, které tato smlouva obsahovala, přináší publikace Syllová, Pítrová, Svobodová a kol. Ústava pro Evropu: komentář. Praha: C.H. Beck, 2005.

5.278 Energetický balíček Evropské komise jako počátek nové energetické politiky EU*Studie, červenec 2007, 33 str.**Autor: Filip Ficner, Martin Kusák*

Práce je zaměřena na energetickou politiku EU a reaguje na zásadní a aktuální téma přezkumu energetické politiky Unie. Shrnuje vývoj bezprostředně předcházející předložením tzv. energetického balíčku Komise, hlavního bodu přezkumu, a popisuje východiska a aktuální témata, ze kterých vzešel. Studie dále analyzuje tento soubor dokumentů, doplňuje postoj členských států EU vyjádřený přijatými závěry Evropské rady v březnu 2007 a připojuje výhled na další kroky, které budou následovat a měly by vyústit v návrh souboru legislativních opatření. Práce vychází z komplexního přístupu k aspektům energetické politiky zohledňujícího vazby na další politiky úzce související s oblastí energetiky. Právě nutnost širšího pojetí

a komplexnějšího přístupu k energetice byla zcela zásadním motivem k revizi dosa-
vadní politiky a konstituování nové energetické politiky Unie.

5.276 Mezinárodní trestní soud – právní základ, činnost a varianty ratifikace v ČR*Studie, květen 2007, 19 str.**Autor: Martin Kavěna*

Práce popisuje obsah Římského statutu, který upravuje činnost Mezinárodního trestního soudu, a podává informace o přípravách na ratifikaci Římského statutu Českou republikou, včetně předpokládaného dopadu ratifikace na státní rozpočet. Ve druhé části jsou uvedeny zahraničněpolitické souvislosti případné ratifikace – dopad na vztah ČR–USA a ČR–EU. Třetí část poskytuje přehled aktuální činnosti ICC – vyšetřování zločinů spáchaných v konfliktech v Ugandě, Demokratické republice Kongo, Středoafričské republice a Súdánu-Dárfúru. Závěrečná část práce se pak zabývá otázkou souladu Římského statutu s ústavním pořádkem České republiky.

3.066 Súdán / Dárfúr (Vývoj a stav konfliktu v Dárfúru, rezoluce Rady bezpečnosti OSN, působení Evropské unie)*Studie, květen 2007, 11 str.**Autoři: Štěpán Pecháček, Václav Štěřba*

Informační podklad přináší aktuální informace k vývoji v súdánské provincii Dárfúr a s ním souvisejícím aktivitám Rady bezpečnosti OSN a dalších mezinárodních aktérů (Africká unie, Mezinárodní trestní soud, Evropská unie). Studie též postihuje politický systém Súdánu a charakter jeho ekonomiky a obsahuje podrobnější exkurz do vývoje konfliktu v Dárfúru.

3.065 Strategie Evropské unie pro střední Asii*Studie, květen 2007, 13 str.**Autoři: Michal Hylš, Václav Štěřba*

Po dokončení pátého rozšíření (o Bulharsko a Rumunsko) a v souvislosti se vznikem Evropské politiky sousedství – která zahrnuje i státy jižního Kavkazu – se region střední Asie dostal do bezprostřední blízkosti EU. Region má pro EU význam v mnoha směrech. Tradiční unijní zájem je ekonomický – zdroj nerostných surovin, zejména ropy a zemního plynu – a dále bezpečnostní. Tato studie se věnuje strategickému dokumentu, který po svém přijetí Evropskou radou v červnu 2007 tvoří základní rámec pro politiky členských států EU vůči tomuto regionu.

5.271 Otázky spojené se začleněním Průmské úmluvy do právního rámce ES/EU*Studie, duben 2007, 8 str.**Autor: František Čákr*

Posilování přeshraniční policejní spolupráce je důležitým kompenzačním opatřením v souvislosti s odstraňováním kontrol na vnitřních hranicích. Pro Českou republiku je v dnešní době prioritou zapojení do schengenského prostoru, a proto

je obecná podpora iniciativy na posílení přeshraniční policejní spolupráce přirozeným důkazem naší odhodlanosti stát se plnohodnotným členem schengenské spolupráce. Návrh rozhodnutí Rady č. 6002/07, o vystupňování přeshraniční spolupráce, zejména při potírání terorismu a přeshraniční trestné činnosti, ze dne 6. února 2007, takové posílení nabízí a v současné době se na evropské úrovni jedná o jeho konečné podobě. Cílem této práce je přiblížit vývoj spojený s Průmskou úmluvou, která je základem zmíněného návrhu rozhodnutí Rady č. 6002/07 a která, protože se dá předpokládat, že nebude návrhem převedena do právního rámce EU celá, bude i nadále mezi jejími signatářskými státy fungovat. Práce se zaměřuje na obsahovou stránku předkládaného návrhu rozhodnutí, stejně jako na způsob, jakým má k přenesení Průmské úmluvy do práva ES/EU dojít.

3.060 Ahtisaariho zpráva ke statusu Kosova

Studie, únor 2007, 10 str.

Autor: Václav Štěrba

Informační podklad přináší aktuální informace ke stavu jednání o Kosovu po zveřejnění souhrnného návrhu na budoucí status Kosova zvláštním zmocněncem generálního tajemníka OSN M. Ahtisaarim. Kromě možných variant dalšího vývoje materiál přináší také informace o postojích evropských institucí, členů Rady bezpečnosti OSN, Srbska a kosovských Albánců.

5.264 Komunitarizace bez Ústavy?

Studie, únor 2007, 11 str.

Autor: Lenka Pítrová

Diskuse o rozsahu legislativních pravomocí Společenství v oblasti trestního práva.

1.179 Smlouva o Ústavě pro Evropu – Frequently Asked Questions

Inf. podklad, únor 2007, průběžná aktualizace, 27 str.

Práce obsahuje odpovědi na více než 30 nejčastěji kladených dotazů týkajících se obsahu a zásadních změn, které měla přinést neratifikovaná Smlouva zakládající Ústavu pro Evropu.

3.059 Priority německého předsednictví

Inf. podklad, leden 2007, 29 str.

Autor: Jan Kust

Tato práce se zabývá hlavními prioritami německého předsednictví EU, které proběhlo v první polovině roku 2007. Stručně nastiňuje hlavní body tohoto předsednictví a jejich případný vývoj až do finální fáze. Dále se také zabývá specifickou otázkou hodnocení úspěšnosti německého předsednictví v oblasti sociální politiky, obsahuje rozbor úvodního slavnostního projevu kancléřky Merkelové v Evropském parlamentu u příležitosti zahájení předsednictví a vyhodnocuje styčné body mezi předsednictvím EU a G8, které ve stejném období držela Spolková republika.

1.173 Činnost parlamentu v období výkonu předsednictví v Radě EU

Studie, červenec 2006, aktualizace leden 2007, 22 str.

Autoři: Michal Částek, Eva Medková, Jan Němec, Štěpán Pecháček

Hlavním cílem studie je představit způsob zapojení čtyř národních parlamentů do projednávání agendy Evropské unie a jejich participace na přípravách a realizaci předsednictví dotyčných zemí v Radě EU. Práce si také klade za cíl poukázat na možnosti zapojení národních parlamentů do rozhodovacích postupů Evropské unie a také na rostoucí možnosti parlamentní diplomacie a zapojování parlamentů do mezinárodněpolitických otázek.

Pro naši studii jsme vybrali čtyři země, resp. národní parlamenty (Finsko, Itálie, Nizozemsko, Rakousko), které vykonávaly předsednictví v posledních letech (popř. se na předsednictví aktivně připravují – Finsko). S výjimkou Itálie se jedná o členské státy se srovnatelnou velikostí s ČR a zkušenosti jejich národních parlamentů poskytují vhodnou inspiraci pro zapojení českého parlamentu do předsednictví v Radě EU. Poslední část studie se věnuje současnému zapojení Parlamentu České republiky, s důrazem na Poslaneckou sněmovnu, do projednávání agendy Evropské unie a možnostem zapojení českého parlamentu do předsednictví ČR v EU.

3.056 Budoucnost procesu rozšíření (diskuse na Evropské radě 14.–15. 12. 2006)

Studie, prosinec 2006, 11 str.

Autor: Václav Štěrba

Práce se věnuje současné debatě o dalších perspektivách budoucího rozšiřování a kapacity EU integrovat nové členy. Tato debata byla dlouhodobě naplánována na Evropskou radu v prosinci 2006 na základě strategického dokumentu Komise k dalšímu rozšiřování. Velmi vyhraněný postoj má v této věci Evropský parlament.

3.055 Evropská unie a Turecko (přístupové rozhovory)

Studie, prosinec 2006, 15 str.

Autor: Václav Štěrba

Informační podklad pokrývá současné aspekty vztahu mezi Evropskou unií a Tureckem v kontextu průběhu přístupových rozhovorů a stále nevyřešené kyperské otázky. Práce zahrnuje postoje unijních institucí a dále postoje vybraných členských států a také samotného Turecka. Zmíněny jsou rovněž aktuální vyjádření představitelů hlavních politických stran v Evropském parlamentu, Německu a Rakousku.

2.086 Současný stav ekonomiky Turecké republiky

Studie, prosinec 2006, 9 str.

Autor: Michal Částek

Studie má za cíl přinést základní informace o turecké ekonomice a doplnit tím pohled na současné Turecko o ekonomickou rovinu, která bývá v současných debatách o integraci Turecka do EU opomíjena. Studie se kromě vývoje základních makroekonomických ukazatelů zabývá také otázkami průběhu privatizace tureckého státního majetku a struktury zahraničního obchodu Turecké republiky.

3.054 Evropská unie a Rusko – vztahy v oblasti energetiky*Studie, listopad 2006, 12 str.**Autor: Václav Štěřba*

Dodávky energií jsou klíčovým aspektem současných vztahů mezi Evropskou unií a Ruskou federací. Tato práce poskytuje základní informaci o východiscích pro vzájemné vztahy EU a Ruska, energetice jako efektivním nástroji novodobé ruské zahraniční politiky a vznikající společné energetické politice na úrovni EU. Práce dále shrnuje základní odlišnosti v postojích obou stran k formě a obsahu budoucí energetické spolupráce.

3.053 Evropská unie a Rusko (Před summitem v Helsinkách 24. 11. 2006)*Studie, listopad 2006, 20 str.**Autor: Václav Štěřba*

Informační podklad se zaměřuje na diskusi o budoucím smluvním vztahu (nahrazení současné Dohody o partnerství a spolupráci) mezi Evropskou unií a Ruskou federací. Práce dále pokrývá další související témata vzájemných vztahů, především pak střet zájmů EU a Ruska v tzv. Společném sousedství (Bělorusko, Ukrajina, státy Jižního Kavkazu) a také na úrovni EU stále častěji a hlasitěji artikulované znepokojení, co se týče respektu ruských orgánů k demokratickým principům a dodržování lidských práv.

5.262 Evropská vesmírná agentura – Program Galileo*Studie, listopad 2006, 14 str.**Autor: Josef Palán***3.050 Evropská unie a Ukrajina (Hlavní témata Summitu v Helsinkách 27.10. 2006)***Studie, říjen 2006, 11 str.**Autor: Václav Štěřba***3.049 Kontrolní mechanismy pro vývoz zbraní a vojenského materiálu (Nizozemsko, Velká Británie, Finsko, Norsko, Rakousko, Maďarsko)***Studie, říjen 2006, 26 str.**Autoři: Jan Němec, Václav Štěřba***3.048 Tibet (Evropská unie a Tibet, Skupiny přátel Tibetu)***Studie, říjen 2006, 12 str.**Autoři: Jindřiška Sylllová, Václav Štěřba, Zuzana Zelenická*

Práce obsahuje přehled parlamentů, ve kterých je ustavena Skupina přátel Tibetu a legislativní možnosti ustavení této skupiny v národním parlamentu.

3.047 Konžská demokratická republika (Aktuální situace, politika EU a členských států)*Studie, září 2006, 14 str.**Autoři: Jan Němec, Václav Štěřba***5.260 Nástin komunitarizace v rámci III. Pilíře***Studie, říjen 2006, 20 str.**Autor: František Čákr*

Oblast justice a vnitra je dosud charakterizována mezivládní spolupráci, která se vyznačuje jednomyslností co do rozhodování. Určité změny měla přinést Smlouva o Ústavě pro Evropu, ale jak můžeme již dlouhodobě sledovat, je toto téma politicky natolik konfliktní, že není možné v blízké době její přijetí předpokládat. Přesto je dnes oblast justice a vnitra v centru nejdynamičtějšího rozvoje legislativního sjednocování na evropské úrovni. Věcné a politické důvody tohoto „harmonizačního“ vývoje je třeba analyzovat z pohledu konkrétního obsahu, optimální míry takové harmonizace, stejně jako koncepčních dopadů, k nimž by měla existovat veřejně deklarovaná politická vůle.

2.085 Vývoj vybraných makroekonomických ukazatelů v evropských zemích, Spojených státech amerických a Japonsku (1995–2004)*Inf. podklad, leden 2006, aktualizace srpen 2006, 20 str.**Autoři: Lucie Brožová, Michal Částek*

Materiál obsahuje tabulky s údaji o vývoji základních hospodářských ukazatelů v zemích EU, USA a Japonska v letech 1995–2004 a čtenářům tím nabízí možnost pro srovnání vývoje hospodářské výkonnosti ČR s ostatními vyspělými ekonomikami. Ukazatele jsou převzaty z databáze statistik Eurostatu a odpovídají metodice sběru a zpracování dat, které Eurostat uskutečňuje. V první části práce jsou uvedeny základní makroekonomické údaje, jakými jsou míra růstu hrubého domácího produktu, míra nezaměstnanosti, míra inflace a srovnání úrovně HDP na obyvatele coby ukazatele reálné konvergence ekonomik zemí EU. Přehled dále zahrnuje tabulky s údaji, které se věnují plnění maastrichtských konvergenčních kritérií v jednotlivých zemích EU ve fiskální oblasti (deficit státního rozpočtu a celkové veřejné zadlužení). V poslední části přehledu jsou uvedeny tabulky týkající se vývoje míry zaměstnanosti, celkových výdajů na výzkum a vývoj (tzv. lisabonské cíle) a v neposlední řadě veřejných výdajů na vzdělání.

3.044 Dohody uzavřené mezi Evropskou unií a třetími státy na základě článků 24 a 38 Smlouvy o EU*Inf. podklad, březen 2006, 6 str.**Autor: Václav Štěřba*

Informační podklad typizuje mezinárodní dohody, které může Evropská unie uzavírat se třetími státy v rámci svého druhého a třetího pilíře. Materiál obsahuje plný výčet doposud uzavřených dohod, resp. stručně shrnuje jejich obsah.

5.257 Reforma regulace v dokumentech OECD a Evropské unie*Inf. podklad, únor 2006, 28 str.**Autor: Jana Francová*

Práce mapuje reformní dění v oblasti regulace, a to na základě aktivit Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj a Evropské unie, které se potenciálem re-

formy regulace intenzivně zabývají. Činnost OECD v oblasti reformy regulace je zaměřena na pomoc vládám usilujícím o zlepšení kvality regulace odstraněním zbytečných překážek hospodářské soutěže, inovací a hospodářského růstu. Reformy podporuje vydáváním svých doporučení, přehledů a zpráv o situaci v jednotlivých zemích, tematickými diskusemi (zahrnujícími sektorové analýzy, mezinárodní databázi regulace) a spoluprací s nečlenskými zeměmi. Provedení reformy regulace OECD doporučila svým členům již v roce 1997. V posledním desetiletí se na poli reformy regulace výrazně angažuje i Evropská unie. Její program „Better regulation“ neboli „Lepší právní úprava“ a související aktivity mají napomoci obnovit důvěru občanů členských států EU v důležitost integračního procesu a dosáhnout cílů stanovených lisabonskou strategií.

3.038 Rakouské předsednictví Rady EU – hlavní priority

Inf. podklad, leden 2006, 5 str.

Autoři: Michal Částek, Václav Štěrba

Informační podklad 3.038 se věnuje očekáváním spojeným s činností rakouského předsednictví. Hlavní prioritou Rakouska během prvních tří měsíců má být Lisabonská agenda, zejména podpora malého a středního podnikání a investic do vědy a výzkumu. Lisabonská agenda bude též hlavním tématem březnové Evropské rady. Stěžejním bodem druhé poloviny rakouského předsednictví bude diskuse o výsledcích období reflexe, na kterém se členské státy shodly po nezdaru ratifikace ústavní smlouvy. Budoucností EU (ať již jde o Evropskou ústavu nebo další rozšiřování) se bude zabývat summit Evropské rady v červnu 2006.

Nejvýraznější rakouskou prioritou v oblasti unijní zahraniční politiky je západní Balkán. Zvýšená aktivita Rakouska během jeho předsednictví lze očekávat zejména při jednáních o budoucím statusu Kosova.

3.034 Proces rozšiřování EU – vztah Evropské unie ke kandidátským / přístupujícím zemím

Inf. studie, září 2005, 15 str.

Autor: Václav Štěrba

Práce se věnuje problematice rozšíření o čtyři kandidátské, resp. přístupující státy (Bulharsko, Chorvatsko, Rumunsko, Turecko) z hlediska Evropské unie. U každé země je nejprve vymezena její výchozí pozice – tedy podmínky, které jí stanovila Evropská unie pro dokončení procesu přistoupení (Bulharsko, Rumunsko), resp. pro zahájení přístupových rozhovorů (Chorvatsko, Turecko). Práce poté shrnuje, nakolik jsou dané země úspěšné v plnění těchto podmínek.

U každé země je dále uveden podrobný přehled aktuálních problémů daného státu, průběh jednání v orgánech Rady EU (Rada pro všeobecné záležitosti a vnější vztahy, Výbor stálých zástupců) a postoje jednotlivých členských států EU k dané problematice. Práce rovněž uvádí výsledky průzkumů veřejného mínění týkající se rozšíření o tyto čtyři země.

Tato studie je aktuální k 5. 9. 2005. Parlamentní institut však, s ohledem na aktuálnost tématu a na dlouhodobý zájem jej projednávat, tuto práci pravidelně aktualizuje.

3.033 Kuba a Evropská unie

Inf. studie, kořten 2005, 13 str.

Autoři: Michal Částek, Marino Radačič

Materiál popisuje vztahy mezi Evropskou unií a Kubou v kontextu vnitropolitického vývoje na Kubě.

Kolaps komunismu ve střední a východní Evropě po roce 1989 znamenal ránu pro kubánskou centrálně plánovanou ekonomiku. V devadesátých letech se Kuba pokusila normalizovat své vztahy s ostatními státy světového společenství a zejména svého regionu. Do roku 2000 se stala členem Karibského společenství, Asociace karibských států a Latinskoamerického integračního seskupení. Kuba je jediným státem karibské oblasti, který nemá s EU podepsanou dohodu o spolupráci.

V lednu 2003 Kuba podala žádost o přistoupení k Dohodě z Cotonou. V březnu 2003 evropský komisař pro rozvojovou a humanitární pomoc Poul Nielson při své návštěvě Havany otevřel zastoupení Delegace Evropské komise. Od dubna 2003 však došlo ve vztazích EU s Kubou k značnému zhoršení. V sérii policejních akcí kubánské úřady zatkl 75 disidentů, převážně aktivistů za lidská a politická práva, až na výjimky zapojených do *Projektu Varela*. Situace se začala proměňovat až v druhé polovině roku 2004.

V lednu 2005 pak ministři zahraničí EU začali diskutovat o „dočasném pozastavení“, opatření z 5. června 2003. Na jaře 2005 se vztahy EU a některých členských států začaly opět oživovat. V současnosti jsou však tyto vztahy ovlivněny postojem kubánských úřadů k návštěvě evropských politiků (mezi nimi českého senátora Schwarzenberga) v květnu 2005.

Materiál dále obsahuje popis postojů relevantních politických sil v členských státech Evropské unie.

3.032 Rusko a Evropská unie

Inf. studie, kořten 2005, 10 str.

Autoři: Štěpán Pecháček, Marino Radačič

Materiál je rozdělen do dvou základních částí. V první části je popsáno formální vymezení vztahů mezi Evropskou unií a Ruskem, jsou zde identifikovány možné oblasti spolupráce a také kontroverzní oblasti vzájemných vztahů. Druhá část je věnována postojům institucí EU a politických stran členských států EU.

Rusko dlouhodobě preferuje politiku založenou na vzájemných bilaterálních vztazích s velkými zeměmi EU. Odmítlo proto účast na Evropské politice sousedství. Evropská unie pro Rusko vytvořila zvláštní model spolupráce založený na tzv. čtyřech společných prostorech – na prostoru ekonomickém, prostoru spolupráce v oblasti svobody a spravedlnosti, prostoru spolupráce v oblasti vnější bezpečnosti a prostoru výzkumu, vzdělávání a kultury. Dohody o této spolupráci byly uzavřeny v květnu 2005.

Zvláštní pozornost je ze strany Unie věnována spolupráci v oblasti energetiky, s Ruskem je sjednána tzv. Energetická charta, která čeká na ratifikaci v ruské Dumě. Především Evropský parlament poukazuje na problémy Ruska s dodržováním lidských práv, upozorňuje na některé rozsudky Štrasburského soudu pro lidská práva

týkající se Čečenska a dlouhodobě odmítá upřednostňovat ekonomickou spolupráci nad oblastí lidských práv.

Trvale problematický je vztah k pobaltským zemím – rozdílné pohledy na minulost eskalovaly při oslavách 60. výročí skončení druhé světové války.

Rusko věnuje zvláštní pozornost bilaterálním vztahům, především k Německu a Francii.

3.031 Evropská unie a Turecko

Inf. studie, kořen 2005, 8 str.

Autor: Václav Štěrbá

Tento materiál podává přehled vztahů mezi Evropskou unií a Tureckem. Turecko podepsalo s tehdejší EHS asociační dohodu již v roce 1963, avšak přístupová jednání začala až v květnu 2004. Turecko se od doby svého vzniku snaží o začlenění do evropského kulturně-politického systému, ale vliv islámu je zde stále silný, což je hlavní psychologickou překážkou ve vzájemných vztazích. Turecko před zahájením přístupových jednání ještě zintenzivnilo proces politických a právních reforem.

Materiál popisuje i další kontroverzní témata vzájemných vztahů mezi Evropskou unií a Tureckem – problematiku Kypru a tzv. arménský masakr.

Členství Turecka v EU není v členských státech přijímáno jednoznačně. Podle průzkumů veřejného mínění jsou proti občané Francie, Rakouska, Nizozemska, Lucemburska, Kypru, Dánska a Švédska. V této otázce je patrný rozpor mezi politickými elitami a občany. I to vedlo např. francouzského prezidenta k prohlášení, že členství Turecka by ve Francii muselo být schváleno referendem.

Dlouhodobě podporují členství Turecka na oficiální politické úrovni vlády Velké Británie, Portugalska, Španělska, Řecka.

Informační podklad obsahuje také základní argumenty pro a proti členství Turecka, které jsou vybrány ze studií respektovaných institucí.

3.030 Vývoj evropské politiky sousedství

Inf. studie, kořen 2005, 6 str.

Autor: Štěpán Pecháček

Materiál podává základní přehled o vývoji Evropské politiky sousedství od roku 2002, kdy Evropská rada rozhodla v návaznosti na proces rozšiřování o vytvoření nového mechanismu spolupráce se zeměmi, které se po rozšíření EU stanou zeměmi sousedskými. EPS reaguje nejenom na rozšíření o 10 nových členů, ale také na další rozšíření, především o Bulharsko a Rumunsko. Na doporučení Evropského parlamentu byly do této spolupráce přizvány také kavkazské republiky.

Cílem EPS je vytvořit nárazníkové pásmo politicky a ekonomicky stabilních zemí v sousedství Unie. EPS byla také integrálně zahrnuta do Evropské bezpečnostní strategie. Pomoc Evropské unie participujícím zemím je proto zaměřena především na strukturální změny politického a ekonomického systému.

3.029 Evropská unie a Ukrajina

Inf. studie, kořen 2005, 7 str.

Autor: Štěpán Pecháček

Materiál obsahuje přehled formálních vztahů mezi EU a Ukrajinou od roku 1998, kdy byla uzavřena Smlouva o partnerství a spolupráci. Spolupráce mezi EU a Ukrajinou je zasazena do kontextu Evropské politiky sousedství, která má za cíl v sousedství Unie vytvářet pás ekonomicky a politicky stabilních zemí.

Materiál se věnuje postojům Evropské unie a členských států v době ukrajinských prezidentských voleb. Juščenkovu vítězství otevřelo prostor pro novou formu spolupráce mezi EU a Ukrajinou. Sám Juščenko hovoří o perspektivě členství. Materiál se proto věnuje názoru Komise (tzv. Deset bodů Javier Solana a Ferrero-Waldnerové), frakcí Evropského parlamentu a členských států. Materiál identifikuje jako nejotevřenější stát ke spolupráci Ukrajiny s EU Polsko, které prosazuje politiku tzv. otevřených dveří. Velké členské státy jako Německo a Francie jsou zdrženlivé a setrvávají u podpory Ukrajiny při vstupu do Světové obchodní organizace.

Materiál se také věnuje prioritám hospodářské spolupráce i oblasti energetiky, vzhledem k tomu že Ukrajina je důležitou tranzitní zemí pro ropu a zemní plyn do (nejenom nových) zemí Evropské unie.

Součástí materiálu je přehled vzájemné obchodní výměny mezi Ukrajinou a EU.

3.028 Zbrojní embargo vůči Číně a evropský Kodex vývozu zbraní

Inf. studie, duben 2005, 14 str.

Autoři: Štěpán Pecháček, Marino Radačič

Tento informační podklad se skládá ze dvou částí. V první části se práce věnuje historii zbrojního embarga členských států EU, které bylo na Čínu uvaleno v roce 1989 kvůli násilnému potlačení studentské demonstrace na náměstí Nebeského klidu. V této době ještě nebyla formulována a smluvně zakotvena Společná zahraniční a bezpečnostní politika, proto nebylo vyhlášeno jednotné evropské embargo. V rámci systému Evropské politické spolupráce však vyhlásily embargo jednotlivé členské státy EU.

Funkčnost embarga naráží na rozdílný výklad jednotlivých států. Některé členské státy přijaly volnější interpretaci. Čína sama od 90. let minulého století začala zohledňovat názory mezinárodního společenství a projevila ochotu ratifikovat Úmluvu OSN o občanských a politických právech.

Tyto okolnosti vedou některé členské státy k úvahám o zrušení embarga. Materiál mapuje postoje politických frakcí v Evropském parlamentu, Komise a postoje relevantních politických stran v Německu, Francii, Velké Británii, Polsku a Španělsku. Materiál upozorňuje na to, že Čína sama odmítá spojovat oblast lidských práv s možností zrušení embarga.

Zrušení embarga by mělo být nahrazeno přijetím přísnější podoby Kodexu chování EU v oblasti vývozu zbraní. Kodex je v současné době právně nezávazný dokument, je vytvořen v podobě politické dohody členských států. Materiál popisuje navrhované změny, které by měly zvýšit závaznost Kodexu.

Přílohou materiálu je platné znění Kodexu. V návaznosti na materiál byl zpracován přehled zbrojního exportu z jednotlivých členských zemí – viz mimoseznamová práce PI „Vývoz zbraní ze zemí EU do Číny v roce 2003“.

2.080 Pakt stability a růstu

Inf. studie, červenec–září 2004, 21 str.

Autor: Michal Částecký

Práce se věnuje právním mechanismům Paktu stability a růstu, konkrétně nařízení Rady ES 1466/97 a nařízení Rady 1467/97, a nastiňuje úlohu Komise a Rady, kterou v procesu koordinace hospodářské politiky a dohledu nad zdravými veřejnými financemi členských států obě instituce sehrávají.

Studie ve své druhé části přibližuje praktické fungování Paktu u čtyř členských států (Irsko, Portugalsko, Německo a Francie), které přijaly jednotnou měnu euro a nedodržely některé z ustanovení Paktu. Poslední kapitola se věnuje žalobě Komise na Radu (tzv. žaloba pro neplatnost), která v listopadu 2003 rozhodla v rozporu s doporučením Komise oddálit zahájení sankčního řízení proti Francii a Německu pro nadměrný schodek podle čl. 104 odst. 10 SES a nařízení Rady 1467/97 a následnému rozsudku Evropského soudního dvora C-27/04 z července 2004, na základě kterého bylo rozhodnutí Rady o odkladu zahájení sankcí zrušeno.

Studie ukazuje politickou citlivost Paktu stability a růstu, kdy o případném uvalení sankcí na členský stát eurozóny rozhoduje v konečné fázi Rada ministrů. Neutěšený vývoj hospodářské situace a veřejných financí zejména v Německu a ve Francii navíc přispěly k diskusi o reformě (zpružnění) pravidel Paktu, jmenovitě nařízení Rady 1466/97 a 1467/97, na které se shodli zástupci členských zemí na zasedání Evropské rady v březnu 2005.

1.000 Návrh „Ústavy pro Evropu“

Inf. studie, listopad 2003 – 2. vydání, 117 str.

Autoři: kolektiv Parlamentního institutu

Název, preambule i ustanovení Ústavy týkající se hodnot a cílů Evropské unie používají z velké části pojmy, které se objevují v ústavním právu členských států. Toto pojmosloví je částečně nové a má přiblížit dokument k národním ústavám. K tomu přispívá i zcela nová úprava symbolů EU. Také euro jako měna Unie je považována za symbol EU.

Charakter vzniklé Unie zůstává na pomezí mezi sdružením států a federací, výslovné označení federálního charakteru bylo odmítnuto. Unie jako entita je vytvořena podle Ústavy z vůle států a občanů (nová formulace tzv. dvojí legitimacy).

Hodnoty a cíle Evropské unie jsou politicky a ekonomicky vyvážené, s posíleným důrazem na sociální stát (což není zcela nové) na straně jedné a s důrazem na fungující hospodářskou soutěž jako záruku fungování tržního prostředí na straně druhé. Mezinárodní cíle jsou upraveny specifičtěji, než tomu bylo v smlouvách, zejména ve směru podpory třetího světa a udržitelného rozvoje planety.

Vztahy mezi Evropskou unií a členskými státy jsou charakterizovány rovnováhou mezi ustanoveními o svěření pravomocí a ustanoveními o zachování státní identifi-

ty. Nově je upraven respekt orgánů EU vůči strukturám a orgánům členských států a k zásadním státním funkcím. Ustanovení o přednosti unijního práva přímo v Ústavě znamená, zjednodušeně řečeno, že ústavní soud v členském státě bude mít ještě více ztíženou možnost zkoumat ústavnost unijního práva vzhledem k tomu, že přednost unijního práva je stanovena výslovně. Tato federalizační tendence je vyvážena větším důrazem na subsidiaritu a proporcionalitu předpisů EU, kterou budou nově kontrolovat národní parlamenty. Přednost unijního práva je dále vyvážena možností vystoupení z EU (viz dále), které nebylo podle dosavadní judikatury Evropského soudního dvora pokládáno za možné, což vedlo k judikatuře ESD zastávající názor, že už byla omezena suverenita členských států.

Zakládá se nově právní subjektivita Evropské unie. Dosud měly právní subjektivitu pouze Evropské společenství a EURATOM. Založení právní subjektivity Unie má vliv nejen na vztahy uvnitř Unie, ale především na vystupování Unie v mezinárodních vztazích a uzavírání mezinárodních smluv (mezinárodně-právní subjektivita). Unie bude moci vystupovat jako subjekt mezinárodního práva nejen v oblasti společné obchodní politiky, ale i v oblasti společné zahraniční a bezpečnostní politiky.

Ústava upravuje trojí garanci lidských práv:

garanci danou Chartou (Listinou) základních práv Unie, která je nově vložena do Ústavy jako její část II;

garanci danou prostřednictvím Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod s novým výslovným zmocněním EU přistoupit k této úmluvě;

garanci danou národní tradicí členských států v oblasti lidských práv.

Institut euroobčanství zůstává v zásadě nezměněn. Evropské občanství zůstává plně závislé na institutu státního občanství členského státu, jeho existence je podmíněna existencí státoobčanského poměru mezi fyzickou osobou a členským státem EU. Unie tedy nemá právo občanství udělovat. Zcela nové ustanovení uvádí, že okruh práv spojených s evropským občanstvím může být rozšířen evropskými (rámcovými) zákony bez změny Ústavy, rozšíření ovšem musí ratifikovat členské státy.

Ustanovení o pravomocích Unie mají co do formy federální podobu. Ustanovení sama o sobě významně nerozšiřují pravomoci současné Evropské unie. Významné však je to, že nově podrobují působnosti ve smlouvách dosud patřících do tzv. pilířů II (SZBP) a III (oblast soudní spolupráce v trestních věcech a oblast policejní spolupráce, tzv. prostor svobody, bezpečnosti a práva) jednotnému právnímu (nikoliv procedurálnímu) režimu, který byl ve smlouvách vyhrazen ekonomické spolupráci a působnostem souvisejícím. Zejména zavedení jurisdikce Soudního dvora v těchto oblastech a zavedení zásady pružnosti může přispět k rozšíření faktických kompetencí EU. Podstatné zvýšení pružnosti v pravomocech EU, které bylo v Konventu navrhováno, naopak přijato nebylo.

Systém pravomocí nebyl zjednodušen a zůstává nadále zmatečný. Nepodařilo se vyjmenovat obecné pravomoci a k tomu, aby byly nalezeny přesné pravomoci EU, jejích orgánů a procedury přijímání rozhodnutí v těchto pravomocích, je nutno stejně jako dříve nalézt příslušnou jednotlivou pravomoc ve zvláštní části smluvní úpravy.

1.075 Kontrola britského parlamentu v oblasti komunitárního práva*Inf. studie, leden 1995, aktualizace červenec 2003, 13 str.***1.142 Úprava referenda o přistoupení k EU***Inf. studie, prosinec 2002, 20 str.***1.135 Dokumenty Evropského parlamentu týkající se dekretů prezidenta republiky z roku 1945***Inf. studie, duben 2002 + listopad 2002, 6 str.***1.140 Výbory pro evropskou integraci***Inf. podklad, říjen 2002, 11 str.***1.088 Evropská dohoda***Inf. studie, červen 1995, červen 2002, 24 str.***1.080 Úloha národních parlamentů v legislativním procesu EU***Inf. podklad, prosinec 2001, 76 str.***2.073 Koordinace a správa předvstupní pomoci EU v České republice***Inf. studie, září 2001, 16 str.***1.132 „Evropské„ články ústav členských států EU***Inf. studie, březen 2001, 6 str.***1.129 Evropský parlament a proces přistoupení nových členů – návrhy na změnu systému přidělování mandátů členským zemím***Inf. studie, listopad 2000, 8 str.***2.047 Hospodářská a měnová unie***Inf. studie, květen 1996 + únor 2000, 21 str.***5.129 Evropská sociální charta a její závaznost v některých západoevropských zemích***Inf. podklad, květen 1999, 7 str.***5.130 Informace veřejnosti před vstupem do EU***Inf. podklad, březen 1999, 18 str.***1.115 Vybraná rozhodnutí Evropského soudního dvora***Překlad (financovaný z projektu PHARE), leden 1999, 74 str.***5.116 Rozšíření EU: problémy, plány a veřejné mínění***Zápis z konference, červen 1998, 20 str.***1.111 Instituce pro evropské záležitosti ve vybraných státech EU***Inf. podklad, květen 1998, 19 str.***1.106 Amsterdamská smlouva – komentář***Překlad, srpen 1997, 62 str.***5.074 Rozšíření EU v 90. letech, ekonomické a zeměpisné údaje***Překlad, duben 1996, 5 str.***1.092 Mezivládní konference Evropské unie 1996 – IGC***Inf. podklad, prosinec 1995, 10 str.***2.040 Společná zemědělská politika EU (tržní řády)***Inf. studie, říjen 1995, 23 str.***1.086 Ochrana práva ES Evropským soudním dvorem***Inf. podklad, září 1995, 8 str.***1.084 K Evropské dohodě o přidružení***Inf. podklad, září 1995, 26 str.***1.083 Argumenty pro a proti vstupu do Evropské unie***Inf. podklad, září 1995, 11 str.*

2. NATO

3.072 Zřízení radarové stanice protiraketové obrany (ústavněprávní aspekty)*Studie, říjen 2008, 17 str.**Autor: Jindřiška Sylllová*

Spolupráce České republiky s USA o zřízení radarové stanice protiraketové obrany Spojených států je z ústavněprávního hlediska komplikovanou záležitostí, skládající se z několika rozdílných právních úkonů. Tato práce má dva základní účely: Prvním účelem je analyzovat charakter jednotlivých úkonů tak, aby je bylo možno identifikovat s ústavněprávními pojmy a procedurami. Druhým pak zjistit, zda není některý z těchto úkonů z hlediska ústavněprávního zpochybnitelný – zda by některý z těchto úkonů nemohl být za určitých okolností Ústavním soudem zrušen.

3.061 Zapojení ČR do systému obrany proti balistickým raketám (ústavněprávní aspekty)*Studie, listopad 2006, aktualizace únor 2007, 17 str.**Autoři: Martin Kavěna, Jindřiška Sylllová*

Zapojení České republiky do systému obrany proti balistickým raketám je z ústavněprávního hlediska komplikovanou záležitostí, skládající se z několika rozdílných

právních úkonů. Dohoda (smlouva) o protiraketové obraně je dvoustrannou mezinárodní smlouvou, upravenou v čl. 49 Ústavy. Pobytem ozbrojených sil jiných států na území České republiky se rozumí služební umístění specifikované součástí ozbrojených sil cizího státu nebo cizích států na území České republiky. K pojmu „pobyt“ je možno citovat důvodovou zprávu k současnému znění čl. 43 Ústavy: „Parlament vyslovuje souhlas s pobytem ozbrojených sil jiných států na území České republiky. Za pobyt se nepovažuje průjezd nebo přelet státního území ozbrojenými silami jiných států, proto je tato záležitost navrhována v odstavci 5 do rozhodovací působnosti vlády. Ozbrojenými silami ve smyslu rozhodovací pravomoci ústavních orgánů se rozumí vojenské útvary, vojenská zařízení a vojenské záchranné útvary“. Ústava a její důvodová zpráva vykládají pojem tak, že se jím rozumí rovněž umístění vojenských zařízení jiného státu na území České republiky. Při tomto výkladu je nutno takový pobyt schválit oběma komorami Parlamentu kvalifikovanou většinou. Režim vlastního pobytu příslušníků ozbrojených sil cizího státu nestanoví usnesení Parlamentu, ale zákon. Tento zákon upravuje obecně podmínky, za nichž příslušníci cizích ozbrojených sil na území ČR pobývají. Takovým zákonem je nyní zákon č. 310/1999 Sb., o pobytu ozbrojených sil jiných států na území České republiky. Podmínky pobytu stanovené zákonem jsou obvykle předem dohodnuty prostřednictvím mezinárodních smluv (nyní SOFA). Jde o smlouvu podle čl. 49 Ústavy, k jejichž ratifikaci musí vyslovit souhlas obě komory Parlamentu.

3. Rada Evropy

1.055 Evropská rámcová dohoda o spolupráci, přesahující hranice mezi územními orgány

Překlad, listopad 1993, 22 str.

4. Ostatní mezinárodní organizace

3.078 14. společné zasedání ministrů zahraničí EU a ministrů zahraničí skupiny Rio Praha, Česká republika, 11.–14. 5. 2009

Inf. podklad, květen 2009, 25 str.

Autor: Jan Němec

Zasedání ministrů zahraničí Evropské unie a zemí Rio Group (skupiny Rio) patřilo mezi největší akce pořádané v rámci českého předsednictví EU. Zúčastnili se ho zástupci všech členských zemí Evropské unie a 23 zemí Latinské Ameriky a Karibské oblasti. Za Evropskou unii byli dále jednáním přítomni Benita Ferrero-Waldnerová, komisařka pro vnější vztahy a evropskou politiku sousedství, zastupující Evropskou komisi, Manuel dos Santos, místopředseda Evropského parlamentu a José Ignacio Salafranca, člen Evropského parlamentu a spolupředseda Euro-Latinoamerického parlamentního shromáždění. Ze strany Rio Group se k jednáním připojil také Enrique Iglesias, generální tajemník Generálního iberoamerického sekretariátu.

5.276 Mezinárodní trestní soud – právní základ, činnost a varianty ratifikace v ČR

Studie, květen 2007, 19 str.

Autor: Martin Kavěna

Práce popisuje obsah Římského statutu, který upravuje činnost Mezinárodního trestního soudu, a podává informace o přípravách na ratifikaci Římského statutu Českou republikou, včetně předpokládaného dopadu ratifikace na státní rozpočet. Ve druhé části jsou uvedeny zahraničněpolitické souvislosti případné ratifikace – dopad na vztah ČR–USA a ČR–EU. Třetí část poskytuje přehled aktuální činnosti ICC – vyšetřování zločinů spáchaných v konfliktech v Ugandě, Demokratické republice Kongo, Středoafričské republice a Súdánu-Dárfúru. Závěrečná část práce se pak zabývá otázkou souladu Římského statutu s ústavním pořádkem České republiky.

3.066 Súdán / Dárfúr (Vývoj a stav konfliktu v Dárfúru, rezoluce Rady bezpečnosti OSN, působení Evropské unie)

Studie, květen 2007, 11 str.

Autoři: Štěpán Pecháček, Václav Štěrba

Informační podklad přináší aktuální informace k vývoji v súdánské provincii Dárfúr a s ním souvisejícím aktivitám Rady bezpečnosti OSN a dalších mezinárodních aktérů (Africká unie, Mezinárodní trestní soud, Evropská unie). Studie též postihuje politický systém Súdánu a charakter jeho ekonomiky a obsahuje podrobnější exkurz do vývoje konfliktu v Dárfúru.

3.060 Ahtisaariho zpráva ke statusu Kosova

Studie, únor 2007, 10 str.

Autor: Václav Štěrba

Informační podklad přináší aktuální informace ke stavu jednání o Kosovu po zveřejnění souhrnného návrhu na budoucí status Kosova zvláštním zmocněncem generálního tajemníka OSN M. Ahtisaarim. Kromě možných variant dalšího vývoje materiál přináší také informace o postojích evropských institucí, členů Rady bezpečnosti OSN, Srbska a kosovských Albánců.

5. Mezinárodní vztahy

3.080 K právnímu charakteru irských záruk

Studie, červenec 2009, 11 str.

Autor: Jindřiška Sylllová

Ratifikační proces Lisabonské smlouvy v České republice dosud nebyl ukončen. Prezident republiky uvádí několik závažných důvodů, které mu podle jeho názoru umožňují pozdržet konečný úkon stvrzující ratifikaci Lisabonské smlouvy orgány České republiky. Tato stať odpovídá na otázku, zda jsou irské záruky mezinárodní smlouvou a jaký mají právní charakter.

3.076 Ekonomická a bezpečnostní dimenze transatlantických vztahů*Studie, únor 2009, 19 str.**Autoři: Jitka Fojtíková, Jan Němec, Štěpán Pecháček, Helena Kerclouá*

Vztahy mezi zeměmi Severní Ameriky sdruženými v Severoamerické zóně volného obchodu (North American Free Trade Area – NAFTA) a Evropské unie lze na obecné rovině rozdělit do dvou základních kategorií: vztahy ekonomické a vztahy bezpečnostní. Tyto dvě dimenze vztahů se vzájemně prolínají, ovšem s ohledem na mezinárodní souvislosti jedno či druhé téma čas od času převládá. Celkově lze hodnotit vztahy Evropské unie se zeměmi NAFTA jako stabilizované s perspektivou dalšího rozvoje, především pokud jde o vztahy s Mexikem. V současné době, s ohledem na probíhající ekonomickou recesi, převládá spíše aspekt ekonomický.

3.063 Írán*Studie, březen 2007, 17 str.**Autor: Václav Štěrba*

Informační podklad přináší aktuální informace ke stavu jednání o íránském jaderném programu v Radě bezpečnosti OSN. Obsahuje též základní fakta k politickému systému Íránu, současné vnitropolitické situaci a vybrané hospodářské ukazatele.

3.052 Jednání o budoucím statusu Kosova (Vývoj jednání, současný stav, postoje zúčastněných stran)*Studie, říjen 2006, 12 str.**Autor: Václav Štěrba***3.051 Postoje k budoucímu statusu Kosova (Budoucí uspořádání Kosova v postojích a názorech vybraných Think-tanků)***Studie, říjen 2006, 16 str.**Autoři: Marek Chmel, Václav Štěrba, Lucie Vondráčková***5.261 Uzavírání mezinárodních smluv s Tchaj-wanem***Studie, říjen 2006, 10 str.**Autor: Martin Kavěna***3.046 Íránský jaderný program a mezinárodní situace***Inf. podklad, březen 2006, 8 str.**Autor: Václav Štěrba*

Tento informační podklad navazuje na studii 3.039, zejména pak shrnuje vývoj týkající se íránského jaderného programu v období únor-březen 2006. Podrobněji se obrací na průběh klíčového jednání v Radě bezpečnosti OSN a na postoje jejích stálých členů. Materiál též informuje o postoji české vlády k dané problematice.

3.045 Povělební situace v Palestině*Inf. podklad, březen 2006, 8 str.**Autor: Václav Štěrba*

Tento materiál navazuje na informační podklad č. 3.040 a aktualizuje jej. Podrobněji informuje o okolnostech sestavování nové vlády hnutím Hamás a shrnuje jeho programová východiska. Dále se věnuje pozici prezidenta v politickém systému Palestinské samosprávy. Vymezení pravomocí mezi prezidentem a vládou, které v dané době probíhá, je nyní totiž jedním z nejostřeji sledovaných procesů, na jehož výsledku budou záviset další perspektivy mírového procesu. Na závěr práce jsou zrekapitulovány postoje Evropské unie, Spojených států amerických, Ruska a dalších států.

3.043 Současný vývoj v Bělorusku*Inf. podklad, únor 2006, 9 str.**Autoři: Michal Částek, Jan Němec, Štěpán Pecháček, Václav Štěrba*

Informační podklad podává základní přehled o situaci v Bělorusku do voleb v roce 2006. Mapuje situaci vztahů Běloruska s Evropskou unií a jejími členskými státy, Ruskem a USA. Zvláštní pozornost je věnována vývoji vnitropolitické situace a dodržování lidských práv v souvislosti s vládou prezidenta Lukašenka. Materiál upozorňuje na nedodržování mezinárodních standardů při organizaci voleb a na rozpory kolem referenda o prezidentských pravomocích. Zvláštní část je věnována popisu běloruské ekonomiky. Ta se vyvíjí specifickým způsobem především díky podpoře Ruska v oblasti dodávek ropy a zemního plynu.

3.042 Současný vývoj na Ukrajině*Inf. podklad, únor 2006, 6 str.**Autoři: Jan Němec, Štěpán Pecháček, Václav Štěrba*

Informační podklad podává základní přehled vývoje na Ukrajině před parlamentními volbami v roce 2006. Zachycuje motivy rozkolu mezi původními zastánci „oranžové revoluce“. Zabývá se obdobím energetické krize a vztahem Ruska k Ukrajině obecně. Zachycena je zde také pozice Evropské unie a dalších důležitých mezinárodněpolitických aktérů.

3.040 Historický kontext a současný vývoj v Palestině*Inf. podklad, únor 2006, 11 str.**Autoři: Lucie Brožová, Michal Částek, Jan Němec, Štěpán Pecháček, Václav Štěrba*

Informační podklad se věnuje současnému stavu mírového procesu na Blízkém východě. Na úvod shrnuje historický vývoj Palestiny ve druhé polovině 20. století a charakterizuje její politický systém a hlavní politické subjekty. Dále se podrobně věnuje volbám do Legislativní rady 25. 1. 2006, v nichž zvítězilo radikální teroristické hnutí Hamás, analyzuje dopady těchto voleb a shrnuje reakce Izraele, Evropské unie, USA a dalších vybraných zemí. Závěrečná část materiálu se zaměřuje na realie palestinské ekonomiky včetně zdejších ekonomických aktivit a zájmů České republiky.

3.039 Současný vývoj v Íránu*Inf. podklad, únor 2006, 9 str.**Autoři: Marcela Bláhová, Michal Částek, Jan Němec, Štěpán Pecháček*

Tématem tohoto informačního podkladu je současný vývoj v Íránu, zejména s ohledem na mezinárodně-politickou krizi týkající se jeho jaderného programu. Na úvod je charakterizován politický systém této země včetně jejích současných vnitropolitických realit. Krize týkající se íránského jaderného programu totiž přímo souvisí s politickými východisky fundamentalistického režimu a s výměnou na postu prezidenta v srpnu 2005. Jádrem práce je rozbor íránského jaderného programu včetně jeho mezinárodněbezpečnostních implikací. Prostor je věnován též postojům EU, USA, Ruska a dalších významných aktérů mezinárodních vztahů. Na závěr se práce zabývá hospodářskou situací Íránu.

3.036 Diskuse o budoucím statusu Kosova*Inf. podklad, leden 2006, 15 str.**Autoři: Jan Němec, Václav Štěrba*

24. října 2005 schválila Rada bezpečnosti OSN návrh generálního tajemníka OSN na zahájení jednání o budoucím statusu Kosova. Zmocněncem generálního tajemníka OSN pro vedení těchto jednání se stal bývalý finský prezident Martti Ahtisaari. Jednání již byla v lednu 2006 zahájena, přičemž shody o budoucím statusu Kosova by mělo být dosaženo do konce tohoto roku.

Informační podklad PI č. 3.036 se zaměřuje na popis stavu těsně před zahájením těchto jednání, tedy zejména klíčových sporných bodů ohledně budoucího statusu. Dále jsou rozebrány pozice klíčových účastníků – Srbska a Černé Hory a kosovských Albánců – a také dalších aktérů, především pak států tzv. kontaktní skupiny (USA, Rusko, Německo, Francie, Velká Británie, Itálie). Nechybí též pozice České republiky.

3.037 Institucionální zajištění ekonomické diplomacie ve vybraných zemích**Evropské unie***Inf. podklad, září-prosinec 2005, 28 str.**Autoři: Michal Částek, Jan Němec*

Studie se věnuje otázkám spojeným s ekonomickou diplomacií ve vybraných členských státech Evropské unie a aktuálně tím podává i obrázek o zahraničních zkušenostech k vládou schválené Exportní strategii ČR pro období 2006–2010. Komparativní studie si klade za cíl nastínit postavení a činnost jednotlivých institucí zajišťujících ekonomickou dimenzi zahraniční politiky členských zemí Unie. Do této studie byly úmyslně vybrány malé země, které mají, podobně jako Česká republika, exportně orientované hospodářství a mají výrazný zájem na úspěšném exportu svých podniků a na přílivu produktivních zahraničních investic. Sledované portfolio zemí navíc nabízí možnost srovnání dvou základních institucionálních modelů zajištění ekonomické diplomacie, kdy ve Švédsku a ve Slovinsku je ekonomická složka zahraniční politiky realizována prostřednictvím jednoho ministerstva, v případě Irska, Portugalska, Belgie, Rakouska, Slovenska tuto funkci zajišťují minister-

stva dvě, v případě ČR tuto oblast zastřešují ministerstva tři. Studie dále ukazuje, že sledované země využívají zvláštní instituce (veřejnoprávní či soukromoprávní povahy) přímo zřizované ministerstvy či spadající svojí činností pod ministerstva k podpoře exportní výkonnosti svých podniků, k lákání zahraničních investorů do země a ke kulturní propagaci země v zahraničí. Každá země využívá svá zahraniční zastoupení k podpoře svých podnikatelských subjektů, údaje o efektivitě zastupitelských úřadů obecně či v oblasti ekonomické dimenze zahraničních vztahů studie nepodává.

3.035 Situace v Dárfúru*Inf. podklad, září 2005, 8 str.**Autor: Štěpán Pecháček*

V první části informační podklad stručně shrnuje historii konfliktu v oblasti Dárfúru. Věnuje se především otázce vymezení podstaty konfliktu a s tím související problematice uznání konfliktu v Dárfúru za genocidu. Právě otázka genocidy byla pro mezinárodní společenství dlouhodobě stěžejním bodem. Autor konstatuje, že vztah hlavních aktérů byl k otázce genocidy silně ambivalentní. Konstatuje, že např. OSN neprohlásila situaci v Dárfúru za genocidu, přesto však pravidelně vyzývala vládu a zodpovědné činitele v Súdánu k ukončení jednání, které představuje pojmové znaky genocidy. Hlavním proponentem uznání konfliktu za genocidu byly dlouhodobě Spojené státy. Na straně EU byl neaktivnější Evropský parlament. Další část je věnována postojům Evropské unie a spolupráci EU s Africkou unií a dalšími mezinárodními institucemi. V hodnocení situace v Dárfúru došlo k rozporu mezi Evropským parlamentem a Radou. Rada se stavěla proti vyhlášení genocidy. Závěrečná část materiálu je věnována popisu aktuální pomoci EU v rámci mise AMIS II a koordinaci činnosti EU a NATO při realizaci této mise.

3.028 Zbrojní embargo vůči Číně a evropský Kodex vývozu zbraní*Inf. studie, duben 2005, 14 str.***5.185 Mezinárodní smlouvy uzavřené mezi Svatým stolcem a některými evropskými státy***Inf. podklad, srpen 2002, 17 str.***2.063 Nizozemsko***Inf. studie, listopad 1999, 10 str.***2.062 Irsko***Inf. studie, listopad 1999, 13 str.*

1. Státní správa

1.202 Parlamentní kontrola nejvyšších kontrolních institucí ve vybraných zemích EU

Srovnávací studie, prosinec 2009, 8 str.

Autor: Marcela Cupalová

Studie se zaměřuje na parlamentní kontrolu hospodaření nejvyšších kontrolních institucí ve vybraných zemích EU. Analyzuje především, jak je tato problematika zakotvena v ústavách daných států a v zákonech upravujících činnost nejvyšších kontrolních institucí. Z této analýzy vyvozuje závěr, že v současných demokratických státech převažují úpravy, podle nichž má nejvyšší kontrolní instituce blízký vztah k parlamentu a podléhá parlamentní kontrole. Kontrolní funkce parlamentu vůči nejvyšší kontrolní instituci je obvykle přímo zakotvena v příslušném zákoně a zákon také většinou stanoví způsob této kontroly, popř. i povinnost prověření účetní závěrky instituce (nezávislým auditorem) a povinnost prezidenta této instituce podávat informace parlamentu.

5.280 Hazardní hraní distančním způsobem ve vybraných státech

Studie, prosinec 2007, 15 str.

Autoři: Michal Částek, Petra Kubařová, Jana Linková

Práce přináší přehled právních úprav vybraných zemí týkajících se hraní hazardních her s důrazem na možnost distančního provozování hazardních her. Autoři se zaměřují na povinnosti provozovatelů, omezení vztahující se k uživatelům, ochranu dětí a mladistvých a pravomoci dozorujících orgánů. Zvláštní část práce je věnována na daňovým úpravám distančních hazardních her v jednotlivých zemích.

1.184 Proces sestavování státních závěrečných účtů ve vybraných evropských zemích

Srovnávací studie, srpen 2007, 20 str.

Autor: Michal Částek

Předložená komparativní studie se věnuje postupu při sestavování a schvalování státních závěrečných účtů ve vybraných evropských zemích. Studie byla zpracována na základě odpovědí národních parlamentů na otázky, které položil Parlamentní institut prostřednictvím databázového systému ECPRD a na základě dostupných internetových pramenů a odborné literatury. Studie nastiňuje možné důsledky vyplývající jak z případného neschválení státních závěrečných účtů tak z pochybení státních orgánů při hospodaření s veřejnými prostředky.

5.257 Reforma regulace v dokumentech OECD a Evropské unie*Inf. podklad, únor 2006, 28 str.**Autor: Jana Francová*

Práce mapuje reformní dění v oblasti regulace, a to na základě aktivit Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) a Evropské unie, které se potenciálem reformy regulace intenzivně zabývají. Činnost OECD v oblasti reformy regulace je zaměřena na pomoc vládám usilujícím o zlepšení kvality regulace odstraněním zbytečných překážek hospodářské soutěže, inovací a hospodářského růstu. Reformy podporuje vydáváním svých doporučení, přehledů a zpráv o situaci v jednotlivých zemích, tematickými diskusemi (zahrnujícími sektorové analýzy, mezinárodní databázi regulace) a spoluprací s nečlenskými zeměmi. Provedení reformy regulace OECD doporučila svým členům již v roce 1997. V posledním desetiletí se na poli reformy regulace výrazně angažuje i Evropská unie. Její program „Better regulation“ neboli „Lepší právní úprava“ a související aktivity mají napomoci obnovit důvěru občanů členských států EU v důležitost integračního procesu a dosáhnout cílů stanovených lisabonskou strategií.

1.157 Nejvyšší kontrolní instituce*Inf. podklad, listopad-prosinec 2004, 13 str.**Autor: Michal Částek*

Studie se věnuje komparaci postavení jednotlivých nejvyšších kontrolních institucí ve vybraných členských státech EU (Německo, Nizozemí, Finsko, Švédsko, Velká Británie, Polsko, Slovinsko, Portugalsko). V Evropské unii neexistuje jednotný model či systém vnější kontroly subjektů, které hospodaří s veřejnými prostředky. V jednotlivých členských státech Evropské unie disponují proto nejvyšší kontrolní instituce při kontrole veřejných či soukromoprávních subjektů různými pravomocemi.

Práce klade důraz na postup projednávání zpráv nejvyšších kontrolních institucí v orgánech národních parlamentů a na úlohu parlamentů, kterou hrají v procesu kontroly subjektů při jejich nakládání s veřejnými prostředky. Ve Finsku a ve Švédsku existuje tzv. „skandinávský model“, kontrolní instituce jsou úzce napojeny na jejich parlamenty, v Německu a v Nizozemsku mají kontrolní instituce postavení tzv. „kolegiálního úřadu“ a mohou dávat dotyčným orgánům hospodařícím s veřejnými prostředky pouhá doporučení a v Portugalsku (Francii, Itálii, Španělsku) disponují členové Účetního dvora soudními pravomocemi. Postavení a pravomoci parlamentů a jejich orgánů při projednávání zpráv nejvyšších kontrolních institucí o hospodaření s veřejnými prostředky do značné míry souvisejí s postavením parlamentů v ústavněprávním systému daných zemí.

5.174 Obecné zásady a mezinárodní standardy výkonu státní služby*Inf. podklad, únor 2002, 10 str.***1.133 Struktura vládních orgánů ve vybraných zemích***Inf. studie, duben 2001, 25 str.***1.127 Vztah státní služby a parlamentní administrativy***Inf. studie, říjen 2000, 5 str.***1.111 Instituce pro evropské záležitosti ve vybraných státech EU***Inf. podklad, květen 1998, 19 str.***1.104 Státní rada ve Španělsku***Inf. studie, srpen 1997, 10 str.***5.068 Státní kontrolní, dozorový a inspekční systém v České republice***Inf. studie, leden 1996, 43 str.***1.051 Instituce ombudsmanského typu v Německu a Rakousku***Inf. studie, listopad 1993, 7 str. + příl.*

2. Samospráva územní

5.288 Povinnost zajistit schůdnost chodníku přilehlé nemovitosti v České republice a ve vybraných zemích*Studie, srpen 2009, 13 str.**Autor: Hana Veselá*

Práce se zabývá otázkou povinnosti úklidu chodníku před domy, které jsou ve vlastnictví soukromých osob, tj. zda za úklid odpovídá vlastník chodníku nebo vlastník přilehlé nemovitosti. Srovnávány jsou právní úpravy ve vybraných zemích a ve velkých městech.

5.239 Rozdělení obce, oddělení části obce*Inf. podklad, červen 2005, 12 str.**Autoři: Eva Medková, Jindřiška Sylllová*

V úvodu práce autorky předesílají rozdílnost systémů místní správy v jednotlivých zemích, a tedy i rozdílnou logiku v celkové koncepci provádění změn v území obcí. Vlastní studie popisuje současný právní stav v Belgii, České republice, Estonsku, Francii, Německu, Polsku, Rakousku a Slovenské republice, který se mezi jednotlivými zeměmi značně liší, a to nejen způsobem, jakým jsou změny v území prováděny, ale i rozsahem konkrétních právních ustanovení danou problematikou upravujících. Zatímco např. v Belgii či Polsku jde o ustanovení poměrně strohá, v jiných státech se setkáváme s velmi podrobnou úpravou. V některých státech je ingerence orgánů státní správy do samosprávného rozhodování minimální, jinde je vyšší. Pro Německo a Rakousko je charakteristické, že otázku změn v území obce upravují zemské, nikoli federální předpisy, a že tedy dochází k rozdílu uvnitř jednoho státu.

Pro komplexnější pohled na danou problematiku v tuzemsku je kromě stávající právní úpravy popsána i úprava platná za první Československé republiky, která by i dnes mohla sloužit jako cenný zdroj inspirace.

5.183 Přeshraniční spolupráce regionů*Inf. podklad, aktualizace – červenec 2002, 39 str.***1.124 Samospráva a místní správa v Polsku a Maďarsku***Inf. studie, říjen 1999, 92 str.***1.058 Správa, samospráva a uspořádání velkých měst***Inf. studie, leden 1994, 15 str.***1.055 Evropská rámcová dohoda o spolupráci, přesahující hranice mezi územními orgány***Překlad, listopad 1993, 22 str.***1.048 Historie veřejné správy v českých zemích***Inf. studie, září 1993, 10 str.***5.020 Konference o regionalizaci v Evropě - závěrečné prohlášení***Překlad dokumentu, červenec 1993, 14 str.***5.009 Vývoj územně správní organizace ČR***Inf. studie, říjen 1992, 17 str.***5.008 Územní členění České republiky a států ES***Inf. studie, září 1992, 29 str.*

3. Samospráva profesní

5.195 Regulace povolání architekta v některých evropských státech*Inf. podklad, květen 2003, 9 str.***2.057 Postavení hospodářských komor v zemích EU***Inf. studie, leden 1999, 6 str.***5.039 Postavení notářských komor v zahraničí***Inf. podklad, červen 1994, 11 str.***5.038 Postavení komor hospodářských znalců v zahraničí***Inf. studie, květen 1994, 8 str.***5.033 Postavení lékařských komor v zahraničí***Inf. podklad, leden 1994, 13 str.*

4. Justice a postavení soudců

5.269 Přístup nevládních neziskových organizací k soudům v případech, kdy je diskriminací ohrožen větší počet osob*Srovnávací studie, duben 2007, 6 str.**Autor: Vladimíra Pejchalová-Grünwaldová*

Práce se zabývá přístupem nevládních neziskových organizací k soudům ve vybraných členských státech Evropské unie – Francie, Itálie, Litva, Maďarsko, Německo, Řecko – s důrazem na správní soudnictví. Ze srovnání právních úprav vybraných členských států Evropské unie vyplývá, že přístup nevládních neziskových organizací k soudům je zajištěn, zpravidla ve stejném rozsahu jako u osob fyzických, s tím, že rozsah a forma právní úpravy je rozličná. Práce v závěru také odkazuje na rozhodnutí o přijatelnosti Evropského soudu pro lidská práva ve věci Sdružení Jihočeské matky v. Česká republika, ve kterém byla uznána aplikovatelnost článku 10 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod na případy odmítnutí žádosti o přístup k veřejným nebo správním dokumentům.

5.249 Doručování písemností v trestních věcech*Srovnávací studie, prosinec 2005, 11 str.**Autor: Vladimíra Pejchalová-Grünwaldová*

Komparativní studie se zabývá problematikou právní úpravy doručování písemností v trestním řízení ve vybraných zemích. Na tuto studii navazuje studie č. 5.253 Doručování soudních a jiných písemností. Ve všech vybraných zemích dokumenty v rámci trestního řízení doručují soudní úředníci (soudní vykonavatelé). Pouze v Belgii vystupuje policejní orgán jako prostředník při oznamování státním zástupcem a při doručování soudních obsílek, které nebylo možno doručit ani adresátovi do vlastních rukou, ani třetí osobě. Policejní orgán v takových případech musí učinit nezbytné kroky k tomu, aby byla kopie dokumentu doručena adresátovi v co nejkratší lhůtě. Ve všech uvedených státech existuje institut náhradního doručení (třetí osobě). V případě soudních obsílek, ve kterých je stanovena povinnost (obžalovaného, svědka, znalce) dostavit se k soudnímu jednání, je ve většině uvedených států vyloučeno doručování prostřednictvím pošty a doručuje se předáním do vlastních rukou adresáta (popř. třetí osoby – Anglie a Wales, Belgie, Francie, nebo publikací či vyvěšením na vývěsce soudu – Německo) zpravidla soudním vykonavatelem – např. Belgie, Francie, Německo. V Rakousku v případě povinnosti doručení do vlastních rukou adresáta není přípustné náhradní doručování a zásilka může být v případě neúspěšného doručení uložena na poště, na městském úřadě nebo u odesílajícího orgánu, pokud se nachází ve stejné obci.

5.253 Doručování soudních a jiných písemností*Srovnávací studie, říjen 2005, 24 str.**Autoři: Vladimíra Pejchalová-Grünwaldová, Jindřiška Sylllová*

Autorky se věnují problematice doručování soudních písemností s ohledem na možnosti doručování prostřednictvím policejních orgánů. Konstatují, že pouze

v případě Belgie je přímo v právním řádu upraveno, že soudní písemnosti jsou doručovány prostřednictvím policejního orgánu. V ostatních zemích jsou soudní písemnosti doručovány soudním vykonavatelem/úředníkem nebo poštou. Doručování soudních a mimosoudních písemností ve věcech občanských a obchodních je mezi 52 státy světa upraveno Haagskou úmluvou z 15. listopadu 1965. Česká republika je smluvní stranou této úmluvy. V rámci EU jsou od 1. května 2004 české justiční orgány povinny postupovat výlučně podle Nařízení Rady (ES) č. 1348/2000, ze dne 29. 5. 2000 o doručování soudních a mimosoudních písemností ve věcech občanských a obchodních v členských státech.

5.234 Soudnictví ve Skotsku

Inf. podklad, březen 2005, 8 str.

Autor: Robert Vyklícký

Soudní systém ve Skotsku se vyvíjel nezávisle na soudní soustavě v ostatních státech Velké Británie. Již ve Smlouvě o spojení (Treaty of Union) z roku 1707 mezi Anglií a Skotskem byl garantován nezávislý skotský právní systém.

Občanské i trestní soudnictví, správa soudů, policie, vězeňská služba a vztahy s ostatními právními profesemi spadají do kompetence Odboru pro řízení justice (Executive Justice Department), který je součástí skotského Ministerstva spravedlnosti. Odbor pro řízení justice je dále odpovědný za všechny otázky vztahující se k právnímu řádu, včetně těch, které mají vazbu na ostatní části Velké Británie nebo právní řád EU.

Soudnictví ve Skotsku je vykonáváno třístupňovou soustavou soudů s možností podání dovolání ke Sněmovně Lordů v občanskoprávních věcech.

5.226 Právní úprava soudních znalců a tlumočnicků

Inf. podklad, srpen 2004, 11 str.

Autor: Robert Vyklícký

Práce komparuje právní úpravu soudních znalců a tlumočnicků členských států EU. Zabývá se seznamem orgánů, u nichž je veden seznam znalců. Důležité je oprávnění soudce vybrat soudního znalce a stanovení povinnosti vybrat jej ze seznamu či nikoliv. Seznamy tlumočnicků mívají volnější úpravu. Sankce, které mohou být uloženy soudním znalcům za nesprávný výkon znalecké činnosti, jsou rozhodujícím faktorem určujícím kvalitu soudního znalectví. V řadě států může být znalec, který se provinil, ze seznamu znalců vyškrtnut.

5.214 Kárné řízení soudců ve vybraných státech

Inf. podklad, leden 2004, 35 str.

Autoři: Martin Kavěna, Robert Vyklícký

Kárné řízení soudců je upraveno rozdílným způsobem, v závislosti na tradici státu a úpravě soudcovské nezávislosti. Rozdílná je také úprava aktivní legitimace kárného řízení, procedura, druhy kárných provinění a druhy sankcí. Některé kárné orgány mají pravomoc rozhodnout, zda je soudce nezpůsobilý nadále vykonávat úřad z důvodu zjištěného v kárném řízení. Komparace obsahuje popis různých světových systémů desítky států.

5.212 Lhůty a postupy umožňující efektivní rozhodování soudů

Inf. podklad, listopad 2003, 16 str.

Autor: Martin Kavěna

Materiál byl zpracován vzhledem ke snahám o zavedení pevných lhůt a postupů pro rozhodování soudů. Uvádí příklad tří jurisdikcí, které přijaly komplexní reformu procesních pravidel v občanskoprávních sporech, obsahujících jak lhůty, tak i zvláštní postupy (tzv. case management), které se aplikují na soudní spory zejména v přípravném řízení, s cílem zajistit co nejefektivnější a nejrychlejší rozhodování soudů. Cílem těchto lhůt a postupů již v rámci přípravného řízení je, aby soudce vystupoval nejen jako soudce, ale i jako manažer, který rozděluje omezené zdroje soudu. Jde o to, aby hlavní řízení před soudem bylo co nejjednodušší a týkalo se objasnění jen přesně vymezených sporných právních či skutkových otázek. V rámci přípravného řízení je tak nutné dospět k přesnému vymezení předmětu sporu a ke stanovení důkazů, které budou provedeny v rámci hlavního řízení, aby soud mohl věc spravedlivě a efektivně rozhodnout. Během přípravného řízení je také nutné, aby soud působil na strany ve věci uzavření míru.

Komplexní reforma procesních pravidel proběhla jak v některých státech s kontinentální právní tradicí, tak i v některých státech s právní tradicí angloamerickou – materiál se zaměřuje zejména na právní úpravu v kanadské provincii Ontario (angloamerická právní tradice) a v Japonsku a Finsku (kontinentální právní tradice).

5.206 Platy soudců ve vybraných evropských státech

Inf. podklad, prosinec 2001, 8 str.

5.165 Výchova budoucích soudců

Inf. podklad, leden 2001, 18 str.

5.127 Soudní vykonavatelé

Inf. podklad, březen 1999, 22 str.

5.105 Pracovní soudy

Překlad, srpen 1997, 17 str.

3.019 Vojenské soudy

Srovnávací studie, duben 1997, 8 str.

5.089 Správní soudnictví v Německu a Rakousku

Inf. studie, březen 1997, 20 str.

1.072 Rozhodčí řízení

Inf. studie, říjen 1994, 9 str.

1.065 Přehled způsobů ustanovování soudců. Právní postavení soudců. /1.verze/

Inf. studie, červen 1994, 9 str.

1.036 Ke koncepci postavení prokuratury: Úvahy k postavení prokuratury
Postavení státního žalobce v některých evropských zemích
Souhrn materiálů, květen 1993, cca 70 str.

IV. Hospodářství a obchodní právo

1. Obchodní společnosti, právo na podnikání

5.290 Zdaňování hazardních her v EU

Studie, září 2009, 14 str.

Autor: Josef Palán

Právní předpisy jednotlivých členských států, pokud jde o zdanění příjmů z poskytování služeb v oblasti hazardních her jsou formulovány zcela nesourodě. Výše „zdanění“ z provozování hazardních her je v členských státech vyjádřena zcela odlišně. Někde je vyjádřena jako procentní sazba, někde jako pevná částka splatná ročně nebo měsíčně. Někde je procentní sazba uvalena na vsazené vklady, někde na hrubý výnos (vklady mínus výhry + provozní náklady), někde na rozdíl mezi vklady a vyplacenými výhrami. Práce přináší podrobný přehled úpravy zdanění hazardních her v zemích EU.

5.280 Hazardní hraní distančním způsobem ve vybraných státech

Studie, prosinec 2007, 15 str.

Autoři: Michal Částek, Petra Kubařová, Jana Linková

Práce přináší přehled právních úprav vybraných zemí týkajících se hraní hazardních her s důrazem na možnost distančního provozování hazardních her. Autoři se zaměřují na povinnosti provozovatelů, omezení vztahující se k uživatelům, ochranu dětí a mladistvých a pravomoci dozorujících orgánů. Zvláštní část práce je věnována daňovým úpravám distančních hazardních her v jednotlivých zemích.

5.270 Trestní odpovědnost právnických osob ve vybraných státech EU

Studie, duben 2007, 17 str.

Autor: Martin Kavěna

Práce poskytuje přehled veřejnoprávních postihů protiprávního jednání právnických osob s důrazem na trestněprávní odpovědnost. V první části práce jsou uvedeny nejčastější cíle veřejnoprávních postihů (prevence protiprávního jednání, odplata za spáchaný čin, náprava pachatele) a zdůrazňuje se, že právní akty Evropské unie nevnucují členským státům jednotný regulační model odpovědnosti právnických osob. Postihy mohou spočívat jak ve správním, tak v trestním právu. Ve světě existují tři základní modely odpovědnosti právnických osob: americký model (trestní odpovědnost právnické osoby za širokou škálu jednání zaměstnanců firmy), anglický či francouzský model (více restriktivní model trestní odpovědnosti) a německý model (správní odpovědnost právnických osob).

5.259 Podmínky pro povolování provozu hazardních her ve vybraných zemích Evropské unie (úloha obcí)

Studie, srpen 2006, 9 str.

Autoři: Michal Částek, Eva Medková, Gabriela Tampová

Předložená komparativní studie si klade za cíl přiblížit úpravu hazardních her ve vybraných státech Evropské unie. Studie se primárně soustředí na podmínky povolování provozování hazardních her a na kompetence státních úřadů či obcí při udělování koncesí a při kontrole provozovatelů hazardních her.

5.251 Provozování loterií s důrazem na technologie umožňující dálkový přístup

Inf. podklad, prosinec 2005, 15 str.

Autoři: Eva Medková, Tereza Huclová

V úvodu komparativní studie jsou stručně nastíněny přístupy k regulaci hraní hazardních her.

V další části textu jsou v jednotlivých kapitolách popsány právní úpravy devíti vybraných evropských států (Belgie, Francie, Irsko, Německo, Rakousko, Slovensko, Španělsko, Švédsko, Velká Británie). Struktura kapitol sleduje toto schéma: po uvedení konkrétních právních předpisů jsou vymezeny základní pojmy, nastíněny podmínky provozování hazardních her a uveden orgán, kterému jsou svěřeny dozorčí pravomoci. O úpravě provozování hazardních her prostřednictvím technologií umožňujících dálkový přístup je pojednáno v závěru každé kapitoly. Většina z popsaných právních úprav problematiku provozování loterií a jiných podobných her prostřednictvím technologií umožňujících dálkový přístup výslovně neřeší. Na takové případy se tak vztahují obecné úpravy provedené jednotlivými vnitrostátními právními předpisy, které shodně za základní podmínku provozování hazardních her požadují získání tuzemské licence. S výslovnou úpravou hazardních her provozovaných prostřednictvím technologií umožňujících dálkový přístup se můžeme setkat na Slovensku a ve Velké Británii. I zde však právní řád požaduje vydání tuzemské licence.

5.243 Legislativní úpravy systému pevných cen mezi knihkupci a nakladateli v členských státech EU

Inf. podklad, září 2005, 14 str.

Autor: Jana Francová

Systémy pevných cen knih nejsou upraveny legislativou EU, proto záleží na rozhodnutí každého členského státu, zda národní systém pevných cen knih vyjme z dosahu soutěžních pravidel zakazujících ujednání o přímém určení cen či jej upraví speciálním zákonem nebo zda zachová na knižním trhu volnou hospodářskou soutěž a bude postihovat její narušení.

Evropské instituce se systémy pevných cen knih zabývaly opakovaně. Evropská komise ve svých rozhodnutích několikrát vyjádřila přesvědčení, že zatímco národní systémy pevných cen knih přispívají k zachování kulturního a jazykového bohatství, jejich aplikace na přeshraniční transakce je v rozporu s komunitárními soutěžními pravidly. Proto postihuje systémy pevných cen tehdy, pokud mají zjevné účín-

ky na obchod mezi členskými státy. Evropský parlament v roce 2002 Komisi vyzval, aby připravila návrh Směrnice upravující systém pevných cen knih.

V současnosti je systém pevných cen knih v některé z jeho podob realizován v členských státech EU v Dánsku, Francii, Itálii, Maďarsku, Německu, Nizozemí, Norsku, Portugalsku, Řecku, Slovinsku a ve Španělsku.

5.241 SQUEEZE-OUT – Právo výkupu účastnických cenných papírů

Inf. podklad, srpen 2005, 16 str.

Autor: Jana Francová

Anglický termín *squeeze-out* se používá pro označení změny vlastnické struktury akciové společnosti, kdy hlavní společník vlastní vůlí vytlačí z jím ovládané společnosti ostatní společníky. Obecně se rozlišují dvě základní formy *squeeze-outu*. První zahrnuje situace, kdy valná hromada rozhodne o zrušení společnosti a o převodu jmění na hlavního akcionáře, druhou základní formou je převzetí celé společnosti hlavním akcionářem při jejím zachování. Informační podklad se zabývá rozborem a posledním vývojem české právní úpravy obou uvedených forem v Obchodním zákoníku ve vztahu k úpravě institutu *squeeze-outu* ve Směrnici Evropského parlamentu a Rady 2004/25/ES ze dne 21. dubna 2004 o nabídkách převzetí (tzv. 13. Směrnice) a v Návrhu směrnice Evropského Parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice Rady 77/91/EHS, pokud jde o zakládání akciových společností a udržování a změnu jejich základního kapitálu. Samostatná kapitola je věnována úpravě *squeeze-outu* ve vybraných členských státech Evropské unie – v Rakousku, Německu, ve Francii, Itálii, Nizozemí a Velké Británii. V závěru jsou shrnuty hlavní odlišnosti české právní úpravy od komunitárního práva.

5.195 Regulace povolání architekta v některých evropských státech

Inf. podklad, květen 2003, 9 str.

5.190 Právní úprava ženské prostituce

Překlad, březen 2003, 25 str.

5.115 Právní úprava „spotřebitelských her“ (soutěží) ve vybraných zemích

Inf. podklad, květen 1998, 5 str.

2.046 Typy tržních ekonomik

Inf. podklad, květen 1996, 6 str.

5.026 Úprava problematiky výherních automatů v Německu

Inf. studie, říjen 1993, 6 str. + 2 příl.

2.001 Kapitálové společnosti v zahraničí

Inf. studie, září 1991, 13 str.

2. Obchodní vztahy, mezinárodní obchod

5.204 Dohody o ochraně investic – obecná část

Inf. podklad, červenec 2003, 13 str.

5.203 Dohody o ochraně investic

Inf. podklad, červenec 2003, 69 str.

2.068 Hospodářská soutěž

Překlad, listopad 2000, 47 str.

2.064 Německá právní úprava konkursu

Inf. studie, listopad 1999, 14 str.

5.144 Zadávání veřejných zakázek v EU

Inf. podklad, červen 1999, 15 str.

5.119 Vývoz a prodej předmětů kulturní hodnoty

Inf. studie, srpen 1998, 9 str.

2.056 Podpora vývozu ze zemí EU, USA a Japonska vůči třetím státům

Inf. podklad, květen 1998, 20 str.

5.085 Zásady ochrany proti dumpingovému dovozu v EU

Inf. studie, leden 1997, 14 str.

5.082 Ochrana vývozu kulturních předmětů právem ES

Inf. studie, leden 1997, 6 str.

2.039 Ochrana minoritního akcionáře v legislativě ES

Inf. studie, listopad 1995, 20 str.

1.072 Rozhodčí řízení

Inf. studie, říjen 1994, 9 str.

5.025 Ochrana hospodářské soutěže při výrobě a distribuci tisku v Německu a Rakousku

Inf. podklad, září 1993, 8 str.

3. Rozpočty

5.1202 Parlamentní kontrola nejvyšších kontrolních institucí ve vybraných zemích EU

Srovnávací studie, prosinec 2009, 8 str.

Autor: Marcela Cupalová

Studie se zaměřuje na parlamentní kontrolu hospodaření nejvyšších kontrolních institucí ve vybraných zemích EU. Analyzuje především, jak je tato problematika zakotvena v ústavách daných států a v zákonech upravujících činnost nejvyšších kontrolních institucí. Z této analýzy vyvozuje závěr, že v současných demokratických státech převažují úpravy, podle nichž má nejvyšší kontrolní instituce blízký vztah k parlamentu a podléhá parlamentní kontrole. Kontrolní funkce parlamentu vůči nejvyšší kontrolní instituci je obvykle přímo zakotvena v příslušném zákoně a zákon také většinou stanoví způsob této kontroly, popř. i povinnost prověření účetní závěrky instituce (nezávislým auditorem) a povinnost prezidenta této instituce podávat informace parlamentu.

2.093 Nálezy evropských kontrolních institucí

Studie, říjen 2009, 8 str.

Autor: Marcela Cupalová

Existují čtyři základní typy národních nejvyšších kontrolních institucí: model „dvora“, tj. kontrolní instituce disponující soudními funkcemi (zejména ve Francii, Itálii, Lucembursku, Portugalsku, Řecku, Španělsku a Rumunsku), model „kolegiálního orgánu“ (především v Německu a Nizozemsku), model kontrolního úřadu vedeného generálním auditorem (zejména v Dánsku, Irsku, Kanadě, ve Spojeném království a v USA) a „skandinávský model“, tedy model kontrolního úřadu působícího v rámci vládních orgánů (Finsko a Švédsko). Z této hrubé kategorizace se poněkud vymyká rakouský kontrolní úřad, vedený prezidentem, s kontrolní působností na ústřední, regionální a místní úrovni. Studie uvádí formy nálezů kontrolních institucí ve vybraných zemích ze všech výše uvedených čtyř kategorií.

2.092 Dopady světové ekonomické krize na veřejné rozpočty v zemích EU a vývoj českých veřejných financí

Studie, září 2009, 31 str.

Autor: Marcela Cupalová

Práce analyzuje dopady světové ekonomické krize na ekonomický vývoj ekonomik EU s důrazem na stav veřejných financí. Dále se zaměřuje na stav českých veřejných financí a upozorňuje na hlavní problémy a rizika spjatá s narůstajícím veřejným zadlužením. Analyzuje také příčiny, průběh a důsledky krize pro rozpočet – včetně úsporných opatření – ve dvou z nejvíce zasažených zemí – v Lotyšsku a Maďarsku. Příloha obsahuje přehled přijatých protikrizových opatření ve vybraných zemích EU.

2.090 Finanční rámec po roce 2013*Studie, březen 2009, 10 str.**Autor: Marcela Cupalová*

Víceletý finanční rámec zobrazuje priority unijní politiky ve finančním vyjádření a má zajistit střednědobou konzistentnost politiky, předvídatelnost zdrojů pro unijní politiky a rozpočtovou disciplínu, tj. že výdaje budou vydávány správným způsobem a v rámci limitů přístupných zdrojů. Současný finanční rámec EU pro období 2007–2013 byl schválen po dlouhém přípravném a vyjednávacím procesu v květnu 2006. Protože Evropská Unie v současnosti čelí novým úkolům a problémům (změna klimatu, energetická bezpečnost, migrace, ale také případná další rozšíření aj.), dohodly se v roce 2006 Evropský parlament, Rada EU a Evropská komise na zásadním přezkumu rozpočtu EU. Komise byla vyzvána k provedení komplexního hloubkového přezkumu zaměřeného na všechny aspekty výdajů EU, včetně společné zemědělské politiky, a zdrojů, včetně úlevy pro Spojené království, a k následnému podání zprávy v letech 2008/2009.

2.087 Reforma rozpočtu EU*Studie, říjen 2008, 14 str.**Autor: Marcela Cupalová*

Evropská unie v současnosti čelí novým úkolům a problémům jako je změna klimatu, energetická bezpečnost, migrace, ale také případná další rozšíření, proto se Evropský parlament, Rada EU a Evropská komise dohodly v roce 2006 na zásadním přezkumu rozpočtu EU. Komise byla vyzvána k provedení komplexního hloubkového přezkumu zaměřeného na všechny aspekty výdajů EU, včetně společné zemědělské politiky, a příjmových zdrojů EU, zahrnujících i úlevu pro Spojené království, a k následnému podání zprávy v letech 2008/2009. Práce se v úvodu zabývá směřováním prostředků v rámci současné finanční perspektivy pro období 2007–2013 a podává přehled obecných návrhů Evropské komise k revizi rozpočtu, které komise předložila k veřejné debatě ve svém Sdělení Komise: Reformovat rozpočet, změnit Evropu. Dále analyzuje jednotlivé výdajové kapitoly a podkapitoly rozpočtu. Zaměřuje se především na jejich přínos k plnění cílů Lisabonské strategie, tj. ambiciózního cíle EU stát se do roku 2010 „nejkonkurenceschopnější a nejdynamičtější znalostní ekonomikou na světě, schopnou udržitelného hospodářského růstu, s větším počtem lepších pracovních míst a s větší sociální soudržností“ a především na dva prioritní cíle, které byly stanoveny při přehodnocení Lisabonské strategie v březnu 2005, tj. růst a zaměstnanost. Identifikuje také témata, která budou pravděpodobně diskutována při přezkumu rozpočtu, včetně postojů jednotlivých členských zemí, a pravděpodobné scénáře dalšího vývoje jednotlivých politik a jejich financování. Další část práce se zabývá příjmovou stránkou rozpočtu, především oblastmi, které budou při přezkumu pravděpodobně diskutovány a uvádí také stanoviska jednotlivých členských států. Poslední část nastiňuje na příkladu Spolkové republiky Německo relativní shodu ve stanoviscích jednotlivých politických stran v rámci zemí EU.

1.184 Proces sestavování státních závěrečných účtů ve vybraných evropských zemích*Srovnávací studie, srpen 2007, 20 str.**Autor: Michal Částek*

Předložená komparativní studie se věnuje postupu při sestavování a schvalování státních závěrečných účtů ve vybraných evropských zemích. Studie byla zpracována na základě odpovědí národních parlamentů na otázky, které položil Parlamentní institut prostřednictvím databázového systému ECPRD a na základě dostupných internetových pramenů a odborné literatury. Studie nastiňuje možné důsledky vyplývající jak z případného neschválení státních závěrečných účtů tak z pochybení státních orgánů při hospodaření s veřejnými prostředky.

1.162 Projednávání státního rozpočtu v parlamentech vybraných zemí Evropské unie*Srovnávací studie, říjen 2005, aktualizace říjen 2006**Autoři: Michal Částek, Josef Palán*

Studie se věnuje postupu projednávání rozpočtu v parlamentech deseti vybraných zemí Evropské unie s parlamentní formou vlády. Cílem práce je zejména ukázat, zda mohou poslanci či jiné zainteresované subjekty předkládat ve sledovaných národních parlamentech pozměňovací návrhy k navrhovanému vládnímu rozpočtu (k výši jeho výdajů a příjmů, popř. ke změně jeho struktury) v jednotlivých fázích jeho projednávání. U států, u kterých se nám podařilo získat údaje, je v závěru uveden počet schválených pozměňovacích návrhů v závěrečném hlasování o státním rozpočtu a procentuální vyjádření podílu peněžního vyjádření schválených pozměňovacích návrhů poslanců na HDP dané země. Ze studie můžeme vysledovat, že „britsko-skandinávský model“ schvalování rozpočtu se opírá o silné pravomoci exekutivy, poslanci tak disponují omezenými možnostmi pozměňovat vládní předlohy rozpočtu. Navíc poslanci koaličních stran plně respektují vládní návrh rozpočtu a během jeho projednávání v parlamentu již nepředkládají pozměňovací návrhy. Na druhé straně v zemích jako Belgie, Estonsko a Slovensko mají poslanci větší možnosti i vůli ovlivňovat výdajovou stránku rozpočtu při schvalování státního rozpočtu, o čemž svědčí i fakt, že při schvalování rozpočtu na rok 2005 v jednotlivých parlamentech se finanční vyjádření pozměňovacích návrhů podílelo více než jedním promile na jejich HDP. Ve většině sledovaných zemí mohou pozměňovací návrhy předkládat jak skupiny poslanců nebo strany, tak jednotliví poslanci, pouze ve Švédsku může předkládat pozměňovací návrhy k vládnímu návrhu rozpočtu pouze skupina poslanců či politická strana, jednotliví poslanci pozměňovací návrhy podávat nemohou.

2.077 Rigidní projednávání rozpočtu ve vybraných zemích, povinně vyrovnané rozpočty*Inf. studie, listopad-prosinec 2002, 12 str.*

2.076 Rozpočtové určení výnosu daní*Inf. studie, listopad 2002, 32 str.***2.075 Fiskální reakce na povodně v Rakousku a Německu***Inf. studie, září 2002, 8 str.***2.069 Systém kontroly vyrovnanosti rozpočtů municipalit v Nizozemsku***Inf. studie, prosinec 2000, 9 str.***3.010 Projednání vojenského rozpočtu v parlamentu***Inf. studie, červen 1993, 7 str.*

4. Daně a poplatky

2.092 Dopady světové ekonomické krize na veřejné rozpočty v zemích EU a vývoj českých veřejných financí*Studie, září 2009, 31 str.**Autor: Marcela Cupalová*

Práce analyzuje dopady světové ekonomické krize na ekonomický vývoj ekonomik EU s důrazem na stav veřejných financí. Dále se zaměřuje na stav českých veřejných financí a upozorňuje na hlavní problémy a rizika spjatá s narůstajícím veřejným zadlužením. Analyzuje také příčiny, průběh a důsledky krize pro rozpočet – včetně úsporných opatření – ve dvou z nejvíce zasažených zemí – v Lotyšsku a Maďarsku. Příloha obsahuje přehled přijatých protikrizových opatření ve vybraných zemích EU.

5.290 Zdaňování hazardních her v EU*Studie, září 2009, 14 str.**Autor: Josef Palán*

Právní předpisy jednotlivých členských států, pokud jde o zdanění příjmů z poskytování služeb v oblasti hazardních her, jsou formulovány zcela nesourodě. Výše „zdanění“ z provozování hazardních her je v členských státech vyjádřena zcela odlišně. Někde je vyjádřena jako procentní sazba, někde jako pevná částka splatná ročně nebo měsíčně. Někde je procentní sazba uvalena na vsazené vklady, někde na hrubý výnos (vklady mínus výhry plus provozní náklady), někde na rozdíl mezi vklady a vyplacenými výhrami. Práce přináší podrobný přehled úpravy zdanění hazardních her v zemích EU.

5.280 Hazardní hraní distančním způsobem ve vybraných státech*Studie, prosinec 2007, 15 str.**Autoři: Michal Částek, Petra Kubařová, Jana Linková*

Práce přináší přehled právních úprav vybraných zemí týkajících se hraní hazardních her s důrazem na možnost distančního provozování hazardních her. Autoři se

zaměřují na povinnosti provozovatelů, omezení vztahující se k uživatelům, ochranu dětí a mladistvých a pravomoci dozorujících orgánů. Zvláštní část práce je věnována daňovým úpravám distančních hazardních her v jednotlivých zemích.

2.081 Den daňové svobody*Inf. studie, březen 2005, 6 str.*

Vymezení pojmu a metodika výpočtu. Den daňové svobody ve vybraných státech.

2.072 DPH v zemích EU – zdanění zdravotnických potřeb*Inf. studie, květen 2001, 10 str.***2.071 Daňové asigance***Inf. studie, březen 2001, 8 str.***2.067 Daňová reforma v SRN***Inf. studie, září 2000, 7 str.***2.059 Daň z nemovitostí v Nizozemsku***Inf. studie, březen 1999, 11 str.***5.061 Spotřební daň na tabák***Inf. studie, květen 1995, 10 str.*

5. Bankovníctví a pojišťovnictví

2.088 Spotřebitelské úvěry v ČR*Inf. studie, listopad 2008, 9 str.**Autoři: Marcela Cupalová, Lukáš Svátek*

Práce podává ucelený přehled o vývoji situace na trhu spotřebitelských úvěrů v České republice, a to jak v bankovním, tak v nebankovním sektoru. Analyzuje také zadlužení českých domácností a jeho dopady na domácnosti i ekonomiku jako celek. Na závěr monitoruje vývoj počtu zahájených a ukončených exekucí a úspěšnost ve vymáhání dluhů.

2.074 Praní špinavých peněz*Inf. studie, listopad 2001, 14 str.***2.052 Postup privatizace bank v zahraničí***Inf. podklad, srpen 1997, 8 str.*

6. Kapitálový trh

3.075 Opatření Evropské unie v reakci na světovou finanční krizi

Studie, únor 2009, 15 str.

Autor: Marcela Cupalová

Práce monitoruje hlavní opatření Evropské unie přijatá v reakci na světovou finanční krizi. Obsahuje jednak přehled závěrů jednotlivých Rad ministrů financí (ECOFIN) a Evropských rad, jednak také opatření Evropské komise. Opatření Evropské komise zahrnují dočasné uvolnění pravidel pro státní podpory a směrnice pro členské státy, jak mohou rekapitalizovat své finanční instituce v kontextu současné finanční krize, aby byly stabilizovány finanční trhy a zajištěna adekvátní úroveň půjček společností, ale zároveň nedošlo k významným narušením konkurence v souladu s pravidly EU o státní pomoci. Práce dále obsahuje přehled opatření v rámci Plánu evropské hospodářské obnovy, vydaného Komisí, který má prostřednictvím fiskálních stimulů a strukturálních opatření přispět k řešení současné finanční krize.

2.051 Komise pro kapitálové trhy ve Francii, Maďarsku, Polsku, USA a Velké Británii

Inf. podklad, červenec 1997, 53 str.

2.050 Kapitálový trh v Maďarsku a Polsku

Inf. studie, červenec 1997, 10 str.

2.049 Burzy ve Frankfurtu, New Yorku a Londýně

Inf. studie, červen 1997, 34 str.

7. Průmysl, energie

3.062 Vnější aspekty energetické bezpečnosti Evropské unie (Energetická poloha EU, vztahy s okolními regiony, perspektivy začlenění energetiky do Společné zahraniční a bezpečnostní politiky)

Studie, leden 2008, 38 str.

Autor: Václav Štěrba

Evropská energetická politika je dlouhodobě na předním místě v agendě Evropské unie. Diskuse na Evropské radě (8.–9. 3. 2007) a přijetí Akčního plánu pro období 2007–2009 není koncem, nýbrž začátkem dalšího procesu, který bude dominovat programům všech následujících předsednictví, ke kterému se bude vyjadřovat Evropský parlament, a který bude soustavně sledován i ze strany národních parlamentů členských států. Cílem tohoto materiálu je poskytnout komplexní informační zázemí k problematice energetické bezpečnosti – a to s důrazem na provádění vnější politiky EU či možné zahrnutí vnějších energetických vztahů do Společné zahraniční a bezpečnostní politiky EU.

5.278 Energetický balíček Evropské komise jako počátek nové energetické politiky EU

Studie, červenec 2007, 33 str.

Autor: Filip Ficner, Martin Kusák

Práce je zaměřena na energetickou politiku EU a reaguje na zásadní a aktuální téma přezkumu energetické politiky Unie. Shrnuje vývoj bezprostředně předcházející předložením tzv. energetického balíčku Komise, hlavního bodu přezkumu, a popisuje východiska a aktuální témata, ze kterých vzešel. Studie dále analyzuje tento soubor dokumentů, doplňuje postoj členských států EU vyjádřený přijatými závěry Evropské rady v březnu 2007 a připojuje výhled na další kroky, které budou následovat a měly by vyústit v návrh souboru legislativních opatření. Práce vychází z komplexního přístupu k aspektům energetické politiky zohledňujícího vazby na další politiky úzce související s oblastí energetiky. Právě nutnost širšího pojetí a komplexnějšího přístupu k energetice byla zcela zásadním motivem k revizi dosavadní politiky a konstituování nové energetické politiky Unie.

5.258 Vybrané aspekty energetické politiky Evropské unie

Studie, červenec 2006, 48 str.

Autor: Kamila Pazderníková

Práce se v jednotlivých kapitolách zabývá rozhodujícími oblastmi energetické politiky Evropské unie, které jsou klíčové pro postupné vytváření efektivního tržního prostředí na poli evropské energetiky.

V první kapitole autorka seznamuje s vývojem mezinárodní spolupráce v oblasti energetiky a prvními kroky na cestě ke společné evropské energetické politice. Následující kapitoly se věnují fungování vnitřního trhu s energií a energetickým dodáváním, jejichž bezpečnost se řadí mezi primární cíle současné evropské energetické politiky. Vzhledem k tomu, že jednou z aktuálních problematik je i otázka využití obnovitelných zdrojů energie, poslední část práce se zabývá jednotlivými typy zdrojů této energie a jejich současnému i potenciálnímu využití. Všechny kapitoly studie pro komplexnější pohled zahrnují i relevantní právní akty Společenství. Pokud má být proces hospodářské, měnové a politické unie EU efektivní, musí být tržním silám dovoleno ovlivňovat alokaci zdrojů v energetickém sektoru takovým způsobem, jakým tato alokace probíhá v jiných klíčových částech ekonomiky. Jakýkoli jiný způsob by mohl přispět k závažným netarifním bariérám volného obchodu. Vzhledem k rostoucí roli tržních sil v energetickém sektoru se dá očekávat, že působnost energetického trhu se bude řídit týmiž pravidly hospodářské politiky, jimiž se již nyní řídí jiné sektory ekonomiky. Rovněž se také bude řídit pravidly průmyslu a obchodu, což bude přispívat k zajištění efektivního fungování celkového trhu.

5.225 Atomový zákon, mezinárodní smlouvy o využití jaderné energie, atomové zákony SRN a Finska

Inf. podklad, červen 2004, 22 str.

Autor: Ludmila Wilhelmová

Zásadní práce v oboru atomového práva obsahuje komparaci následujících institutů v několika evropských státech, v ČR a v právu ES/EU.

Právní zajištění požadavků na bezpečnost a ochranu zdraví osob a životního prostředí je s ohledem na mezinárodní a navazující evropské právo vymezeno zejména úpravou následujících institutů: záruky za využívání jaderné energie, fyzická ochrana jaderných materiálů, jaderná bezpečnost a radiační ochrana.

Záruky za využívání jaderné energie představují oblast úpravy zajišťující, že jaderná energie bude využívána výhradně k mírovým účelům, a spočívající v důsledné evidenci použití a pohybu jaderných materiálů (tj. štěpných materiálů), jakož i souvisejících činností a jejich soustavné kontrole pod mezinárodním dohledem.

Fyzická ochrana jaderného materiálu do určité míry doplňuje systém záruk jako další forma prevence vůči jeho zneužití následkem teroristických či kriminálních činů.

Jaderná bezpečnost je oblast zaměřená na zajištění bezpečného provozu jaderných zařízení (tj. reaktorů a jiných technologických celků nakládajících s jadernými materiály), především z hlediska jejich technické konstrukce a funkce. Mezinárodní ani evropské právo však doposud závaznou unifikaci technických standardů v této oblasti neposkytují a příslušné kompetence včetně dozoru a kontroly jsou vykonávány na vnitrostátní úrovni.

Radiační ochrana se bezprostředně vztahuje k vykonávání činností a zahrnuje soubor preventivních technických a organizačních opatření, jejichž smyslem je chránit pracovníky, jakož i ostatní populaci a životní prostředí před zářeními a jeho účinky (patří sem např. optimalizace činností s ohledem na možná rizika, klasifikace pracovišť a pracovníků podle druhu činnosti, požadavky na odbornou způsobilost, limitování a monitorování dávek z ozáření apod.).

5.112 Právní úprava energie v EU (I. Část: Energetická politika EU a legislativa pro nejadernou oblast energie)

Inf. studie, červen 2002 (březen 1998), 16 str.

5.178 Právní úprava energie v EU (II. Část: Legislativa pro oblast jaderné energie)

Inf. podklad, červen 2002, 14 str.

8. Doprava, telekomunikace, ostatní služby

5.205 Provozní doba ve službách

Inf. podklad, leden 2010, 4 str.

Autor: Marcela Cupalová

Právní úprava provozní doby ve službách včetně omezení provozní doby v období svátků a dnů pracovního volna ve vybraných státech.

5.218 Tzv. objektivní odpovědnost provozovatele vozidla za přestupky v silničním provozu

Inf. podklad, březen 2004, 6 str.

Autoři: Jindřiška Syllouá, Martin Kavěna

Materiál byl zpracován jako informační podklad k návrhu zákona, jehož cílem bylo stanovit objektivní odpovědnost provozovatele silničního vozidla za všechny přestupky. Návrh stanovil, že jestliže provozovatel vozidla nebo osoba, které bylo svěřeno řízení vozidla, nesdělí příslušnému orgánu, kdo spáchal přestupek, má se za to, že se tohoto porušení dopustili sami. Materiál pojednává o případných způsobech, jakým by se taková povinnost provozovatele vozidla mohla obcházet, poukazuje rovněž na nedořešenou otázku (objektivní) odpovědnosti za náhradu škody. Na závěr pak materiál uvádí příslušnou právní úpravu ve Francii a Německu, jakož i rozsah objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla v těchto státech.

5.199 Svícení vozidel v denní době, vybavení hasicím přístrojem a používání zimních pneumatik

Inf. podklad, říjen 2003, 15 str.

5.141 Turističtí průvodci v právu ES

Inf. podklad, červen 1999, 11 str.

5.100 Oddělení železniční infrastruktury od dopravního provozu

Inf. studie, červenec 1997, 20 str.

9. Regionální a strukturální politika, státní podpora

2.089 Regionální politika EU

Inf. studie, únor 2009, 44 str.

Autor: Josef Palán

Vymezení pojmu „regionální politika“ a důvody jejího vzniku. Cíl regionální politiky na úrovni Evropské unie. Hlavní legislativní akty regionální politiky a jejich obsahové zaměření. Rozdělení území Evropské unie na tzv. NUTS jednotky a zavedení „klasifikace územních statistických jednotek“ (z francouzského La nomenclature des unités territoriales statistiques). Základní charakteristika hierarchických úrovní NUTS. Regiony způsobilé pro cíl „Konvergence“ a pro přechodný režim cíle „Konvergence“ (tzv. „phasing-out“). Státy způsobilé pro čerpání z Fondu soudržnosti a pro přechodný režim Fondu soudržnosti. Principy regionální politiky. Financování regionální politiky. Regionální politika v České republice. Zhodnocení politiky soudržnosti po rozšíření EU.

2.079 Srovnání investičních pobídek v ČR a v Polsku

Inf. studie, říjen 2003, 15 str.

2.070 Program přeshraniční spolupráce Phare CBC*Inf. studie, únor 2001, 18 str.***2.060 Podpora malého a středního podnikání v EU***Inf. studie, květen 1999, 20 str.***5.043 Kritéria pro vymezení hospodářsky problémové oblasti v západní Evropě***Inf. studie, duben 1994, 26 str.***1.047 Právní úprava regionální politiky v ČR***Inf. podklad, září 1993, 40 str.***V. Bezpečnost****3.074 Environmentální bezpečnost – teoretický rámec***Inf. studie, prosinec 2008, 6 str.**Autor: Jitka Fojtíková*

Práce vymezuje teoretické zařazení tzv. environmentální bezpečnosti do systému národní bezpečnosti. Předkládá přehled hlavních hrozeb, významných aktérů a nástrojů sloužících k zajištění environmentální bezpečnosti. Zvláštní část práce je věnována představení dokumentu Evropské komise a Vysokého představitele pro Společnou zahraniční a bezpečnostní politiku EU. Konkrétní zlepšení v oblasti environmentální bezpečnosti by se podle tohoto dokumentu mělo projevit v oblasti výzkumu, monitoringu, systému včasného varování, civilní ochrany, užití krizového managementu a nástrojů reakce na přírodní katastrofy.

3.069 Společná zahraniční a bezpečnostní politika Evropské unie v návrhu**Reformní smlouvy***Studie, říjen 2007, 18 str.**Autor: Václav Štěrbá*

Cílem této informační studie je poskytnout přehled o fungování Společné zahraniční a bezpečnostní politiky EU, důvodech pro její reformu a metodě této reformy. Hned po podpisu smlouvy v prosinci 2007 se začnou realizovat její ustanovení týkající se Evropského útvaru pro vnější činnost, tak aby tento byl se vstupem smlouvy v platnost plně připravený zahájit svoji činnost. Nastavení pravidel pro fungování tohoto útvaru a vytvoření podmínek pro práci „nového“ Vysokého představitele přitom zásadně ovlivní budoucí podobu zahraničních vztahů EU a tím i pozici Unie na světové scéně.

1. Armáda**3.072 Zřízení radarové stanice protiraketové obrany (ústavněprávní aspekty)***Studie, říjen 2008, 17 str.**Autor: Jindřiška Syllová*

Spolupráce České republiky s USA o zřízení radarové stanice protiraketové obrany Spojených států je z ústavněprávního hlediska komplikovanou záležitostí, skládající se z několika rozdílných právních úkonů. Tato práce má dva základní účely: Prvním účelem je analyzovat charakter jednotlivých úkonů tak, aby je bylo možno identifikovat s ústavněprávními pojmy a procedurami. Druhým pak zjistit, zda není některý z těchto úkonů z hlediska ústavněprávního zpochybnitelný – zda by některý z těchto úkonů nemohl být za určitých okolností Ústavním soudem zrušen.

3.061 Zapojení ČR do systému obrany proti balistickým raketám (ústavněprávní aspekty)*Studie, listopad 2006, aktualizace únor 2007, 17 str.**Autoři: Martin Kavěna, Jindřiška Sylllová*

Zapojení České republiky do systému obrany proti balistickým raketám je z ústavněprávního hlediska komplikovanou záležitostí, skládající se z několika rozdílných právních úkonů. Dohoda (smlouva) o protiraketové obraně je dvoustrannou mezinárodní smlouvou, upravenou v čl. 49 Ústavy. Pobytem ozbrojených sil jiných států na území České republiky se rozumí služební umístění specifikované součásti ozbrojených sil cizího státu nebo cizích států na území České republiky. K pojmu „pobyt“ je možno citovat důvodovou zprávu k současnému znění čl. 43 Ústavy: „Parlament vyslovuje souhlas s pobytem ozbrojených sil jiných států na území České republiky. Za pobyt se nepovažuje průjezd nebo přelet státního území ozbrojenými silami jiných států, proto je tato záležitost navrhována v odstavci 5 do rozhodovací působnosti vlády. Ozbrojenými silami ve smyslu rozhodovací pravomoci ústavních orgánů se rozumí vojenské útvary, vojenská zařízení a vojenské záchranné útvary,.. Ústava a její důvodová zpráva vykládají pojem tak, že se jím rozumí rovněž umístění vojenských zařízení jiného státu na území České republiky. Při tomto výkladu je nutno takový pobyt schválit oběma komorami Parlamentu kvalifikovanou většinou. Režim vlastního pobytu příslušníků ozbrojených sil cizího státu nestanoví usnesení Parlamentu, ale zákon. Tento zákon upravuje obecně podmínky, za nichž příslušníci cizích ozbrojených sil na území ČR pobývají. Takovým zákonem je nyní zákon č. 310/1999 Sb., o pobytu ozbrojených sil jiných států na území České republiky. Podmínky pobytu stanovené zákonem jsou obvykle předem dohodnuty prostřednictvím mezinárodních smluv (nyní SOFA). Jde o smlouvu podle čl. 49 Ústavy, k jejíž ratifikaci musí vyslovit souhlas obě komory Parlamentu.

3.026 Vývoj evropské bezpečnosti a obranné politiky v 90. letech 20. století*Inf. studie, březen 2000, 25 str.***3.025 Ústavní a mezinárodněprávní úprava vysílání vojsk mimo území státu***Inf. studie, červen 1999, 11 str.***3.021 Prostory pro výcvik vojsk v České republice a Spolkové republice Německo***Inf. podklad, listopad 1997, 12 str.***3.019 Vojenské soudy***Srovnávací studie, duben 1997, 8 str.***3.018 Kontrola branných sil parlamenty***Inf. studie, červenec 1996, 6 str.***3.017 Úprava duchovní péče v armádě***Inf. studie, červen 1996, 6 str.***3.010 Projednání vojenského rozpočtu v parlamentu***Inf. studie, červen 1993, 7 str.***3.004 Náhradní vojenská služba v některých evropských státech***Inf. studie, listopad 1991, 11 str.*

2. Policie a další bezpečnostní sbory

5.293 Právní úprava postavení policejních agentů*Studie, leden 2010, 12 str.**Autor: Hana Veselá*

Práce se zabývá použitím institutu agenta ve vybraných zemích a jeho zakotvením v právním řádu. Srovnávány jsou evropské úpravy (agent kontrolor) s odlišnou úpravou ve Spojených státech (agent provokatér). Zvláštní část práce se zabývá relevantními rozsudky Evropského soudu pro lidská práva. Použití skrytého (tajného) vyšetřovatele – agenta se změněnou identitou patří mezi zvláštní vyšetřovací postupy, které podléhají zpřísněné kontrole. Jejich použití totiž zasahuje do soukromí osob, které jsou pomocí této metody vyšetřovány. Mezi zvláštní vyšetřovací prostředky patří nejenom použití agenta se změněnou identitou, ale také odposlechy, odposlechy telefonních hovorů, sledování dat v elektronickém styku (včetně jejich rozšifrování), apod.

5.286 Odebírání vzorků DNA, nakládání s nimi a následná identifikace osob*Studie, březen 2009, 16 str.**Autor: Hana Veselá*

Práce se zabývá srovnáním právních úprav analýzy vzorků DNA pro potřeby policejních vyšetřování v České republice a ve vybraných evropských státech. Je popsán odběr vzorků DNA a jeho uchování, a dále DNA databáze v jednotlivých státech a jejich právní úprava.

5.285 Právní úprava instalace kamerových dohlížecích systémů a právní úprava uchování záznamů z kamerových systémů a používání záznamů*Srovnávací studie, leden 2009, 15 str.**Autoři: Jindřiška Sylllová, Jan Pulda*

Právní úprava problematiky kamerových dohlížecích systémů a videozáznamů je rozložena do několika právních oborů. Instalace systémů pro účely vnitřní bezpečnosti státu je obvykle upravena v policejních zákonech. Právní úprava v některých zemích umožňuje instalaci kamer za účelem bezpečnosti i jiným subjektům než policejním sborům, pak je obvykle tato úprava obsažena v obecním zřízení. U přípustnosti použití kamerových systémů v soukromých objektech je nutno zejména rozlišovat, zda jde o veřejnosti (nebo mnoha osobám) přístupné místo či zda se jedná o čistě soukromý prostor. Právní úprava uchování a používání videozáznamů z kamer je obsažena ve většině států v zákonech na ochranu osobních údajů. Je přitom

třeba určit, v jakém okamžiku se stává videozáznam osobním údajem. Pokud kamery nepoužívají záznamové zařízení, ale dochází jen k jejich sledování v reálném čase, nebo pokud nejsou záznamy použitelné jako zdroj osobních údajů z jiných důvodů, pak se legislativa určená pro ochranu osobních údajů na činnost kamerových systémů pravděpodobně nevztahuje. Pokud je tomu opačně, pak všechny shora uvedené systémy musí odpovídat zákonným ustanovením na ochranu osobních údajů. Instalace dohlížecích systémů na pracovních místech je specifickou částí problematiky, kde se akcentuje zejména souhlas pracovníků i jiných osob, ochrana míst soukromého použití (toalety), ochrana záznamů před zneužitím, identifikace pracovníka kontroly aj. Podobně je tomu u použití systémů ve školách. Práce obsahuje přehled právní úpravy v evropských státech, které představují různé řešení této problematiky. Vzhledem k tomu, že jde o obor rychle se rozvíjející, bude práce postupně doplňována o další poznatky.

3.071 Vízová amnestie v evropských zemích

Studie, květen 2008, 14 str.

Autor: Eva Částková

Vízová amnestie, jakožto jedna z možností regularizace nelegální migrace (tzn. legalizace nelegálních imigrantů) je používána mnoha evropskými státy jako nástroj migrační politiky státu. Potřebu řešit postavení nelegálních imigrantů v Evropě pocítuje nejen většina evropských států, ale tato otázka je diskutována i na mezinárodní úrovni. V nedávné době se problematice regularizace nelegální migrace věnovala Rada Evropy a v důsledku španělské regularizace z roku 2005 se tato tematika projednávala i na půdě EU. V úvodu práce jsou uvedeny argumenty svědčící pro používání regularizačních programů i proti němu tak, jak vyplývají ze zprávy Rady Evropy z 6. června 2007. Těžiště práce spočívá v přehledu regularizačních programů, které proběhly v posledních letech ve Španělsku, Francii, Belgii, Řecku, Itálii, Lucembursku, Portugalsku, Spojeném království a v Polsku a v bližší charakteristice některých z nich. Zejména je uvedeno časové trvání programů, jejich podmínky, cíl, ke kterému směřovaly a výsledná efektivita.

3.064 Struktura policie ve vybraných státech EU

Studie, březen 2007, 54 str.

Autor: Eva Medková

Obsahem práce je nástin uspořádání policejních sil ve čtrnácti státech Evropské unie, konkrétně v Belgii, Dánsku, Finsku, Francii, Itálii, Irsku, Lucembursku, Německu, Nizozemsku, Rakousku, Řecku, Španělsku, Švédsku, Velké Británii a České republice. Práce se věnuje popisu struktury policie a jednotlivých sil, které ji tvoří (civilního a případně i vojenského charakteru) z pohledu územního i kompetenčního uspořádání a z pohledu celkového řízení. Důraz je přitom kladen na hierarchicky nejvyšší řídicí úroveň (včetně ministerské), od níž se vlastní struktura odvíjí. Jednotlivým zemím jsou věnovány samostatné kapitoly, které se dále člení v případě existence více policejních sil, ať již federálních a zemských v případě federací, věcně specializovaných, či těch, jejichž kompetence jsou územně či jinak

omezeny. Zvláštní přílohou k tomuto textu jsou organizačními schémata vztahující se k jednotlivým policejním složkám. Příloha je dostupná elektronicky na adrese: http://www.psp.cz/kps/pi/PRACE/pi-3-064_prilohy.pdf

5.271 Otázky spojené se začleněním Průmské úmluvy do právního rámce ES/EU

Studie, duben 2007, 8 str.

Autor: František Čákr

Posilování přeshraniční policejní spolupráce je důležitým kompenzačním opatřením v souvislosti s odstraňováním kontrol na vnitřních hranicích. Pro Českou republiku je v dnešní době prioritou zapojení do schengenského prostoru, a proto je obecná podpora iniciativy na posílení přeshraniční policejní spolupráce přirozeným důkazem naší odhodlanosti stát se plnohodnotným členem schengenské spolupráce. Návrh rozhodnutí Rady č. 6002/07, o vystupňování přeshraniční spolupráce, zejména při potírání terorismu a přeshraniční trestné činnosti, ze dne 6. února 2007, takové posílení nabízí a v současné době se na evropské úrovni jedná o jeho konečné podobě. Cílem této práce je přiblížit vývoj spojený s Průmskou úmluvou, která je základem zmíněného návrhu rozhodnutí Rady č. 6002/07 a která, protože se dá předpokládat, že nebude návrhem převedena do právního rámce EU celá, bude i nadále mezi jejími signatářskými státy fungovat. Práce se zaměřuje na obsahovou stránku předkládaného návrhu rozhodnutí, stejně jako na způsob, jakým má k přenesení Průmské úmluvy do práva ES/EU dojít.

5.263 Právní úprava ochrany svědka v rámci trestního řízení a možnosti snížení trestu výměnou za spolupráci s orgány činnými v trestním řízení

Srovnávací studie, leden 2007, 38 str.

Autoři: Tereza Buriánová, Martin Kavěna

Boj proti organizovanému zločinu a proti dalším formám závažné trestné činnosti vyžaduje právní nástroje, které usnadní orgánům činným v trestním řízení získávání informací, které mohou vést k odhalování a objasnění takové trestné činnosti. V prvé řadě je nutné motivovat svědky, aby poskytli potřebné informace. Ochota svědků spolupracovat může být podpořena nabídnutím vhodné ochrany, resp. nabídnutím určitých úlev, pokud sami spáchali trestný čin (možnost snížení trestu, dohoda o imunitě). Práce srovnává právní úpravu ve vybraných státech EU a v USA.

3.058 Problematika právní úpravy používání operativní techniky

Srovnávací studie, prosinec 2006, 20 str.

Autor: Petra Bartáková

Práce se zabývá problematikou používání operativní techniky ve Finsku, Francii, Německu, Norsku, Rakousku, Slovensku, Švédsku a Velké Británii. U každé země jsou definovány nástroje spadající pod pojem operativní technika a jsou vymezeny jednotlivé instituce, které mohou konkrétní nástroje používat. U každé země je také popsán povolovací mechanismus pro použití operativní techniky, kontrolní mechanismus a způsob nakládání s výsledky pátrání, zejména ve vztahu ke třetím osobám.

5.230 Platy příslušníků policie, hasičů a vězeňské služby*Inf. podklad, prosinec 2004, aktualizace březen 2005, 41 str.**Autoři: Václav Štěrba, Robert Vyklický*

Tato práce vznikla k diskusi o novele zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. Věnuje se třem hlavním oblastem:

- 1) Plat příslušníků policie, hasičů a vězeňské služby ve státech EU v porovnání s platy ostatních pracovníků ve státní správě.
- 2) Jaké je zabezpečení příslušníků policie po skončení aktivní služby, tj. zda existují výsluhové renty – příspěvky, a v jaké výši?
  - 2a) Jaká je výše odchodného ze služby?
  - 2b) Po kolika letech služby má příslušník případně nárok na výsluhový příspěvek a v jaké výši % platu, či jak je tato výše stanovována?

Existuje nějaká forma pojištění policistů, hasičů vzhledem k rizikové práci ze strany státu (tj. mimo možnosti osobního připojištění u komerčních pojišťoven)?

Práce obsahuje data a informace z výše jmenovaných oblastí u vybraných evropských zemí. Jsou jimi Česká republika, Finsko, Francie, Itálie, Lucembursko, Německo, Polsko, Rakousko, Řecko, Slovensko, Španělsko, Švédsko a Velká Británie.

Materiál se skládá z třinácti případových studií a závěrečné analýzy. Případové studie pro jednotlivé země jsou jednotně členěny, a to následujícím způsobem: první kapitola obsahuje základní srovnávací údaje, druhá informuje o platových podmínkách u policistů, třetí u hasičů, čtvrtá u zaměstnanců vězeňské služby. V rámci druhé kapitoly je vždy podkapitola zabývající se penzemi policistů. Poslední kapitola se věnuje otázce pojištění policistů a hasičů vzhledem k jejich rizikové práci.

Závěrečná analýza přináší základní výstupy z dat u jednotlivých zemí, komparuje platové podmínky policistů, hasičů a zaměstnanců vězeňské služby ve vybraných zemích a sumarizuje celou práci.

5.201 Organizace a řízení požární ochrany v okolních státech*Inf. podklad, březen 2003, 7 str.***5.184 Prověřování důvěryhodnosti („integrity testing“)***Inf. podklad, červenec 2002, 15 str.***5.179 Použití policejního agenta při vyšetřování hospodářské trestné činnosti***Inf. podklad, únor 2002, 6 str.***3.002 Policie v USA***Inf. studie, říjen 1991, 14 str.***3.001 Policie ve Velké Británii***Inf. studie, září 1991, 16 str.*

3. Tajné služby

3.068 Legislativní úprava pro nakládání s utajovanými informacemi ve vybraných členských státech NATO*Studie, červenec 2007, 33 str.**Autoři: Petra Bartáková, Václav Štěrba*

Jedná se o studii komparující legislativní úpravy nakládání s utajovanými informacemi ve vybraných evropských státech (Česká republika, Estonsko, Lotyšsko, Litva, Norsko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko). Srovnávanými aspekty jsou 1) instituce odpovědné za nakládání s utajovanými informacemi a vydávání bezpečnostních oprávnění, 2) pravidla pro klasifikaci utajovaných informací, 3) oprávnění pro přístup k utajovaným informacím a realizace bezpečnostních prověrek, 4) sankce.

3.058 Problematika právní úpravy používání operativní techniky*Srovnávací studie, prosinec 2006, 20 str.**Autor: Petra Bartáková*

Práce se zabývá problematikou používání operativní techniky ve Finsku, Francii, Německu, Norsku, Rakousku, Slovensku, Švédsku a Velké Británii. U každé země jsou definovány nástroje spadající pod pojem operativní technika a jsou vymezeny jednotlivé instituce, které mohou konkrétní nástroje používat. U každé země je také popsán povolovací mechanismus pro použití operativní techniky, kontrolní mechanismus a způsob nakládání s výsledky pátrání, zejména ve vztahu ke třetím osobám.

3.057 Struktura tajných služeb a jejich parlamentní kontrola ve vybraných zemích*Srovnávací studie, prosinec 2006, 32 str.**Autoři: Jan Němec, Václav Štěrba*

Ve vzorku vybraných zemí (EU-15, Izrael, Rusko, Spojené státy americké) je zkoumána struktura a způsob kontroly tajných služeb. Práce definuje základní strukturu tajných služeb a konstatuje, že nejčastěji je možné se setkat s existencí dvou samostatných větví tajných služeb, a to – civilní domácí (vnitřní) zpravodajské služby, orientované na vnitřní bezpečnost státu, a - vojenské zpravodajské služby, které se zaměřují na vnější hrozby státu. Toto rozdělení však není mezi různými zeměmi totožné především co se úkolového obsahu a kompetencí jednotlivých institucí týká. Konkrétní struktura zpravodajského a bezpečnostního aparátu té které země závisí na jejím postavení a významu v mezinárodních vztazích, geopolitických determinantech, historickém vývoji, reálné existenci vnějšího a/nebo vnitřního ohrožení stávajícího pořádku atd. Kontrola činnosti tajných služeb se v demokratických zemích odehrává na několika úrovních, přičemž vždy podléhá jistému stupni utajení. Nejsilnější postavení vůči tajným službám má exekutivní moc státu (vláda, případně jen někteří její členové), která je z povahy věci odpovědná za chod tajných služeb, také proto že je to exekutiva, která prostřednictvím svých zástupců – příslušných ministrů, případně přímo předsed

dy vlády či prezidenta republiky – tajné služby úkoluje. Parlamentní kontrola tajných služeb se potom zaměřuje především na kontrolu jejich financování (často ve spolupráci s institucí typu Nejvyššího kontrolního úřadu), zákonnosti metod práce, způsob jejich úkolování ze strany exekutivní moci a jejich politickou neutralitu. V souladu s praxí utajení bývají o činnosti tajných služeb informováni jen vybraní členové parlamentu (např. členové zvláštního výboru pro kontrolu tajných služeb, předsednictvo parlamentní komory aj.).

3.012 Systém kontroly činnosti zpravodajských služeb ve vyspělých zemích

Komparativní studie, říjen 2005, aktualizace říjen 2006, 26 str.

Autoři: Václav Štěrba, Jan Němec

Komparativní studie se věnuje systému kontroly činnosti zpravodajských služeb ve vybraných zemích. Nejdříve je vždy popsána situace v dané zemi – počet a funkce zpravodajských služeb a systém jejich řízení. Následují kapitoly o kontrole zpravodajských služeb a jejich činnosti ze strany exekutivy, parlamentu a soudů. Důraz je kladen na úlohu parlamentu. Studie pokrývá celkem 9 států, z toho 8 států EU (Belgie, Francie, Itálie, Německo, Nizozemí, Rakousko, Španělsko, Velká Británie) a Spojené státy americké. Mezinárodní bezpečnostní dilema se významně proměnilo poté, co se po událostech z 11. září 2001 stal hlavní bezpečnostní hrozbou mezinárodní terorismus. Jedním z prvních přijímaných opatření v prakticky všech zemích transatlantického prostoru bylo posílení pravomocí zpravodajských služeb. V souvislosti s tím vyvstává otázka, kde leží hranice rovnováhy mezi nástroji používanými pro obranu společenství a mezi zachováním soukromí a intimity každého občana. Významnou úlohu v této oblasti sehrává stále více parlamentní kontrola tajných služeb. Parlamenty, resp. členové parlamentu, v této souvislosti vystupují jako zástupci občanů, kteří jsou nadáni většími pravomocemi vzhledem k tajným službám a mohou kontrolovat vyváženost pravomocí tajných služeb s ohledem na daný cíl – ochranu společenství před nebezpečím terorismu.

3.023 Trendy v legislativních úpravách týkajících se ochrany utajovaných skutečností v některých členských státech NATO

Inf. studie, leden 1998, 9 str.

1.097 Spolkový zákon na ochranu ústavy

Překlad, červen 1996, 40 str.

3.016 Parlamentní kontrola zpravodajských služeb v Německu

Překlad, říjen 1995, 2 str.

3.008 Zpravodajská služba Velké Británie

Inf. podklad, červen 1992, 13 str.

4. Zbraně

3.028 Zbrojní embargo vůči Číně a evropský Kodex vývozu zbraní

Inf. studie, duben 2005, 14 str.

3.024 Právní úpravy týkající se zbraní ve vybraných státech Evropy

Inf. studie březen 1999, 33 str.

3.015 Postavení soukromých bezpečnostních služeb ve vybraných zemích a v ČR

Inf. podklad, duben 1995, 49 str.

3.014 Držení zbraní na území ČR (právní úprava)

Inf. studie, listopad 1994, 21 str. + 2 příl.

3.013 Zákon o střelných zbraních v Kanadě a obecné tendence právní regulace

Inf. studie, listopad 1994, 9 str.

VI. Sociální politika a zdravotnictví

2.088 Spotřebitelské úvěry v ČR

Inf. studie, listopad 2008, 9 str.

Autoři: Marcela Cupalová, Lukáš Svátek

Práce podává ucelený přehled o vývoji situace na trhu spotřebitelských úvěrů v České republice, a to jak v bankovním, tak v nebankovním sektoru. Analyzuje také zadlužení českých domácností a jeho dopady na domácnosti i ekonomiku jako celek. Na závěr monitoruje vývoj počtu zahájených a ukončených exekucí a úspěšnost ve vymáhání dluhů.

1. Práce a sociální věci, zaměstnanost

5.272 Další profesní vzdělávání – právní úprava a stav ve vybraných evropských zemích

Srovnávací studie, květen 2007, 15 str.

Autor: Jan Němec

Další profesní vzdělávání, tedy profesní vzdělávání dospělých, patří k jednomu z faktorů rozvoje kvalifikace osob a zvyšování jejich uplatnitelnosti na trhu práce. Práce se zaměřuje na oblast dalšího profesního vzdělávání ve vybraných západoevropských zemích, přičemž pozornost je věnována právní úpravě, administraci na vládní a dalších úrovních státní správy, zmíněny jsou hlavní zdroje financování kurzů dalšího profesního vzdělávání a u každé z vybraných zemí je rovněž popsán proces akreditace a evaluace organizací, které studijní programy v rámci dalšího profesního vzdělávání poskytují, ze strany příslušných veřejných autorit.

5.267 Právní úprava dobrovolnictví ve vybraných zemích Evropské unie

Srovnávací studie, březen 2007, 32 str.

Autor: Jan Němec

Práce poskytuje přehled o podobě právní úpravy dobrovolnictví ve vybraných zemích Evropské unie. Některé země přijaly zvláštní úpravu dobrovolnictví a tato úprava stanoví jednotná pravidla a požadavky jak na dobrovolníky, tak na organizace, ve prospěch kterých se angažují. U zemí, kde tato speciální úprava není, poskytuje naše studie přehled obecných právních norem, kterými se dobrovolnictví řídí. U každé země je uvedena definice dobrovolnictví, právní normy, které dobrovolnictví upravují, vzdělávání dobrovolníků, povinnosti organizací, sociální zabezpečení dobrovolníků, výkon dobrovolnické služby mimo území domovského státu a u zemí s povinnou vojenskou službou i vztah mezi dobrovolnickou službou a výkonem náhradní vojenské služby.

5.265 Povinnost zaměstnavatelů zaměstnávat zdravotně postižené osoby (povinné kvóty)*Srovnávací studie, únor 2007, 6 str.**Autor: Vladimíra Pejchalová-Grünwaldová*

Obsahem práce je přehled právní úpravy povinnosti zaměstnavatelů zaměstnávat zdravotně postižené osoby (povinné kvóty) ve vybraných členských státech Evropské unie – v Belgii, Dánsku, Francii, Itálii, Německu, Polsku, Rakousku, Švédsku, a ve Velké Británii. Z analýzy příslušných právních úprav zkoumaných států jsou patrné dva přístupy k dané problematice. Většina států má v právních řádech upravenou povinnost zaměstnavatelů rezervovat určitý počet pracovních míst pro zdravotně postižené osoby – Belgie, Francie, Německo, Rakousko, Polsko, Itálie. Zákoně alternativní plnění této povinnosti má upraveno pouze Francie (formou plateb příspěvků a uzavírání dílčích a kolektivních smluv). Druhá skupina států nemá výslovně právně upraveny povinné kvóty. Obecně se jedná o státy severské, ze zkoumaných států jsou to Dánsko, Švédsko a Velká Británie. Tyto státy garantují právo na zaměstnání zdravotně postižených osob, na úrovni zákonných předpisů, nepřímou prostřednictvím antidiskriminačních zákonů a zákonů o rovnosti při zaměstnávání, které zakazují diskriminační přístup ze strany zaměstnavatelů ve vztahu ke zdravotně postiženým osobám ve všech aspektech zaměstnávání.

5.256 Konkrétní formy pomoci v mateřství a rodičovství v členských státech EU*Inf. studie, leden 2006, 7 str.**Autor: Patricie Gilfova*

Materiál podává přehled o formách pomoci matkám a rodičům v členských státech EU. Informuje o základních dávkách (porodné, rodičovské přídavky), jejich výši, délce vyplácení, uplatnění nároku. Úvodní část je věnována komunitární a mezinárodní právní úpravě ochrany práv v mateřství a rodičovství.

5.126 Peněžitá pomoc v mateřství a rodičovství v členských státech EU*Inf. studie, září 2005, 11 str.**Autor: Patricie Gilfova*

Dávky v mateřství a rodičovství – přehled, podmínky pro přiznání, určování výše, způsob poskytování, ochrana těhotných žen a žen po porodu z hlediska zachování pracovního místa v zemích EU, USA, střední a východní Evropy.

5.228 Sociální pomoc ve vybraných členských státech Evropské unie*Inf. podklad, prosinec 2004, 15 str.**Autor: Vladimíra Pejchalová-Grünwaldová*

Srovnávací studie je zpracována s důrazem na rodinné dávky a na podporu v bydlení ve vybraných členských státech Evropské unie – Dánsku, Finsku, Francii, Itálii, Německu, Nizozemí, Španělsku, Švédsku a Velké Británii. Analyzovány jsou čtyři modely sociálního státu – liberální, sociálně-demokratický, konzervativní a latinský. Studie srovnává systémy finanční podpory rodin v podobě dávek, včetně jejich druhu a výše (přídavky na děti, rodičovské příspěvky, příspěvky v mateřství a otcovství, porodné, daňové transfery), a dále systémy sociální podpory v bydlení.

5.217 Systém sociálního zabezpečení v České republice*Inf. podklad, březen 2004, 22 str.***5.208 Systém důchodového zabezpečení ve Velké Británii***Inf. podklad, srpen 2003, 10 str.***5.196 Pracovní smlouva na dobu určitou v právu vybraných zemí***Inf. podklad, duben 2003, 13 str.***5.192 Reforma důchodového systému***Inf. podklad, září 2002–leden 2003, 52 str.***5.169 Důchodová reforma v Polsku a Maďarsku***Inf. podklad, duben 2001, 7 str.***5.148 Výpočet dávek peněžitě podpory v mateřství***Inf. podklad, listopad 1999, 2 str.***5.138 Problematika pracovních knížek ve vybraných zemích***Inf. podklad, září 1999, 5 str.***5.131 Důchodové pojištění a připojištění v USA***Inf. studie, duben 1999, 9 str.***5.108 Podíl státních a nestátních organizací na poskytování sociálních služeb v zemích EU***Inf. studie, listopad 1997, 8 str.***5.105 Pracovní soudy***Překlad, srpen 1997, 17 str.***5.103 Právo na stávku***Inf. podklad, srpen 1997, 48 str.***5.102 Zaměstnávání občanů se zdravotním postižením v zahraničí***Inf. podklad, červenec 1997, 10 str.***5.078 Sociální zabezpečení migrujících pracovníků v zemích EU***Překlad, září 1996, 56 str.***5.050 Právní úprava zaměstnání v Evropě***Inf. studie, leden 1995, 22 str.*

5.022 Spolurozhodování zaměstnanců podle německé úpravy*Inf. studie, červenec 1993, 5 str. + 2 příl.***2.028 Rodinná politika ve vyspělých zemích***Inf. studie, červen 1993, 8 str.*

2. Zdravotnictví

5.279 Určení hodnoty bodu, výše úhrad a objemu poskytnuté péče (hrazené z veřejného zdravotního pojištění) z hlediska ústavnosti a úmluv o lidských právech*Studie, říjen 2007, 32 str.**Autor: Jindřiška Sylllová*

Předkládaná studie se zabývá problematikou určení hodnoty bodu, výše úhrad a objemu poskytnuté péče hrazené z veřejného zdravotního pojištění z hlediska ústavnosti a úmluvy o lidských právech. Podle autorčina názoru podloženého odbornou literaturou lze na rámcové smlouvy pohlížet jako na akty soukromého práva i jako na akty veřejného práva. Je nutno rozlišovat mezi vztahem soukromoprávním, tj. vztahem mezi příslušnými zdravotnickými zařízeními a zdravotními pojišťovnami vznikajícím na základě rámcové smlouvy jako aktu soukromého práva, a vztahem veřejnoprávním, tj. povinností adresátů podzákonného právního aktu – v daném případě vyhlášky jako normativního aktu veřejného práva, jehož obsah rámcová smlouva tvoří – řídit se jejími ustanoveními. Z uvedeného vyplývá, že rámcové smlouvy mohou ukládat povinnosti zdravotnickým zařízením pouze na základě zmocnění zákonem, v jeho mezích a při zachování základních práv a svobod. Rámcové smlouvy nesmí překračovat meze základních práv a svobod dané zákonem. Studie obsahuje i rámcovou komparaci s vybranými evropskými zeměmi.

Názory občanů na transplantace a dárcovství orgánů*Studie Nadace Karla Pavlíka zpracovaná ve spolupráci s Factum Invenio**Pro využití v Poslanecké sněmovně poskytl Nadace Karla Pavlíka.**červenec 2007***5.229 Adopce***Inf. podklad, prosinec 2004, 25 str.**Autor: Vladimíra Pejchalová-Grünwaldová*

Studie obsahuje přehled právních úprav adopce ve vybraných členských státech EU – Belgii, Finsku, Francii, Irsku, Itálii, Německu, Nizozemí, Rakousku, Španělsku, Švédsku a Velké Británii. V závěru práce je uvedeno srovnání jednotlivých právních úprav z hlediska rozhodování, souhlasu rodičů, podmínky věku nebo věkového rozdílu, rozlišení adopce prosté a adopce úplné, účinků adopce, možnosti adoptovat i osoby zletilé nebo existence speciálních zákonů.

5.220 Úhrada zdravotní péče z veřejného zdravotního pojištění v Evropské unii*Inf. podklad, duben 2004, 17 str.**Autor: Patricie Gillová*

Poskytování zdravotní péče v rámci Evropské unie spadá do působnosti Nařízení Rady (EHS) č. 1408/71 a Nařízení Rady (EHS) č. 574/72 (dále jen Nařízení) o aplikaci systémů sociálního zabezpečení na zaměstnané osoby a jejich rodinné příslušníky pohybující se na území Společenství. Tato nařízení jsou přímo účinná ve všech státech EU a mají přednost před zákonem. Upravují typy dávek, okruhy oprávněných osob a způsob jejich vyplácení. Podstatu nařízení tvoří tzv. čtyři principy koordinace:

Aplikace právního řádu jediného státu – U zaměstnané nebo SVČ osoby přecházející z jednoho členského státu do druhého je důležité, aby nenastala situace, kdy není v žádném členském státě pojištěna nebo je pojištěna v několika členských státech zároveň. V některých členských státech je pojištěna každá osoba, která má v tomto státě trvalé bydliště (např. v Dánsku), zatímco v jiných členských státech používají jiné kritérium, podle kterého je kryt pojištěním každý, kdo v takovém státě pracuje (např. v Německu). Pokud by neexistovala koordinace, mohlo by docházet k uplatňování různých kritérií pro pojištění. Mohly by tak nastat situace, kdy pracovník buď nebude pojištěn vůbec, nebo bude kryt několika systémy zároveň. Nařízení 1408/71 zajišťuje, aby k takovému (pozitivní nebo negativní) kolizi zákonů nemohlo dojít. Předpis stanoví kritéria, podle kterých lze aplikovat pouze jednu národní legislativu, přičemž obecným pravidlem je, že se uplatňuje legislativa, kde zaměstnaná nebo SVČ osoba pracuje (zde je pojištěna sociálně i zdravotně), bez ohledu na místo jejího trvalého pobytu (článek 13).

Rovnost zacházení – Jedná se o rovnost zacházení z důvodu státního občanství (migrující pracovníci mají stejná práva a povinnosti jako občané toho daného členského státu).

Výplata dávek i do ciziny – Podle Nařízení se státy vzdávají všech doložek vyžadujících trvalý pobyt. Invalidní, starobní, vdovské a sirotčí důchody a důchody vyplývající z pracovních úrazů a nemocí z povolání, stejně jako úhrady za poskytnutou zdravotní péči, kterých bylo nabyto dle zákonů členského státu, musí být příslušné osobě vypláceny, a to i tehdy, jestliže tato sídlí v jiném členském státě. Vyplácení těchto dávek může být prováděno kdekoli ve Společenství, kde je pojištěnec chce dostávat, trvalý pobyt se nevyžaduje ani pro přiznání, ani pro vyplácení peněz.

Sčítání dob pojištění – Doby účasti na pojištění v různých členských státech se pro získání nároku na dávku (službu) sčítají.

5.200 Právní úprava interrupcí v zemích Evropské unie a v České republice*Inf. podklad, červen 2003, 15 str.***5.197 Náhrada škody způsobené na zdraví***Inf. podklad, květen 2003, 11 str.*

5.182 Zdravotnické systémy Velké Británie a Spojených států amerických*Inf. podklad, červenec 2002, 47 str.***5.181 Vztahy mezi spotřebiteli, poskytovateli a plátcí zdravotní péče***Inf. podklad, červenec 2002, 10 str.***5.180 Spoluúčast pacientů na hrazení výdajů na zdravotní péči***Inf. podklad, červenec 2002, 49 str.***5.202 Právní úprava léčitelství v SRN, Švédsku, Velké Británii, Kanadě a USA***Inf. podklad, listopad 2001, 11 str.***5.170 Systém zdravotnictví v Itálii***Inf. podklad, srpen 2001, 9 str.***5.102 Zaměstnávání občanů se zdravotním postižením v zahraničí***Inf. podklad, červenec 1997, 10 str.***5.099 Vyjednávání ve zdravotnictví***Inf. podklad, červen 1997, 22 str.***5.097 Systém zdravotnictví v Rakousku***Inf. podklad, červen 1997, 16 str.***5.096 Financování fakultních nemocnic v Anglii, Německu a Francii***Inf. studie, duben 1997, 81 str.***5.080 Posudkové lékařství v zahraničí***Inf. podklad, leden 1997, 15 str.***5.079 Financování zdravotní péče ve Švýcarsku***Inf. podklad, říjen 1996, 10 str. a příl.***5.077 Léková politika v SRN, Rakousku a Švýcarsku***Inf. podklad, červenec 1996, 11 str.***5.057 Předpoklady pro uznání invalidity v ČR a v zahraničí***Inf. podklad, duben 1995, 24 str.***5.053 Financování nemocnic v zahraničí***Inf. podklad, únor 1995, 34 str.***5.036 Zdravotnictví v Holandsku***Inf. podklad, únor 1994, 11 str.***5.012 Nemocenské pojištění - jeho systém a fungování ve Spolkové republice Německo***Inf. studie, červen 1993, 8 str.***5.015 Zdravotní péče a nemocenské dávky ve vztahu k cizincům***Inf. podklad, duben 1993, 7 str.*

3. Bytová politika

5.277 Úprava nájemních vztahů ve vybraných evropských zemích*Studie, květen 2007, 35 str.**Autor: Michal Částecký, Martin Kavěna*

Srovnávací práce se věnuje úpravě nájmu v soukromém nájemním sektoru ve vybraných zemích. Studie se soustředí na právní úpravu nájmu bytových prostor (příp. shrnutí postupného vývoje právní úpravy) a na podmínky týkající se nájemních smluv (doba nájmu, pravidla týkající se smluvní výpovědi, cena nájemného a pravidla pro její stanovení). Ve všech sledovaných státech je sektor soukromých nájmu alespoň minimálním způsobem regulován a právní řády zde obvykle obsahují kogentní pravidla, pokud jde o stanovení ceny nájemného (resp. možnost navyšování této ceny) a o ochranu nájemce v některých dalších aspektech (výpovědní doba atd.). U vybraných zemí (Finsko, Norsko, Portugalsko, Velká Británie) jsou ve druhé části kapitol uvedeny možnosti získání příspěvku na bydlení včetně výpočtu podpory a metod zjišťování vhodnosti uchazečů o dávku. Při výpočtu příspěvku na bydlení se zejména zohledňuje výše příjmu domácnosti, výše nájemného, velikost nájemního bytu a počet osob zde bydlících.

5.107 Řešení bytové politiky*Inf. studie, září 1997, 24 str.***5.064 Zkušenosti z realizace bytové politiky v Kanadě***Inf. podklad, říjen 1995, 10 str.***5.042 Bytová politika v Belgii a Nizozemí***Inf. studie, říjen 1994, 45 str.***5.029 Bezbariérový přístup do staveb***Inf. podklad, leden 1994, 11 str.*

4. Rovné příležitosti

5.237 Zásada rovnosti žen a mužů v mezinárodním, evropském a českém právu

Inf. podklad, květen 2005, 56 str.

Autor: Patricie Gílllová

Mezinárodní právo obvykle dělá rozdíl mezi diskriminací, kterou zakazuje, a mezi rozlišováním, které je za určitých okolností povoleno.

Nikdo nesmí být diskriminován na základě pohlaví, rasy, barvy pleti, jazyka, náboženství, politických nebo jiných názorů nebo sociálního původu nebo příslušnosti k národnostní menšině, na základě majetku, rodového nebo jiného postavení. Za diskriminaci se považuje nerespektování zásady rovnosti zacházení, která patří v demokratické společnosti k základním požadavkům.

Zásada nediskriminace je podstatou a základnou pro prosazování rovnosti pohlaví. Bez právní ochrany před diskriminací v otázkách pohlaví by nebylo možné zvyšovat povědomí pro potřebu spravedlnosti a pro podporu schopností obou pohlaví. Pokud se se dvěma osobami nebo dvěma skupinami osob (v tomto případě ženami a muži), které se považují za srovnatelné, nezachází stejně, lze to považovat za diskriminaci, nemá-li rozdíl v zacházení rozumné zdůvodnění, legitimní cíl nebo různé výchozí pozice. V takových případech je nutno zachovávat princip proporcionality. To znamená, že ve vztahu k jakémukoli tvrzení týkajícímu se diskriminace musí být zjištěno, zda se zacházení liší za srovnatelné situace, zda je mezi použitými prostředky a cílem jistý proporční vztah a je-li stanoveného cíle těmito prostředky dosaženo.

Práce obsahuje komparaci znění mezinárodních dokumentů a norem zabývajících se rovností pohlaví a pro srovnání i znění práva ČR.

1.152 Postavení žen v parlamentních stranách

Inf. podklad, únor 2004, 34 str.

5.106 Rovnost v přístupu k zaměstnání a zákaz diskriminace z důvodu pohlaví a věku

Inf. studie, srpen 1997, doplněno květen 2003, 17 str.

5.104 Diskriminace na základě pohlaví

Překlad, srpen 1997, 37 str.

VII. Zemědělství a životní prostředí

1. Zemědělství

5.275 Návrh reformy společné organizace trhu s ovocem a zeleninou

Inf. podklad, květen 2007, 13 str.

Autor: Josef Palán

Informační materiál pro jednání Výboru pro evropské záležitosti dne 18. května 2007.

5.274 Návrh reformy společné organizace trhu s vínem

Inf. podklad, květen 2007, 16 str.

Autor: Josef Palán

Informační materiál pro jednání Výboru pro evropské záležitosti dne 18. května 2007.

5.273 Reforma společné zemědělské politiky EU

Inf. podklad, květen 2007, 13 str.

Autor: Josef Palán

Informační materiál pro jednání Výboru pro evropské záležitosti dne 18. května 2007.

5.250 Struktura vlastnictví a užívání zemědělské půdy a dosavadní rozsah její privatizace ve vybraných zemích střední a východní Evropy

Studie, listopad 2005, 19 str.

Autor: Martin Kusák

Studie zpracovává problematiku struktury vlastnictví a užívání zemědělské půdy v souvislosti s procesy transformace v Polsku, Maďarsku, Slovinsku a Estonsku. V návaznosti na studii PI č. 5.247, která se týká evidence půdy a pozemkových úprav ve vybraných zemích EU, je cílem práce popsat skladbu vlastnických a užívatelských vztahů k zemědělské půdě ve zmíněných státech, a doplnit tak uvedenou studii o přehled míry fragmentace zemědělské půdy, která ovlivňuje hlavní priority pozemkových úprav v těchto zemích. U každého probíraného státu je uveden stav na počátku 90. let, z něhož vycházely pozemkové reformy – celková výměra zemědělské půdy, skladba vlastnictví a užívacích vztahů. Dále jsou stručně popsány způsoby provedení pozemkových reforem (restituce, privatizace či jiné způsoby) a míra jejich dokončení, doprovázené číselnými údaji. Nakonec je u každého státu popsána současná struktura vlastnictví a užívání zemědělské půdy.

5.247 Evidence půdy a pozemkové úpravy ve vybraných zemích EU*Studie, září 2005, 46 str.**Autor: Martin Kusák*

Studie se zabývá dvěma tematickými okruhy, které spolu do jisté míry souvisejí, a sice evidencí půdy a pozemkovými úpravami. Problematika je zpracována pro sedm vybraných států EU: Dánsko, Nizozemsko, Německo, Rakousko, Polsko, Maďarsko a Estonsko. Vždy jsou uvedeny základní prameny práva, základní charakteristika institutu v té které zemi, hlavní cíle a zásady a dále institucionální zajištění agendy příslušnými orgány. V některých případech jsou uvedeny zvláštnosti daného institutu či je dán větší důraz na některé dílčí otázky, např. procedurální. Evidence půdy existuje ve vybraných státech zpravidla v rámci jednotné katastrální evidence všech nemovitostí, přičemž majetková práva k nemovitostem jsou ve většině případů zaznamenána v samostatném registru (pozemkových knihách). Ve všech vybraných zemích se uplatňuje s drobnými odchylkami zásada superficies solo cedit, tedy že stavba je součástí pozemku. Pokud jde o pozemkové úpravy, liší se podoba tohoto institutu zejména co do územního i věcného rozsahu, což souvisí i s odlišnostmi v hlavních cílech. Základní cíl pozemkových úprav, kterým je dosažení takové struktury vlastnictví zemědělských pozemků, jež umožní efektivní využívání půdy k zemědělské produkci, je v posledních desetiletích stále více doprovázen požadavky v oblasti ochrany životního prostředí. V řadě zemí (např. Německo, Nizozemsko) je pro pozemkové úpravy charakteristický rovněž komplexní územně-plánovací přístup zaměřený především na rozvoj venkova a vytváření infrastruktury. Širší zaměření pozemkových úprav je typické zejména pro západoevropské státy a naopak pro státy střední a východní Evropy je naléhavější otázkou přeuspořádání rozdrobené struktury vlastnictví zemědělské půdy, která vznikla v důsledku transformace hospodářství těchto států. Pro doplnění problematiky je v poslední části studie věnováno několik poznámek institucionálnímu zajištění nakládání s půdou ve vlastnictví státu v Polsku a Maďarsku.

2.084 Bulharské zemědělství*Inf. podklad, září 2005, 17 str.**Autor: Josef Palán*

Politicko-hospodářská charakteristika, makroekonomické indikátory Bulharska, vztahy Bulharska a ČR.

5.222 Legislativní úprava zájmových sdružení zahrádkářů ve vybraných státech*Inf. podklad, květen 2004, 12 str.**Autoři: Robert Vyklícký, Jindřiška Sylllová*

V žádném ze členských států Evropské unie neexistuje zvláštní úprava zájmových sdružení zahrádkářů. Sdružení nebo svazy zahrádkářů vznikají na základě obecného zákona o občanských sdruženích a jejich činnost není obvykle žádným způsobem kognitně regulována (např. Finsko a Švédsko, jak je uvedeno dále). Tyto subjekty jsou převážně neziskovými organizacemi, které mají zahrádkaření uvedeno jako jeden z hlavních cílů své činnosti.

V některých členských státech Evropské unie jsou zákonem upraveny podmínky nájmu zahrádek, které jsou ve vlastnictví obcí (např. Německo, Rakousko a Velká Británie, jak je uvedeno dále). Ani tyto zákony ale neupravují podmínky a způsob vzniku zájmových sdružení zahrádkářů. Tato sdružení nicméně vystupují jako jedna ze stran nájemního vztahu (např. Rakousko).

Ve většině států asociace nebo svazy zahrádkářů či jiných pěstitelů patří mezi aktivní lobbistické skupiny (zejména v Německu, Švédsku nebo v Itálii).

2.066 Předpokládané dopady vstupu ČR do EU na naše zemědělství*Inf. studie, květen 2000, 12 str.***2.065 Evropský garanční a řídicí zemědělský fond (EAGGF)***Inf. studie, prosinec 1999, 5 str.***2.061 Vývoj zemědělství v České republice***Inf. studie, říjen 1999, 28 str.***5.092 Regulace trhu se zemědělskou půdou ve vybraných zemích EU***Inf. studie, duben 1997, 23 str + příl.***5.070 Společná zemědělská politika EU v 90. letech***Překlad, únor 1996, 15 str.***2.041 Tržní regulace v zemědělství USA***Inf. podklad, listopad 1995, 8 str.***2.040 Společná zemědělská politika EU (tržní řády)***Inf. studie, říjen 1995, 23 str.***2.032 Porovnání zemědělství ČR, Německa, Francie a Rakouska***Inf. podklad, únor 1994, 9 str.*

2. Životní prostředí

3.074 Environmentální bezpečnost – teoretický rámec*Inf. studie, prosinec 2008, 6 str.**Autor: Jitka Fojtíková*

Práce vymezuje teoretické zařazení tzv. environmentální bezpečnosti do systému národní bezpečnosti. Předkládá přehled hlavních hrozeb, významných aktérů a nástrojů sloužících k zajištění environmentální bezpečnosti. Zvláštní část práce je věnována představení dokumentu Evropské komise a Vysokého představitele pro Společnou zahraniční a bezpečnostní politiku EU. Konkrétní zlepšení v oblasti environmentální bezpečnosti by se podle tohoto dokumentu mělo projevit v oblasti

výzkumu, monitoringu, systému včasného varování, civilní ochrany, užití krizového managementu a nástrojů reakce na přírodní katastrofy.

4.019 Právní úprava ES na úseku vodní politiky, přehled právních předpisů, charakteristika

Inf. podklad, kořen 2005, 12 str.

Autor: Martin Kusák

Vodní politika je tradiční oblastí právní úpravy ES a má své počátky již v 70. letech 20. stol. Právní úprava na tomto úseku se vyznačuje velkým počtem právních předpisů s dílčím věcným zaměřením. Nakládání s vodami a jejich ochrana nebyly ještě do nedávné doby (do přijetí Rámcové směrnice o vodách) regulovány komplexně, ale předmětem úpravy se stávaly jen ty vody, které sloužily k určité činnosti. Dalším znakem této právní úpravy byl emisně zaměřený přístup, tzn. především regulace vypouštění znečišťujících látek. Cílem práva ES v oblasti vodního hospodářství bylo zajištění ochrany vodních zdrojů ke specifickým způsobům jejich využití a regulace vypouštění odpadních vod a nakládání s nebezpečnými látkami, které by mohly ohrozit jakost vod. Pro právo ES na tomto úseku je charakteristické, že je tvořeno téměř výlučně směrnicemi, které jsou nástrojem harmonizace vnitrostátních právních řádů členských států a nezahrnuje žádná nařízení, jež mají bezprostřední účinek v členských státech – nejde tedy v případě vodního hospodářství o unifikaci práva, ale pouze o stanovení požadavků, které musí členské státy promítnout do svých právních řádů.

Výše popsany „díličí“ přístup však nezajistil dosažení stanovených cílů, a tak ES přistoupilo v průběhu 90. let ke koncepční změně vodní politiky, jejímž výsledkem se stalo přijetí rámcové směrnice 2000/60/ES ustavující rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky („Rámcová směrnice o vodách“). Tento právní předpis se stal nástrojem k vytvoření provázané vodní politiky Společenství. Vyznačuje se navíc komplexní povahou, tj. pokrývá v celé šíři oblast vodní politiky v rámci ES.

4.018 Aarhuská úmluva o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí

Inf. podklad, listopad 2003, 5 str.

Autor: Magdaléna Soobodová

Úmluva o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí EHK OSN (dále jen „Aarhuská úmluva“ či „úmluva“) byla podepsána v dánském Aarhusu dne 25. června 1998. Vstoupila v platnost 30. října 2001 v souladu se svým čl. 20. Úmluvu podepsalo též Evropské společenství. Aarhuská úmluva představuje významný horizontální nástroj práva životního prostředí. Zpravidla se hovoří o tzv. třech pilířích Aarhuské úmluvy: za prvé přístup veřejnosti k informacím o životním prostředí, za druhé účast veřejnosti na rozhodování o určitých činnostech, při tvorbě plánů a programů a při přípravě legislativy, za třetí přístup k právní ochraně v souvislosti s předchozími dvěma body.

Vzhledem k povaze Aarhuské úmluvy jakožto průřezového nástroje dopadá tato úmluva na celou oblast práva životního prostředí.

4.015 Nakládání s autovraky v Evropské unii

Inf. podklad, únor 2001, aktualizace září 2003, 21 str.

4.017 Nakládání s geneticky modifikovanými organismy

Inf. podklad, říjen 2002, 8 str.

4.016 EIA – posuzování vlivů na životní prostředí

Inf. podklad, říjen 2002, 7 str.

4.012 Právní úprava zdrojů minerálních vod, léčivých zdrojů a lázní v zemích Evropské unie

Inf. podklad, červenec 2000, 9 str.

4.013 Odpovědnost výrobců nevrátných obalů a ukládání odpadů v zemích Evropské unie

Inf. podklad, duben 2000, 10 str.

4.014 Hospodaření s odpady

Inf. podklad, březen 2000, 11 str.

4.011 Geneticky modifikované organismy

Inf. podklad, únor 2000, 11 str.

4.010 Komunitární program pro životní prostředí LIFE

Inf. podklad, kořen 1999, 10 str. a přílohy

4.009 Posuzování vlivu na životní prostředí ve vybraných státech

Inf. studie, říjen 1998, 14 str.

4.008 Právo na informace o životním prostředí

Inf. studie, září 1997, 25 str.

4.004 Ochrana přírody

Inf. studie, březen 1995, 12 str.

4.003 Obchod s limity za znečištění životního prostředí

Inf. podklad, únor 1994, 7 str.

VIII. Vzdělání, kultura, média a informace

1. Vzdělání, výchova a sport

5.282 Systém předškolního vzdělávání ve vybraných zemích EU

Studie, červenec 2008, 40 str.

Autoři: Patricie Gillová, Vladimíra Pejchalová-Grünwaldová, Petra Bartáková, Eva Dostálová

Práce přináší přehled systémových a právních úprav vybraných zemí týkajících se organizace, financování a provozování zařízení předškolní péče. Autorky se zaměřují na rozsah poskytovaných služeb, povinnosti provozovatelů, podíl soukromých a veřejných zřizovatelů. Pozornost je věnována statistickým údajům o struktuře zařízení a míře jejich využívání cílovou skupinou dětí v předškolním věku.

5.272 Další profesní vzdělávání – právní úprava a stav ve vybraných evropských zemích

Srovnávací studie, kořen 2007, 15 str.

Autor: Jan Němec

Další profesní vzdělávání, tedy profesní vzdělávání dospělých, patří k jednomu z faktorů rozvoje kvalifikace osob a zvyšování jejich uplatnitelnosti na trhu práce. Práce se zaměřuje na oblast dalšího profesního vzdělávání ve vybraných západoevropských zemích, přičemž pozornost je věnována právní úpravě, administraci na vládní a dalších úrovních státní správy, zmíněny jsou hlavní zdroje financování kurzů dalšího profesního vzdělávání a u každé z vybraných zemí je rovněž popsán proces akreditace a evaluace organizací, které studijní programy v rámci dalšího profesního vzdělávání poskytují, ze strany příslušných veřejných autorit.

5.266 Vymáhání studentských půjček

Srovnávací studie, březen 2007, 17 str.

Autoři: Michal Částek, Eva Medková

Studie se ve své první části věnuje nástrojům vymáhání studentských půjček ve vybraných zemích, ve kterých se poskytování půjček na studium tradičně využívá. Studie analyzuje jak systém odloženého splácení studentských půjček (Spojené království, Austrálie, Spojené státy americké) tak modely studentských půjček a jejich vymáhání ve vybraných evropských zemích. Druhá část studie poskytuje příklady různých forem vymáhání dlužných částek v České republice, a to ze strany státních správních úřadů (dlužné pojistné na zdravotní pojištění, na sociální zabezpečení, daňové nedoplatky) či bankovních domů při nesplácení úvěrů poskytnutých bankami. Uvedené nástroje vymáhání různých forem dluhu vůči státu či bance by představovaly klíčové vodítka při nastavení systému splácení a vymáhání půjček na studium v ČR. Studie může posloužit jako inspirace při hledání vhodného modelu poskytování a vymáhání studentských půjček v České republice.

5.172 Možnosti zahraničního studia v členských státech EU*Inf. podklad, listopad 2001, 10 str.***5.155 Systém domácího vzdělávání v USA a ve vybraných zemích Evropy***Inf. podklad, leden 2000, 22 str.***5.153 Finanční podpora sportu ve vybraných zemích Evropy***Inf. podklad, prosinec 1999, 8 str.***5.140 Systémy řízení školství v Rakousku a Itálii***Inf. podklad, květen 1999, 15 str.***5.121 Střední školství***Inf. materiál, říjen 1998, 20 str. a příl.***5.117 Systémy řízení školství ve vybraných zemích EU***Inf. studie, červen 1998, 47 str.***5.091 Hodnotová orientace a využití volného času dětí a mládeže***Inf. podklad, květen 1997, 33 str.***5.055 Nobelova cena***Inf. podklad, březen 1995, 6 str.***5.032 Pojetí a rámcové zásady školského zákona***Inf. studie, prosinec 1993, 20 str.*

2. Média

5.289 „Neoprávněné nakládání s osobními údaji“ § 178 trestního zákona v kontextu trestních zákonů vybraných evropských států (tzv. náhubkový zákon).*Srovnávací studie, srpen 2009, 17 str.**Autor: Hana Veselá*

Práce srovnává trestný čin „Neoprávněné nakládání s osobními údaji“ s právní úpravou ve vybraných zemích a řeší otázku, zda i v jiných státech existují trestně-právní ustanovení, stěžující práci žurnalistů takovým způsobem, jak je tomu v České republice.

1.153 Regulace médií v parlamentu (televizní přenosy, přístup k poslancům) v Evropě a USA*Inf. podklad, únor 2004, aktualizace květen 2009, 27 str.**Autor: Jindřiška Sylllová*

Přístup novinářů do Parlamentu signalizuje do značné míry otevřenost parlamentní demokracie ve státě. V posledních několika letech se vztah parlamentu k novinářům významně změnil. Tímto procesem se zabývá komparace více než dvacítky evropských a mimoevropských států.

Ve většině parlamentů je situace taková, že novinář nemůže plnit své povinnosti bez příslušné akreditace.

V některých zemích se parlamentní zpravodajové sdružují a jejich organizace hraje významnou úlohu v proceduře udělování akreditací. V Rakousku a Itálii udílí tato organizace akreditaci sama. Ve Francii je vytvořen zvláštní výbor, složený ze zástupců novinářů a parlamentu, který zajišťuje akreditace.

Na rozdíl od pléna je přístup novinářů do výborů omezen. Jejich přítomnost je (pokud není jednání veřejné) možná, pouze jestliže jsou pozváni. Ve státech, kde je veřejné zasedání výboru, není ve většině zemí přístup omezen, často se provádí i přenos do vnitřního okruhu a prostřednictvím internetu.

V řadě zemí je omezen pohyb novinářů po budově sněmoven. Je zakázáno např. dělat rozhovory v určitých prostorách a novináři musí jít do vlastní kanceláře poslance. Druhým řešením je vyhrazení prostor, které jsou určeny k setkávání s novináři, popř. k přenosu rozhovorů s nimi.

Ve většině zemí existuje určitá forma televizních nebo rozhlasových přenosů z parlamentu. Pravidelné přenosy celých plenárních zasedání se praktikují ve většině států (obvykle jsou prováděny přímo v parlamentu a použity pro uzavřený televizní okruh a internetový přenos). Tyto přenosy jsou zpracovávány parlamentním personálem (nebo najatou firmou) podle pevně stanovených pravidel, technicky jsou zajištěny ve většině států pohyblivými kamerami z pevných stanišť. Operátoři jsou umístěni mimo sál. Kvalita tohoto přenosu je velmi důležitá. Pokud má sloužit pro televizní společnosti, musí jít a jde většinou o velmi kvalitní přenos, který je kontinuálně řízen z režie – soubor kamer je jednotlivě a stabilně z režie ovládán a jejich pohled se mění (tento přístup k přenosu má velká většina států). Některé státy mají automatické zařízení, jež zaměřuje pohled na poslance, který zrovna mluví do mikrofonu z místa (např. Slovinsko, autorka studie viděla toto zařízení v Senátu v Kazachstánu). Zejména v parlamentech, v nichž poslanci mluví z místa (což je velká část parlamentů), je nutno operativně měnit pohledy kamer (typicky Velká Británie, Portugalsko a další státy).

Pro použití materiálů z parlamentu existují v řadě zemí pravidla, stanovená usnesením sněmovny nebo předsedou parlamentu, která brání jejich zneužití zejména za účelem ohrožení vážnosti parlamentu (tedy např. záběry z parlamentu se nesmí používat v montážích pro pořady určitého charakteru).

V ostatních státech se přenáší výběr, pro který je buď použit materiál z interního okruhu, nebo je společně dovoleno pořídit vlastní přenos. Pro tento přenos jsou zařízena pevná místa pro kamery, někdy je však možno snímat i z galerie z jakéhokoli místa či přímo z pléna.

5.287 Legislativní úprava ochrany zdroje informací ve vybraných evropských zemích a srovnání s úpravou v České republice a judikatura Nejvyššího soudu Spojených států ve vztahu k ochraně zdroje informací

Studie, duben 2009, 23 str.

Autoři: Vladimíra Pejchalová-Grünwaldová, Jan Pulda

Právo na ochranu zdroje informací novinářů je garantováno v řadě mezinárodních dokumentů. Toto právo bylo zvláště uznáno Organizací spojených národů, Radou Evropy, Organizací amerických států, Africkou unií a Organizací pro bezpečnost a spolupráci v Evropě. Evropské státy k ochraně zdrojů informací novinářů přistupují různě – některé státy (většina) mají speciální zákony a některé (podstatná menšina) přiznávají garanci ochrany zdrojů informací v Ústavě jako součást ústavní ochrany svobody slova. V common law jurisdikcích (USA, Kanada, Austrálie nebo Spojené království Velké Británie a Severního Irsku) není vymezena explicitní ústavní ochrana zdroje informací novináře. Ve všech těchto zemích se problematika ochrany zdrojů informací novináře stala předmětem legislativní úpravy nebo rozhodovací činnosti soudů. Studie přináší přehled základních národních úprav týkajících se této problematiky a přehled judikatury Evropského soudu pro lidská práva.

5.248 Právo na odpověď

Srovnávací studie, listopad 2005, 26 str.

Autoři: Eva Medková, Jindřiška Sylllová, Pavel Bartůšek

Po stručném historickém exkurzu vývoje práva na odpověď se studie věnuje obecným teoretickým otázkám. Zmiňuje se o jednotlivých koncepcích tohoto práva, které se v jednotlivých právních úpravách vyskytují a vyjadřuje se i k jeho vztahu k ochraně, kterou nabízí občanské právo. Pojednává i o úpravě, která byla doporučena pro členské státy Rady Evropy.

Těžiště studie však spočívá v popisu jednotlivých právních úprav institutu práva na odpověď ve vybraných evropských státech. Struktura textu popisu jednotlivých úprav sleduje toto schéma: po vymezení pramenů práva je pozornost věnována obsahu samotného institutu a tomu, kdo je oprávněnou osobou. Dále je vymezen způsob, jakým se reaguje na žádost oprávněné osoby domáhající se svého práva, tzn. uveřejnění či odmítnutí odpovědi, a též je pojednáno o možnosti právní ochrany oprávněné osoby pro případ, že dojde k porušení práva. V některých případech jsou také stručně uvedeny instituty s právem na odpověď související.

5.216 Veřejnoprávní a soukromé televize v některých evropských státech

Inf. podklad, březen 2004, 75 str.

Autor: Milan Šmíd

Veřejné vysílání, zdůvodněné akceptovaným veřejným zájmem, zajišťují obvykle veřejné společnosti (podniky), které mají v různých zemích různou podobu. Veřejné podniky mají určité shodné rysy se státními institucemi: oboje slouží veřejným zájmům, tedy uspokojují veřejné potřeby. Na straně druhé se liší tím, že zatímco státní instituce financované z výnosu daní poskytují služby veřejnosti jako neděli-

elnému celku, často bezplatně (patří mezi ně např. armáda, policie, veřejné školství apod.), u veřejných podniků lze jejich služby či zboží rozdělit na konkrétní dělitelné prvky sloužící konkrétním jedincům, kteří za ně často platí i poplatky (např. pošta, železnice, elektrárny, plynárny apod.). Veřejný podnik má tudíž své vlastní příjmy a svůj majetek, se kterými může podle okolností samostatně hospodařit, může mít i formu obchodních společností.

Základní charakteristiky veřejnoprávní instituce, zřízené za účelem poskytování služeb veřejného zájmu, které soukromý sektor není schopen na komerčním ziskovém základě zajistit, jsou ve velké většině shodné v různých zemích. Taková instituce je:

- ustavena právní normou,
- která vymezuje předmět činnosti dané instituce,
- specifikuje způsob jejího financování a
- stanovuje mechanismus veřejné kontroly její činnosti.

Detaily tohoto uspořádání se případ od případu, stát od státu, mohou lišit, nicméně hlavní rozdíly mezi veřejným a soukromým sektorem vysílání jsou přibližně stejné. Kapitoly rozsáhlé komparativní práce věnované vysílacím systémům v jednotlivých evropských státech se zaměřují na charakteristiky vysílacích systémů.

5.191 Vztah mezi vydavatelem a distributorem tisku v některých evropských státech

Inf. podklad, březen 2003, 6 str.

5.167 Prodej licencí na provozování rozhlasového a televizního vysílání v Maďarské republice

Inf. podklad, březen 2001, 10 str.

5.110 Pluralismus a koncentrace médií ve vnitřním trhu

Inf. podklad, říjen 1998, 114 str.

5.114 Veřejnoprávní rozhlasové regionální stanice v SRN a Rakousku

Inf. studie, duben 1998, 15 str.

5.111 Předpisy SRN upravující televizní a rozhlasové vysílání

překlad, únor 1998, 28 str.

5.101 Socializační role masmédií u dětí a mládeže. Negativní prvky ve vysílání (drogy, násilí). Děti a reklama.

Inf. studie, červenec 1997, 47 str.

5.098 Nabídka a sledovanost masmédií u dětí a mládeže

Inf. podklad, červen 1997, 37 str.

5.071 Koncentrace vlastnictví médií

Inf. studie, únor 1996, 20 str.

5.067 Právo na utajení zdroje informací*Inf. studie, leden 1996, 6 str.***5.054 Regulace tiskových agentur v zahraničí***Inf. studie, březen 1995, 22 str.***5.044 Regulace zobrazování násilí ve vybraných státech***Inf. studie, únor 1995, duben 1999, 44 str.***5.034 Vybírání koncesionářských poplatků***Inf. studie, leden 1994, 18 str. a příl.***5.025 Ochrana hospodářské soutěže při výrobě a distribuci tisku v Německu a Rakousku***Inf. podklad, září 1993, 8 str.***5.019 Komparativní studie regulace rozhlasového a televizního vysílání***Inf. studie, červenec 1993, 34 str.***5.011 Právní úprava distribuce tiskovin v Německu a Rakousku***Inf. podklad, únor 1993, 8 str.*

3. Reklama

5.175 Umístování reklam v okolí pozemních komunikací*Inf. podklad, březen 2002, 6 str.***5.047 Právní regulace reklamy***Inf. studie, říjen 1994, 8 str.***5.035 Legislativní úprava tabákové reklamy***Inf. studie, leden 1994, 17 str.*

4. Ochrana údajů a informační systémy

5.154 Nezávislost orgánů kontrolujících ochranu dat v členských státech*Inf. podklad, leden 2000, 11 str.***5.113 Pravidla přístupu k úředním informacím***Překlad, červenec 1998, 59 str.***5.087 Ochrana osobních údajů v právu ES a mezinárodním právu***Inf. podklad, leden 1997, 27 str.*

5. Informační technologie

5.164 Státní podpora využívání informačních technologií na základních a středních školách ve vybraných zemích Evropy a v USA*Inf. podklad, listopad 2000, 16 str.***1.096 Spolkový zákon o ochraně dat***Překlad, červen 1996, 56 str.***5.066 Právo na informace od státních úřadů***Inf. podklad, prosinec 1995, 26 str.*

IX. Nevládní organizace

5.267 Právní úprava dobrovolnictví ve vybraných zemích Evropské unie

Komparativní studie, březen 2007, 32 str.

Autor: Jan Němec

Práce poskytuje přehled o podobě právní úpravy dobrovolnictví ve vybraných zemích Evropské unie. Některé země přijaly zvláštní úpravu dobrovolnictví a tato úprava stanoví jednotná pravidla a požadavky jak na dobrovolníky, tak na organizace, ve prospěch kterých se angažují. U zemí, kde tato speciální úprava není, poskytuje naše studie přehled obecných právních norem, kterými se dobrovolnictví řídí. U každé země je uvedena definice dobrovolnictví, právní normy, které dobrovolnictví upravují, vzdělávání dobrovolníků, povinnosti organizací, sociální zabezpečení dobrovolníků, výkon dobrovolnické služby mimo území domovského státu a u zemí s povinnou vojenskou službou i vztah mezi dobrovolnickou službou a výkonem náhradní vojenské služby.

1. Církve

5.284 Ústavní konformita účelového určení finančních náhrad církvím

Studie, leden 2009, 10 str.

Autoři: Vladimíra Pejchalová-Grünwaldová, Jindřiška Sylllová

Návrh zákona o zmírnění některých majetkových křivd způsobených církvím a náboženským společenstvem v době nesvobody, o vypořádání majetkových vztahů mezi státem a církvemi a náboženskými společenstvími by teoreticky mohl obsahovat účelové omezení využití kompenzační náhrady. Posudek pojednává o tom, zda – pokud stát má zákonem zmírnit křivdy a částečně vrátit majetek – je ústavně přípustné, aby zároveň vyžadoval, aby byl tento majetek určen pro účely, které sám považuje za prospěšné. Účelem omezení nemůže být (jako je tomu u nadací) zachování darovaného majetku účelu, který chce jeho původní vlastník. Účelem je tedy pouhá obava z autonomního využití kompenzací církvemi. Má tato obava své opodstatnění například v historickém kontextu? Do určité míry ano. Podle konfesionálních předpisů v 19. století státní správa dohlížela na uchování jmění kostelů (tzv. záduší) i na obrocích, zákony upravovaly i určitou formu daně z majetku obrocích, která sloužila na uhrazení potřeb Katolické církve. Posudek dochází ke konstatování, že úprava výhradního použití kompenzací na neziskový sektor nemá žádný cíl nebo účel, který by odpovídal ustanovením Ústavy a Listiny nebo veřejnému zájmu. Čl. 16 odst. 4 Listiny nevyklučuje *a priori* účelové omezení využití církevních kompenzací. Jejich účelové omezení však musí být omezeno na tu jejich část, která je nezbytná pro účely podpory kultury a musí být určeno právě pro účely kultury. Zbýlá část finančních kompenzací může být účelově omezena jen z velmi malé části tak, aby nebyla omezena nezávislost církví na

státu, a za takovým účelem, který je úměrný případnému omezení. Mezinárodní lidskoprávní judikatura přitom zastává názor, že stát vlastním uvážením a prostřednictvím demokraticky přijatého zákona nejlépe určí, jak restituovat nespravedlivě zabavený majetek.

5.242 Vztah kanonického práva Církve římskokatolické a právního řádu ČR. Možnosti registrace, resp. evidence právnických osob zřizovaných církvemi na území ČR

Inf. studie, listopad 2003, 18 str.

Autoři: Jindřiška Sylllová, Petr Kolář

Rozsáhlá studie obsahuje právní rozbor v názvu naznačených otázek. Jedním ze závěrů studie je, že nelze hovořit o nadřazenosti kanonického práva ve vztahu k právu státnímu a o vázanosti jeho ustanoveními vůči všem občanům. Na druhé straně však ani není možné konstatovat nadřazenost státního práva ve vztahu k právu kanonickému, neboť to má charakter autonomního instrumentu zajišťujícího realizaci práva zaručeného v čl. 16 odst. 2 Listiny: „Církev a náboženské společnosti spravují své záležitosti, zejména ustanovují své duchovní a zřizují řeholní a jiné církevní instituce nezávisle na státních orgánech.“ Podstatným rysem tohoto ustanovení Listiny je tedy skutečnost, že církev a náboženské společnosti spravují své záležitosti nezávisle na státních orgánech, a to právě – v případě Církve katolické – prostřednictvím autonomní normotvorby v podobě Kodexu kanonického práva.

5.185 Mezinárodní smlouvy uzavřené mezi Svatým stolcem a některými evropskými státy

Inf. podklad, srpen 2002, 17 str.

5.159 Postavení církví ve vybraných státech Evropské unie

Inf. podklad, září 2000, 72 str.

Tato práce Parlamentního institutu obsahuje komparativní srovnání vybraných konfesněprávních úprav v Evropě. Zaměřuje se na problematické okruhy ve vztahu státu a církví, které tvoří předmět vzájemných dohod a smluv, ať už mezinárodních nebo přijatých na národní úrovni.

Výklad k úpravám jednotlivých států vždy vychází z načrtnutí historického vývoje, který vymezuje specifickou situaci toho kterého státu. Dále se zabývá oblastí pramenů konfesního práva, jež jsou často včleněny do textu ústav a dalších zákonů, otázkou právního postavení církví a náboženských společností a jejich financováním, které je nezřídka předmětem sporů mezi představiteli církevní a státní moci. Nakonec je vždy věnována pozornost úpravě manželského práva a působení církví v armádě, školství, médiích a dalších veřejných institucích.

Závěr práce tvoří přílohy obsahující grafické znázornění náboženské příslušnosti v zemích EU a tabulka naznačující skladbu finančních zdrojů na krytí nákladů činnosti církví v jednotlivých evropských státech.

1.117 Jurisdikční moc v církvi

Inf. studie, únor 1999, 31 str.

5.014 Vztah státu a církví v evropských státech a USA

Inf. studie, říjen 1995, 25 str.

2. Nadace, obecně prospěšné organizace

5.269 Přístup nevládních neziskových organizací k soudům v případech, kdy je diskriminací ohrožen větší počet osob

Komparativní studie, duben 2007, 6 str.

Autor: Vladimíra Pejchalová-Grünwaldová

Práce se zabývá přístupem nevládních neziskových organizací k soudům ve vybraných členských státech Evropské unie – Francie, Itálie, Litva, Maďarsko, Německo, Řecko – s důrazem na správní soudnictví. Ze srovnání právních úprav vybraných členských států Evropské unie vyplývá, že přístup nevládních neziskových organizací k soudům je zajištěn, zpravidla ve stejném rozsahu jako u osob fyzických, s tím, že rozsah a forma právní úpravy je rozličná. Práce v závěru také odkazuje na rozhodnutí o přijatelnosti Evropského soudu pro lidská práva ve věci Sdružení Jihočeské matky v. Česká republika, ve kterém byla uznána aplikovatelnost článku 10 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod na případy odmítnutí žádosti o přístup k veřejným nebo správním dokumentům.

1.052 Belgický zákon o asociacích a institucích bez lukrativního cíle

Inf. studie, listopad 1993, 4 str.

1.049 K právní úpravě „Neziskových organizací“ v československém právním řádu 1918–1939

Inf. studie, říjen 1993, 8 str.

**Stanoviska
Parlamentního institutu**

V. volební období

Stanoviska kompatibility
s právem ES/EU

STANOVISKA KOMPATIBILITY S PRÁVEM ES/EU

Zveřejňujeme zde seznam stanovisek zpracovaných k tiskům v 5. volebním období. Pořadí je podle čísla tisku. Pokud potřebujete vyhledat stanovisko podle věcného tématu, vyhledejte nejdříve číslo tisku v dokumentech Sněmovny. Všechna stanoviska zpracovaná Parlamentním institutem, včetně těch k tiskům z předcházejících volebních období, jsou k dispozici na webových stránkách Parlamentního institutu (<http://www.psp.cz/sqw/ppi.sqw?d=4>).

Stanoviska zpracovaná za 5. volební období

1047P Novela z. o rozpočtových pravidlech

Návrh poslanců Waltera Bartoše a Milana Bičíka na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů

1044 Novela z. o platu představitelů státní moci

Návrh poslance Miloslava Vlčka na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců a poslanců Evropského parlamentu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 107/1999 Sb., o jednacím řádu Senátu, ve znění pozdějších předpisů

1041 Novela z. o nemocenském pojištění

Návrh poslanců Petra Nečase a Zdeňka Škromacha na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů

1040P Novela z. o trestním řízení soudním (trestní řád)

Návrh poslance Jiřího Pospíšila a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů

1039P Návrh z. o soudních tlumočnících a soudních překladatelích

Návrh poslanců Evy Dundáčkové a Petra Bratského na vydání zákona o soudních tlumočnících a soudních překladatelích

1038 Novela z. o vzdělávání – školský zákon

Návrh poslanců Petra Bratského, Vlasty Bohdalové, Milana Bičíka, Ondřeje Lišky, Zbyňka Novotného, Jiřího Carbola, Olgy Zubové, Ivana Ohlídala a Ladislavy Zelenkové na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů

1037P Novela z. o odpadech

Návrh poslanců Robina Böhnische, Františka Dědiče, Ladislava Libého a Pavla Vanouška na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

1036 Novela z. o hlavním městě Praze

Návrh poslance Cyrila Svobody na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů

1033 Novela z. o pomoci v hmotné nouzi

Návrh poslanců Aleny Páralové, Zdeňka Škromacha, Miroslava Opálky a Ludvíka Hovorky na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů

1032P Novela z. o dani z přidané hodnoty

Návrh poslance Michala Doktora na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů

1031P Novela z. o odpadech

Návrh poslanců Václava Mencla, Robina Böhnische, Vladimíra Dlouhého a Vlastimila Aubrechta na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

1029 Novela z. o volbách do Parlamentu ČR

Návrh poslanců Karla Šplíchala, Robina Böhnische, Olgy Zubové, Stanislava Křečka a Jana Látky na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky, ve znění pozdějších předpisů

1028P Novela z. o elektronickém podpisu

Návrh poslanců Jaroslava Krupky, Toma Zajíčka, Jiřího Petrů a Vladimíra Koníčka na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 227/2009 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o základních registrech, ve znění pozdějších předpisů

1027 Novela z. o rozpočtových pravidlech

Návrh poslance Michala Doktora na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů

1026 Novela z. o zaměstnanosti

Návrh poslanců Vladimíry Lesenské, Dagmar Molendové, Ludvíka Hovorky a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů

1013 Novela z. o zápisech vlastnických práv k nemovitostem

Návrh poslance Daniela Petrušky na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění pozdějších předpisů

1011P Novela z. o ekologickém zemědělství

Návrh poslance Ladislava Skopala na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství a o změně zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 634/2004 Sb.,

o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 147/2002 Sb., o Ústředním kontrolním a zkušebním ústavu zemědělském a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o Ústředním kontrolním a zkušebním ústavu zemědělském), ve znění pozdějších předpisů

1010P Novela z. o podmínkách převodu zeměděl. a lesních pozemků

Návrh poslance Ladislava Skopala na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 95/1999 Sb., o podmínkách převodu zemědělských a lesních pozemků z vlastnictví státu na jiné osoby a o změně zákona č. 569/1991 Sb., o Pozemkovém fondu České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů

1009P Novela z. o ochraně ovzduší

Návrh zastupitelstva Moravskoslezského kraje na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší), ve znění pozdějších předpisů

1006 Novela z. o základních registrech

Návrh poslanců Jaroslava Krupky, Toma Zajíčka, Jiřího Petru, Vladimíra Koníčka na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech

0999 Novela z. o geologických pracích

Návrh poslanců Martina Bursíka, Libora Ambrozka, Kateřiny Konečné a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 62/1988 Sb., o geologických pracích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

0998 Novela z. o volbách do Parlamentu ČR

Návrh poslanců Jaroslava Plachého, Zdeňka Boháče, Zdeňka Macha a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky, ve znění pozdějších předpisů

0997 Novela z. o daních z příjmů

Návrh poslanců Ladislava Skopala, Karla Kratochvíleho, Petra Zgarby, Pavla Kováčika, Josefa Šenfelda a Jiřího Hanuše na vydání zákona, kterým se mění zákon České národní rady č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

0996 Novela z. o Státním fondu rozvoje bydlení

Návrh poslanců Jana Hamáčka, Jiřího Petru a Stanislava Křečka na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 211/2000 Sb., o Státním fondu rozvoje bydlení a o změně zákona č. 171/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky ve věcech převodů majetku státu na jiné osoby a o Fondu národního majetku České republiky, ve znění pozdějších předpisů

0995 Novela z. o jednacím řádu Senátu

Návrh poslanců Bohuslava Sobotky, Ondřeje Lišky, Pavla Kováčika, Věry Jakubkové

a Jeronýma Tejce na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 107/1999 Sb., o jednacím řádu Senátu, ve znění pozdějších předpisů

0994 N. z. o lobbingu

Návrh poslanců Bohuslava Sobotky, Ondřeje Lišky, Pavla Kováčika, Věry Jakubkové a Jeronýma Tejce na vydání zákona o lobbingu a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o lobbingu)

0993 Novela z. o Pozemkovém fondu ČR

Návrh poslanců Jiřího Papeže a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 569/1991 Sb., o Pozemkovém fondu České republiky, ve znění pozdějších předpisů

0991 Novela z. o podpoře výzkumu a vývoje

Návrh poslanců Ivana Ohlídala, Pavla Vanouška, Petra Hájka, Bohuslava Sobotky a Hany Orgoníkové na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje), ve znění pozdějších předpisů

0990P Novela obchodního zákoníku

Návrh poslanců Pavla Němce, Jana Hamáčka a Gabriely Kalábkové na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

0989P Novela z. o dani z přidané hodnoty

Návrh poslanců Vladimíra Šoltýse a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů

0988P Novela trestního řádu

Návrh poslanců Cyrila Svobody, Michaely Šojdrové a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění zákona č. 306/2009 Sb.

0987 Novela obchodního zákoníku

Návrh poslanců Cyrila Svobody, Michaely Šojdrové a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

0986 Novela z. o pozemních komunikacích

Návrh poslance Libora Ježka na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů

0985 Novela z. o cenách

Návrh poslanců Libora Ježka, Vladimíra Koníčka, Jana Látky a Jitky Vojtilové na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů

0984P Novela z. o pozemních komunikacích

Návrh poslanců Libora Ježka, Josefa Čerňanského, Václava Snopka a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 347/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 104/2000 Sb., o Státním fondu dopravní infrastruktury a o změně zákona č. 171/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky ve věcech převodů majetku státu na jiné osoby a o Fondu národního majetku České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla), ve znění zákona č. 307/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů

0983 Novela z. o Ústavu pro studium totalitních režimů

Návrh poslankyň Kateřiny Konečné a Zuzky Bebarové-Rujbrové na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 181/2007 Sb., o Ústavu pro studium totalitních režimů a o Archivu bezpečnostních složek a o změně některých zákonů

0982P Novela z. o podmínkách obch. s povol. na emise skleník. plynů

Návrh poslanců Robina Böhnische, Lubomíra Zaorálka, Martina Bursíka, Libora Ambrozka, Jiřího Paroubka a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 695/2004 Sb., o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

0981 N. z. o přechodu věcí z majetku ČR do vlastn.města Uh. Hradiště

Návrh poslanců Jaroslava Plachého a Antonína Sedi na vydání zákona o přechodu některých věcí z majetku České republiky do vlastnictví města Uherského Hradiště

0973 Novela z. o loteriích

Návrh zastupitelstva hlavního města Prahy na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

0972P Novela z. o silniční dopravě

Návrh zastupitelstva hlavního města Prahy na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů

0971 Novela z. o loteriích

Návrh poslanců Bohuslava Sobotky, Pavla Němce, Jeronýma Tejce a Petra Braného na vydání zákona, kterým se mění zákon České národní rady č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů

0960 Novela z. Ústava České republiky

Návrh poslanců Jaroslava Fialy, Marka Bendy, Bohuslava Sobotky, Zdeňka Jičínského a dalších na vydání ústavního zákona, kterým se mění ústavní zákon České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších ústavních zákonů

0956 Novela z. o platu představitelů státní moci

Návrh poslanců Petra Braného, Miloslavy Vostré, Bohuslava Sobotky a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců a poslanců Evropského parlamentu, ve znění pozdějších předpisů

0955 Novela trestního zákoníku

Návrh poslanců Václava Votavy, Jeronýma Tejce a dalších na vydání zákona, kterým se mění a doplňuje zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění zákona č. 306/2009 Sb.

0954 N. z. o zrušení listinných akcií na majitele

Návrh poslanců Bohuslava Sobotky, Jeronýma Tejce a Ondřeje Lišky na vydání zákona o zrušení listinných akcií na majitele a o změně některých souvisejících zákonů

0952 Novela z. Ústava České republiky

Návrh poslanců Martina Bursíka, Kateřiny Jacques, Ondřeje Lišky a Přemysla Rabase na vydání ústavního zákona, kterým se mění ústavní zákon České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších ústavních zákonů

0949 Novela z. o návykových látkách

Návrh poslanců Ludvíka Hovorky, Jiřího Carbola, Jaroslava Krákory, Michaely Šojdové, Petra Bratského a Jana Grůzy na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

0947 Novela z. v souvislosti s návrhem z. o stát. rozpočtu ČR 2010

Návrh poslance Zdeňka Škromacha a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 362/2009 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s návrhem zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2010

0946 Novela z. v souvislosti s návrhem z. o stát. rozpočtu ČR 2010

Návrh poslance Zdeňka Škromacha a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 362/2009 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s návrhem zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2010

0945 Novela zákoníku práce

Návrh poslanců Zdeňka Škromacha, Bohuslava Sobotky a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, a další zákony

0944 Novela z. o zdravotní péči v nestátních zdravot. zařízeních

Návrh poslanců Kateřiny Konečné, Soni Markové a Milana Bičíka na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 160/1992 Sb., o zdravotní péči v nestátních zdravotnických zařízeních, ve znění pozdějších předpisů

0943 Novela z. o vysokých školách

Návrh poslanců Ivana Ohlídala, Bohuslava Sobotky, Jeronýma Tejce a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách

a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů

0942 Novela z. o veřejném zdravotním pojištění

Návrh poslanců Davida Ratha, Jiřího Paroubka, Bohuslava Sobotky a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů

0941 Novela z. o daních z příjmů

Návrh poslanců Bohuslava Sobotky, Miloslava Vlčka a Zdeňka Škromacha na vydání zákona, kterým se mění zákon České národní rady č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

0940 N. z. o jednorázovém příspěvku k důchodům

Návrh poslanců Jiřího Paroubka, Zdeňka Škromacha, Bohuslava Sobotky a dalších na vydání zákona o jednorázovém příspěvku k důchodům

0939 Novela z. o nemocenském pojištění

Návrh poslanců Michaely Šojdrové, Ludvíka Hovorky, Jiřího Carbola a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů

0935P Novela z. o loteriích a jiných hrách

Návrh poslanců Cyrila Svobody, Michaely Šojdrové, Jiřího Carbola, Ludvíka Hovorky, Jana Kasala a Jana Grůzy na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných hrách, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony

0926 Novela z. o VZP ČR a o zaměstnaneckých pojišťovnách

Návrh poslanců Ludvíka Hovorky, Jaroslava Krákory, Jiřího Carbola a Michaely Šojdrové na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 551/1991 Sb., o Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 280/1992 Sb., o resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťovnách, ve znění pozdějších předpisů

0922 Novela z. v souvislosti se snížením příspěvků polit. stranám

Návrh poslanců Miroslava Kalouska, Vlasty Parkanové, Pavla Severy a dalších na vydání zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s dočasným snížením příspěvků politickým stranám a hnutím

0916 Novela z. o veřejném zdravotním pojištění

Návrh poslanců Soni Markové a Milana Bičíka na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony

0915 Novela z. o platu představitelů státní moci

Návrh poslance Juraje Ranince na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců a poslanců Evropského parlamentu, ve znění pozdějších předpisů

0896 Novela z. o vzdělávání – školský zákon

Návrh poslance Waltera Bartoše na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů

0886 Novela z. o pedagogických pracovnících

Návrh poslance Waltera Bartoše na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

0882P Novela z. o veřejných zakázkách

Návrh poslance Miloslava Vlčka na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony

0878 Novela zákona o vyvlastnění

Návrh poslanců Oldřicha Vojíře, Miloslava Vlčka a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 184/2006 Sb., o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě (zákon o vyvlastnění)

0873 Novela z. Ústava České republiky

Návrh poslanců Ondřeje Lišky, Kateřiny Jacques, Přemysla Rabase a Martina Bursíka na vydání ústavního zákona, kterým se mění ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších ústavních zákonů

0872 Novela z. o jednacím řádu Poslanecké sněmovny

Návrh poslanců Ondřeje Lišky, Kateřiny Jacques, Přemysla Rabase a Martina Bursíka na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění pozdějších předpisů

0871 Novela z. o provozování rozhlasového a televizního vysílání

Návrh poslanců Ondřeje Lišky, Kateřiny Jacques, Přemysla Rabase a Martina Bursíka na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, zákon č. 483/1991 Sb., o České televizi a zákon č. 484/1991 Sb., o Českém rozhlasu, ve znění pozdějších předpisů

0870 Novela z. o vzdělávání – školský zákon

Návrh poslanců Waltera Bartoše, Petra Nečase, Petra Tluchoře, Mirka Topolánka a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů

0865P Novela z. o Českém rozhlasu

Návrh poslance Ondřeje Lišky na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 484/1991 Sb., o Českém rozhlasu, ve znění pozdějších předpisů

0864 Novela z. o vzdělávání – školský zákon

Návrh poslance Ondřeje Lišky na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů

0863P N.z. o podpoře rodin s dětmi

Návrh poslanců Petra Nečase a Michaely Šojdrové na vydání zákona o podpoře rodin s dětmi a o změně některých zákonů

0851P Novela z. o správě daní a poplatků

Návrh poslanců Libora Ježka, Jaroslava Fialy, Daniela Reisiegela, Jindřicha Valoucha, Pavola Kubuše a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, ve znění pozdějších předpisů

0849 Novela z. o výživném

Návrh poslankyň a poslanců Anny Čurdové, Antonína Sedi, Hany Orgoníkové, Jiřího Paroubka, Ladislavy Zelenkové, Zdeňka Škromacha, Vladimíry Lesenské, Robinu Böhnische, Marcely Mertinové, Bohuslava Sobotky a dalších na vydání zákona o vyživovací povinnosti k nezaopatřeným dětem a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o výživném)

0848 Novela z. o nemocenském pojištění

Návrh poslanců Petra Nečase a Zdeňka Škromacha na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů

0847 N. z. o Celní správě ČR – související

Návrh poslance Miroslava Kalouska a dalších na vydání zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o Celní správě České republiky

0846 N. z. o Celní správě ČR

Návrh poslance Miroslava Kalouska a dalších na vydání zákona o Celní správě České republiky

0845P N. z. o Finanční správě ČR – související

Návrh poslance Miroslava Kalouska a dalších na vydání zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o Finanční správě České republiky

0844P N. z. o Finanční správě ČR

Návrh poslance Miroslava Kalouska a dalších na vydání zákona o Finanční správě České republiky

0843 Novela z. o vlastnictví bytů

Návrh poslanců Zdeňky Horníkové a Jana Bürgermeistersa na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 72/1994 Sb., kterým se upravují některé spoluvlastnické vztahy k budovám a některé vlastnické vztahy k bytům a nebytovým prostorům a doplňují některé zákony (zákon o vlastnictví bytů), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

0842 Novela z. o Státním fondu rozvoje bydlení

Návrh poslanců Zdeňky Horníkové, Petra Bratského a Miroslava Váni na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 211/2000 Sb., o Státním fondu rozvoje bydlení

a o změně zákona č. 171/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky ve věcech převodů majetku státu na jiné osoby a o Fondu národního majetku České republiky, ve znění pozdějších předpisů

0832 N. z. o lobbingu

Návrh poslanců Bohuslava Sobotky a Jeronýma Tejce na vydání zákona o lobbingu a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o lobbingu)

0831 Novela atomového zákona

Návrh poslanců Františka Bublana, Vítězslava Jandáka, Ireny Kočí a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

0830P N.z. o statutu poslanců Evropského parlamentu

Návrh poslanců Petra Krilla, Zuzany Domesové a Ondřeje Lišky na vydání zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím statutu poslanců Evropského parlamentu

0820 Novela z. o jednacím řádu Poslanecké sněmovny

Návrh poslance Bohuslava Sobotky na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění pozdějších předpisů

0819 Novela z. o vlastnictví bytů

Návrh poslance Miroslava Váni na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 103/2000 Sb., kterým se mění zákon č. 72/1994 Sb., kterým se upravují některé spoluvlastnické vztahy k budovám a některé vlastnické vztahy k bytům a nebytovým prostorům a doplňují některé zákony (zákon o vlastnictví bytů), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění zákona č. 89/1996 Sb., zákon č. 586/1992 Sb., o dani z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů

0818 N. z. o přechodu některých věcí z majetku ČR

Návrh poslanců Lubomíra Zaoralů, Petra Rafaje, Hany Šedivé a dalších na vydání zákona o přechodu některých věcí z majetku České republiky do vlastnictví statutárního města Ostravy

0815P Novela trestního řádu

Návrh poslanců Kateřiny Jacques, Františka Bublana, Františka Laudáta a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů

0814 Novela z. o provozu na pozemních komunikacích

Návrh poslanců Davida Šeicha, Evy Dundáčkové a Tomáše Úlehly na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích

a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů

0811 Novela z. o podpoře sportu

Návrh poslanců Vladimíra Šoltýse a Ladislava Šustra na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony

0810P Novela trestního zákona

Návrh poslanců Pavla Severy a Ladislava Šustra na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 321/2001 Sb., o některých podmínkách sjednávání spotřebitelského úvěru a zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

0809 N. z. o kompenzaci za ztrátu zaměstnání z pol. důvodů

Návrh poslanců Mirka Topolánka, Robina Böhnische, Petra Wolfa a dalších na vydání zákona o kompenzaci za ztrátu zaměstnání z politických důvodů v letech 1948 až 1989

0808P Novela z. o podmínkách sjednávání spotřebitelského úvěru

Návrh poslanců Jeronýma Tejce, Bohuslava Sobotky, Zdeňka Jičínského a Petra Rafaje na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 321/2001 Sb., o některých podmínkách sjednávání spotřebitelského úvěru a o změně zákona č. 64/1986 Sb., a zákon č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů, ve znění pozdějších předpisů

0803 Novela z. o sídle Parlamentu ČR

Návrh poslance Miloslava Vlčka na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 59/1996 Sb., o sídle Parlamentu České republiky

0802 Novela z. o obcích (obecní zřízení)

Návrh poslance Přemysla Rabase a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

0798 Novela z. o pojistném na sociální zabezpečení

Návrh poslance Miroslava Opálky na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů

0796 N. ústav. z. o zkrácení pátého volebního období Posl. sněm.

Návrh poslanců Petra Tluchoře, Bohuslava Sobotky a Přemysla Rabase na vydání ústavního zákona o zkrácení pátého volebního období Poslanecké sněmovny

0795 Novela z. Ústava České republiky

Návrh poslanců Stanislava Grospiče, Vojtěcha Filipa, Zuzky Bebarové-Rujbrové, Pavla Kováčika, Josefa Vondrušky, Milana Bičíka, Soni Markové, Zdeňka Maršíčka, Josefa Šenfelda a Petra Braného na vydání ústavního zákona, kterým se mění a doplňuje ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů

0793 Novela z. o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění

Návrh poslanců Soni Markové, Milana Bičíka, Vojtěcha Filipa, Pavla Kováčika, Mi-

lady Halíkové a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů

0792P Novela z. o výkonu povolání autoriz. architektů

Návrh poslanců Hany Orgoníkové, Vladimíry Lesenské, Václava Votavy a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů

0791 Návrh z. o zahrádkářské činnosti (zahrádkářský zákon)

Návrh poslanců Václava Grünera, Karla Kratochvíle, Ladislava Skopala, Přemysla Rabase, Miloslavy Vostřé, Josefa Šenfelda a dalších na vydání zákona o zahrádkářské činnosti a úpravě některých podmínek jejího provozování (zahrádkářský zákon)

0788 Novela zákoníku práce

Návrh poslance Miroslava Opálky na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů

0782 Novela z. o důchodovém pojištění

Návrh poslanců Stanislava Grospiče, Milana Bičíka, Zdeňka Maršíčka, Kateřiny Konečné, Alexandra Černého a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů

0777 Novela insolvenčního zákona

Návrh zastupitelstva kraje Vysočina na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů

0775 Návrh z. o přech. věcí z majetku ČR do vlast. Pardub. kraje

Návrh zastupitelstva Pardubického kraje na vydání zákona o přechodu některých věcí z majetku České republiky do vlastnictví Pardubického kraje

0771P Novela z. o posuzování vlivů na životní prostředí

Návrh poslanců Libora Ambrozka, Vladimíra Dlouhého a Robina Böhnische na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů

0764P Novela z. o zaměstnanosti

Návrh poslanců Miroslava Krajíčka, Dagmar Molendové, Josefa Ježka, Pavla Svobody, Vladimíra Hinka, Lubomíra Suka, Tomáše Hasila, Josefa Kochana, Miroslavy Němcové, Lucie Talmanové a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů

0763 Novela z. o vysokých školách

Návrh poslanců Ladislava Skopala, Bohuslava Sobotky, Ivana Ohlídala a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů

0762 Novela z. o pedagogických pracovnících

Návrh poslanců Ladislavy Zelenkové, Vlasty Bohdalové, Milana Bičíka a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů a zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

0760 Novela z. o zápisech vlastnických práv k nemovitostem

Návrh poslanců Petra Gandaloviče, Jiřího Papeže, Zdeňka Macha a Pavla Kováčika na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

0756 Novela z. o podpoře sportu

Návrh poslanců Jiřího Paroubka, Karla Šplíchala, Davida Ratha a Františka Bublana na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, ve znění pozdějších předpisů

0749 N. z. o zřízení Královské univerzity Stř. Čechy v Kutné Hoře

Návrh poslanců Davida Ratha, Jiřího Paroubka, Richarda Dolejše, Jiřiny Fialové, Borise Šťastného, Jiřího Carbola, Stanislava Grospiče, Olgy Zubové, Jana Klase, Milana Urbana a dalších na vydání zákona o zřízení Královské univerzity Střední Čechy v Kutné Hoře a o změně zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů

0748P Novela trestního zákoníku

Návrh poslankyň Zuzky Bebarové-Rujbrové a Kateřiny Konečné na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, a zákon č. 41/2009 Sb., o změně některých zákonů v souvislosti s přijetím trestního zákoníku

0743P Návrh zákona o podpoře hospodářského růstu a soc.stability

Návrh poslanců Jiřího Paroubka, Bohuslava Sobotky, Zdeňka Škromacha, Milana Urbana a dalších na vydání zákona o podpoře hospodářského růstu a sociální stability

0739 Novela z. o veřejném zdravotním pojištění

Návrh zastupitelstva Moravskoslezského kraje na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

0738 Návrh zákona o vlastnictví letiště Praha – Ruzyně

Návrh poslanců Bohuslava Sobotky, Roberta Duška, Petra Rafaje, Cyrila Zapletala a dalších na vydání zákona o vlastnictví letiště Praha – Ruzyně

0737 Návrh zákona o krajském referendu

Návrh poslanců Bohuslava Sobotky, Jiřího Paroubka, Miloslava Vlčka a dalších na vydání zákona o krajském referendu a o změně některých zákonů

0735 Novela z. o veřejném zdravotním pojištění

Návrh poslanců Soni Markové, Vojtěcha Filipa, Pavla Kováčika, Milana Bičíka, Jiřiny Fialové, Alexandra Černého, Miloslavy Vostré, Ivany Levé a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony

0734P Novela z. o životním a existenčním minimu

Návrh poslanců Anny Čurdové, Vladimíry Lesenské, Jiřího Paroubka, Miloslava Vlčka a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, ve znění pozdějších předpisů, a zákon České národní rady č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

0733 N. z. o zrušení z. o zákazu dodávek pro jader. elektrárnu Búšehr

Návrh poslanců Vojtěcha Filipa, Petra Braného, Pavla Kováčika a dalších na vydání zákona o zrušení zákona č. 99/2000 Sb., o zákazu dodávek pro jadernou elektrárnu Búšehr

0732P Novela z. o provozu na pozemních komunikacích

Návrh poslankyně Evy Dundáčkové na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů

0730 Novela z. o rozhlasových a televizních poplatcích

Návrh poslanců Ivany Levé, Zuzky Bebarové-Rujbrové, Milana Bičíka, Soni Markové, Miloslavy Vostré, Josefa Šenfelda a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 348/2005 Sb., o rozhlasových a televizních poplatcích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

0729 Novela z. o jednacím řádu Poslanecké sněmovny

Návrh poslanců Milana Bičíka, Alexandra Černého a Vladimíra Koníčka na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění pozdějších předpisů

0728 Novela zákona o jednostranném zvyšování nájemného z bytu

Návrh poslanců Tomáše Kvapila, Miroslava Váni a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 107/2006 Sb., o jednostranném zvyšování nájemného z bytu a o změně zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

0727P Novela z. o hospodaření energií

Návrh poslanců Milana Urbana, Cyrila Zapletala, Břetislava Petra, Vlastimila Aubrechta, Gabriely Kalábkové a Petra Červenky na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony

0695 Novela z. o správních poplatcích

Návrh poslanců Lenky Mazuchové, Vladimíry Lesenské, Zdeňka Škromacha a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exe-

kutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

0679 Novela z. o provozu na pozemních komunikacích

Návrh poslanců Karla Sehoře, Cyrila Zapletala, Milana Šimonovského, Pavla Hojdy, Jaroslava Plachého a Aleše Řebíčka na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

0678P Novela z. o Pozemkovém fondu ČR

Návrh poslanců Petra Gandaloviče, Jiřího Papeže, Zdeňka Macha, Pavla Kováčika, Ladislava Skopala a Jiřího Hanuše na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 569/1991 Sb., o Pozemkovém fondu České republiky, ve znění pozdějších předpisů

0677P Novela z. o Ústředním kontrolním a zkušeb. ústavu zemědělském

Návrh poslanců Petra Gandaloviče, Jiřího Papeže, Zdeňka Macha, Pavla Kováčika a Ladislava Skopala na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 147/2002 Sb., o Ústředním kontrolním a zkušebním ústavu zemědělském a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o Ústředním kontrolním a zkušebním ústavu zemědělském), ve znění zákona č. 21/2004 Sb., zákona č. 317/2004 Sb., zákona č. 321/2004 Sb., zákona č. 441/2005 Sb., zákona č. 553/2005 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., a zákona č. 309/2002 Sb., a některé další zákony

0675 Novela z. o služeb. poměru příslušníků bezpečnostních sborů

Návrh poslanců Františka Bublana, Jeronýma Tejce, Václava Klučky, Richarda Dolejše, Juraje Ranince, Zdeňka Maršička a dalších na vydání zákona, kterým se mění a doplňuje zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů

0670 Novela z. o sociálně-právní ochraně dětí

Návrh poslanců Lenky Mazuchové, Zdeňka Škromacha, Ivany Levé, Miroslava Opálky, Jaroslava Krákory, Bohuslava Sobotky a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů

0669 Novela z. o střetu zájmů

Návrh poslanců Ondřeje Lišky, Waltera Bartoše a Michaely Šojdrové na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů, ve znění zákona č. 216/2008 Sb.

0660P Novela z. o rozpočtových pravidlech

Návrh poslance Miroslava Kalouska na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů

0643 Návrh zákona o stížnostech

Návrh zastupitelstva Jihomoravského kraje na vydání zákona o stížnostech a o změně některých zákonů

0640 Novela z. o státních svátcích

Návrh poslanců Kateřiny Jacques, Přemysla Rabase, Petra Bratského, Karla Šplíchala, Vlasty Parkanové a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 245/2000 Sb., o státních svátcích, o ostatních svátcích, o významných dnech a o dnech pracovního klidu, ve znění pozdějších předpisů

0636P Návrh zákona, kterým se vyhlašuje Národní park Šumava

Návrh zastupitelstva Plzeňského kraje na vydání zákona, kterým se vyhlašuje Národní park Šumava a mění se zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů

0631 N. z. o nájemném z bytů a jeho sjednávání

Návrh poslanců Milady Halíkové a Miroslava Opálky na vydání zákona o nájemném z bytů a jeho sjednávání

0611 Novela z. občanský zákoník

Návrh poslance Stanislava Křečka na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

0580P Novela z. o ochraně přírody a krajiny

Návrh poslanců Miloše Melčáka, Michala Pohanky, Karla Sehoře a Milana Šimonovského na vydání zákona, kterým se mění zákon České národní rady č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů

0570 Novela z. o provozu na pozemních komunikacích

Návrh poslankyně Věry Jakubkové na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

0556 Novela z. o dani z nemovitostí

Návrh poslanců Michala Haška, Miloslava Vlčka, Karla Kratochvíleho, Františka Novosada, Ladislava Skopala, Jiřího Hanuše, Václava Grünera, Josefa Čerňanského a Pavla Kováčika na vydání zákona, kterým se mění zákon České národní rady č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů

0554 Novela z. o platu představitelů státní moci

Návrh poslance Karla Šplíchala na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců a poslanců Evropského parlamentu, ve znění pozdějších předpisů

0549 Návrh zákona o urychlení výstavby rychlostní komunikace R35

Návrh poslanců Miloslava Vlčka, Martina Tesařika, Karla Korytáře, Radko Martínka, Tomáše Kvapila, Jindřicha Valoucha, Pavla Severy, Zdeňky Horníkové, Josefa Smýkala, Daniela Petrušky a dalších na vydání zákona o urychlení výstavby rychlostní komunikace R35

0547P Novela zákona o hospodaření energií

Návrh poslanců Milana Urbana, Michala Haška, Jiřího Paroubka, Břetislava Petra, Richarda Dolejše, Vlastimila Aubrechta a Petra Červenky na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony

0539P N. z. o poskytování půjček se stát. příspěvkem mladým manželům

Návrh poslanců Zuzky Bebarové-Rujbrové, Miloslavy Vostré, Kateřiny Konečné, Milana Bičíka, Soni Markové, Marty Bayerové, Josefa Šenfelda, Ivany Levé a Milady Halíkové na vydání zákona o poskytování půjček se státním příspěvkem mladým manželům

0538P Novela z. o spotřebních daních

Návrh poslanců Milana Urbana, Michala Haška, Miloslava Vlčka, Jiřího Paroubka a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů

0534 Návrh zákona o jednorázovém příspěvku dítěti

Návrh poslanců Anny Čurdové, Zdeňka Škromacha, Michala Haška a dalších na vydání zákona o jednorázovém příspěvku dítěti

0531P Návrh zákona o přiznání k majetku

Návrh poslanců Jiřího Dolejše, Petra Braného, Pavla Kováčika, Vojtěcha Filipa, Miloslavy Vostré a dalších na vydání zákona o přiznání k majetku a o změně zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu, ve znění pozdějších předpisů (zákon o přiznání k majetku)

0524 N. ústav. z. o referendu o přímé volbě prezidenta republiky

Návrh poslanců Martina Bursíka, Kateřiny Jacques, Ondřeje Lišky a Přemysla Rabase na vydání ústavního zákona o referendu o přímé volbě prezidenta republiky a o změně ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších ústavních zákonů (o referendu o přímé volbě prezidenta republiky)

0504 Novela z. o veřejném zdravotním pojištění

Návrh poslanců Jiřího Paroubka, Bohuslava Sobotky, Lubomíra Zaorálka, Miloslava Vlčka, Michala Haška, Davida Ratha, Jaroslava Krákory a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

0503 N. z. o zrušení regulačních poplatků ve zdravotnictví

Návrh poslanců Jiřího Paroubka, Bohuslava Sobotky, Lubomíra Zaorálka, Miloslava Vlčka, Michala Haška, Davida Ratha, Jaroslava Krákory a dalších na vydání zákona o zrušení regulačních poplatků ve zdravotnictví

0497P Návrh z. o způsobu uznávání nově vzniklých států Českou rep.

Návrh poslanců Vojtěcha Filipa, Kateřiny Konečné, Alexandra Černého, Pavla Kováčika a dalších na vydání zákona o způsobu uznávání nově vzniklých států Českou republikou

0496P Návrh z. o nutnosti dodržování závazných norem mezinár. práva

Návrh poslanců Vojtěcha Filipa, Kateřiny Konečné, Alexandra Černého, Pavla Kováčika a dalších na vydání zákona, kterým Česká republika vyjadřuje nutnost dodržování závazných norem mezinárodního práva

0477P N. ústav. z. o referendu o přistoupení ČR k Lisabonské smlouvě

Návrh poslanců Stanislava Grospiče, Pavla Kováčika, Vojtěcha Filipa, Václava Exnera, Zuzky Bebarové-Rujbrové a dalších na vydání ústavního zákona o referendu o přistoupení České republiky k Lisabonské smlouvě pozměňující Smlouvu o Evropské unii a Smlouvu o založení Evropského společenství

0475P Novela zákoníku práce

Senátní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, ve znění pozdějších předpisů

0465P Novela z. o Pozemkovém fondu ČR

Návrh poslanců Zuzky Bebarové-Rujbrové, Radima Fialy, Václava Grünera, Jiřího Hanuše, Jaroslava Kleina, Karla Kratochvíle, Františka Novosada, Přemysla Rabase, Ladislava Skopala a Josefa Šenfelda na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 569/1991 Sb., o Pozemkovém fondu České republiky, ve znění pozdějších předpisů

0457 Novela z. o místních poplatcích

Návrh poslanců Václava Votavy, Václava Šlajse, Petra Červenky, Josefa Smýkala a Alfréda Michalíka na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

0456P Novela z. o zeměměřičtví

Návrh poslanců Ivana Ohlídala, Waltera Bartoše, Olgy Zubové, Petra Wolfa, Miloslava Souška, Marcely Mertinové, Jana Látky a Jaromíra Chalupy na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 200/1994 Sb., o zeměměřičtví a o změně a doplnění některých zákonů souvisejících s jeho zavedením, ve znění pozdějších předpisů

0455 Novela z. o veřejném zdravotním pojištění

Návrh poslanců Michaely Šojdrové, Jiřího Carbola, Ludvíka Hovorky, Tomáše Kvapila, Miloše Melčáka a Michala Pohanky na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

0454P Novela z. o spořitelních a úvěrních družstvech

Návrh poslanců Petra Rafaje, Josefa Smýkala, Miloslava Vlčka, Alexandra Černého, Milana Urbana, Petra Wolfa, Ladislava Mlčáka a Kateřiny Konečné na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 87/1995 Sb., o spořitelních a úvěrních družstvech a některých opatřeních s tím souvisejících a o doplnění zákona České národní rady č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 215/2002 Sb., o státním dluhopisovém programu k získání finančních prostředků na poskytnutí návratné finanční výpomoci ze státního rozpočtu ke krytí výplaty náhrad ze Zajišťovacího fondu družstevních záložen, ve znění zákona č. 177/2003 Sb.

0453 N. z. o zmírnění majetkových křivd československých občanů

Návrh poslanců Hany Orgoníkové, Evy Dundáčkové, Aleny Páralové, Juraje Ranince, Pavla Kováčika, Jana Hamáčka a dalších na vydání zákona o zmírnění majetkových křivd československých občanů, kteří zanechali svůj nemovitý majetek na území Zakarpatské Ukrajiny v souvislosti s její cesí Ukrajinské sovětské socialistické republiky

0437 Novela z. o veřejném zdravotním pojištění

Návrh poslanců Davida Ratha, Jaroslava Krákovy, Petra Rafaje, Miloslava Vlčka, Josefa Smýkala a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, ve znění pozdějších předpisů

0414P Novela z. o spotřebních daních

Návrh poslanců Petra Gandaloviče, Jiřího Papeže, Oldřicha Vojíře, Jiřího Hanuše, Pavla Kováčika, Michala Haška a Zdeňka Macha na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů

0413P Novela z. o daních z příjmů

Návrh poslanců Mirka Topolánka, Michala Doktora a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

0403P Novela z. o pobytu cizinců na území ČR

Návrh poslanců Zuzky Bebarové-Rujbrové, Františka Bublana a Zdeňka Maršíčka na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů

0380P Novela z. o akciové společnosti České dráhy

Návrh poslance Oldřicha Vojíře na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 77/2002 Sb., o akciové společnosti České dráhy, státní organizaci Správa železniční dopravní cesty a o změně zákona č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 77/1997 Sb., o státním podniku, ve znění pozdějších předpisů, ve znění nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 83/2003 Sb., zákona č. 179/2003 Sb., a zákona č. 293/2004 Sb.

0379P N. z. o Národním parku Šumava

Návrh poslanců Vojtěcha Filipa, Kateřiny Konečné, Marty Bayerové, Ivany Levé a Pavla Hojdy na vydání zákona o Národním parku Šumava a o změně zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů

0373 Návrh zákona o přechodu Úrazové nemocnice v Brně

Návrh poslanců Michala Haška, Bohuslava Sobotky, Jeronýma Tejce, Jiřího Paroubka, Davida Ratha a dalších na vydání zákona o přechodu Úrazové nemocnice v Brně a o změně zákona, kterým se mění zákon č. 290/2002 Sb., o přechodu některých dalších věcí, práv a závazků České republiky na kraje a obce, občanská sdružení působící v oblasti tělovýchovy a sportu a o souvisejících změnách a o změně zákona č. 157/2000 Sb., o přechodu některých věcí, práv a závazků z majetku České republiky, ve znění zákona č. 10/2001 Sb., a zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů

0367P Novela zákona o odpadech

Návrh poslanců Kateřiny Konečné, Vlastimila Aubrechta, Miroslava Opálky, Břetislava Petra, Milana Bičíka, Milana Urbana, Václava Exnera a Milady Halíkové na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla), ve znění pozdějších předpisů

0344P Novela z. o vzdělávání – školský zákon

Návrh poslanců Waltera Bartoše, Marka Bendy, Zbyňka Novotného, Petra Plevy, Petra Bratského, Jana Moravy, Tomáše Hasila, Ivana Ohlídala, Lenky Mazuchové, Věry Jakubkové, Olgy Zubové a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů

0342P Novela z. o převodu zemědělských a lesních pozemků

Návrh poslanců Petra Gandaloviče, Jiřího Papeže, Pavla Kováčika, Jiřího Hanuše, Michala Haška, Přemysla Rabase, Zdeňka Macha, Pavla Bohatce, Jaroslava Kleina, Josefa Černanského a Petra Zgarby na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 95/1999 Sb., o podmínkách převodu zemědělských a lesních pozemků z vlastnictví státu na jiné osoby a o změně zákona č. 569/1991 Sb., o Pozemkovém fondu České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů

0341 Novela z. v oblasti cen

Návrh zastupitelstva hlavního města Prahy na vydání zákona, kterým se mění některé zákony v oblasti cen

0340P Novela zákona o dani z přidané hodnoty

Návrh poslanců Bohuslava Sobotky, Radko Martínka, Michala Haška, Jiřího Paroubka, Miloslava Vlčka a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, a zákon České národní rady č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

0337P Novela z. o zoologických zahradách

Návrh poslanců Davida Kafky, Daniela Petrušky, Přemysla Rabase, Michaely Šojdrové a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 162/2003 Sb., o podmínkách provozování zoologických zahrad a o změně některých zákonů (zákon o zoologických zahradách)

0332 Novela z. Ústava České republiky

Návrh poslanců Zdeňka Jičínského, Jiřího Paroubka, Bohuslava Sobotky, Michala Haška, Miloslava Vlčka, Lubomíra Zaorálka a dalších na vydání ústavního zákona,

kterým se mění ústavní zákon České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších ústavních zákonů

0325P Novela občanského soudního řádu

Návrh poslanců Davida Kafky, Kateřiny Jacques a Ludvíka Hovorky na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a další zákony, které souvisí s vymáháním dlužného výživného

0297 Novela z. o soudech, soudcích, přísedících

Návrh zastupitelstva Libereckého kraje na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů, a kterým se provádějí některá opatření v soudnictví

0276 Novela z. o místním referendu

Návrh poslanců Bohuslava Sobotky, Jeronýma Tejce a Michala Haška na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 22/2004 Sb., o místním referendu a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 234/2006 Sb.

0244 Novela z. o jednacím řádu Poslanecké sněmovny

Návrh poslanců Zuzky Bebarové-Rujbrové, Pavla Kováčika, Kateřiny Konečné a Miloslavy Vostřé na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění pozdějších předpisů

0227 Novela z. o vzdělávání – školský zákon

Návrh poslanců Miloslava Souška, Olgy Zubové, Ivana Ohlídala, Petra Wolfa a Anny Čurdové na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů

0220P Novela z. o oběhu osiva a sadby

Návrh poslanců Jiřího Papeže, Zdeňka Macha, Pavla Kováčika, Jiřího Hanuše, Ladislava Skopala a Přemysla Rabase na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 219/2003 Sb., o uvádění do oběhu osiva a sadby pěstovaných rostlin a o změně některých zákonů (zákon o oběhu osiva a sadby), ve znění zákona č. 444/2005 Sb., a zákona č. 178/2006 Sb.

0217P Novela z. o majetku ČR a jejím vystupování v práv. vztazích

Návrh poslanců Petra Bratského, Michaely Šojdové, Olgy Zubové, Bohuslava Sobotky, Kateřiny Konečné a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů

0216 Novela zákona o sdružování občanů

Návrh poslanců Ladislava Šustra, Bohuslava Sobotky, Petra Bratského, Pavla Kováčika, Věry Jakubkové a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů

0214P Novela z. o služ. poměru příslušníků bezpečnostních sborů

Návrh poslanců Františka Bublana, Vojtěcha Filipa, Jeronýma Tejce, Zdeňka Maršič-

ka, Vlastimila Aubrechta, Pavla Kováčika, Miroslava Svobody, Petra Braného, Josefa Smýkala, Zuzky Bebarové-Rujbrové a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů

0210 Novela zákona o rozpočtovém určení daní

Návrh poslanců Radko Martínka, Bohuslava Sobotky, Josefa Smýkala, Hany Orgoníkové, Antonína Sedi, Zdeňka Škromacha, Petra Rafaje, Miloslava Vlčka, Miloslava Kaly, Michala Haška a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), ve znění pozdějších předpisů

0192 Návrh ústavního zákona o celostátním referendu

Návrh poslanců Zdeňka Jičínského, Jiřího Paroubka, Michala Haška, Bohuslava Sobotky a dalších na vydání ústavního zákona o celostátním referendu a o změně ústavního zákona České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších ústavních zákonů

0183P Novela z. o finanční kontrole

Návrh poslanců Libora Ježka, Jaroslava Fialy, Daniela Reisiegela, Jindřicha Valoucha, Jana Látky a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů

0174 Novela z. o provozu na pozemních komunikacích

Návrh poslanců Aleše Řebíčka, Pavla Hojdy, Věry Jakubkové, Karla Korytáře, Karla Sehoře, Milana Šimonovského, Evy Dundáčkové a Vlastimila Tlustého na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

0173 Novela z. o místním referendu

Návrh poslanců Bohuslava Sobotky, Jeronýma Tejce a Michala Haška na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 22/2004 Sb., o místním referendu a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 234/2006 Sb.

0172 Novela z. o státní sociální podpoře

Návrh poslanců Petra Nečase, Aleny Páralové a Davida Kafky na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění zákona č. 29/2007 Sb.

0171 Novela z. o střetu zájmů

Návrh poslanců Miloslava Kaly, Bohuslava Sobotky, Michala Haška, Zdeňka Jičínského, Cyrila Zapletala a Ladislava Skopala na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů

0168P Novela z. o vinohradnictví a vinařství

Návrh poslanců Michala Haška, Ladislava Skopala, Bohuslava Sobotky a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 321/2004 Sb., o vinohradnictví a vinařství a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o vinohradnictví a vinařství), ve znění pozdějších předpisů

0167 Novela z. o ochraně hospodářské soutěže

Návrh poslanců Ladislava Skopala, Michala Haška, Petra Rafaje a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů

0166 N. z. o zavedení max. vyměřov. základu pro placení pojistného

Návrh poslanců Milana Urbana, Zdeňka Škromacha, Bohuslava Sobotky a Hany Šedivé na vydání zákona o zavedení maximálního vyměřovacího základu pro placení pojistného na sociální zabezpečení a pojistného na všeobecné zdravotní pojištění

0164P Novela z. o vodách (vodní zákon)

Návrh zastupitelstva Zlínského kraje na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 20/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

0160 Novela zákona o hlavním městě Praze

Návrh zastupitelstva hlavního města Prahy na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů

0155 Novela z. o podpoře výzkumu a vývoje

Návrh poslanců Waltera Bartoše a Ivana Ohlídala na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje), ve znění pozdějších předpisů

0146 Novela z. Ústava České republiky

Návrh poslanců Stanislava Grospiče, Vojtěcha Filipa, Zuzky Bebarové-Rujbrové, Pavla Kováčika, Miroslava Grebeníčka, Josefa Vondrušky, Marty Bayerové, Zdeňka Maršíčka, Josefa Šenfelda a Petra Braného na vydání ústavního zákona, kterým se mění a doplňuje ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů

0143 Novela z. o volbách do zastupitelstev krajů

Návrh poslanců Robina Böhnische a Stanislava Křečka na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 62/2003 Sb., o volbách do Evropského parlamentu a o změně některých zákonů

0142 Novela z. o ochraně před škodami působenými tabák. výrobky

Návrh poslanců Borise Štastného, Olgy Zubové a Jiřího Carbola na vydání zákona,

kterým se mění zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 225/2006 Sb.

0141P Novela z. o posuzování vlivů na životní prostředí

Návrh zastupitelstva Středočeského kraje na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů

0139 Novela z. o České konsolidační agentuře

Návrh poslance Miloslava Kaly na vydání zákona, kterým se mění zákon o České konsolidační agentuře a o změně některých zákonů

0136 Novela z. o vzdělávání – školský zákon

Návrh poslanců Ladislavy Zelenkové, Vlasty Bohdalové, Marcely Mertinové, Milana Bičíka, Soni Markové a Ivany Levé na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů

0134 Návrh ústavního zákona o celostátním referendu

Návrh poslanců Zuzky Bebarové-Rujbrové, Vojtěcha Filipa, Stanislava Grospiče, Pavla Kováčika a dalších na vydání ústavního zákona o celostátním referendu a o změně ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších ústavních zákonů

0132 Návrh z. o náhradním výživném

Návrh poslanců Anny Čurdové a dalších na vydání zákona o náhradním výživném a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o náhradním výživném)

0115 Novela zákona o obcích (obecní zřízení)

Návrh poslanců Václava Votavy, Václava Šlajse, Ivany Levé, Vlastimila Aubrechta a Milana Bičíka na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů

0114P Novela trestního zákona

Návrh poslanců Milana Bičíka, Kateřiny Konečné, Zdeňka Maršíčka, Ivany Levé, Stanislava Grospiče a Soni Markové na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů

0113 Novela z. o vzdělávání – školský zákon

Návrh poslanců Waltera Bartoše, Zbyňka Novotného, Petra Plevy a Tomáše Hasila na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů

0111 Novela z. o pohonných hmotách

Návrh poslance Martina Římana na vydání zákona, kterým se mění zákon

č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pohonných hmotách)

0106 Novela z. o sociálně-právní ochraně dětí

Návrh poslanců Ludvíka Hovorky, Evy Dundáčkové, Vladimíry Lesenské a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů

0102 Novela z. o válečných veteránech

Návrh poslanců Antonína Sedi, Anny Čurdové a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 170/2002 Sb., o válečných veteránech, ve znění zákona č. 190/2005 Sb.

0101 Novela zákona o státní památkové péči

Návrh zastupitelstva Karlovarského kraje na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění zákona č. 425/1990 Sb., zákona č. 242/1992 Sb., zákona č. 361/1999 Sb., zákona č. 122/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 146/2001 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 18/2004 Sb., zákona č. 186/2004 Sb., zákona č. 1/2005 Sb., a zákona č. 3/2005 Sb., nálezu Ústavního soudu ČR č. 240/2005 Sb., zákona č. 186/2006 Sb., a zákona č. 203/2006 Sb.

0100P Novela zákona o dani z přidané hodnoty

Návrh poslanců Michala Haška, Robina Böhnische, Libora Ambrozka a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů

0098P Novela z. o ochraně utajovaných informací

Návrh zastupitelstva hlavního města Prahy na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti

0082 Novela z. o vzdělávání – školský zákon

Návrh poslanců Waltera Bartoše, Zbyňka Novotného, Petra Plevy, Tomáše Hasila, Věry Jakubkové, Olgy Zubové a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů

0080 Novela z. o majetku ČR a jejím vystupování v práv. vztazích

Návrh poslanců Karla Kratochvíleho, Petra Zgarby, Josefa Řiháka, Ladislava Skopala, Josefa Šenfelda a Přemysla Rabase na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 229/2001 Sb., kterým se mění zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění zákona č. 492/2000 Sb., a některé další zákony, ve znění pozdějších předpisů

0070 Novela zákona o pozemních komunikacích

Návrh poslanců Karla Sehoře, Pavla Hojdy a Milana Šimonovského na vydání zá-

kona, kterým se mění zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů

0064P Návrh zákona o neziskových organizacích

Návrh zastupitelstva Zlínského kraje na vydání zákona o neziskových organizacích a o změně a doplnění některých zákonů

0059P Novela zákona o pozemních komunikacích

Návrh zastupitelstva Středočeského kraje na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů

0058 Novela z. o veřejných výzkumných institucích

Návrh poslanců Libora Ambrozka, Robina Böhnische, Vladimíra Dlouhého, Jana Látky, Václava Mencla a Ladislava Mlčáka na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích

0057 Návrh zákona o výrobě tepelné energie

Návrh poslanců Milana Urbana, Robina Böhnische, Libora Ambrozka a dalších na vydání zákona o výrobě tepelné energie z obnovitelných zdrojů energie a o změně energetického zákona

0055 Novela z. o podpoře regionálního rozvoje

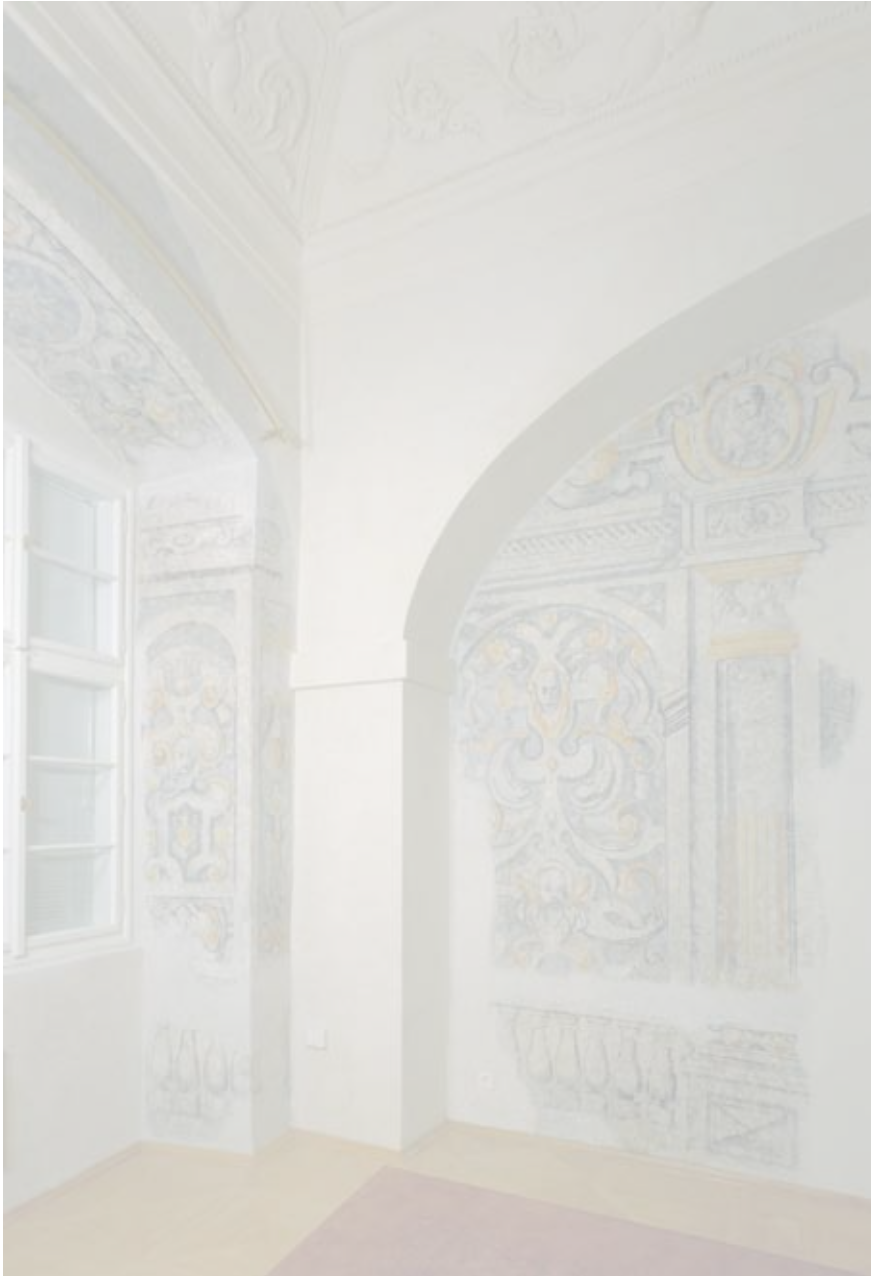
Návrh zastupitelstva hlavního města Prahy na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů

0024P Návrh zákona o neziskových organizacích

Návrh zastupitelstva Pardubického kraje na vydání zákona o neziskových organizacích a o změně a doplnění některých zákonů

Abecední seznam autorů vybraných prací Parlamentního institutu

Jan Andrlík, Bc., absolvoval odbornou stáž v Parlamentním institutu v roce 2009 jako student FSV UK, obor politologie.

JUDr. Vladimír Balaš, CSc., externě spolupracoval s Parlamentním institutem.

Petra Bartáková, v letech 2006 až 2008 byla dlouhodobou externí spolupracovnicí Parlamentního institutu jako studentka University of New York in Prague, obor mezinárodní a evropská ekonomická studia.

Pavel Bartůšek, absolvoval odbornou stáž v Parlamentním institutu v roce 2006 jako student FSV UK, obor institut mezinárodních studií.

Ing. Ivo Baštýř, externě spolupracoval s Parlamentním institutem.

Dr. Barbara Bauer, externě spolupracovala s Parlamentním institutem.

JUDr. Jiří Biskup, externě spolupracoval s Parlamentním institutem.

Marcela Bláhová, absolvovala odbornou stáž v Parlamentním institutu v roce 2006 jako studentka FF UK, obor politologie.

RNDr. Oldřich Botlík, CSc., externě spolupracoval s Parlamentním institutem.

JUDr. Eva Broklová, externě spolupracovala s Parlamentním institutem.

Lucie Brožová, absolvovala odbornou stáž v Parlamentním institutu v roce 2006 jako studentka FSV UK, obor západoevropská studia.

Eva Burešová, absolvovala odbornou stáž v Parlamentním institutu v roce 2006 jako studentka VŠ aplikovaného práva, obor právo podnikání.

Bc. Tereza Burianová, absolvovala odbornou stáž v Parlamentním institutu v roce 2006 jako studentka FSV UK, obor politologie.

Mgr. Martina Coxová, LL.M., roz. Koubová, absolvovala Právnickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze a v roce 2003 zakončila postgraduální studium v oboru Mezinárodní obchodní právo na University McGill v Montrealu, Kanada. Od roku 2003 do roku 2005 pracovala v Parlamentním institutu, specializovala se na obor evropské obchodní právo.

Ing. Marcela Cupalová, Ph.D., absolvovala Fakultu mezinárodních vztahů na Vysoké škole ekonomické v Praze (2005), kde v roce 2008 získala titul Ph.D. Od roku 2008 pracuje v Parlamentním institutu, oddělení všeobecných studií a specializuje se na oblast mezinárodních ekonomických vztahů, evropskou ekonomickou integraci, hospodářskou a měnovou politiku.

Mgr. František Čákr, absolvoval Právnickou fakultu Západočeské univerzity v Plzni. Od roku 2005 pracuje v Parlamentním institutu, oddělení pro záležitosti Evropské unie, specializuje se na spolupráci v oblasti justice a vnitra a Schengenský

system. V letech 2008–2009 působil jako stálý zástupce Poslanecké sněmovny v sekretariátu COSAC a u Evropského parlamentu.

Ing. Michal Částek, Ph.D., absolvoval Fakultu mezinárodních vztahů Vysoké školy ekonomické v Praze, následně v roce 2005 získal titul Ph.D. na Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy. Od roku 2003 do roku 2007 pracoval v Parlamentním institutu se specializací na mezinárodní ekonomické vztahy, evropskou ekonomickou integraci a hospodářskou a měnovou politiku.

Mgr. Eva Částková, roz. Medková, absolvovala Právnickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze, od roku 2005 do roku 2008 pracovala v Parlamentním institutu, její specializací bylo trestní právo a mezinárodní právo veřejné.

Mgr. Ljuba Čechová, externě spolupracovala s Parlamentním institutem, byla zaměstnankyní Legislativního odboru Kanceláře Poslanecké sněmovny a v současné době zastává pozici ředitelky kanceláře vedoucího Kanceláře Poslanecké sněmovny.

Doc. PhDr. Michal Černoušek, externě spolupracoval s Parlamentním institutem.

Ing. Miloš Červený, CSc., externě spolupracoval s Parlamentním institutem.

Ivo Čizmár, externě spolupracoval s Parlamentním institutem.

JUDr. Adolf Dolenský, externě spolupracoval s Parlamentním institutem.

Ing. Eva Dostálová, absolvovala Vysokou školu ekonomickou v Praze obor ekonomika zahraničního obchodu. Je zaměstnankyní Kanceláře Poslanecké sněmovny od r. 1994, do r. 2007 v odboru mezinárodních vztahů, 2007–2008 v protokolu předsedy Poslanecké sněmovny. V Parlamentním institutu začala pracovat v roce 2008 a od roku 2009 je v rámci oddělení komunikace a vzdělávání zaměstnána jako pracovnice Informačního střediska Kanceláře Poslanecké sněmovny.

Vojtěch Drahorád, absolvoval odbornou stáž v Parlamentním institutu v roce 2008 jako student VŠE, Fakulta mezinárodních vztahů, obor mezinárodní politika a diplomacie.

PhDr. Renata Drahozalová, externě spolupracovala s Parlamentním institutem v rámci projektu PHARE v letech 1996 až 2000, překladatelská činnost.

Bc. Lenka Dražanová, absolvovala odbornou stáž v Parlamentním institutu v roce 2008 jako studentka FF UK, obor politologie.

Petr Dundek, absolvoval odbornou stáž v Parlamentním institutu v roce 2007 jako student FF UK, obor politologie a historie.

JUDr. Daniela Dupláková, absolvovala Právnickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze (2007), složením státní rigorózní zkoušky z předmětu Právo životního prostředí získala titul JUDr. (2009). Od roku 2007 pracuje v Parlamentním institutu, oddělení pro záležitosti Evropské unie, specializuje se na právo životního prostředí a ochranu spotřebitele.

Ing. Filip Ficner, absolvoval Fakultu mezinárodních vztahů na Vysoké škole ekonomické v Praze (2006). Od roku 2006 pracuje v Parlamentním institutu, oddělení pro záležitosti Evropské unie, specializuje se na dopravní a energetickou politiku EU a telekomunikace.

Bc. Jitka Fojtíková, od listopadu 2008 je dlouhodobou externí spolupracovnicí Parlamentního institutu, studentka Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy, program politologie, obor bezpečnostní studia.

JUDr. Jana Francová, absolvovala Právnickou fakultu Masarykovy univerzity v Brně (2004), složením státní rigorózní zkoušky získala titul JUDr. (2009). Od roku 2005 pracuje v Parlamentním institutu, od roku 2008 jako vedoucí oddělení pro záležitosti Evropské unie. Specializuje se na soutěžní právo, mezinárodní právo soukromé a evropské právo.

JUDr. Martina Franková, roz. Vrbová, absolvovala Právnickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze, od roku 1996 do roku 1999 byla zaměstnankyní Parlamentního institutu, jejím oborem bylo právo životního prostředí.

PhDr. Patricie Gillová, roz. Šulcová, absolvovala Fakultu sociálních věd Univerzity Karlovy v Praze, obor veřejná a sociální politika. Od roku 1998 pracuje v Parlamentním institutu, specializuje se na oblast sociálního zabezpečení a zdravotnictví.

JUDr. Jiří Grospič, externě spolupracoval s Parlamentním institutem.

Ing. Karel Hlaváček, absolvoval Vysokou školu ekonomickou v Praze, obor mezinárodní politika a diplomacie. Od února 2008 je dlouhodobým externím spolupracovníkem Parlamentního institutu, oddělení všeobecných studií se zaměřením na dokumentaci Společné zahraniční a bezpečnostní politiky.

RNDr. Václav Hník, externě spolupracoval s Parlamentním institutem.

Ing. Anna Holečková, externě spolupracovala s Parlamentním institutem.

Michal Hrušík, absolvoval odbornou stáž v Parlamentním institutu v roce 2006 jako student FF UK, obor politologie.

Tereza Hučlová, absolvovala odbornou stáž v Parlamentním institutu v roce 2006 jako studentka FSV UK, obor mezinárodní teritoriální studia.

Michal Hyll, absolvoval odbornou stáž v Parlamentním institutu v roce 2007 jako student FF UK, obor politologie.

Mgr. Libor Chlad, M.E.S., absolvoval Právnickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze, v roce 2004 v rámci postgraduálního studia v Hamburku dosáhl postgraduálního titulu Master od European Studies. V Parlamentním institutu pracoval v letech 2000–2004.

Mgr. Marek Chmel, absolvoval Právnickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze (2009). Od roku 2009 pracuje v Parlamentním institutu, oddělení pro záležitosti Evropské unie, specializuje se na občanské a obchodní právo, rodinné právo, právo duševního vlastnictví a vnitřní trh.

Prof. PhDr. Jan Jiráček, Ph.D., externě spolupracoval s Parlamentním institutem.

Prof. JUDr. Pavel Kalenský, DrSc., externě spolupracoval s Parlamentním institutem.

Martin Kavěna, LL.B., B.C.L., absolvoval Právnickou fakultu University McGill v Montrealu, Kanada. Od roku 2003 do roku 2007 pracoval v Parlamentním institutu, specializoval se na oblast mezinárodního práva veřejného a trestního práva.

Helena Kerclová, v roce 2009 byla externí spolupracovnicí Parlamentního institutu jako studentka politologie, VŠE.

Ing. Stanislav Klik, Ph.D., absolvoval Vysokou školu ekonomickou v Praze, v Parlamentním institutu pracoval v letech 2000–2003, jeho oborem byla oblast mezinárodních ekonomických vztahů, evropské ekonomické integrace a hospodářské a měnové politiky.

Mgr. Jana Klimentová, externě spolupracovala s Parlamentním institutem.

JUDr. PhDr. Petr Kolář, Ph.D., vystudoval práva, politologii a teologii na Universitě Karlově v Praze a na Katholische Universität Eichstätt. Od roku 1999 pracuje v Parlamentním institutu, specializuje se na parlamentarismus a od roku 2005 spoluvtváří koncepci komunikace Poslanecké sněmovny s veřejností v rámci oddělení komunikace a vzdělávání.

Ing. Radka Konderlová, absolvovala Vysokou školu ekonomickou v Praze, jejím oborem byla evropská integrace, v Parlamentním institutu pracovala v roce 2005 se zaměřením na dokumentaci Evropské unie.

Ing. Jana Kopřivová, externě spolupracovala s Parlamentním institutem.

JUDr. Jan Kostečka, CSc., externě spolupracoval s Parlamentním institutem.

RNDr. Jiří Kovář, externě spolupracoval s Parlamentním institutem.

PhDr. Vladimíra Kovářová, externě spolupracovala s Parlamentním institutem.

JUDr. Eva Kružíková, CSc., externě spolupracovala s Parlamentním institutem.

Petra Kubařová, absolvovala odbornou stáž v Parlamentním institutu v roce 2008 jako studentka FF UK, obor politologie.

Doc. PhDr. Michal Kubát, Ph.D., externě spolupracoval s Parlamentním institutem.

JUDr. Martin Kusák, absolvoval Právnickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze, v Parlamentním institutu pracoval od roku 2005 do roku 2007, jeho oborem bylo právo životního prostředí.

Mgr. Vlastimil Kusák, externě spolupracoval s Parlamentním institutem.

Mgr. Jan Kust, absolvoval Právnickou fakultu Západočeské univerzity v Plzni, v Parlamentním institutu pracoval od roku 2006 do začátku roku 2009. Jeho oborem byla oblast sociálního zabezpečení a zdravotnictví.

Bc. Martin Kuta, od ledna 2009 je dlouhodobým externím spolupracovníkem Parlamentního institutu, je studentem Vysoké školy ekonomické v Praze, Fakulta mezinárodních vztahů, obor politologie.

Jana Linková, absolvovala odbornou stáž v Parlamentním institutu v roce 2008 jako studentka FSV UK, Katedra západoevropských studií.

JUDr. Tomáš Louda, CSc., externě spolupracoval s Parlamentním institutem.

JUDr. Alena Macková, externě spolupracovala s Parlamentním institutem.

JUDr. et PhDr. Zdeněk Masopust, DrSc., externě spolupracoval s Parlamentním institutem v rámci projektu PHARE, v letech 1996–2000.

JUDr. Miloš Matula, CSc., externě spolupracoval s Parlamentním institutem.

Ing. Hermína Měkutová, CSc., ředitelka Parlamentního institutu od jeho založení v roce 1991 až do roku 1993, kdy došlo k přesunu Parlamentního institutu z Kanceláře Federálního shromáždění do Kanceláře Poslanecké sněmovny.

Dr. Daniela Moyzesová, externě spolupracovala s Parlamentním institutem.

Mgr. Marek Nemeth, v letech 2005 a 2006 byl dlouhodobým externím spolupracovníkem Parlamentního institutu, oddělení komunikace a vzdělávání, jako student Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy.

Ing. Mgr. Jan Němec, absolvoval Vysokou školu ekonomickou a Fakultu sociálních věd UK v Praze. V roce 2005 se stal dlouhodobým externím spolupracovníkem PI a následně od roku 2008 nastoupil do Parlamentního institutu jako zaměstnanec. Specializuje se na obor společná zahraniční a bezpečnostní politika, obrana a bezpečnost, mezinárodní vztahy a volební systémy.

Ing. Jiří Němec, CSc., externě spolupracoval s Parlamentním institutem.

Ing. Miloslav Novák, externě spolupracoval s Parlamentním institutem.

JUDr. Marian Ondrašík, CSc., externě spolupracoval s Parlamentním institutem.

Ing. Josef Palán, absolvoval Fakultu výrobně ekonomickou Vysoké školy ekonomické v Praze (1972). Od roku 1991 pracuje v Parlamentním institutu, specializuje se na zemědělskou politiku EU, kohezní politiku EU, rozpočet EU a daňovou politiku EU.

Mgr. Helena Paldusová, roz. Bendová, absolvovala Filozofickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze, Ústav informačních studií a knihovnictví (2004). Od roku 2005 pracuje v Parlamentním institutu, specializuje se na oblasti: dokumentace EU, kulturní a vzdělávací politika EU, výzkum a vývoj.

Mgr. Jana Pantoflíčková, absolvovala Právnickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze. V Parlamentním institutu pracovala v roce 1995.

Ing. Zdeněk Papeš, CSc., externě spolupracoval s Parlamentním institutem.

Mgr. Viktor Pavlík, absolvoval Právnickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze. V Parlamentním institutu pracoval v letech 1994 až 1998.

Ing. Mgr. Kamila Pazderníková, absolvovala VŠB – Technickou univerzitu v Ostravě a Fakultu sociálních věd Univerzity Karlovy v Praze. V Parlamentním institutu byla zaměstnána od roku 2004 do roku 2009, jejím oborem byla doprava a energetika.

Mgr. Štěpán Pecháček, Ph.D., absolvoval Filozofickou fakultu University Palackého v Olomouci, obory politologie a historie, kde následně roce 2004 získal titul Ph.D. z oboru sociologie. Od roku 1997 pracuje v Parlamentním institutu, od roku 2005 jako vedoucí oddělení všeobecných studií. Specializuje se na oblast zahraniční politiky a na problematiku politických stran.

Mgr. Vladimíra Pejchalová-Grünwaldová, LL.M., absolvovala Právnickou fakultu Masarykovy university v Brně (1999). Následně v roce 2007 získala titul Master of Laws na University of London. Od roku 2003 pracuje v Parlamentním institutu.

tu, specializuje se na pracovní právo, právo sociálního zabezpečení a lidsko-právní problematiku.

Radovan Petřík, externě spolupracoval s Parlamentním institutem.

Petra Pipková, v letech 2001 až 2003 byla dlouhodobou externí spolupracovnicí Parlamentního institutu jako studentka Právnické fakulty UK v Praze.

JUDr. Lenka Pítrová, CSc., absolventka Právnické fakulty Univerzity Karlovy v Praze a postgraduálního studia na Faculté de Droit Comparé, Strasbourg. Od roku 1993 do roku 2008 byla zaměstnána v Parlamentním institutu na pozici zástupkyně ředitelky a od roku 2005 také jako vedoucí oddělení pro evropské záležitosti. Její specializací bylo komparativní správní právo a právo ES/EU.

Ing. Eva Procházková, absolvovala Vysokou školu ekonomickou v Praze. V Parlamentním institutu pracovala v letech 1991 až 1999.

Ing. Jan Pírkryl, CSc., externě spolupracoval s Parlamentním institutem.

JUDr. Jan Pulda, LL.M., absolvoval Právnickou fakultu Západočeské univerzity v Plzni (2001), složením státní rigorózní zkoušky zde získal titul JUDr. (2005). Absolvoval University of Florida, Levin College of Law (2004). Od roku 2008 pracuje v Parlamentním institutu, specializuje se na správní právo a mezinárodní právo veřejné.

Mgr. Marino Radačič, v roce 2005 byl externím spolupracovníkem Parlamentního institutu jako student FSV UK.

Doc. JUDr. Senta Radvanová, externě spolupracovala s Parlamentním institutem.

Doc. JUDr. Jana Reschová, CSc., externě spolupracovala s Parlamentním institutem.

Doc. JUDr. Květoslav Růžička, externě spolupracoval s Parlamentním institutem.

Kamila Rychtářová, absolvovala odbornou stáž v Parlamentním institutu v roce 2004 jako studentka Střední odborné školy mezinárodních a veřejných vztahů v Praze.

Mgr. Jan Řebřina, LL.M., absolvoval Právnickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze, následně v roce 2003 získal titul Master of Laws na Středoevropské univerzitě v Budapešti. V Parlamentním institutu pracoval od roku 1997 do roku 2003.

JUDr. Josef Skála, CSc., externě spolupracoval s Parlamentním institutem.

Prof. JUDr. Vladimír Sládeček, DrSc., externě spolupracoval s Parlamentním institutem.

Mgr. Petr Smolík, externě spolupracoval s Parlamentním institutem.

Petr Sobol, externě spolupracoval s Parlamentním institutem.

RNDr. David Souček, externě spolupracoval s Parlamentním institutem.

Lukáš Svátek, absolvoval odbornou stáž v Parlamentním institutu v roce 2008 jako student VŠE, Fakulta mezinárodních vztahů, obor politologie.

JUDr. Karel Svoboda, CSc., externě spolupracoval s Parlamentním institutem.

JUDr. Magdaléna Svobodová, Ph.D., roz. Zralá, absolvovala Právnickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze, kde následně absolvovala postgraduální studium zakon-

čené titulem Ph.D. Od roku 1999 do roku 2008 pracovala v Parlamentním institutu, její specializací bylo právo životního prostředí.

JUDr. Jindřiška Syllová, CSc., absolvovala Právnickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze. Od roku 1991 je zaměstnankyní a od roku 1993 ředitelkou Parlamentního institutu. Specializuje se na ústavní právo a parlamentarismus. Od roku 1997 přednáší ústavní právo na Právnické fakultě UK.

RNDr. Milan Šimek, externě spolupracoval s Parlamentním institutem.

PhDr. Milan Šmíd, externě spolupracoval s Parlamentním institutem.

Mgr. Václav Štěrba, absolvoval Filozofickou fakultu Univerzity Palackého v Olomouci, obor politologie-evropská studia, v Parlamentním institutu pracoval od roku 2004 do roku 2008.

Gabriela Tampová, absolvovala odbornou stáž v Parlamentním institutu v roce 2006 jako studentka FSV UK, obor mezinárodní teritoriální studia.

Prof. Jacques J.M. Tromm, v roce 1958 absolvoval Právnickou fakultu University of Amsterdam, Nizozemsko. Od r. 1965 do r. 1998 byl vedoucím vědeckým pracovníkem T.M.C. Asser Institutu v Haagu, rovněž děkanem na Asser College Europe. V letech 1998–2003 působil v zemích střední a východní Evropy jako odborný poradce (ČR, Bulharsko, Lotyšsko, Estonsko, Maďarsko, Polsko). V letech 1995, 1997–1998 pracoval v rámci programu PHARE pro Parlamentní institut, Parlament České republiky.

PhDr. Ludmila Trunečková, externě spolupracovala s Parlamentním institutem.

Sabine Vedrová, absolvovala odbornou stáž v Parlamentním institutu v roce 2007 jako studentka soukromé střední školy Sutton Valence School ve Velké Británii.

Mgr. Hana Veselá, absolvovala Právnickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze (2008). Od roku 2008 pracuje v Parlamentním institutu, specializuje se na trestní právo a soudnictví.

RNDr. Jiří Vobiš, externě spolupracoval s Parlamentním institutem jako zaměstnanec Kanceláře Federálního shromáždění.

Lucie Vondráčková, absolvovala odbornou stáž v Parlamentním institutu v roce 2006 jako studentka FF UK, obor logika a VŠE, obor mezinárodní studia-diplomacie.

Mgr. Robert Vyklícký, absolvoval Právnickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze. Od roku 1998 pracuje v Parlamentním institutu se specializací na trestní právo a soudnictví. Následně od roku 2005 zastává pozici vedoucího oddělení komunikace a vzdělávání.

JUDr. Marie Widemannová, externě spolupracovala s Parlamentním institutem.

Ing. Ludmila Wilhelmová, CSc., absolvovala ČVUT, Fakultu technické a jaderné fyziky, obor jaderná chemie. Od roku 1996 do roku 2004 byla zaměstnána v Parlamentním institutu se specializací na dopravu a energetiku.

RNDr. Vladimír Zavázal, byl zástupcem ředitelky Parlamentního institutu od roku 1991 do roku 1992, kdy se stal vedoucím kanceláře Federálního shromáždění.

Nada Závodníková, absolvovala odbornou stáž v Parlamentním institutu v roce 2006 jako studentka FSV UK, obor politologie.

Zuzana Zelenická, absolvovala odbornou stáž v Parlamentním institutu v roce 2006 jako studentka VŠE, obor mezinárodní a evropská studia.

JUDr. Michaela Zuklínová, CSc., externě spolupracovala s Parlamentním institutem.

Prof. Josef Žila, externě spolupracoval s Parlamentním institutem.